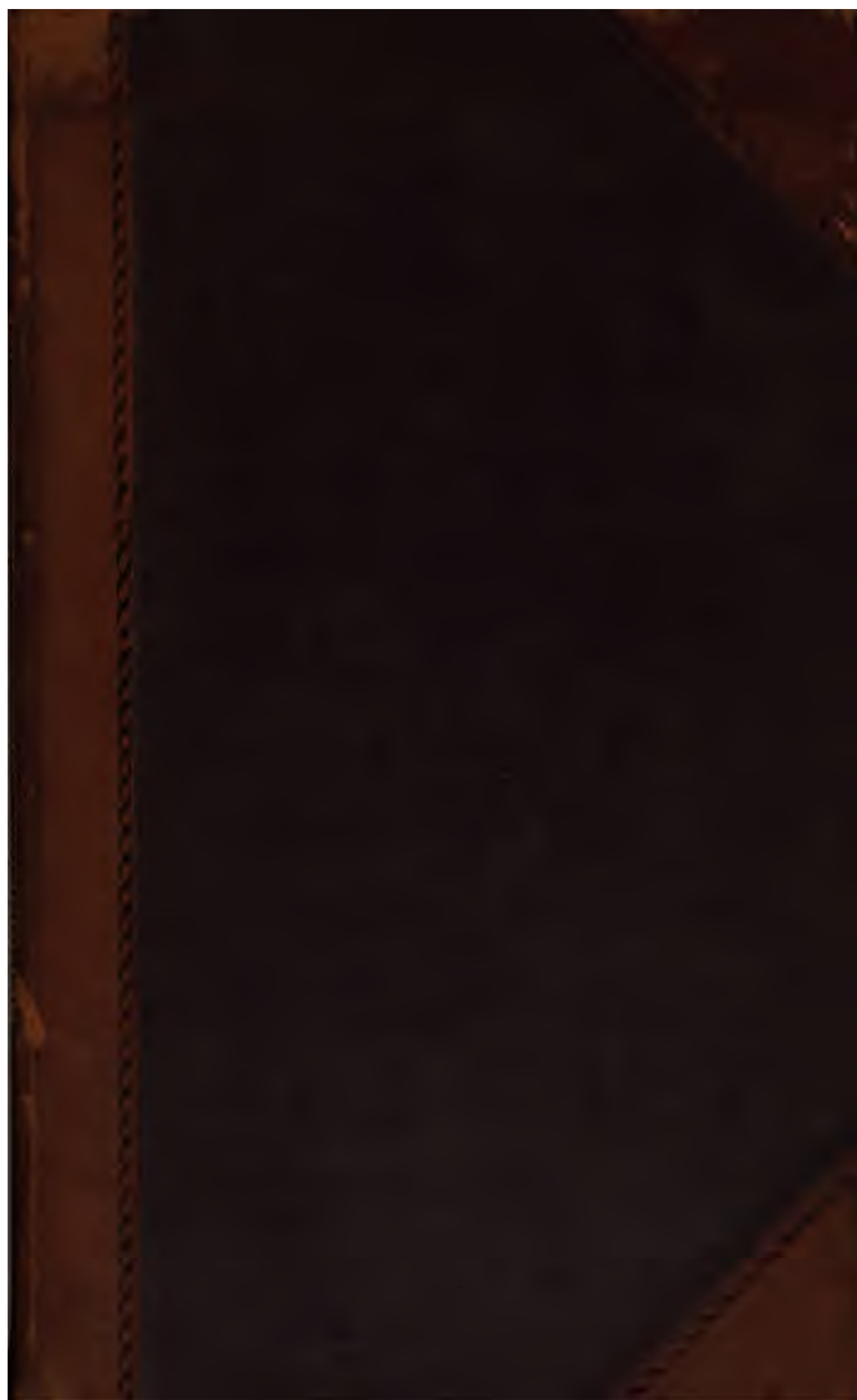

BEKNOPTE ENGELSCHE SPRAAKKUNST

NAAR DE BEGINSELEN VAN

H. R. LLOYD,

OF INLEIDING TOT DIENS

NIEUWE ENGELSCHE SPRAAKKUNST.

DOOR

D. Bomhoff, Hzn.

Derde naauwkeurig herziene druk.

TE NIJMEGEN, BIJ
J. F. THIEME.
1845.

VOORBERIGT.

Naauwelijks was de Spraakkunst *van* LLOYD *in het licht verschenen, of ik werd van onderscheidene kanten aangezocht, om eene* beknoptere *naar de zelfde beginselen te vervaardigen, die beter geschikt was voor kinderen. De aanmerking, dat* LLOYD'S *arbeid beter berekend was voor meer in jaren gevorderde beoefenaars, doch voor de jeugd te veel afgetrokkene redeneringen bevatte, kwam mij allezins gegrond voor, en ik besloot derhalve, aan het geuite verlangen te voldoen, zoo veel mijne krachten het veroorloofden. Ik deelde nu dit plan aan den uitgever mede: deze was, hoezeer ook hij dergelijke wenken ontvangen had, aanvankelijk huiverig, en wilde liever wachten, tot dat het bleek, hoe het groote werk door het publiek opgenomen en door kunstregters beoordeeld zoude worden. Daar de uitkomst al spoedig ongemeen gunstig was, ja in vele opzigten zijne en mijne verwachting zóó zeer overtrof, dat ik reeds voor geruimen tijd werd aangezocht, om aan de gereedmaking eens tweeden druks te denken, — waagde hij het ook, de bewerking dezer* beknopte Spraakkunst *aan mij op te dragen en ze ter perse te leggen.*

Over de inrigting valt weinig te zeggen: het voorbeeld van LLOYD *is gevolgd, zoo dat zij hoofdzakelijk bestemd is ten gebruike van die Onderwijzers, welke zich van den door mij bewerkten en omgewerk-*

ten LLOYD *wel bedienen willen. Evenwel vertrouw ik, dat zij ook voor anderen nuttig en doelmatig zal gehouden worden.*

D. BOMHOFF, Hzn.

ZUTPHEN, 19. Januarij 1838.

BERIGT VOOR DEN TWEEDEN DRUK.

Eer, dan ik kon vermoeden, is een tweede druk noodig geworden. Door de verwijdering der pers waren in den eersten eenige misslagen ingeslopen, welke in dezen zorgvuldig verbeterd zijn. Dat ook deze, meer nog dan de vorige, de goedkeuring van het publiek moge wegdragen, is de wensch van

D. BOMHOFF, Hzn.

ZUTPHEN, 6. Augustus 1840.

BERIGT VOOR DEN DERDEN DRUK.

Deze druk, met de uiterste naauwkeurigheid nagezien, wordt, onder dankbetuiging, op nieuw den gebruikers aangeboden door

D. BOMHOFF, Hzn.

ZUTPHEN, 15. Februarij 1845.

OVER DE UITSPRAAK.

Hoewel de uitspraak der Engelsche taal zonder mondeling onderwijs nooit goed kan geleerd worden, zal evenwel het volgende daarover niet ongepast worden geacht.

De letters, welke tot het schrijven dier taal worden gebruikt, zijn:

A.	a.	*ee.*	J.	j.	*dsjee.*	S.	s.	*es.*
B.	b.	*bi.*	K.	k.	*kee.*	T.	t.	*ti.*
C.	c.	*ci.*	L.	l.	*el.*	U.	u.	*joe.*
D.	d.	*di.*	M.	m.	*em.*	V.	v.	*vi.*
E.	e.	*i.*	N.	n.	*en.*	W.	w.	*dobbeljoe.*
F.	f.	*ef.*	O.	o.	*oo.*	X.	x.	*eks.*
G.	g.	*dzji.*	P.	p.	*pi.*	Y.	y.	*oeai.*
H.	h.	*eetsj.*	Q.	q.	*kjoe.*	Z.	z.	*zed.*
I.	i.	*ai.*	R.	r.	*aar.*			

De klinkers hebben een' langen en een' korten klank. De lange is:

a. e. i. (y) o. u. u.
ee. *i.* *ai.* *oo.* *joe.* *oe* (na *r*).

De korte klank is moeijelijker te bepalen, misschien dus:

a. e. i. (y) o. u.
é. *e.* *i.* *o.* *u.* Slechts de *e* komt geheel met de Nederd. overeen. De *a* beantwoordt aan onze *e* in kerk; de *i* luidt als de *i* in diamant, titel; de *o* is gelijk onze *o* in mol, doch zweemt eenigzins naar de Engelsche korte *a*. De *u* is onze *u* in kurk.

Een klinker is lang, 1.) wanneer hij eene lettergreep sluit, welke den klemtoon heeft, als: *páper;* 2.) wanneer hij in eene betoonde lettergreep van een' enkelen medeklinker (ook *th*) en eene stomme *e* gevolgd wordt, als: *pale, bathe.*

Een klinker is kort, wanneer hij in de zelfde lettergreep door een' medeklinker zonder stomme *e* of door meer medeklinkers gevolgd wordt, als: *step, well.*

OVER DEN KLEMTOON.

Ieder woord van meer dan ééne lettergreep heeft er ten minste eene, die met een' sterker' nadruk wordt uitgesproken, dan de andere.

A.) TWEELETTERGREPIGE WOORDEN.

I.) Zelfstandige en bijvoegelijke naamwoorden hebben den klemtoon op de eerste lettergreep, als: *tà-ble*, *hànd-some*. Hiervan zijn uitgezonderd de woorden met den uitgang 1) *ade*, als: *brigade* (*); 2) *ence* en *ent*, van werkwoorden op *end*, als: *pretence*; 3) *ee*, als: *ru-pee* (*); 4) *oon*, als: *balloon*; 5) op *f* en *t*, van werkwoorden op *ve* afgeleid, als: *reproof*; 6) woorden met de voorvoegsels *arch*, *mis* en *un*, als: *archduke*, *mis-take*, *unjust*. (*)

II.) Werkwoorden hebben den klemtoon op de laatste lettergreep, als: *to requìre*, *to relènt*, enz. (†)

III.) Bij deelwoorden valt de klemtoon op die lettergreep, welke hem heeft in de grondwoorden.

IV.) Bij andere woorden komt de klemtoon veelal op de tweede lettergreep, als: *above*, *perhaps*.

Als uitzonderingen kan men aanmerken die woorden, 1.) welke door middel van een achtervoegsel van eenlettergrepige afkomen, als: *greatly*, *truly*; 2.) welke met *some* zamengesteld zijn, als: *something*.

B.) DRIELETTERGREPIGE WOORDEN.

I.) Deze hebben den klemtoon over het algemeen op de eerste lettergreep.

II.) De klemtoon valt op de tweede, 1.) wanneer een tweelettergrepig woord met den klemtoon op de eerste een voorvoegsel krijgt, als: *uncover*; 2.) wanneer een tweelettergrepig woord met den klemtoon op de laatste een achtervoegsel bekomt, als: *delightful*; 3.) wanneer zij op *ado*, *ic*, *ator*, *nal*, *sive* (en *tive*, na eenen me-

(*) Uitgezonderd: *comrade*, *decade*, *manade*; — *coffee*. Als *arch* dient, om het voornaamste in zijne soort uit te drukken: *arch fool*; als het grondwoord, voor hetwelk *mis* staat, niet in gebruik is, als: *miscreant*.

(†) Hierop zijn vele uitzonderingen.

deklinker) uitgaan, als: *bravado*, *atlantic*, *testator*, *diurnal*, *decisive*, *destructive*, met vele uitzonderingen; 4.) wanneer de voorlaatste lettergreep een' tweeklank heeft, als: *ozaena;* 5.) in verscheidene andere woorden, waarvoor geen regel te geven is, als: *abandon*, *horizon*, *develop*, *tribunal*, *cathedral.*

III.) De klemtoon valt op de laatste lettergreep, 1.) wanneer een woord van twee lettergrepen met den klemtoon op de laatste een voorvoegsel bekomt, als: *disappear;* 2.) wanneer zij uitgaan op: *ade*, *ee*, *ier*, als: *cavalcade*, *legatee*, *grenadier;* 3.) eenlettergrepige woorden met de voorvoegsels *counter*, *inter*, *over*, *super*, *under*, als: *countermine*, *intermix*, *overflow*, *supersede*, *undertake.*

C.) VIER- EN MEERLETTERGREPIGE WOORDEN.

Zij hebben den klemtoon op de derde van achteren, als: *alacrity.* — 1.) De vierde lettergreep van achteren heeft den klemtoon in woorden op *le*, *ary* en *ory*, als: *inexorable*, *seminary*, *pellitory.* 2.) Als hoofdregel kan men aannemen, dat woorden met voor- en achtervoegsels den klemtoon behouden, waar hij in het grondwoord staat. 3.) Woorden op *ion*, met een' medeklinker daarvoor, hebben den klemtoon zonder uitzondering voor dezen uitgang, als: *separation.* 4.) Woorden op *ety* en *ity* hebben den klemtoon voor dezen uitgang, als: *society sincerity.*

UITSPRAAK DER ENKELE LETTERS.

A heeft, behalve de twee opgegevene klanken, nog den verlengden Nederd. klank der *o* in *kok*, als: *wall*, *water;* en den klank onzer lange *a*, als: *path*, *father.*

Ae wordt uitgesproken als *e* in het zelfde geval.

Ai en *ay* luiden bijna als onze *ee*, als: *pain.*

Ao als *ee* in *gaol* (ook *jail* geschreven).

Au en *aw* als *o* (in *kok*).

Ay, zie *Ai.*

B als de Nederduitsche, doch ook zacht op het einde.

Voor *t* en *m* in de zelfde lettergreep is zij stom, als: *debt*, *comb*.

C luidt: 1) als *k* voor *a*, *o*, *u*, en een' medeklinker, en aan het einde eener lettergreep; 2) als: *s* voor *ae*, *e*, *i*, *oe*, en *y*; 3) als *sj* voor *ea*, *ia*, *ie*, *io*, *eous*, zoo de klemtoon onmiddellijk voor die uitgangen komt, als: *social*; 4) als *tsj* in eenige Italiaansche woorden, als: *violoncello*, *vermicelli*; 5) zij is stom in *czar*, *czarina*, *indict*, *victuals*, *muscle*, enz.

Ch wordt uitgesproken 1) als *tsj*: *chin*; 2) in vele Fransche woorden als *sj*: *chaise*; 3) als *k* voor *r* en in vele woorden uit het Grieksch, als: *Christ*. In *schism*, *yacht*, *drachm* is *ch* stom.

D luidt over het algemeen als de Nederduitsche, hoewel ook zacht op het einde, als: *deed*.

E heeft, behalve den opgegevenen langen en korten klank, nog andere, inzonderheid in sommige woorden voor *r*, waar zij den klank der verlengde *e* in *bel* heeft, als: *where*. In *were* heeft zij den klank der *e* in *ver*.— Behalve in Grieksche en Latijnsche woorden is zij stom aan het einde van een woord of lettergreep, als: *take*, *bone*.

Ea luidt 1) als *ie*: *team*; 2) als *e* (in *wereld*): *swear* 3) als *a*: *heark*.

Eau luidt als *oo*: *beau*, behalve in *beauty* en de afleidingen, waar zij als *joe* klinkt.

Ee luidt *ie*: *beer*, *green*.

Ei luidt als *ie*: *conceive*. Er zijn vele uitzonderingen.

Eo luidt als *ie* in: *people*; als de korte *e* in: *leopard*; als *oo* in: *yeoman*.

Eou luidt als de korte *u* (in *kurk*), soms met eene zeer zachte *i* er voor: *courageous*.

Eu en *ew* luiden als *joe*: *Europe*, *dew*.

Ey luidt 1) zonder klemtoon als *i*, 2) met den klemtoon als *ee*: *barley*, *convey*.

F luidt als de Nederduitsche.

G is hard voor *a*, *o*, *u*, *l* en *r* en aan het einde; zacht als *dzj* voor *e*, *i* en *y*, hoewel zij in meest alle Saksische woorden voor deze letters hard wordt uitgesproken. Zij is stom voor *n* en *m* in de zelfde lettergreep.

H luidt als de onze, doch minder sterk. Zij is stom in: *heir*, (*heiress*,) *honest*, (*honesty*, *honour*, *honourable*,) *herb*, (*herbage*,) *hospital*, *hostler*, *hour*, *humble*, *humour*, (*humorous*, *humoursome*.) Intusschen geeft SWART aan *herb* en *hospital* en hunne afleidingen of verwanten de luidende *h*.

I. Behalve de twee regelmatige klanken, heeft de *i* drie onregelmatige; als: *ie*, (*magazine*,) *u*, (*sir*,) (*) en *e* (*girl*).

Ie luidt als *ie*: *field*. Zij luidt ook als *ai*, (*lie*,) als *i* (*sieve*) en als *e* (*friend*).

Ieu, *iew*, luidt *joe*: *adieu*, *view*. *Lieutenant* wordt uitgesproken: *lev-ten-ant*.

Io, *iou*. Waar deze letters in de uitspraak niet gescheiden worden, luiden zij als de korte *u* (in *kurk*): *nation*, *precious*.

J. Behalve in *hallelujah*, waar deze letter als de Nederduitsche luidt, heeft zij den klank der Eng. zachte *g*: *just*.

K is gelijk aan de Nederduitsche, doch stom voor *n*: *know*.

L luidt als de onze, doch is in vele gevallen stom: b. v.: *half*, *calf*, *psalm*, *salmon*.

M en *N* luiden als de Nederduitsche, doch de *n* is na *m* in de zelfde lettergreep stom: *condemn*.

O behoort tot de moeijelijkste letters voor den vreemdeling en kan zonder mondeling onderwijs niet geleerd worden.

Oa luidt meestal als *oo*: *soap*.

Oe komt overeen met de Eng. *e*, behalve aan het einde der woorden, waar zij als *oo* luidt: *doe*.

Oei in *oeiliads* luidt als *ai*: *ailjads*.

Oeu in *manoeuvre* luidt als de lange *oe*.

Oi luidt bijna als onze *ui*: *doit*, terwijl de *u* een weinig naar de *a* trekt.

(*) Deze klank der *i* heeft in de latere jaren eene merkelijke verandering ondergaan, zoo dat men wel zal doen, haar liever als de Nederd. *e* (in *ver*) uit te spreken, en *ser* in plaats van *sur* te zeggen.

Oo luidt meestal *oe*: *moon*, doch ook *oo*: *door*; en als de korte Eng. *o*: *blood*, *flood*.

Ou luidt ten naaste bij als onze *ou*: *bound*. Zij heeft echter verscheidene onregelmatige klanken.

Ow luidt als de Eng. *ou*, behalve in woorden, waarin de *w* stom is: *low*.

Oy zie *oi*.

P luidt als de Nederduitsche. Zij is stom aan het begin voor *t* en *s*, en tusschen *m* en *t*: *psalm*, *ptisane*, *tempt*.

Ph heeft meestal den klank der *f*. In *nephew* en *Stephen* luidt zij als *v*. In *diphthong* en *triphthong* is de eerste *h* stom; in *phthisic* is de *ph* en de tweede *h* stom.

Qu luidt als *kw*. In *conquer*, *conquerable* en *conqueror* luidt zij als *k*.

R luidt als de Nederduitsche, hoewel zij aan het einde minder hard wordt gehoord: *risk*, *beer*.

S. Deze letter is gelijk aan onze *s* en *z*. Zij is gemeenlijk scherp aan het begin van een woord: *saw*; inzonderheid voor *f*, *k*, *p*, *t*, *c*, *ph*, *th*, in het midden der woorden voor en na een' medeklinker. — Zij is zacht na zachte medeklinkers en tusschen twee klinkers. Zij luidt als *sj* voor *i* en *e*, gevolgd door een' anderen klinker, wanneer de voorgaande lettergreep den klemtoon heeft: *transient*, *convulsion*, enz. In eenige woorden is de *s* stom: *island*, enz.

Sch luidt als de *sk*. In *schism* en de afleidingen is *ch* stom. *Schedule* luidt als *shedule*.

Sh luidt als onze *sj*: *shy*.

T luidt als onze *t*: *ten*. Zij is stom na de *s* voor *le* en *en*, en in *often*.

Th is zacht en hard. Om haar voort te brengen, plaatst men de punt der tong tusschen de tanden en poogt dan voor de zachte eene *z* en voor de harde eene *s* uit te spreken; b. v. *th-is* (zacht), *th-ink* (scherp). In eenige woorden is de *h* stom, als: *asthma*, *Anthony*, *Isthmus*, *phthisis*, *phthisical*, *Thames*, *Thomas*, *thyme*.

U. Behalve de twee opgegevene klanken, heeft zij ook den klank van *oe*, lang of kort, die voorkomt in: *bull*, *bush*, *butcher*, *cuckoo*, *cushion*, *Fulham*, *full*, *fuller*,

hussar, *pull*, *pullet*, *pulpit*, *puss*, *put* (zetten), *sugar*, *pudding*.

Ua is nooit een tweeklank.

Ue luidt na *q* en *s* als *we*. Aan het einde van een woord *joe* of *oe*; b. v. *question*, *mansuetude*, *argue*, *true*. In de uitgangen *logue*, *gogue*, en in vele uit vreemde talen ontleende woorden is zij stom: *catalogue*, *demagogue*, *intrigue*.

Ui, *uy* wordt na *g*, *q* en *s* dikwijls als *wi* uitgesproken: *anguish*. Na eenen anderen medeklinker luidt zij even als de *u* daar luiden zou: *nuisance*, *bruise*.

V heeft den klank der Nederduitsche.

W. Aan het begin eener lettergreep luidt zij als eene snel uitgesprokene *oe*: *water*. Aan het eind is zij of stom of luidt als *u*: *stow*, *how*. Zij is stom voor *r* in de zelfde lettergreep, en voor *ho*: *write*, *who*; ook in *answer*, *Southwark*, *sword*, *toward*, *two*, en (in de dagelijksche taal, wanneer men het veelal ook *gunnel* spelt,) *gunwale*.

Wh klinkt als *hoe*: *which*.

X luidt aan het begin *s*: *Xerxes*. Aan het einde eener lettergreep met den klemtoon, of voor eene betoonde lettergreep met een' medeklinker aan het begin en voor eene onbetoonde met een' klinker aan het begin luidt zij als *cs*: *ox*, *excellent*, *excuse*, *exculpate*, *execution*. Voor eene betoonde lettergreep, die met een' klinker aanvangt, luidt zij als *gs*: *exist*.

Y. Aan het begin van eene lettergreep is zij medeklinker en luidt als onze *j*: *young*. Als klinker luidt zij, gelijk de *i* op de zelfde plaats zou luiden: *beauty*.

Z is gelijk aan de Nederduitsche: *zeal*.

OVER DE REDEDEELEN.

De Engelsche taal heeft tien rededeelen of soorten van woorden, als:

Lidwoord.	*Article.*
Zelfstandig naamwoord.	*Substantive.*
Bijvoegelijk naamwoord.	*Adjective.*

Telwoord.	*Noun of number.*
Voornaamwoord.	*Pronoun.*
Werkwoord.	*Verb.*
Bijwoord.	*Adverb.*
Voorzetsel.	*Preposition.*
Voegwoord.	*Conjunction.*
Tusschenwerpsel.	*Interjection.*

Ie HOOFDSTUK.

OVER HET LIDWOORD.

De Engelsche taal heeft twee lidwoorden, het bepalende en het niet-bepalende. Zij dulden geene verandering.

Verbuiging van het Nederduitsche

Bepalend Lidwoord. — Definite Article.

Enkelvoud.

	M.	V.	O.	
1.	De,	De,	Het,	*the.*
2.	Des, (van den,)	Der, (van de,)	Des, (van het,)	*of the.*
3.	Den, (aan den,)	Der, de, (aan de,)	Het, den, (aan het,)	*to the.*
4.	Den,	De,	Het,	*the.*

Meervoud.

	M.	V.	O.	
1.	De,	De,	De,	*the.*
2.	Der, (van de,)	Der, (van de,)	Der, (van de,)	*of the.*
3.	Den, (aan de,)	Der, de, (aan de,)	Den, (aan de,)	*to the.*
4.	De,	De,	De,	*the.*

Niet-bepalende Lidwoord. — Indefinite Article.

	M.	V.	O.	
1.	Een,	Eene,	Een,	*a.*
2.	Eens, (eenes, van eenen, van een',)	Eener, (van eene,)	Eens, (eenes,)	*of a.*
3.	Eenen, (een', aan eenen, aan een',)	Eener, eene, (aan eene,)	Eenen, een, (aan een,)	*to a.*
4.	Eenen, (een')	Eene,	Een,	*a.*

Men schrijft dikwijls *een* in plaats van *eene*, *d'* in plaats van *den* (4e naamval), *een'* in plaats van *eenen*.

In plaats van *a* bezigt men welluidendheidshalve *an*

voor een' klinker en eene stomme *h*, terwijl in alle gevallen, waar een medeklinker aan het begin van eene lettergreep wordt gehoord, *a* moet gebezigd worden, als: *a yard*, *a jew*, *a uniform*, *a wood*, *a ewe*, *a eunuch*. Ook de woorden, die bij eene luidende *h* den klemtoon op de tweede lettergreep hebben, vorderen *a*, als: *an historian*.

1.) Indien het lidwoord niet verschillend geschreven wordt, behoeft men het niet te herhalen:

A man and woman.	Een man en eene vrouw.
A house and an orchard.	Een huis en een boomgaard.

2.) Wanneer verscheidene zelfstandige naamwoorden op elkander volgen, wordt somtijds het lidwoord herhaald, hoewel niet voor ieder woord:

De kleermaker en schoenmaker, de bakker, slager en geneesheer eischen hunne betaling.	*The tailor and shoemaker, the baker, butcher and physician demand their payment.*

3.) Men laat het lidwoord dan inzonderheid uit, wanneer de dingen, door de zelfstandige naamwoorden uitgedrukt, als het ware bij elkander behooren:

Het mes en de vork.	*The knife and fork.*

4.) Het lidwoord moet herhaald worden: 1.) wanneer men met zekeren nadruk wil spreken; 2.) wanneer men de zamen verbondene woorden bijzonder wil doen uitkomen; en 3.) wanneer eene tegenstelling plaats heeft, als:

De huizen, de pakhuizen, de kerk en het raadhuis brandden af.	*The houses, the warehouses, the church and the senatehouse were burnt down.*

5.) De lidwoorden hebben de zelfde plaats, als in het Nederduitsch: Een huis, *a house*. Doch de woorden *all*, *both*, *double*, (*) *triple*, *quadruple* (en andere in *uple*) met het bepalende lidwoord, *such*, *so*, *as*, *too*, *how*, *quite*, met het niet-bepalende lidwoord, en *half* met beide, vorderen eene andere plaatsing. Bij voorbeeld:

De geheele of gansche stad.	*All the town.*
Al de leden. / Alle leden.	*All the members.*
(De) beide broeders.	*Both the brothers.*

(*) In den zin van: *tweemaal genomen*.

De dubbele som.	*Double the sum.*
Tweemaal zoo veel geld.	*Double the money.*
Een zoodanig of dergelijk man. Zulk een man.	*Such a man.*
Zoodanig huis. Een zoodanig huis. Zulk een huis.	*Such a house.*
Eene zoo edele daad. Zulk eene edele daad.	*So noble an action.*
Welke schoone stem! Wat schoone stem! Welk eene schoone stem!	*How fine a voice!*
Eene geheel andere zaak. Eene gansch andere zaak.	*Quite a different matter.*
Een te groot gevaar. Een al te groot gevaar.	*Too great a danger.*
Een zoo groot veldheer, als. Een even zoo groot veldheer als. Een even groot veldheer als.	*As great a general as.*
De halve tijd.	*Half the time.*
Een half dozijn.	*Half a dozen.*

6.) *No*, geen, van een' vergrootenden trap gevolgd, ontvangt het niet-bepalende lidwoord daarachter:

Geene zuiverder bron.	*No purer a source.*

7.) *Many*, menig, heeft het niet-bepalende lidwoord achter zich; in den zin van vele, wordt het door een meervoud zonder lidwoord gevolgd:

Menige man.	*Many a man.*
Menige groote familie.	*Many a great family.*
Vele lieden.	*Many people.*

8.) *What*, wat voor, welk, enz. als uitroep vóór een enkelvoud gebezigd, heeft het niet-bepalende lidwoord achter zich, dat echter voor een denkbeeldig zelfstandig naamwoord veelal, en vragend steeds, wordt weggelaten:

Welke schoone kerk!	*What a fine church!*
Welke tegenwoordigheid van geest!	*What presence of mind!*
Wat voor boek leest gij?	*What book are you reading?*

9.) Het niet bepalende lidwoord bezigt men soms ook voor *few* (weinig) en voor *many* (veel), als wanneer dit laatste door *great*, en soms door *good* wordt voorafgegaan.

Eenige huizen.	*A few houses.*
Vele appels.	*A great many apples.*
Vele boeken.	*A good many books.*

10.) Woorden, die gewigt, getal of maat aanduiden, vorderen in het Engelsch het niet-bepalende lidwoord.

Een gulden het pond.	*A guilder a pound.*
Een schelling het dozijn.	*A shilling a dozen.*
Twaalf daalders in de maand.	*Twelve dollars a month.*
Vijftien stuiver de flesch.	*Fifteen pence a bottle.*

OPSTELLEN TOT OEFENING.

1.

Het huis[1] *en de* tuin[2] *van den man. Van het huis en den tuin des kleermakers. Aan het huis en den tuin des bakkers.* — *De* vader[3] *en de* moeder[4] *des geneesheers.* — *De huizen des vaders en der moeder.* — *Ik* geef[5] *den vader en der moeder het mes en de vork.* — Wij kennen[6] *den vader en de moeder.* — *Een* hond[7] *en eene* kat[8]. — *De* ooren[9] *eens honds en eener kat.* — Wij hebben[10] *eenen hond en eene kat.* — *De* tafel[11] *en de* stoel[12]. — Bevestig het[13] *aan de tafel en den stoel.* — Wij koopen[14] *de tafel en den stoel.* — *De* pen[15] *en het* papier[16]. — *Van den* hoed[17] *en den* stok[18].

1 house. 2 garden. 3 father. 4 mother. 5 I give. 6 We know. 7 dog. 8 cat. 9 ears. 10 We have. 11 table. 12 chair. 13 Fasten it. 14 We buy. 15 pen. 16 paper. 17 hat. 18 cane.

2.

Een oom[1] *en eene* tante[2]. — Livius[3] was[4] *een* geschiedschrijver[5]. — *Eene* ooi[6] *is het* wijfje van[7] *eenen* ram[8]. — *Aberdeen* heeft[9] *eene* hoogeschool[10]. — *Een* aap[11] *en een* baviaan[12]. — *Een* eerlijk man[13] *is het* edelst werk[14] *van* God[15]. — *Een* uur[16] *is het* vier en twintig-

1 uncle. 2 aunt. 3 Livy. 4 was. 5 historian. 6 ewe. 7 female to. 8 ram. 9 has. 10 university. 11 ape. 12 baboon. 13 honest man. 14 noblest work. 15 God. 16 hour.

voet [16]. — *De* peper [17] *kost een* stuiver [18] *het* ons [19]. — *Zes gulden het halve ons.* — Vijftig [20] *gulden het* duizend [21]. — *Dertien gulden de el.*

16 foot. 17 pepper. 18 penny. 19 ounce. 20 fifty. 21 thousand.

REGELEN OVER HET GEBRUIK VAN HET LIDWOORD *THE.*

1.) Wanneer een zelfstandig naamwoord in een algemeenen of onbepaalden zin gebruikt wordt, moet het lidwoord wegblijven.

De deugd is beminnelijk.	*Virtue is amiable.*
Het lood is zwaar.	*Lead is heavy.*
De deugd van Socrates.	*The virtue of Socrates.*
Het lood van deze pijp.	*The lead of this pipe.*

2.) Het lidwoord blijft weg: *a.)* voor eigennamen, en *b.)* voor titels van mannen, welke van de eigennamen verzeld zijn:

Demosthenes en Cicero waren redenaars.	*Demosthenes and Cicero were orators.*
De admiraal Nelson.	*Admiral Nelson.*

Uitzonderingen van dezen regel zijn, behalve eenige eigennamen, die ook in het Nederduitsch het lidwoord hebben:

Morea.	*The Morea.*
Duins.	*The Downs.*
Tyrol.	*The Tyrol.*
Texel.	*The Texel.*

Onder de titels van mannen hebben *emperor* (keizer), *czar* (czaar) en *archduke* als weinig voorkomende altijd het lidwoord, terwijl de vrouwentitels het lidwoord vorderen, behalve *queen* (koningin):

Keizer Napoleon.	*The Emperor Napoleon.*
De aartshertog Willem.	*The archduke William.*
Koningin Victoria.	*Queen Victoria.*
Prinses Maria.	*The Princess Maria.*

3.) Wanneer de geographische benamingen van landen, enz. den eigennaam bij zich hebben, plaatst men in het Engelsch *of* daartusschen, behalve na *river* en *mount*:

Het koningrijk Engeland.	*The kingdom of England.*
De stad Londen.	*The city of London.*
De rivier de Teems.	*The river Thames.*
De berg Vesuvius.	*Mount Vesuvius.*

Dit *of* wordt ook gebezigd na woorden, die maat, gewigt, deel, enz. aanduiden:

Eene flesch wijn.	*A bottle of wine.*

4.) De eigennamen hebben het lidwoord *the*: 1.) Wanneer verscheidene voorwerpen den zelfden naam voeren; 2.) in een' figuurlijken zin, wanneer de eigennaam als het ware een gemeene naam wordt; 3.) wanneer een bijvoegelijk naamwoord vooraf gaat; 4.) voor de namen van schepen, rivieren, logementen, (enz. waar slechts het uithangbord genoemd wordt,) en voor de namen van bergen in het meervoud, (in het enkelvoud blijft het lidwoord weg):

De Stuarts.	*The Stuarts.*
De Homerus onzer eeuw.	*The Homer of our age.*
De goddelijke Plato.	*The divine Plato.*
De Maria.	*The Mary.*
De Teems.	*The Thames.*
De Arend.	*The Eagle.*
De Alpen.	*The Alps.*
De Etna.	*Aetna.*

5.) Een gemeene naam als vertegenwoordiger van het geheele geslacht vordert in het enkelvoud het lidwoord, en verwerpt het in het meervoud, hoewel *man*, ter aanduiding der geheele menschheid, en *woman*, ter aanduiding van het andere geslacht, nooit het lidwoord dulden:

De arend is een roofvogel.	*The eagle is a bird of prey.*
De arenden zijn roofvogels.	*Eagles are birds of prey.*
De mensch is sterfelijk.	*Man is mortal.*
De vrouw is zwak.	*Woman is frail.*

Doch de namen van volken of vereenigingen in het meervoud, ter aanduiding van de geheele natie of van al de leden der vereeniging, vorderen het lidwoord:

De Spanjaarden.	*The Spaniards.*
De Kwakers.	*The Quakers.*

De volgende woorden hebben in het Engelsch nooit een lidwoord, wanneer zij in derzelver eigenlijke beteekenis

voorkomen, hoewel zij in eene oneigenlijke soms een der beide lidwoorden ontvangen:

God.	*God.*
Elysium.	*Elysium.*
De hel.	*Hell.*
De hemel.	*Heaven.*
Het paradijs.	*Paradise.*
Het vagevuur.	*Purgatory.*
De Tartarus.	*Tartarus.*
Dat huis is eene hel voor mij.	*That house is a hell to me.*

6.) In het Nederduitsch gebruikt men de denkbeeldige zelfstandige naamwoorden, de stofnamen (in het enkel- en meervoud) en de namen van telbare voorwerpen (in het meervoud) dikwijls zonder lidwoorden, om daarvan eene zekere hoeveelheid aan te duiden: Geef mij wijn; Ik heb peren; soms voegt men er echter eenig woord ter bepaling der hoeveelheid voor: Geef mij wat wijn; Ik heb eenige peren. In deze en dergelijke gevallen bedienen zich de Engelschen van *some* en *any*, het eerste in eene stellige, het tweede in eene twijfelachtige of in eene vragende rede:

Geef mij wijn.	*Give me some wine.*
Ik heb peren.	*I have some pears.*
Hebt gij appels? (*)	*Have you any apples?*

7.) Met eene ontkenning bezigt men *no* of *not any*, of bij de uitlating van het zelfstandige naamwoord *none:*

Ik heb geen geld.	*I have no money.* *I have not any money.*
Gij verlangt geld. Ik heb niets. (Ik heb geen geld. Ik heb het niet.)	*You ask for money. I have none.*

8.) Wanneer een, eene de beteekenis heeft van elk, vertaalt men het door *any:*

Zij kon een Engelsch boek lezen.	*She could read any English book.*

9.) Heeft het niet-bepalende lidwoord de beteekenis van eenig, dit of gene, dan wordt het vertaald door *some.*

(*) Bij eene aanbieding wordt *some* gebezigd: *Shall I give you some apples?*

Hij heeft een voordeelig ambt. *He has some profitable place.*

10.) Het Nederduitsche bepalende lidwoord moet dikwijls door een bezittelijk voornaamwoord overgezet worden, dewijl de Engelschen zich altijd van het laatste bedienen, waar daartoe slechts gelegenheid is:

Hij heeft het been gebroken. *He has broken his leg.*

11.) In het Engelsch wordt het zelfstandig naamwoord dikwijls zonder lidwoord gebezigd, waar dit in het Nederduitsch niet kan gemist worden:

In de kerk zijn. *To be at church.*
In de stad. *In town.*

8.

De wijsheid[1] *is* verkieslijker[2] dan[3] *de* rijkdom[4]. — *De wijsheid van Socrates is verkieslijker, dan de rijkdom van Croesus.* — *De* liefde[5] zegepraalde[6] *in* zijn[7] hart[8] over[9] *den* haat[10]. — *De liefde*, welke[11] hij[12] voor[13] *zijn* vaderland[14] koesterde[12], *zegepraalde in zijn hart over den haat, welken* hij[15] tegen[16] deszelfs[17] beheerschers[18] gevoelde[15]. — *Het* geluk[19] maakte[20] hem[21] stoutmoedig[22]. — *De* ondankbaarheid[23] *is eene* misdaad[24].

1 wisdom.	9 over.	17 its.
2 preferable.	10 hatred.	18 governors.
3 to.	11 which.	19 success.
4 riches.	12 he bore.	20 made.
5 love.	13 to.	21 him.
6 prevailed.	14 country.	22 bold.
7 his.	15 he felt.	23 ingratitude.
8 heart.	16 towards.	24 crime.

9.

God[1] *en de* natuur[2] hebben[3] niets[4] te vergeefs[5] gemaakt[3]. — *De* geregtigheid[6] *is de* band[7] *der* maatschappij[8]. — *De* muzijk[9] *en de* dichtkunst[10] verlustigen[11] *het* oor[12] *en de* ziel[13]. — *Het* vuur[14], *de* lucht[15], *de* aarde[16] *en het* water[17] zijn[18] *de* vier[19] elementen[20]. — *Het* ge-

1 God.	8 society.	15 air.
2 nature.	9 music.	16 earth.
3 have made.	10 poetry.	17 water.
4 nothing.	11 delight.	18 are.
5 in vain.	12 ear.	19 four.
6 justice.	13 mind.	20 elements.
7 bond.	14 fire.	

lukken[21] zijner[22] ondernemingen[23] *maakte hem stoutmoedig.* — Velen[24] beschouwen[25] *de* dicht-[26] *en* schilderkunst[27] als[28] verre[29] verheven[30] boven[31] *de* toonkunst[32]. — *De* ondervinding[33] maakte[34] hem[35] wijs[36].

21 success.
22 of his.
23 enterprises.
24 many.
25 consider.
26 poetry.
27 painting.
28 as.
29 far.
30 superior.
31 to.
32 music.
33 experience.
34 made.
35 him.
36 wise.

10.

De dicht- en schilderkunst der ouden[1] waren[2] ongetwijfeld[3] voortreffelijk[4]; of[5] *de toonkunst der ouden het* even zeer was[6], *is niet zoo* zeker[7]. — *De* moed[8] *en het* beleid[9] vereenigd[10], verzekeren[11] *de* overwinning[12]. — *De ondervinding van* vele[13] jaren[14] *maakte hem wijs.* — *De dicht- en schilderkunst zijn* schoone[15] kunsten[16]. — *De* duisternis[17] *is de* afwezigheid[18] *des* lichts[19]. — *De* wijsheid[20] *en de* gezondheid[21] *zijn* zegeningen[22], welker[23] gemis[18] *de* rijkdom[24] niet kan[25] vergoeden[26].

1 ancients.
2 were.
3 undoubtedly.
4 excellent.
5 whether.
6 was equally so.
7 certain.
8 valour.
9 prudence.
10 united.
11 insure.
12 victory.
13 many.
14 years.
15 fine.
16 arts.
17 darkness.
18 absence.
19 light.
20 wisdom.
21 health.
22 blessings.
23 whose.
24 wealth.
25 cannot.
26 supply.

11.

De slaap[1] *is een* geschenk[2] *der natuur.* — *De moed der* soldaten[3] *en het beleid des* veldheers[4] verzekerden[5] *de overwinning.* — *De* geschiedenis[6] *en de* aardrijkskunde[7] *zijn* nuttige[8] wetenschappen[9]. — *Het is zeker*, dat[10] *de* rijkdom[11] dikwijls[12] *eene* bron[13] *des* ongeluks[14] is[12]. — *De* rust[15] *is een* groote[16] schat[17]. — *De* toorn[18] vindt ligt[19] wapenen[20]. — *De* armoede[21] *is geene* schan-

1 sleep.
2 gift.
3 soldiers.
4 general.
5 insured.
6 history.
7 geography.
8 useful.
9 sciences.
10 that.
11 riches.
12 are often.
13 source.
14 misfortune.
15 tranquillity.
16 great.
17 treasure.
18 rage.
19 easily finds.
20 weapons.
21 poverty.

de[22]. — *Het* medelijden[23] *is eene* goede[24] hoedanigheid[25]. — *De* waarheid[26] heeft altijd[27] *een'* vasten[28] grondslag[29].

22 disgrace. 23 compassion. 24 good. 25 quality. 26 truth. 27 has always. 28 sure. 29 foundation.

12.

De deugd[1] moet[2] boven[3] *de* schitterendste[4] schoonheid[5] worden verkozen[2]. — *De* ligtzinnigheid[6] *van* mijnen[7] broeder[8] *is* onvergeeflijk[9]. — *De* oorlog[10] baart[11] veel[12] onheil[13]. — *Het* goud[14] *heeft* meer[15] waarde[16] *dan het* zilver[17]. — *De* vleijerij[18] volgt[19] *de* eerzuchtigen[20]. — *Het* leven[21] *is* kort[22]. — *Het leven van den* gierigaard[23] *is* onaangenaam[24]. — *De* jeugd[25] *heeft* weinig[26] ondervinding[27]. — *De* tevredenheid[28] *is* beter dan[29] *de rijkdommen*. — *De* dood[30] spaart[31] klein noch groot[32].

1 virtue. 2 ought to be preferred. 3 to. 4 most brilliant. 5 beauty. 6 levity. 7 my. 8 brother. 9 unpardonable. 10 war. 11 produces. 12 much. 13 evil. 14 gold. 15 more. 16 value. 17 silver. 18 adulation. 19 follows. 20 ambitious. 21 life. 22 short. 23 miser. 24 unpleasant. 25 youth. 26 little. 27 experience. 28 contentment. 29 above. 30 death. 31 spares. 32 neither small nor great.

13.

De bescheidenheid[1] *is een* groot[2] sieraad[3]. — *De bescheidenheid van eenen man* stelt[4] *zijnen* toorn[5] uit[4]. — *Het* geld[6], even als[7] *de* mest[8], doet geen goed[9], voor dat[10] *het* verspreid is[11]. — *De* wijsbegeerte[12] *is* dan[13] alleen[14] schatbaar[15], wanneer[16] zij[17] dient[18] voor[19] *de* wet[20] *des levens, en niet voor de* vertooning[21] *van* kunde[22]. — *De* voorspoed[23] verwerft[24] vrienden[25], de

1 discretion. 2 great. 3 ornament. 4 defers. 5 anger. 6 money. 7 like. 8 manure. 9 does no good. 10 till. 11 is spread. 12 philosophy. 13 then. 14 only. 15 valuable. 16 when. 17 it. 18 serves. 19 for. 20 law. 21 ostentation. 22 science. 23 prosperity. 24 gains. 25 friends.

tegenspoed[26] beproeft hen[27]. — *De* ondankbaarheid[28] *is eene* schandelijke[29] misdaad[30]. — *De mensch is* sterfelijk[31].

26 adversity.	28 ingratitude.	30 crime.
27 tries them.	29 shameful.	31 mortal.

14.

De gierigheid[1] *is de* wortel[2] *van alle* kwaad[3]. — *De* tegenspoed[4] *van* mijne[5] vroegere[6] jaren[7] heeft[8] *mij* wijs[9] gemaakt[8]. — *De tegenspoed* maakt[10] *wijs, niet* rijk[11]. — *De* tijd[12] *is* kostbaar[13]; wij moeten[14] hem[16] daarom[14] goed[17] besteden[15]. — *Het vuur is een* ligt[18] ligchaam[19]. — *De* ouderdom[20] *heeft dikwijls* vele[21] bezwaren[22]. — *De* ijverzucht[23] *is een* verward[24] mengsel[25] *van* liefde[26], haat[27], trotschheid[28], vrees[29] *en* wanhoop[30]. — *Het water is* zeer[31] nuttig[32]. — *De deugd* zal beloond worden[33]. — *De ondervinding der jeugd.*

1 avarice.	12 time.	23 jealousy.
2 root.	13 precious.	24 confused.
3 evil.	14 therefore we must.	25 mixture.
4 adversity.	15 employ.	26 love.
5 my.	16 it.	27 hatred.
6 earlier.	17 well.	28 pride.
7 years.	18 light.	29 fear.
8 has made.	19 body.	30 despair.
9 wise.	20 old age.	31 very.
10 makes.	21 many.	32 useful.
11 rich.	22 inconveniences.	33 will be rewarded.

15.

De huwelijken[1] worden[2] *in den hemel* gesloten[2]. — *De* leeuwen[3] *en* tijgers[4] *zijn* wreede[5] *en* wilde[6] dieren[7]. — *De tegenspoed maakt den mensch wijs.* — *De* olifant[8], welke[9] het grootste[10] *en* een[11] *van de* schranderste[12] *der* landdieren[13] is[9], draagt[14] *zeer* zware[15] lasten[16]. — *De* olifanten[17] *zijn de grootste landdieren.* — *De* vossen[18] *zijn* listig[19]. — *De* walvisch[20], die[21] tot[22] *de* zeedieren[23] behoort[21], is[24] *den mensch* dikwijls[24]

1 marriages.	9 which is.	17 elephants.
2 are made.	10 greatest.	18 foxes.
3 lions.	11 one.	19 cunning.
4 tigers.	12 most intelligent.	20 whale.
5 cruel.	13 terrestrial animals.	21 which belongs.
6 wild.	14 bears, (carries).	22 to.
7 animals.	15 heavy.	23 sea-animals.
8 elephant.	16 burdens.	24 is often dangerous.

zeer gevaarlijk[24]. — *De* anjelieren[25] *en* rozen[26] *zijn zeer* welriekend[27].

25 pinks. 26 roses. 27 odoriferous.

16.

De mensch is[1] *voor het* gezellige[2] *leven, en niet voor de* eenzaamheid[3] geboren[1]. — Willem[4] I., koning[5] *der* Nederlanden[6], *was een* wijs[7] *en* regtvaardig[8] vorst[9]. — *De* colonel[10] *Burstal* onderscheidde zich[11] door[12] *zijne* dapperheid[13]. — *De* graaf[14] *Burns* woonde[15] eenigen tijd[16] in[17] *den* Haag[18]. — *De* prinses[19] *Amalia is eene* beroemde[20] schrijfster[21]; *ik* lees[22] hare[23] gedichten[24] met[25] genoegen[26]. — *De vorst B.* behandelt[27] *zijne* onderdanen[28] liefderijk[29]. — *Czaar Peter en keizer Napoleon waren groote mannen.* — *De Vesuvius is een'* vuurspuwende berg[30].

1 is born.	11 distinguished himself.	21 authoress.
2 social.	12 by.	22 read.
3 solitude.	13 valour.	23 her.
4 William.	14 count.	24 poems.
5 king.	15 lived.	25 with.
6 Netherlands.	16 some time.	26 delight.
7 wise.	17 at.	27 treats.
8 just.	18 Hague.	28 subjects.
9 prince.	19 princess.	29 affectionately.
10 colonel.	20 renowned.	30 volcano.

17.

De baron Görts werd[1] onmiddellijk[2] na[3] *den dood van* Karel[4] *den* XII. gevat[1] en[5] door[6] *den* senaat[7] *van Stockholm* veroordeeld[5], om onthoofd te worden[8]. — *Welk een* schoone dag[9]! — *De* pijnen[10] *der hel en des vagevuurs.* — *De* weg[11] *tot het paradijs is een* smalle[12] *weg.* — *De* muizen[13] *en de* rotten[14] *zijn* lastige[15] gasten[16]. — *De* perziken[17] *zijn* herfstvruchten[18]. — *De* boosheid[19] *is zeer* schroomachtig[20]. — *De* gewoonte[21] *is*

1 was seized.	8 to be beheaded.	15 troublesome.
2 immediately.	9 fine day.	16 guests.
3 upon.	10 pains.	17 peaches.
4 Charles.	11 way.	18 autumnal fruits.
5 and condemned.	12 narrow.	19 wickedness.
6 by.	13 mice.	20 timorous.
7 senate.	14 rats.	21 custom.

de foltering[22] *der* wijzen[23] *en de* afgod[24] *der* dwazen[25]. — *De* menschen[26] *zijn dikwijls* ondankbaar[27].

22 plague.	24 idol.	26 men.
23 wise men.	25 fools.	27 ungrateful.

18.

De Olympus, de Pindus, de Parnassus en de Helicon, beroemde[1] bergen[2] bij[3] *de* dichters[4], liggen[5] *in* Griekenland[6]. — *Mijn vriend Sanderson* is[7] lang[8] *in Morea* geweest[7]. — *Tyrol is een* schilderachtig[9] *land.* — *De* hazen[10] *en* konijnen[11] *zijn schroomachtig.* — *De* katten[12] vangen[13] *de muizen.* — *De* vos[14] *is een* listig[15] *dier, en* echter[16] wordt hij dikwijls[17] *door de honden* gevangen[17]. — *De rotten zijn* lastig[18].

1 famous.	7 has been.	13 catch.
2 mountains.	8 a long time.	14 fox.
3 among.	9 picturesque.	15 cunning.
4 poets.	10 hares.	16 yet.
5 are.	11 rabbits.	17 he is often caught.
6 Greece.	12 cats.	18 troublesome.

19.

Geef mij[1] brood[2]. — Hebt gij[3] *water?* — Drink[4] wijn[5]. — *Ik* zal[6] u[8] vragen[7] doen[6]. — *Hij* vermeldt[9] *het* op[10] *eene* andere[11] plaats[12] in[13] *zijn* boek[14]. — Hier[15] *is* suiker[16]. — *Geef mij een scheutje* azijn[17]. — *Ik* heb geld[19] geleend[18]. — Heeft[20] *hij een* voordeelig[21] *ambt?* — *Hij is* zoo[22] trotsch[23] *als een man in de* stad[24]. — *Hij* schonk[25] *hem het* leven[26]. — *Ik* trok[27] *den* rok[28] uit[27]. — *Hij* zat[29] in[30] *de kerk.* — *Zij is in de school.*

1 give me.	11 other.	21 profitable.
2 bread.	12 place.	22 as.
3 have you?	13 of.	23 proud.
4 drink.	14 book.	24 town.
5 wine.	15 here.	25 gave.
6 I shall put.	16 sugar.	26 life.
7 questions.	17 vinegar.	27 put off.
8 to you.	18 have borrowed.	28 coat.
9 mentions.	19 money.	29 was.
10 in.	20 has.	30 at.

20.

Daardoor[1] kan hij[2] *de* vermogens[3] *van* het denken[4] *en* de uitvinding[5] oefenen[2]. — *Ik* zal u[6] kersen[7] zenden[6].

1 By it.	3 powers. 4 thinking.	6 shall send you.
2 he may exercise.	5 invention.	7 cherries.

— *Ik* dacht [8], *dat mijn broeder* goud [9] *had;* doch [10] *hij* was [11] *daarvan* [12] *niet* voorzien [11]. — Leen mij [12] *een boek.* — *Hij* brak [13] *den* hals [14]. — Gaat gij [15] naar [16] *de* stad [17]? — *Mijne* zuster [18] kwam [19] uit [20] *de kerk en* ging [21] *naar de school.* — Gaat gij [22] *naar de kerk?*

8 thought. 9 gold. 10 but. 11 had. 12 lend me. 13 broke. 14 neck. 15 are you going. 16 to. 17 town. 18 sister. 19 was returning. 20 from. 21 went. 22 Do you go?

21.

Breng mij [1] brood [2], mosterd [3] *en* boter [4]. — *In den* herfst [5] verzamelen [6] de bijen [7] *den* honig [8], om [9] *in den* winter [11] *den* honger [10] te stillen [9]. — *De* Nederlanders [12] drijven [13] veel handel [14] *met de* Engelschen [15]. — *Het goud is een* kostbaar [16] *metaal.* — *Zijn de vossen listig?* — *De Teems* vloeit [17] midden door [18] *Londen.* — Zes [18*] dukaten [19] *in de maand.* — *Welk* vervelend [20] *boek!*

1 bring me. 2 bread. 3 musterd. 4 butter. 5 autumn. 6 gather. 7 bees. 8 honey. 9 to appease. 10 hunger. 11 winter. 12 Dutch. 13 carry on. 14 much trade. 15 English. 16 precious. 17 flows. (of. 18 through the middle 18* six. 19 ducats. 20 tedious.

II. HOOFDSTUK.

OVER HET ZELFSTANDIGE NAAMWOORD.

De zelfstandige naamwoorden kunnen in vijf soorten verdeeld worden: 1.) Gemeene namen, 2.) eigennamen, 3.) verzamelende woorden, 4.) stofnamen, 5.) denkbeeldige woorden.

VAN HET GETAL.

Het getal is tweederlei: *enkelvoud* en *meervoud.*

Regel.

Het meervoud wordt gevormd door eene *s* achter het enkelvoud te voegen:

a table, eene tafel.	*tables*, tafels.
a pen, eene pen.	*pens*, pennen.

Afwijkingen.

1.) Woorden, die op een' sissenden klank uitgaan, (*ch* zacht, *sh*, *s*, *x*, *z*,) nemen *es* aan:

bench, bank.	*benches*, banken.
fish, visch.	*fishes*, visschen.
ass, ezel.	*asses*, ezels.
box, doos.	*boxes*, doozen.
phiz, gezigt.	*phizzes*, gezigten.

2.) Woorden, die op *o* uitgaan, nemen veelal *es*, wanneer de *o* van een' medeklinker wordt voorafgegaan, doch volgen in andere gevallen den gewonen regel:

potato, aardappel.	*potatoes*, aardappelen.
bagnio, bad.	*bagnios*, baden.

3.) Vele woorden op *f* of *fe* veranderen deze *f* of *fe* in *ves*; terwijl die op *ief*, *oof*, *rf* en *ff* meestal den gewonen regel volgen:

calf, kalf.	*calves*, kalveren.
wife, vrouw.	*wives*, vrouwen.
grief, grieve.	*griefs*, grieven.
roof, dak.	*roofs*, daken.
dwarf, dwerg.	*dwarfs*, dwergen.
loaf, brood.	*loaves*, brooden.
muff, mof.	*muffs*, moffen.

---

thief, dief.	*thieves*, dieven.
staff, staf.	*staves* (*), staven.
fife, pijp, fluit.	*fifes*, pijpen, fluiten.
strife, twist.	*strifes*, twisten.

4.) Woorden, die na eenen medeklinker op *y* uitgaan, veranderen deze *y* in *ies*, terwijl de andere den gewonen regel volgen:

sky, lucht.	*skies*, hemel.
ray, straal.	*rays*, stralen.

5.) Eenige woorden hebben een onregelmatig meervoud:

brother, broeder.	*brethren*, *brothers*, (§) broeders.
child, kind.	*children*, kinderen.
die, { muntstempel.	*dies*, muntstempels.
{ teerling, dobbelsteen.	*dice*, teerlingen.

(*) *Staff* van een leger heeft *staffs*.

(§) *Brothers* komt slechts in de eigenlijke beteekenis voor.

foot, voet.	*feet*, voeten.
goose, gans.	*geese*, ganzen.
louse, luis.	*lice*, luizen.
man, man.	*men*, mannen.
mouse, muis.	*mice*, muizen.
ox, os.	*oxen*, ossen.
pea, erwt.	*pease*, *peas* (*), erwten.
penny, { stuiver.	*pence*, stuivers.
penning. }	*pennies*, penningen.
tooth, tand.	*teeth*, tanden.
woman, vrouw.	*women*, vrouwen.

6.) Vele woorden uit vreemde talen behouden hun oorspronkelijk meervoud:

arcanum, geheim.	*arcana*, geheimen.
axis, as.	*axes*, assen.
erratum, drukfout.	*errata*, drukfouten.
genius, { (man van) vernuft.	*geniuses*, mannen van vernuft.
beschermgeest. }	*genii*, beschermgeesten.
genus, geslacht.	*genera*, geslachten.
magus, wijze.	*magi*, wijzen.
medium, middel.	{ *media*, *mediums*, } middelen.
memorandum, aanteekenboekje.	{ *memoranda*, *memorandums*, } aanteekenboekjes.
noctambulo, nachtwandelaar.	*noctambulones*, nachtwandelaars.
stamen, stofdraad.	{ *stamina*, *stamens*, } stofdraden.
stratum, laag.	*strata*, lagen.
vortex, draaikolk.	*vortices*, draaikolken.
antithesis, tegenstelling.	*antitheses*, tegenstellingen.
automaton, automaat.	{ *automata*, *automatons*, } automaten.
basis, grondslag.	*bases*, grondslagen.
ellipsis, uitlating, ellips.	*ellipses*, uitlatingen.
emphasis, nadruk.	*emphases*, nadruk.
phenomenon, verschijnsel.	{ *phenomena*, *phenomenons*, } verschijnselen.
thesis, stelling.	*theses*, stellingen.
cherub, cherub.	{ *cherubim*, *cherubs*, } cherubijnen.

(*) Voor een bepaald getal: *two peas*.

seraph, seraf.	*seraphim*, *seraphs*,	serafijnen.
monsieur, mijn heer.	*messieurs*, *messrs*,	mijne heeren.
virtuoso, virtuoos.	*virtuosi*, *virtuosos*,	virtuozen.

7.) Eenige woorden hebben het enkel- en meervoud gelijk:

deer,	ree, reeën.
mackerel,	makreel, makreelen.
means,	middel, middelen.
news,	nieuws, tijdingen.
people,	volk, volken, lieden.
sheep,	schaap, schapen.
swine,	zwijn, zwijnen.
vermin,	worm, gewormte.

Hiertoe kan men ook brengen de volksnamen op een' sisklank: *a Swiss* (een Zwitser), *the Swiss* (de Zwitsers).

8.) Woorden, die een getal of gewigt aanduiden, hebben, even als in het Nederduitsch, het meervoud soms onveranderd, wanneer zij van een bepalend telwoord voorafgegaan worden:

four score,	tachtig.
ten dozen,	tien dozijn.
eleven stone,	elf steen.
three brace, *couple*, *pair*,	drie paar.

9.) Eenige woorden hebben geen meervoud, andere geen enkelvoud, andere hebben eene verschillende beteekenis, naarmate zij enkel- of meervoud worden gebruikt, nog andere hebben een verschillend getal in beide talen:

gold,	goud.
afterpains,	naweeën.
colour,	kleur.
colours,	vaan, vanen, kleuren.
oat,	haverstroo.
oats,	haver.
ashes,	asch.

10.) Vele woorden, die uit twee gelijkaardige deelen bestaan, worden steeds in het meervoud gebezigd. Het Nederduitsche niet-bepalende lidwoord moet dan met *a pair of* worden overgezet:

a pair of scissors,	eene schaar.

the drawers,	de onderbroek.
my snuffers,	mijn snuiter.
these tongs,	deze schaar.
two pair of compasses,	twee passers.

22.

De negers[1] *zijn een* ongelukkig[2] *volk.* — *De* poorten[3] *der* steden[4] *waren* gesloten[5]. — *De* vrouwen[6] *hadden* vele[7] *kinderen* bij zich[8]. — *Hij* gaf[9] *de brooden aan de* oude[10] *mannen.* — *De* koe[11] *heeft twee kalveren.* — *De schapen* eten[12] *de* bladeren[13]. — *Er zijn zulke* lieden[14] *in alle* landen[15]. — Zend[16] *de vrouwen de* sleutels[17], *de* glazen[18], *de* messen[19] *en de* schotels[20] — *De muizen hebben* scherpe[21] *tanden.* — *De schaar is oud.*

1 negro.	8 with them.	15 country.
2 unhappy.	9 gave.	16 send.
3 gate.	10 old.	17 key.
4 city.	11 cow.	18 glass.
5 shut.	12 eat.	19 knife.
6 woman.	13 leaf.	20 dish.
7 many.	14 people.	21 sharp.

23.

De landlieden[1] hebben[2] *hunne schapen en ossen aan de edellieden der steden* verkocht[2]. — *Mijne* moeder[3] heeft[4] *mij* perziken[5] gegeven[4]. — *De* struiken[6] werden[7] naar[8] *den tuin* gebragt[7]. — *De* menschen[9] zijn[10] *aan* dwalingen[10*] onderhevig[10]. — Deze[11] boom[12] *heeft* vele[13] hooge[14] takken[15]. — *Het* vleesch[16] *der schapen* dient[17] *ons* tot[18] voedsel[19], hunne[20] wol[21] *tot* kleeding[22]. — *Hij* beantwoordde[23] geheel[24] *aan mijne* wenschen[25]. — *In het* bosch[26] waren[27] *vele* wolven[28], welke[29] *de* jagers[30] doodden[31]. — *De stellingen zijn* duidelijk[32].

1 countryman.	11 this.	22 clothing.
2 have sold.	12 tree.	23 answered.
3 mother.	13 many.	24 entirely.
4 has given.	14 high.	25 wish.
5 peach.	15 branch.	26 wood.
6 bush.	16 flesh.	27 there were.
7 were brought.	17 serves.	28 wolf.
8 to.	18 for.	29 which.
9 man.	19 nourishment.	30 huntsman.
10 are subject.	20 their.	31 killed.
10* error.	21 wool.	32 clear.

24.

Geef hem drie[1] *dozijn* kersen[2]. — *Mijne* long[3] *is zeer* zwak[4]. — *De schaar der* naaister[5] *is* gebroken[6]. — Wanneer[7] *kinderen* vlijtig[8] *en* gehoorzaam[9] *zijn*, verblijden zij[10] *hunne* ouders[11] *en* onderwijzers[12]. — *De tanden* dienen[13] *den menschen* ter kaauwing der spijzen[14]. — *De* helden[15] onderscheiden zich[16] door[17] *hunne* dapperheid[18]. — *De* knapen[19] werden[20] om[21] *hunne* traagheid[22] gestraft[20]. — *De* vossen[22*] *zijn listige* dieren[23].

1 three.	9 obedient.	17 by.
2 cherry.	10 they rejoice.	18 valour.
3 lungs. (pl.)	11 parent.	19 boy.
4 weak.	12 teacher.	20 were punished.
5 seamstress.	13 serve. (with.	21 for.
6 broken.	14 to chew victuals	22 idleness.
7 when.	15 hero. (selves.	22* fox.
8 diligent.	16 distinguish them-	23 animal.

25.

De spinnen[1] *eten de* vliegen[1*]. — *Ik* heb[2] *de beide messen* verloren[2]. — Hoe[3] *vele* zakdoeken[4] *hebt gij?* — *De ganzen* voorzien[5] *ons met pennen.* — *Mijne voeten zijn in een'* slechten[6] staat[7]. — *De* vestingen[8] werden[9] *door de* vijanden[10] belegerd[9]. — *Hoe vele* kerken[11] *zijn er in* die[12] steden[13]? — *Hij gaf mij* bewijzen[14] *van zijne* vriendschap[15]. — *De daken* zijn[16] *met* sneeuw[17] bedekt[16]. — *Zij* verloren[18] *zes man.* — Waar[19] *zijn de* staven[20]?

1 spider.	7 condition.	14 proof.
1* fly.	8 fortress.	15 friendship.
2 lost.	9 were besieged.	16 are covered.
3 how.	10 enemy.	17 snow.
4 pocket-handkerchief.	11 church.	18 lost.
5 provide.	12 those.	19 where.
6 bad.	13 city.	20 staff.

26.

Het boek[1] kost[2] *zes stuiver.* — *Er zijn* weinig[3] *drukfouten in* dit[4] *boek.* — *De kinderen* spelen gaarne met[4*] *dobbelsteenen.* — *Alle menschen zijn broeders.* — *Vele* groote[5] *vernuften* weten[6] *het.* — *De kinderen* beminnen[6*] *de spelen, de vrouwen den* opschik[7], doch[8] *de mannen*

1 book.	4 this.	6 know it.
2 costs.	4* play readily with.	6* love.
3 few.	5 great.	7 ornament. 8 but.

ernstige[9] wetenschappen[10]. — *De nachtwandelaars zijn dikwijls in* gevaar[11] te vallen[12]. — *Mijn* neef[13] *kent al de geslachten der planten.* — *De staven der beide* legers[14] liggen[15] *te* Weenen[16], *of te* Parijs[17].

9 serious.	12 to fall.	15 are.
10 knowledge (sing.).	13 cousin.	16 Vienna.
11 peril.	14 army.	17 Paris.

OVER DE VERBUIGING DER ZELFSTANDIGE NAAMWOORDEN.

Behalve in een enkel geval worden de Engelsche zelfstandige naamwoorden niet verbogen, dewijl men alle betrekkingen door voorzetsels uitdrukt. Zie hier, hoe de Nederduitsche verbuiging in het Engelsch wordt overgebragt:

a.) Zonder lidwoord.

Enkelvoud.		Meervoud.	
1. God,	*God.*	1. Goden,	*Gods.*
2. Gods, (van God,)	*of God.*	2. Goden, (van Goden,)	*of Gods.*
3. Gode, God, (aan God,)	*to God.*	3. Goden, (aan Goden,)	*to Gods.*
4. God,	*God.*	4. Goden,	*Gods.*

b.) Met het bepalende lidwoord.

M. Enkelvoud.

1. de koning,	*the king.*
2. des konings, (van den koning,)	*of the king.*
3. den koning, (aan den koning,)	*to the king.*
4. den koning,	*the king.*

Meervoud.

1. de koningen,	*the kings.*
2. der koningen, (van de koningen,)	*of the kings.*
3. den koningen, (aan de koningen,)	*to the kings.*
4. de koningen,	*the kings.*

Vr. Enkelvoud.

1. de koningin,	*the queen.*
2. der koningin, (van de koningin,)	*of the queen.*
3. der koningin, de koningin, (aan de koningin,)	*to the queen.*
4. de koningin,	*the queen.*

Meervoud.

1. de koninginnen,	*the queens.*
2. der koninginnen, (van de koninginnen,)	*of the queens.*
3. der koninginnen, de koninginn., (aan de koninginn.,)	*to the queens.*
4. de koninginnen,	*the queens.*

O. Enkelvoud.

1. het boek,	*the book.*
2. des boeks, (van het boek,)	*of the book.*
3. den boeke, het boek, (aan het boek,)	*to the book.*
4. het boek,	*the book.*

Meervoud.

1. de boeken,	*the books.*
2. der boeken, (van de boeken,)	*of the books.*
3. den boeken, (aan de boeken,)	*to the books.*
4. de boeken,	*the books.*

c.) Met het niet-bepalende lidwoord.

M. Enkelvoud.

1. een man,	*a man.*
2. eens mans, (van eenen man, van een' man,)	*of a man.*
3. eenen man, een' man, (aan eenen of een' man,)	*to a man.*
4. eenen man, een' man,	*a man.*

Vr. Enkelvoud.

1. eene vrouw,	*a woman.*
2. eener vrouw, (van eene vrouw,)	*of a woman.*
3. eener vrouw, eene vrouw, (aan eene vrouw,)	*to a woman.*
4. eene vrouw,	*a woman.*

O. Enkelvoud.

1. een kind,	*a child.*
2. eens kinds, (van een kind,)	*of a child.*
3. eenen kinde, een kind, (aan een kind,)	*to a child.*
4. een kind,	*a child.*

1.) Het enkele geval, waarin de Engelsche woorden eene verandering ondergaan, is bij den zoo genoemden Saksischen tweeden naamval (*genitivus*), dien men vormt door eene *'s* achter het woord te voegen. Gaat het woord op eene *s* uit, dan is ' veelal toereikend:

God's grace.	Gods genade.
The king's army.	Des konings leger.
Peter's wife.	Peter's vrouw.
Menelaüs' valour.	Menelaüs' dapperheid.

1.) Men kan ook zeggen: *the grace of God*, *the army of*

the king, *the wife of Peter;* doch men bedient zich van dezen Saksischen genitivus gaarne, om de herhaling van *of* te vermijden, inzonderheid wanneer de bezitter een redelijk wezen is. Trouwens: *the daugther of my father's friend*, (de dochter van mijns vaders vriend) is zeker welluidender dan: *the daughter of the friend of my father*, (de dochter van den vriend van mijnen vader).

2.) Wanneer de woorden op *s* uitgaan, verdient *of* de voorkeur, om dubbelzinnigheid te vermijden. Want zegt men: *the soldier's quarters*, dan kan men in der daad niet hooren, of het kwartier van *den soldaat* of van *de soldaten* wordt bedoeld.

3.) Wanneer men verscheidene woorden ter aanduiding van één voorwerp bezigt en zich van de *'s* wil bedienen, plaatst men deze *'s* aan het einde:

King William's subjects.	Koning Willem's onderdanen.
The queen of England's palace.	Het paleis van de koningin van Engeland.

4.) Wanneer een kort woord ter bepaling van een' persoon bij den naam wordt gevoegd, plaatst men de *'s* achter het eerste of het laatste, zelfs achter beide. Heeft men echter verscheidene woorden ter bepaling, dan is het beter, de *'s* achter het eerste te zetten:

I saw him at Thieme the bookseller's of *I saw him at Thieme's the bookseller.*	Ik zag hem bij Thieme den boekverkooper.
I saw him at Bredow's an excellent landscape-painter.	Ik zag hem bij Bredow, een voortreffelijk landschapschilder.

5.) Somtijds bedient men zich van een' tweeden naamval, waar het andere zelfstandige naamwoord, als ligt te raden, uitgelaten is:

I come from my father's (*house*).	Ik kom van mijnen vader.
I was at st. John's (*church*).	Ik was in de St. Jan's-kerk:
I bought it at the library's (*shop*).	Ik kocht het bij den boekverkooper.

6.) Indien men zich in het Nederduitsch van een voornaamwoord bedient, moet in het Engelsch het zelfstandige naamwoord gebezigd worden:

He has been at my house.	Hij is bij mij geweest.
I am going to his house.	Ik ga naar hem toe.

7.) Wanneer de zaak aan meer personen toebehoort, wordt de *'s* slechts achter het laatste woord geplaatst:

Abraham, Isaac and Jacob's posterity.	De nakomelingschap van Abraham, Izaäk en Jakob.

8.) Uitdrukkingen als: *a soldier of the king's* (een soldaat van den koning), zijn in het Engelsch zeer menigvuldig en laten zich verklaren door: *a soldier of the* (*number of the*) *king's soldiers*. In plaats hiervan kan men ook zeggen: *one of the king's soldiers*, hoewel de eerste manier gebruikelijker is.

Dewijl deze wijze van uitdrukking altijd aanduidt, dat iemand meer dan een van die voorwerpen bezit, zoo zegt men ook:

A friend of Bilderdijk's.	Een vriend van Bilderdijk.
This book of John's.	Dit boek van Jan.

27.

Deze aanmerking[1] *van mijnen vriend is* juist[2].— *Hij is een vriend van* den heer[3] *Smith.*— *Dit* meisje[4] *is eene* vriendin[5] *van zijne* zuster[6].— *Dit mes van uwen vader is* stomp[7].— *Dit is een* voorschrift[8] *van uwen* leermeester[9].— *Dit is eene* bloem [10] *van mijnen buurman.* — *Het* vaderland[11] *van den koning van* Zweden[12] *is* Frankrijk[13]. — *De* slaapkamer[14] *van den* Russischen[15] afgezant[16] *is* schoon[17]. — *Het boek der zuster is* verloren[18].

1 observation.	7 blunt.	13 France.
2 just.	8 precept.	14 bedchamber.
3 Mr.	9 preceptor.	15 Russian.
4 girl.	10 flower.	16 ambassador.
5 friend.	11 native country.	17 beautiful.
6 sister.	12 Sweden.	18 lost.

28.

De kamenier[1] *van de* gravin[2] *van Salisbury is* gestorven[3]. — *De* Secretaris[4] *van den* Franschen[5] *gezant* is[6] *naar Londen* vertrokken[6] — *De* legers[7] *van den koning der* Nederlanden[8] hebben[9] verscheidene[10] over-

1 chambermaid.	4 secretary.	8 Netherlands.
2 countess.	5 French.	9 have carried off.
3 dead.	6 is gone. 7 army.	10 several.

winningen[11] op[12] *hunne vijanden* behaald[9]. — *De* troepen[13] *van den koning van* Saksen[14] *waren* marschvaardig[15]. — *De* poppen[16] *van* Maria[17] *en* Anna[18] *zijn* verloren[19]. — *De paarden van* Nicolaas[20] *en Peter zijn* lam[21]. — *Het* paleis[22] *van den koning van Engeland*.

11 victory.	15 ready to march.	19 lost.
12 over.	16 doll.	20 Nicholas.
13 troop.	17 Mary.	21 lame.
14 Saxony.	18 Anne.	22 palace.

29.

Dit is het huis van Richard en Willem. — De boeken en prenten* *van* Lodewijk[1] *en* Jan[2] *zijn* gescheurd[3]. — *Waar zijn de pennen van* Jakob[4] *en George?* — *Het* geluk[5] *van een volk is de* grootste[6] roem[7] *van een* regent[8]. — *Het is de* roem[9] *van een* eerlijk[10] *man*, *zijn'* pligt[12] te doen[11]. — *Het* verderf[13] *van een' zoon is het* ongeluk[14] *des vaders en der moeder.* — *Ik* heb[15] *twee glazen wijn* gedronken[15]. — *Het* keizerrijk[16] Rusland[17] *heeft* nog[18] *groote* stukken[19] *lands, die* onbebouwd[20] *zijn*.

* print.	7 glory.	14 misery.
1 Lewis.	8 ruler.	15 drank.
2 John.	9 boast.	16 empire.
3 torn.	10 honest.	17 Russia.
4 James.	11 to do.	18 still.
5 happiness.	12 duty.	19 tract.
6 greatest.	13 ruin.	20 uncultivated.

30.

De gang[1] *van den* leeuw[2]. — *De* list[3] *van den vos.* — *Het* gekwaak[4] *van den* kikvorsch[5]. — *De* vraatzucht[6] *van den* wolf[7]. — *De* vlugt[8] *van den* adelaar[9]. — *Het* schrift[10] *van den vriend mijns broeders is* beter[11], *dan het uwe.* — *De* schoonheid[12] *van de* bloemen[13] *mijner zuster.* — *De* waarheid[14] *der* godsdienst[15]. — *De liefde der onderdanen is de* veiligste[16] hoede[17] *hunner koningen.* — *Ik zag hem bij Newman den* lakenkooper[18].

1 gait.	7 wolf.	13 flower.
2 lion.	8 flight.	14 truth.
3 cunning.	9 eagle.	15 religion.
4 croaking.	10 writing.	16 safest.
5 frog.	11 better.	17 guard.
6 voracity.	12 beauty.	18 woollen-draper.

31.

Ik was gisteren[1] in[2] *de St. Pieters-kerk.* — *Ik* at[3] *gisteren* middag[3] *in Lloyd's koffijhuis.* — Bij[5] *onze* terugkomst[6] in[7] *de* stad[8] zullen[9] *wij* bij[10] *onzen vriend Brandsen* aangaan[9]. — *Ik* heb[11] *die* spraakkunst[12] *bij den* boekverkooper[13] gezien[11]. — Hebt gij[14] *dat* laken[15] *bij den* lakenkooper[16] *Marten* gekocht[14]? — *Hij heeft* kamers[17] *in St. James' paleis.* — *Ik* ga[18] *naar mijnen* grootvader[19], *en* vervolgens[20] *naar mijne zuster.*

1 yesterday.	9 shall call.	15 cloth.
2 at.	10 on.	16 woollen-draper.
3 dined.	11 have seen.	17 apartment.
5 on.	12 grammar.	18 am going.
6 return.	13 bookseller.	19 grandfather.
7 into. 8 city.	14 have you bought.	20 then.

32.

Een soldaat[1] *van den* koning[2] heeft *het* gedaan[3]. — *Een vriend van den* kanselier[4] *heeft dien* brief[5] geschreven[6]. — *Dit is een paard van den* postmeester[7]. — Dit[7*] *zijn koeijen van den* boer[8]. — *De* Ilias[9] *van* Homerus[10] *is een der* schoonste[11] dichtstukken[12]. — *Deze* opmerking[13] *van onzen* onderwijzer[14] *is* juist[15]. — *Hij is een vriend van* den Heer[16] *Smid, en zij is eene dochter van* Mevr.[17] *Gold.* — *Dat huis van uwen vader is* verkocht[18]. — *Daar is een* voorschrift[19] *van uwen onderwijzer.* — *Dat is eene van de bloemen mijns* tuinmans[20]. — *Is dat eene pop van* Anna?

1 soldier.	7* these.	14 preceptor.
2 king.	8 farmer.	15 just.
3 has done.	9 Iliad.	16 Mr.
4 chancellor.	10 Homer.	17 Mrs.
5 letter.	11 most beautiful.	18 sold.
6 written.	12 poem.	19 precept.
7 postmaster.	13 observation.	20 gardener.

33.

Ik kom van[1] *mijnen vriend Welter en* ga[1*] *naar Wilke.* — *Hij* gaat[2] *naar zijnen* neef[3] *den lakenkooper in Piccadilly.* — *De stad Amsterdam is na Londen* misschien[4] *de* rijkste[5]. — *De* inkomsten[6] *van den ko-*

1 come from.	3 nephew.	5 richest.
1* go. 2 goes.	4 perhaps.	6 revenue.

ning van Pruisen[7]. — *Ik* ontmoette[8] *hem in de St. Paulus-kerk.* — *Zij* bewoont[9] *een huis van hare zuster.* — *Pythias was een vriend van Damon.* — *Dit is een paard van mijnen vader.* — *Dit is een* paleis[10] *van den* kroonprins[11]. — *Dit is een* boek *van* Piet.[12] —

7 Prussia. 8 met. 9 inhabits. 10 palace. 11 prince royal. 12 Peter.

OVER DEN DERDEN NAAMVAL.

De derde naamval wordt in het Engelsch door *to* uitgedrukt. — Dit *to* vervangt soms den Nederduitschen tweeden naamval, inzonderheid wanneer eene verwantschap, genegenheid of afkeer daardoor zal uitgedrukt worden, en het woord geen bepalend lidwoord voor zich heeft: vooral na *friend*, *enemy*, *stranger*. Wanneer de tweede naamval met *to* moet overgezet worden, laat het zich in het Nederduitsch dikwijls verwisselen met *jegens*, *omtrent*, *bij*:

Minister van den koning.	*Minister to the king.*
Een vijand der waarheid.	*An enemy to truth.*

Het *to* ter aanduiding van den derden naamval wordt soms uitgelaten, inzonderheid bij eenige korte werkwoorden, als: *to send* (zenden), *to lend* (leenen), *to give* (geven), *to tell* (zeggen), *to throw* (werpen) (*). In dit geval staat de vierde naamval achter den derden, terwijl de vierde naamval voorgaat wanneer *to* gebezigd wordt; uitgezonderd bij de persoonlijke voornaamwoorden, welker vierde naamval altijd onmiddellijk op het werkw. volgt:

Send him the book.	Zend hem het boek.
Send the book to him.	Zend het boek aan hem.
Give it your cousin.	Geef het uwen neef.
Give it to your cousin.	Geef het aan uwen neef.

Wanneer de vierde naamval een verklarend bijvoegsel heeft, *moet* de derde naamval vooraf gaan:

He has sent to his friend the strawberries which he had bought of the gardener.	Hij heeft (aan) zijnen vriend de aardbeziën gezonden, welke hij van den tuinman gekocht had.

(*) Op *to say* volgt altijd, op *to write* meestal *to*.

34.

Hij is een vijand der valschheid[1]. — *Hij* betaalde[2] *de* rekening[3] *aan den* pachter[4], *en* verhaalde[5] *zijne zuster zijne* lotgevallen[6]. — *Ik* zal[7] *den* horologiemaker[8] *het* horologie[9] terug zenden[7], dat ik[10] *van hem* gekocht heb[10]. — Frederik[11] *de* tweede[12] *was een vriend van Voltaire*. — *Hij* liet[13] *mij de* platen[14] zien[13], eer[15] *hij ze den* graaf[17] verkocht[16]. — *Hij* beloofde[18] *mij*, *mijne* tante[19] *de* schilderijen[20] *te zenden*, welke hij[21] *in het* huis[22] *van den* overledenen[23] rentmeester[24] gekocht had[21].

1 falsehood.	9 watch.	17 count.
2 paid.	10 I have bought.	18 promised.
3 account.	11 Frederic.	19 aunt.
4 farmer.	12 second.	20 painting.
5 to relate.	13 shewed.	21 which he had bought.
6 adventure.	14 prints.	22 house.
7 shall send back.	15 before.	23 deceased.
8 watchmaker.	16 sold.	24 steward.

35.

Karel[1] *de* twaalfde[2], *koning van* Zweden[3], *was een groot vijand van Czaar Peter den eersten*[4] *van* Rusland[4*]. — *Zij beloofden*, *mij de* kersen[5] *te zenden, en* nu[6] hebben zij[7] *ze aan mijnen broeder* gegeven[7]. — *Hij* beval[8] *ons*, *den* bediende[9] *den* weg[10] te wijzen[11], welke[12] *naar het* verwijderde[13] dorp[14] leidt[12]. — *Hij is geen* sieraad[15] *der* maatschappij[16]. — Geef[17] *dit* berigt[18] *aan uwen vriend*. — *Ik* heb[19] *de* gravin[20] *de* geschiedenis[21] verteld[19], welke[22] *ik in het boek* gelezen[23] heb.

1 Charles.	8 bade.	16 society.
2 twelfth.	9 servant.	17 make.
3 Sweden.	10 road.	18 report.
4 first.	11 shew.	19 have related.
4* Russia.	12 which leads.	20 countess.
5 cherry.	13 distant.	21 story.
6 now.	14 village.	22 which.
7 they have give them.	15 ornament.	23 read.

36.

De armen[1] *zijn dikwijls* tevredener[2] *met een* stuk[3] brood[4], *dan de* rijken[5] *met de* keurigste[6] geregten[7]. — Wees[8] *een* dienaar[9] *Gods*, *een* getrouw[10] onderdaan[11]

1 poor.	5 rich.	9 servant.
2 more content.	6 most exquisite.	10 true.
3 piece. 4 bread.	7 dish. 8 be.	11 subject.

van uwen vorst[12], *een vijand van het* verraad[13] *en de* leugen[14], *een vriend der* waarheid[15], *een broeder van uwe* medeburgers[16], *een* trooster[17] *der* ongelukkigen[18]. — Deel[19] *den generaal deze* gebeurtenis[20] mede[19]. — *Ik* heb[21] *twee glazen wijn* gedronken[21].

12 sovereign. 13 treason. 14 lie. 15 truth. 16 fellow citizen. 17 comforter. 18 unfortunate. 19 communicate. 20 event. 21 drank.

37.

Hij heeft slechts[1] *twee paar* laarzen[2]. — *Hij*, die[3] *een dienaar van zijne* hartstogten[4] is[3], kan geen[5] waar[6] *vriend* zijn[5]. — *Karel is een zoon van Hendrik.* — *Ik* overhandigde[7] *hem het* verzoekschrift[8], *en geloofde* niet[9], *dat* hij[10] *het mij* zou terug geven[10]. — *Leen uwe zuster het mes.* — *Geef de pen aan mijnen broeder.* — *Gij hebt eene goede** gelegenheid[11], om[12] *uwen vriend* deze[13] waren[14] te zenden[12]. — *Hij* beloofde[15] *het zijnen broeder*, *en* evenwel[16] zond hij[17] *het hem* niet[17].

1 but. 2 boot. 3 who is. 4 passion. 5 cannot be a. 6 true. 7 presented. 8 petition. 9 did not believe. 10 he would give it back. 11 occasion. 12 to send. 13 these. 14 commodity. 15 promised. 16 yet. 17 he did not send.

OVER HET GESLACHT.

In de Engelsche taal zijn de namen van mannelijke dieren mannelijk, van vrouwelijke vrouwelijk, en van zaken onzijdig. — Het geslacht wordt aangewezen op drieërlei wijze: 1) door verschillende woorden, 2) door bijvoeging van een woord, dat het geslacht aanwijst, en 3) door verschillende uitgangen.

1.) Door verschillende woorden.

Bachelor, vrijer.	{ *maiden*, *maid*, *spinster* } vrijster.
Beau, pronker.	*Belle*, pronkster.
Boar, beer.	*Sow*, zog.
Boy, jongen.	*Girl*, meisje.
Bridegroom, bruidegom.	*Bride*, bruid.
Brother, broeder.	*Sister*, zuster.

Buck, reebok.	*Roe*, ree.
Bull, bul.	*Cow*, koe.
Bullock, jonge bul.	*Heifer*, vaars.
Cock, haan.	*Hen*, hen.
Colt, hengstveulen.	*Filly*, merrieveulen.
Dog, reu.	*Bitch*, teef.
Drake, waard.	*Duck*, eend.
Earl, graaf.	*Countess*, gravin.
Father, vader.	*Mother*, moeder.
Fox, vos.	*Vixen*, (verond.) moêrvos.
Friar, monnik.	*Nun*, non.
Gander, gent.	*Goose*, gans.
Hart, hert.	*Roe*, hinde.
Hen-harrier, *Hen-harm*, } kuikendief.	*Ringtail*, het wijfje.
Horse, paard, hengst.	*Mare*, merrie.
Husband, man, echtgenoot.	*Wife*, vrouw, echtgenoot.
King, koning.	*Queen*, koningin.
Lad, knaap.	*Lass*, meisje.
Lord, heer, edelman.	*Lady*, dame.
Man, man.	*Woman*, vrouw.
Master, jonge heer.	*Miss*, jonge jufvrouw.
Master, meester.	*Mistress*, meesteres.
Merman, meerman.	*Mermaid*, meermin.
Milter, hommer, melker.	*Spawner*, kuiter.
Monk, monnik.	*Nun*, non.
Muskethawk, sperwer.	*Sparrowhawk*, het wijfje.
Monsieur, mijn heer.	*Madame*, mevrouw.
Nephew, neef.	*Niece*, nicht.
Papa, papa.	*Mama*, mama.
Pimp, *Pander*, koppelaar.	*Bawd*, koppelaarster.
Ram, *Tup*, ram.	*Ewe*, ooi. *Crone* oude ooi.
Ruff, kemphaan.	*Reeve*, het wijfje.
Sir, mijn heer.	*Madam*, mevrouw.
Sloven, morsig man.	*Slut*, morsebel.
Son, zoon.	*Daughter*, dochter.
Stag, hert.	*Hind*, hinde.
Stallion, hengst.	*Mare*, merrie.
Steer, jonge stier.	*Heifer*, vaars.
Swain, herder.	*Nymph*, nimf.
Uncle, oom.	*Aunt*, moei.
Wether, hamel, weer.	*Sheep*, schaap.
Widower, weduwnaar.	*Widow*, weduw.
Wizard, toovenaar.	*Witch*, tooveres.

2.) Door bijvoeging van een woord, dat het geslacht aanwijst.

Man-servant, *Servant man*, *Male servant*, knecht.	*Maid-servant*, *Servant maid*, *Female servant*, meid.
Dog-fox, vos.	*Bitch-fox*, moêrvos.
Buck-rabbit, rammelaar.	*Doe-rabbit*, moêrkonijn.
Cock-sparrow, mannetjesmusch.	*Hen-sparrow*, wijfjesmusch.
Male cat, *he-cat*, *tom-cat*, kater.	*She-cat*, kat.
Turkey cock, kalkoensche haan.	*Turkey hen*, kalkoensche hen.
Guinea cock, parelhaan.	*Guinea hen*, parelhen.
Peacock, paauw.	*Peahen*, paauwin.

Wanneer het geslacht ligt te raden is, wordt geen woord ter onderscheiding bij de gemeenslachtige woorden gevoegd: *she is my friend*, zij is mijne vriendin.

3.) Door den uitgang.

a.) ***ess.***

Abbot, abt.	*Abbess*, abdis.
Actor, tooneelspeler.	*Actress*, tooneelspeelster.
Adulator, vleijer.	*Adulatress*, vleister.
Adulterer, echtbreker.	*Adulteress*, echtbreekster.
Advocate, advokaat.	*Advocatess*, verdedigster.
Advouterer, echtbreker.	*Advoutress*, echtbreekster.
Ambassador, gezant.	*Ambassadress*, diens vrouw.
Anchorite, kluizenaar.	*Anchoress*, eenzaam levende vrouw.
Arbiter, scheidsregter.	*Arbitress*, scheidsvrouw.
Archduke, aartshertog.	*Archdutchess*, aartshertogin.
Archer, boogschutter.	*Archeress*, boogschutster.
Architector, *Architect*, bouwmeester.	*Architectress*, bouwster.
Auditor, hoorder.	*Auditress*, hoorster.
Author, schrijver.	*Authoress*, schrijfster.
Avenger, wreker.	*Avengeress*, wreekster.
Barber, barbier.	*Barberess*, barbierster.
Baron, baron.	*Baroness*, barones.
Benefactor, weldoener.	*Benefactress*, weldoenster.
Canon, kanunnik.	*Canoness*, kanonikes.
Caterer, spijsbezorger.	*Cateress*, spijsbezorgster.
Champion, kampvechter.	*Championess*, strijdster.
Chanter, zanger.	*Chantress*, zangeres.
Cit, burger.	*Citess*, burgeres.
Cloisterer, monnik.	*Cloisteress*, non.

Coheir, medeërfgenaam.	*Coheiress*, medeërfgename.
Comforter, trooster.	*Comfortress*, troosteres.
Commander, bevelhebber.	*Commandress*, gebiedster.
Competitor, mededinger.	*Competitress*, mededingster.
Conductor, geleider.	*Conductress*, geleidster.
Conqueror, overwinnaar.	**Conqueress*, overwinnares. (*)
Corrupter, verleider.	**Corruptress*, verleidster.
Count, graaf.	*Countess*, gravin.
Creator, schepper.	**Creatress*, schepster.
Czar, czaar.	*Czarina*, **Czaress*., czarin.
Dauphin, dauphin.	*Dauphiness*, dauphine.
Deacon, diaken.	*Deaconess*, diacones.
Demander, eischer.	{ *Demandress*, **Demanderess*, } eischeres.
Demon, duivel.	*Demoness*, duivelin.
Detractor, lasteraar.	*Detractress*, lasteraarster.
Director, bestuurder.	*Directress*, bestuurster.
Diviner, waarzegger.	*Divineress*, waarzegster.
Doctor, doctor.	**Doctoress*, doctores.
Duke, hertog.	*Dutchess*, hertogin.
Elector, keurvorst.	*Electress*, *Electoress*, keurvorstin.
Emperor, keizer.	*Empress*, keizerin.
Emulator, mededinger.	*Emulatress*, mededingster.
Enchanter, toovenaar.	*Enchantress*, tooveres.
Exactor, knevelaar.	*Exactress*, knevelaarster.
Executor, uitvoerder.	*Executress*, uitvoerster.
Fautor, begunstiger.	*Fautress*, begunstigster.
Fornicator, hoereerder.	*Fornicatress*, hoereerster.
Fosterer, pleegvader.	*Fosteress*, pleegmoeder.
Founder, stichter.	*Foundress*, stichteres.
Giant, reus.	*Giantess*, reuzin.
God, God.	*Goddess*, godin.
Governor, gouverneur.	*Governess*, gouvernante.
Guardian, voogd.	**Guardianess*, voogdes.
Guide, gids.	**Guideress*, geleidster.
Hebrew, Hebreër.	*Hebrewess*, Hebreeuwsche.
Heir, erfgenaam.	*Heiress*, erfgenaam.
**Herd*, herder.	**Herdess*, herderin.
Hermit, kluizenaar.	*Hermitess*, kluizenaarster.
Hero, held.	*Heroine*, **Heroess*, heldin.
Host, waard.	*Hostess*, waardin.

(*) De met een * geteekende woorden zijn of verouderd of weinig in gebruik.

Huckster, kramer.	**Hucksteress*, kraamster.
Hunter, jager.	*Huntress*, jageres.
Jesuit, Jezuiet.	*Jesuitess*, voorstandster der Jezuieten.
Jew, Jood.	*Jewess*, Jodin.
Inhabiter, bewoner.	**Inhabitress*, bewoonster.
Inheritor, erfgenaam.	*Inheritress*, erfgenaam.
Instructor, onderwijzer.	*Instructress*, onderwijzeres.
Inventor, uitvinder.	*Inventress*, uitvindster.
Launderer, wasscher.	*Laundress*, waschvrouw.
Legislator, wetgever.	*Legislatress*, wetgeefster.
Leopard, luipaard.	*Leopardess*, het wijfje.
Lion, leeuw.	*Lioness*, leeuwin.
Marquess, **Marquis*, markies.	*Marchioness*, markiezin.
Master, heer.	*Mistress*, mevrouw.
Mayor, mayor.	*Mayoress*, diens vrouw.
Mediator, bemiddelaar.	*Mediatress*, bemiddelaarster.
Ministerer, uitdeeler.	*Ministress*, uitdeelster.
Moabite, Moabiet.	*Moabitess*, Moabitische.
Monarch, alleenheerscher.	*Monarchess*, alleenheerscheres.
Monitor, vermaner.	*Monitress*, vermaanster.
Murderer, moordenaar.	*Murderess*, moordenaarster.
Negro, neger.	*Negress*, negerin.
Nomenclator, naamkenner.	**Nomenclatress*, naamkenster.
Offender, beleediger.	*Offendress*, beleedigster.
Ogre, menscheneter.	*Ogress*, menscheneetster.
Orator, redenaar.	**Oratress*, redenaarster.
Panther, panther.	*Pantheress*, het wijfje.
Pape, paus.	*Papess*, pauzin.
Patron, beschermer.	*Patroness*, beschermster.
Pedler, marskramer.	**Pedleress*, marskraamster.
Peer, pair.	*Peeress*, diens vrouw.
Poet, dichter.	*Poetess*, **Poetress*, dichteres.
Pope, paus.	*Popess*, pauzin.
Porter, portier.	*Portress*, portierster.
Priest, priester.	*Priestess*, priesteres.
Prince, prins; vorst.	*Princess*, prinses; vorstin.
Prior, prior.	*Prioress*, priorin.
Procurer, bezorger.	*Procuress*, bezorgster.
Prophet, profeet.	*Prophetess*, profetes.
Poprietor, eigenaar.	*Proprietress*, eigenaarster.
Protector, beschermer.	*Protectress*, beschermster.
Pythonist, waarzegger.	*Pythoness*, waarzegster.
Quaker, kwaker.	*Quakeress*, kwakerin.
Rector, rector.	**Rectress*, diens vrouw.*

Regent, regent.	*Regentess*, regentes.
Rival, medevrijer.	*Rivaless*, medevrijster.
Saint, heilige.	**Saintess*, heilige.
**Seamster*, *Sempster*, naaijer.	*Seamstress*, *sempstress*, naaister.
Shepherd, herder.	*Shepherdess*, herderin.
Soldier, soldaat.	*Soldieress*, strijdster.
Solicitor, verzoeker.	*Solicitress*, verzoekster.
Songster, zanger.	*Songstress*, zangster.
Sorcerer, toovenaar.	*Sorceress*, toovenes.
Spectator, toeschouwer.	**Spectatress*, toeschouwster.
Suitor, vrijer.	*Suitress*, vrijster.
Sultan, sultan.	*Sultaness*, sultane.
Tiger, tijger.	*Tigress*, tijgerin.
Traitor, verrader.	*Traitress*, verraadster.
Treasurer, schatmeester.	*Treasuress*, schatbewaarster.
Tutor, gouverneur.	*Tutoress*, *tutress*, gouvernante.
Tyrant, tiran.	*Tyranness*, tirannieke vrouw.
Victor, overwinnaar.	*Victress*, * *Victoress*, * *Victrice*, overwinnares.
Viscount, burggraaf.	*Viscountess*, burggravin.
Votary, aanbidder.	*Votaress*, aanbidster.
Warrior, krijgsman.	*Warrioress*, krijgsvrouw.

b.) *ix:*

Adjutor, helper.	*Adjutrix*, helpster.
Administrator, bestuurder.	*Administratrix*, bestuurster.
Arbitrator, scheidsman.	*Arbitratrix*, scheidsvrouw.
Autocrate, *Autocrator*, zelfheerscher.	*Autocratrix*, *Autocratrice*, zelfheerscheres.
Coadjutor, medehelper.	*Coadjutrix*, medehelpster.
Competitor, mededinger.	*Competitrix*, mededingster.
Creditor, schuldeischer.	*Creditrix*, schuldeischeres.
Director, bestuurder.	*Directrix*, bestuurster (*).
Executor, uitvoerder.	*Executrix*, uitvoerster (*).
Inheritor, erver.	*Inheritrix*, erfster (*).
Mediator, middelaar.	*Mediatrix*, middelaarster.
Orator, redenaar.	*Oratrix*, redenaarster (*).
Rector, bestuurder.	*Rectrix*, bestuurster (*).
Spectator, aanschouwer.	*Spectatrix*, aanschouwster (*).
Testator, erfmaker.	*Testatrix*, erfmaakster.
Tutor, voogd.	*Tutrix*, voogdes (*).

c.) Zonder geregelden uitgang.

Amoroso, verliefde.	*Amorosa*, verliefde.

(*) Dit woord heeft ook den uitgang *ess*.

Chamberlain, kamerheer.	*Chambermaid*, kamermeisje.
Deserter, verlater.	*Desertrice*, verlaatster.
Don, don.	*Donna*, donna.
Grandsire, grootvader.	*Grandam*, grootmoeder.
Goodman, man.	*Goody*, vrouw.
Gaffer, landsman, vriend.	*Gammer*, vrouwtje.
Infant, infant.	*Infante*, infante.
Landgrave, landgraaf.	*Landgravine*, landgravin.
Margrave, markgraaf.	*Margravine*, markgravin.
Palsgrave, palsgraaf.	*Palsgravine*, palsgravin.
Sakeret, sakervalk.	*Saker*, het wijfje.
Sewer, naaijer.	*Sewster*, naaister.
Signor, signor.	*Signoro*, signora.

De volksnamen worden over het algemeen als mannelijke beschouwd, terwijl men dan de vrouwelijke vormt door een zelfstandig woord bij een bijvoegelijk te plaatsen:

Pole, *Polander*, Pool, Polak.	*Polish woman*, Poolsche.
Portuguese, Portugees.	*Portuguese woman*, Portugesche.
Spaniard, Spanjaard.	*Spanish woman*, Spaansche.
Scot, Schot.	*Scottish woman*, Schotsche.

Voor vele volksnamen heeft men ook geene mannelijke woorden. Dit gemis wordt verholpen, door het woord *man* aan het bijvoegelijke te hechten:

Englishman, Engelschman.	*English woman*, Engelsche.
Irishman, Ier.	*Irish woman*, Iersche.
Scotchman, Schot.	*Scottish woman*, Schotsche.

Wanneer men woorden, die anders onzijdig zijn, personifiëert, d. i. als persoonlijk laat handelen, kent men daaraan het geslacht toe, dat het meest daarmede overeen stemt. Zoo maakt men *sun*, *death*, *time*, *sleep*, *war*, *love*, (de min), enz. mannelijk, *moon*, *nature*, *hope*, *religion*, enz. vrouwelijk. Veel echter komt hierbij op het gebruik aan, en voor den beginner is het, zelfs bij de opgegevene woorden, raadzaam, om het onzijdige geslacht te bezigen. Van *ship* (en alle andere woorden, die een vaartuig aanduiden) kan men zeggen, dat het schier uitsluitend vrouwelijk gebezigd wordt.

Oefeningen over de geslachten zullen bij de persoonlijke voornaamwoorden gegeven worden.

III. HOOFDSTUK.

OVER HET BIJVOEGELIJKE NAAMWOORD.

De bijvoegelijke naamwoorden blijven ten aanzien van getal, naamval en geslacht onveranderd, en behoeven daarom ook niet voor elk zelfstandig naamwoord herhaald te worden, tenzij men daaraan eenen bijzonderen nadruk wil geven, zoo als bij de lidwoorden is aangemerkt. Het staat gemeenlijk voor het zelfstandige, behalve wanneer een ander daarvan afhangend woord volgt:

A tall man and woman.	Een lang man en eene lange vrouw.
A black coat, waistcoat and breeches.	Een zwarte broek, rok en vest.
A long street.	Eene lange straat.
A man capable of doing it.	Een daartoe bekwaam man.

Bij het opgeven der maat van een ding wordt eerst het voorwerp genoemd, dan de maat en eindelijk het woord, waardoor de aard der maat bepaald wordt. Indien men geene dubbelzinnigheid te vreezen heeft, kan in het Nederduitsch het woord, dat den aard der maat bepaalt, weggelaten worden. Wanneer van een voorwerp twee afmetingen worden opgegeven, kan men, met uitlating van het voegwoord, voor de tweede *by* plaatsen, met of zonder het woord, dat de afmeting uitdrukt.

A tower a hundred feet high.	Een toren van honderd voet.
A road fifty feet broad.	Een weg vijftig voet breed.
A room twenty feet long and twelve broad. / *A room twenty feet long by twelve broad.*	Eene kamer van twintig voet lang en twaalf breed.
This room is twenty feet by twelve.	Deze kamer is twintig voet lang en twaalf breed.

38.

De man droeg[1] *een'* zwarten[2] *hoed*, *een* wit[3] hemd[4], roode[5] schoenen[6] *en* groene[7] kousen[8]. — *Hij* had[9] een'

1 wore.	4 shirt.	7 green.
2 black.	5 red.	8 stocking.
3 white.	6 shoe.	9 had on.

zwarten rok[10] *en eene zwarte broek* aan[9]. — *De* vermaarde[11] mijn[12] *van Potosi in Peru is* meer[13] *dan twee honderd en vijftig* vadem[14] diep[15]. — *Een* standvastig[16], opregt[17] *en* belangeloos[18] *vriend is* zeldzaam[19]. — *Een* zachtaardig[20], beschaafd[21] *en* minzaam[22] *mensch* wordt[23] van[24] iedereen[25] geacht[23]. — Kwade[26] zamenspraken[27] bederven[28] *goede* zeden[29]. — *De* zaal[30] *is twintig voet lang en tien breed.* — *Deze straat is* 20 *voet breed.*

10 coat.	17 sincere.	24 by.
11 famous.	18 disinterested.	25 every body.
12 mine.	19 rare.	26 bad.
13 more.	20 mild.	27 company.
14 fathom.	21 polite.	28 corrupt.
15 deep.	22 affable.	29 manner.
16 constant.	23 is esteemed.	30 salloon.

39.

Deze put[1] *is honderd voet* diep[2], *en de* rivier[3] *vijf vadem breed.* — *Engeland is een rijk en* bloeijend[4] *land.* — *De* Hollanders[5] *zijn* over het algemeen[6] nijvere[7], geduldige[8], werkzame[9], zindelijke[10], matige[11] *en* zuinige[12] lieden[13]. — *De menschen* zweven gestadig[14] tusschen[15] ijdele[16] hoop[17] *en* dwaze[18] vrees[19]. — *De kerk is twee honderd en tachtig voet hoog.* — *Een vier voet dikke boom.* — *Eene twintig voet hooge* trap[20] *in een'* kelder[21].

1 well.	8 patient.	15 between.
2 deep.	9 laborious.	16 false.
3 river.	10 neat.	17 hopes (pl.).
4 flourishing.	11 sober.	18 vain.
5 Dutchman.	12 frugal.	19 fears (pl.).
6 in general.	13 people.	20 staircase.
7 industrious.	14 do nothing but fluctuate.	21 cellar.

40.

Engeland[1] *is een rijke en* bloeijende[2] staat[3]. — *Deze* gracht[4] *is negen voet en zes* duim[5] *diep.* — *De* tong[6] *is een klein* lid[7] *en* zegt[8] groote[9] dingen[10]. — *De wolf is een* vraatzuchtig[11] *en* verscheurend[12] *dier.* — *De natuur* biedt ons[13] *groote en* verhevene[14] voorwerpen[15].

1 England.	6 tongue.	11 ravenous.
2 flourishing.	7 member.	12 voracious.
3 state.	8 says.	13 present us with.
4 ditch.	9 great.	14 elevated.
5 inch.	10 thing.	15 object.

aan[13]. — *Een* verstandig[16] *man en eene verstandige vrouw.* — *Een witte hoed en een witte* rok[17]. — *Een* ondankbaar[18] *mensch* wordt[19] door[20] iedereen[21] gehaat[19].

16 wise.	18 ungrateful.	20 by.
17 coat.	19 is hated.	21 every body.

TRAPPEN VAN VERGELIJKING.

De trappen van vergelijking worden gevormd:

I.) Door bij den vergrootenden trap *er*, en bij den overtreffenden *est* achter aan het woord te hechten, of enkel *r* en *st*, indien het op *e* uitgaat:

black, zwart.	*blacker*, zwarter.	*blackest*, zwartst.
wise, wijs.	*wiser*, wijzer.	*wisest*, wijst.

Onregelmatig zijn:

good, goed.	*better*, beter.	*best*, best.
bad, *evil*, slecht.	*worse*, slechter.	*worst*, slechtst.
little, klein, weinig.	*less*, kleiner, minder.	*least*, kleinst, minst.
much, *many*, veel.	*more*, meer.	*most*, meest.
near, nabij.	*nearer*, nader.	*nearest*, *next*, naast.
late, laat.	*later*, later.	*latest*, laatste (van tijd).
	latter, vorige.	*last*, laatste (van orde).
old, oud.	*older*, *elder*, ouder.	*oldest*, *eldest*, oudst.
far, ver.	*farther*, *further*, verder.	*farthest*, *furthest*, verst.

II.) Door *more* en *most* voor het woord te plaatsen:

certain, zeker.	*more certain.*	*most certain*, zekerst.

Van de eenlettergrepige woorden vormt men de trappen van vergelijking met *er* en *est*, en van de twee- en meerlettergrepige met *more* en *most*. Intusschen lijdt deze regel vele uitzonderingen; want:

a.) Eenlettergrepige woorden hebben dikwijls *more* en *most*; en

b.) vele tweelettergrepige ontvangen *er* en *est*, *r* en *st*. Hiertoe behooren:

1.) Woorden op *y*, *dy*, *ty*, *ky*, *my*, *py*; 2.) op *le*; 3.) met den klemtoon op de laatste lettergreep:

happy, gelukkig.	*happier.*	*happiest.*
feeble, zwak.	*feebler.*	*feeblest.*
polite, beschaafd.	*politer.*	*politest.*
discreet, bescheiden.	*discreeter.*	*discreetest.*

Dat een goed gehoor evenwel hierin dikwijls uitspraak moet doen, is niet te ontkennen. De uitgangen *ain*, *al*, *ant*, *ed*, *ent*, *ful*, *ic*, *id*, *ing*, *ive*, *less*, *ous*, *ose*, *some* laten over het algemeen de toevoeging van *er* en *est* niet toe.

Bij de toevoeging der *er* en *est* verandert de *y* na een' medeklinker in *i*, en de medeklinker na eenen enkelen klinker wordt verdubbeld:

pretty, fraai.	*prettier*, *prettiest*.
big, dik.	*bigger*, *biggest*.
mad, dol.	*madder*, *maddest*.
slim, dun.	*slimmer*, *slimmest*.
thin, dun.	*thinner*, *thinnest*.
hip, zwaarmoedig.	*hipper*, *hippest*.
flat, plat.	*flatter*, *flattest*.

Er zijn eenige overtreffende trappen, bij welke *most* is toegevoegd *a*) aan een' vergrootenden trap, of *b*) aan een zelfstandig naamwoord:

farther, verder.	*farthermost*, *farthest*.
fore, voor.	*foremost*.
further, verder.	*furthermost*, *furthest*.
hinder, achter.	*hindmost*, *hindermost*.
hither, herwaarts.	*hithermost*, naaste.
inner, binnen.	*innermost*.
lower, lager.	*lowermost*.
mid, middel.	*midmost*, *midst*.
nether, beneden.	*nethermost*.
outer, buiten.	*outermost*, *outmost*.
top, top.	*topmost*, bovenste.
under, onder.	*undermost*.
upper, boven.	*uppermost*, *upmost*.
utter, geheel.	*uttermost*, *utmost*, uiterste.

Na den vergrootenden trap, wordt dan overgezet door *than*:

He is taller than you. Hij is grooter dan gij.

Bij eene vergelijking van twee voorwerpen bezigt men in het Nederduitsch dikwijls een' overtreffenden trap, terwijl het Engelsch steeds den vergrootenden gebruikt:

The elder of the two. De oudste der twee.

Het woord zoo in de uitdrukkingen: zoo veel,

even zoo veel, enz. wordt met eene ontkenning door *so*, en zonder ontkenning door *as* overgezet:

Niet zoo rijk als gij.	*Not so rich as you.*
Zoo rijk als gij.	*As rich as you.*

In het Nederduitsch wordt het zelfstandige naamwoord, van een bijvoegelijk verzeld, dikwijls bij een tweede bijvoegelijk uitgelaten: een zwart paard en een wit. In dit geval vervangen de Engelschen het uitgelatene zelfstandige door *one* (enkelv.) en *ones* (meerv.):

Een oud paard en een jong.	*And old horse and a young one.*
Oude paarden en jonge.	*Old horses and young ones.*

Na een' vergrootenden of overtreffenden trap en na een telwoord laat men over het algemeen *one* en *ones* uit:

The younger brother and the elder.	De jongste broeder en de oudste.
I have four apples and you two.	Ik heb vier appels en gij twee.

Het hoe... hoe..., hoe... des te wordt door *the* overgezet:

Hoe langer de nacht, hoe korter de dag.	*The longer the night, the shorter the day.*

De hoeveelheid, die eene zaak grooter of kleiner is, dan eene andere, heeft in het Engelsch *by* voor zich, wanneer zij achter het bijvoegelijke naamwoord staat; doch voor hetzelve blijft *by* weg:

She is prettier by much than her sister. *She is prettier than her sister by much.* *She is much prettier than her sister.*	Zij is veel schooner dan hare zuster.
I am younger by ten years than you. *I am younger than you by ten years.* *I am ten years younger than you.*	Ik ben tien jaren jonger dan gij.

41.

De natuur biedt ons grooter en verhevener voorwerpen aan, dan de kunst[1]. — *De* dalen[2] *zijn* gemeenlijk[2*] vruchtbaarder[3], *dan de* hoogten[4]. — *De* rivieren[5] *zijn grooter, dan de* beken[6]. — *De* geringe[7] lieden[8] *zijn vaak*

1 art. 2 valley. 2* in general. 3 fertile. 4 height. 5 river. 6 brook. 7 common. 8 people.

gelukkiger dan groote koningen. — *De zomer is* aangenamer[9], *dan de winter.* — *Willem is* strafbaarder[10], *dan zijn oudere broeder.* — *Het* hert[11] *is* sneller[12], *dan de hond.*

9 pleasant. 10 culpable. 11 stag. 12 fleet.

42.

De hond is minder snel[1], *dan de* haas[2]. — Amerika[3] *is veel* vruchtbaarder[4], *dan alle andere* werelddeelen[5]. — *De rijkste menschen zijn niet altijd de* gelukkigste[6]. — *Een vader heeft meer* zorgen[7], *dan de kinderen denken.* — *De* geleerdste[8] *mannen zijn niet altijd de* verstandigste[9]. — *Mijn rok is* nat[10], *die van mijnen broeder is* nog[11] *natter, en de uwe is de natste.* — *Mijn* zwager[12] *is niet zoo* zwaarlijvig[13], *als uw broeder.*

1 rapid.	5 quarter of the world.	10 wet.
2 hare.	6 happy. 7 care.	11 still.
3 America.	8 learned.	12 brother-in-law.
4 fertile.	9 prudent.	13 corpulent.

43.

De ezel vergenoegt zich[1] *met het* grofste[2] voedsel[3]. — *Friesland heeft de schoonste ossen, paarden en schapen.* — *De jaren der* jeugd[4] *zijn de* aangenaamste[5] *en* te gelijk[6] *de* kostbaarste[7]. — *Dit is het* gevoelen[8] *der wijsste menschen.* Daarom[9] *moeten de* jongelingen[10] *deze jaren* op[11] *de beste* wijze[12] besteden[13]. — *Demosthenes was de* welsprekendste[14] Griek[15], *en Cicero de welsprekendste* Romein[16]. — *Waar zijn de* rijkste[17] mijnen[18]?

1 is contented.	7 precious.	13 employ.
2 coarse.	8 opinion.	14 eloquent.
3 food.	9 for this reason.	15 Grecian.
4 youth.	10 young people.	16 Roman.
5 pleasing.	11 in.	17 rich.
6 at the same time.	12 manner.	18 mine.

44.

De roos is de schoonste der bloemen, en het viooltje[1] *de* bescheidenste[2]. — *De* aardbezie[3] *is een der* verfrisschendste[4] *en* smakelijkste[5] *vruchten.* — *De* uitspraken[6]

1 violet.	3 straw-berry.	5 savoury.
2 modest.	4 refreshing.	6 sentence.

der heilige schrift[7] *zijn de* zekerste[8]; want[9] *zij* zijn[10] uit[11] *de* zuiverste[12] bron[13] gevloeid[10]. Voornamelijk[14] *de* zedelessen[15] *zijn de* gewigtigste[16] *voor ons, dewijl zij ons geluk het meeste* bevorderen[17]. — *De godsdienst van Jezus is het meest* bevorderlijk voor[18] *ons geluk.*

7 Holy Scripture. 8 authentic. 9 for. 10 have flown. 11 from 12 pure 13 source. 14 chiefly. 15 moral maxim. 16 important. 17 promote. 18 conducive to.

45.

In Zweden[1] *is het niet zoo* koud[2], *als in* Groenland[3]. — *Een* steenachtige[4] grond[5] brengt *minder koren* voort[6], *dan een* zandige[7]. — *De* weiden[8] *zijn dikwijls minder* winstgevend[9], *dan de* korenvelden[10]. — *Indien de moeder* strenger[11] *en minder* toegevend[12] ware geweest[13], zouden[14] *hare kinderen* thans[15] gehoorzamer[16] *zijn.* — *Mijn broeder heeft twee dochters; de oudste* bemint[17] *de* schilderkunst[18], *de jongste de* muzijk[19] *en de* letterkunde[20]. — *Mijne zuster is tien* maanden[21] *jonger dan ik.*

1 Sweden. 2 cold. 3 Greenland. 4 stony. 5 soil. 6 yields. 7 sandy. 8 meadow. 9 profitable. 10 cornfield. 11 severe. 12 indulgent. 13 had been. 14 would be. 15 at present. 16 obedient. 17 loves. 18 painting. 19 music. 20 literature. 21 month.

46.

Dit huis is de helft[1] *kleiner, dan dat.* — *Zij is veel schooner, dan hare nicht.* — *Gij zijt twee* duim[2] *langer, dan mijn neef.* — *De* boekdrukkunst[3] is[4*] eenige[4] *jaren* eerder[5*] uitgevonden[4*], dan men algemeen vermoed heeft[5]. — *Hoe* heeter[6] *het weder is, des te eerder* worden[7] *de honden* dol[8]. — *De kamer is vijf voet langer, dan het kabinet.* — *Amerika is veel grooter, dan Europa.* — *Hoe meer* men slaapt[9], *hoe meer men* wenscht te slapen[10]. — *De dag is korter dan de nacht.*

1 half. 2 inch. 3 art of printing. 4 several. 4* has been invented. 5* soon. 5 than has been generally supposed. 6 hot. 7 become. 8 mad. 9 one sleeps. 10 wishes to sleep.

47.

Hoe moeijelijker[1] *eene zaak is, des te* eervoller[2] *is zij.* — *Mijn broeder is tien jaar jonger, dan uwe zuster.* — *De* gevaarlijkste[3] *vijanden* van[4] *het leven zijn de* onmatigheid[5] *en de* luiheid[6]. — *De* vorsten[7] *zijn dikwijls* ongelukkiger[8], *dan* hunne meeste[9] onderdanen[10]. — *De* zelfliefde[11] *is de* behendigste[12] *van alle* vleijers[13]. — *De* tijd[14] *des levens is kort;* die[15] *der* schoonheid[16] *nog korter.* — *De zon is veel* grooter[17], *dan de aarde.*

1 difficult.	7 prince.	12 dexterous.
2 honourable.	8 unhappy.	13 flatterer.
3 dangerous.	9 the greater part of their.	14 term.
4 to.		15 that.
5 intemperance.	10 subject.	16 beauty.
6 sloth.	11 self-love.	17 big.

48.

Hij, die[1] moeijelijk[2] *in zijne* keus[3] is[1], neemt dikwijls[4] *het slechtste.* — *De* eerlijkheid[5] *is de beste* staatkunde[6], (*of: Eerlijk duurt het langst*). — *Hij was meer dan half* overtuigd[7]. — *Hij is de* snoodste[8] *mensch der wereld.* — *Zij is de schoonste der twee.* — *Nestor was de oudste en wijsste van alle* Grieken[8*], die[9] bij[10] *het* beleg[11] *van* Troje[12] waren[9]. — *Het* Kapitool[13] *was het* beroemdste[14] gebouw[15] *van Rome.* — *Mijn zoon is drie duim grooter, dan de uwe.* — *Deze* stok[16] *is vier duim langer, dan die.* — *Zij is veel jonger dan haar man*[17].

1 he who is.	7 convinced.	12 Troy.
2 difficult.	8 wicked.	13 Capitol.
3 choice.	8* Greek.	14 celebrated.
4 often takes.	9 who were.	15 edifice.
5 honesty.	10 at.	16 stick.
6 policy.	11 siege.	17 husband.

49.

Eene goede pen en eene slechte[1]. — *Twee* witte[2] hoeden[3] *en drie* zwarte[4]. — *Het wilde* zwijn[5] is sterker[6], *dan het* tamme[7]. — *De* Baltische zee[8] *is* geene[9] *der grootste.* — *Hoe meer Alexander* overwon[10], *des te*

1 bad.	5 boar.	8 Baltic sea.
2 white. 3 hat.	6 strong.	9 none.
4 black.	7 tame.	10 conquered.

meer wenschte hij[11] te overwinnen[12]. — *Hoe* bevolkter[13] *een* land[14] *is*, *des te* rijker[15] is het[16]. — Er[17] *is* even zoo[17*] *veel* verstand[18] *in* het verdragen van[19] *de* onvolmaaktheden[20] *van* anderen[21], *als in* het kennen van[22] *hunne* volmaaktheden[23]. — *Ik heb één zwart paard en twee witte, drie roode* koeijen[24] *en vier zwarte.*

11 he wished.	16 it is.	20 imperfection.
12 to conquer.	17 there.	21 others.
13 populous.	17* as.	22 discovering.
14 country.	18 sense.	23 perfection.
15 opulent.	19 bearing.	24 cow.

50.

Niets is zoo besmettelijk[1], *als het voorbeeld.* — *De menschen zijn nooit zoo* gelukkig[2], *noch zoo ongelukkig*, *als zij* meenen[3]. — *Eene al te groote* omzigtigheid[4] *is eene vijandin van groote* daden[5]. — *Hoe meer ik haar* zie[6], *hoe meer ik haar* bemin[7]. — *De natuur van den mensch is zoo* boos[8], *de* schuilhoeken[9] *van zijn hart zijn zoo* ondoorgrondelijk[10], *dat het* vertrouwen[11] *in een'* persoon[12], *die* ons eens bedrogen heeft[13], *eene zeer* gevaarlijke[14] zaak[15] *is.* — *Is hij de oudste man?*

1 contagious.	6 see.	11 confidence.
2 happy.	7 love.	12 person.
3 think.	8 mischievous.	13 has once deceived us.
4 circumspection.	9 folding.	14 dangerous.
5 achievement.	10 impenetrable.	15 thing.

HET BIJVOEGELIJKE NAAMWOORD ALS ZELFSTANDIG GEBRUIKT.

In het Nederduitsch nemen de bijvoegelijke naamwoorden, zelfstandig gebruikt, ook den aard daarvan aan. In het Engelsch daarentegen blijven zij onveranderd, waarbij nog moet aangemerkt worden, dat zij 1.) nooit een niet-bepalend lidwoord voor zich dulden, 2.) van personen, met het bepalende lidwoord gebruikt, steeds als meervoudig worden aangemerkt, 3.) van personen in het

enkelvoud, met een bepalend of niet-bepalend lidwoord gebruikt, steeds van een zelfstandig naamword moeten gevolgd worden:

Eene verhandeling over het verhevene.	*A treatise on the sublime.*
De rijke.	*The rich man.*
De rijken.	*The rich.*
Een rijke.	*A rich man.*
Eene schoone.	*A beautiful woman.*

Men vermijdt het gebruik van het bijvoegelijke naamwoord als zelfstandig gaarne, inzonderheid wanneer het een deelwoord is:

Al het zure.	*All that is sour.*
Verhaal hem het gebeurde.	*Tell him what has happened.*

Eenige bijvoegelijke naamwoorden hebben den aard van zelfstandige aangenomen:

My betters.	De voornameren dan ik.
The lunatics.	De krankzinnigen.
The nobles.	De edelen.

PLAATS VAN HET BIJVOEGELIJKE NAAMWOORD.

Het bijvoegelijke naamwoord staat over het algemeen voor het zelfstandige. De voornaamste uitzonderingen zijn;

1.) Eenige woorden kunnen nooit voor het zelfstandige staan: *adry*, *afeard*, *afloat*, *afraid*, *aghast*, *aground*, *akin*, *alike*, *alive*, *alone*, *alost*, *amiss*, *ashamed*, *ashore*, *aside*, *askew*, *asleep*, *athirst*, *awake*, *aware*, *plenty*, *worth*.

A man awake.	Een wakend man.
A woman alone.	Eene vrouw alleen.

2.) Wanneer een bijvoegelijk naamwoord door een verklarend bijvoegsel van eenige woorden verzeld is, moet het achter staan:

A nation inclined to war.	Eene oorlogzuchtige natie.

3.) Ter bevordering van den nadruk plaatst men een of meer met *so* verbondene woorden dikwijls achter het zelfstandige:

This nation once so great and flourishing was reduced to a deplorable condition;	Dit eens zoo groote en bloeijende volk werd tot een' betreurenswaardigen toestand gebragt.

4.) Bijvoegelijke naamwoorden en rangschikkende telwoorden, als bijnamen of ter aanduiding van personen gebruikt, moeten achter het zelfstandige staan:

William the great.	Willem de Groote.
Alexander the first.	Alexander de Eerste.

51.

De dood spaart[1] noch[2] *de rijken* noch[3] *de armen.* — *De* hoop[4], welke[5] *de kleinen op de* beloften[6] *der grooten* bouwen[5*], is[7] gemeenlijk[8] vruchteloos[9]. — *De* voorspoed[10] verzelt[11] *den* vlijtige[12]. — *De* geleerden[13] zeggen[14] veel[15] *in* weinig[15*] woorden[16], *de* onwetenden[17] spreken[18] *veel en zeggen* niets[19]. — *Ik* heb[20] *zijnen vader een'* met[21] *uwe wenschen* overeenkomstigen[21] *brief* geschreven[20]. — *Gij zijt een* voor[22] lof[23] ongevoelig[22] *mensch.*

1 spares.	9 without effect.	16 word.
2 neither. 3 nor.	10 prosperity.	17 ignorant.
4 hopes (pl).	11 attends.	18 talk.
5 which.	12 industrious.	19 nothing.
5* raise.	13 learned.	20 have written to.
6 promise.	14 say.	21 conformable to.
7 are.	15 much.	22 insensible of.
8 generally.	15* few.	23 praise.

52.

Toen[1] *Numa Pompilius* tot[2] *koning* verkozen was[2], in plaats[3] *van* verblind te zijn[4] door[5] *eene zoo* plotselinge[6] *en zoo* onverwachte[7] verheffing[8], wees hij[9] *het* aanbod[10] van de hand[9], *en* kon[11] naauwelijks[12] tot het aannemen[14] bewogen worden[13] *door de* herhaalde[15] aanzoeken[17] *der* Romeinen[16] *en* zijner[18] naaste[19] betrekkingen[20].

1 when.	8 elevation.	15 repeated.
2 was chosen.	9 he refused.	16 entreaty.
3 instead of.	10 offer.	17 Roman.
4 being dazzled.	11 could.	18 of his.
5 by.	12 scarce.	19 near.
6 sudden.	13 be prevailed on.	20 relation.
7 unexpected.	14 to accede.	

— *Zijn vader was een* lofgierig[21] *man.* — Frankrijk[22] *is een aan* Spanje[24] grenzend[23] land[25] *en zeer* warm[26].

21 avaricious of praise.	23 contiguous.	25 country.
22 France.	24 Spain.	26 hot.

53.

Een tegen[1] ieder[2] beleefd[1] meisje[3] behaagt[4] *mijnen broeder* niet[4]. — *De* voorheen[5] omtrent[6] *de* Peruvianen[7] *en de* Nederlanders[8] *zoo*[6] wreede[6] Spanjaarden[9] zijn[10] thans[11] *verre* van[12] gelukkig[13] te wezen[12]. — *De armen zijn* medelijden[14] waardige[15] *menschen.* — *Een voor niets* bevreesd[16] *mensch is* zeldzaam[17]. — *Alexander de groote en Karel de twaalfde waren groote helden.* — *Menige* onschuldige[18] is geregt geworden[19]. — *De armen* verdienen[20] *ons* medelijden[14]. — *De rijken zijn* te beklagen[21].

1 civil to.	8 Dutchman.	15 worthy (of).
2 every one.	9 Spaniard.	16 afraid (of).
3 girl.	10 are.	17 rare.
4 does not please.	11 present.	18 innocent.
5 formerly.	12 from being.	19 has been executed.
6 cruel to.	13 happy.	20 deserve.
7 Peruvian.	14 compassion.	21 to be pitied.

IV. HOOFDSTUK.

OVER DE TELWOORDEN.

De telwoorden, die even als de bijvoegelijke naamwoorden onveranderlijk zijn, worden in twee hoofdsoorten verdeeld: Hoofdgetallen (*cardinal numbers*) en rangschikkende getallen of getallen van orde (*ordinal numbers*).

Cardinal numbers.	Hoofdgetallen.	*Cardinal numbers*	Hoofdgetallen.
one.	een.	*five.*	vijf.
two.	twee.	*six.*	zes.
three.	drie.	*seven.*	zeven.
four.	vier.	*eight.*	acht.

nine.	negen.	*twenty two, two and twenty.*	twee en twintig.
ten.	tien.	*thirty.*	dertig.
eleven.	elf.	*forty.*	veertig.
twelve.	twaalf.	*fifty.*	vijftig.
thirteen.	dertien.	*sixty (threescore),*	zestig.
fourteen.	veertien.	*seventy (three score and ten.)*	zeventig.
fifteen.	vijftien.	*eighty (fourscore),*	tachtig.
sixteen.	zestien.	*ninety (four score and ten).*	negentig.
seventeen.	zeventien.		
eighteen.	achttien.		
nineteen.	negentien.		
twenty.	twtniig.		
twenty one, (one and twenty.)	een en twintig.		

hundred, a hundred.	honderd, een honderd.
one hundred, two hundred.	één honderd, twee honderd.
thousand, a thousand.	duizend, een duizend.
three thousand.	drie duizend.
eleven hundred.	elf honderd.
twelve (etc.) hundred.	twaalf (enz.) honderd.
eighteen hundred and forty five. one thousand eight hundred and forty five.	achttien honderd vijf en veertig.
a million.	een millioen.
two millions.	twee millioen.
a trillion.	een trillioen.

Hoewel men ook *one and twenty*, enz. zegt, is *twenty one*, enz. gebruikelijker, en moet altijd gebezigd worden, als er een grooter getal vooraf gaat: *four hundred and sixty five.*

De telwoorden nemen soms den aard van zelfstandige naamwoorden en het teeken des meervouds aan:

Several thousands of soldiers.	Verscheiden duizenden soldaten.
Hundreds of thousands.	Honderd-duizenden.
Tens of thousands.	Tien-duizenden.

De met *half* zamengestelde Nederduitsche telwoorden vertaalt men dus:

Anderhalf pond.	*A pound and a half.*
Derdehalve el.	*Two ells and a half.*
Zevendehalf schepel.	*Six bushels and a half.*
Vierdehalf honderd.	*There hundred and fifty.*
Vijfdehalf duizend.	*Four thousand and five hundred.*

Ordinal numbers.	Rangschikkende getallen.	Ordinal numbers.	Rangschikkende gatallen.
first.	eerste.	*nineteenth.*	negentiende
second.	tweede.	*twentieth.*	twintigste
third.	derde.	*twenty first.*	een en twintigste.
fourth.	vierde.	*twenty second, etc.*	twee en twintigste, enz.
fifth.	vijfde.	*thirtieth.*	dertigste.
sixth.	zesde.	*fortieth.*	veertigste.
seventh.	zevende.	*fiftieth.*	vijftigste.
eighth.	achtste.	*sixtieth.*	zestigste.
ninth.	negende.	*seventieth.*	zeventigste
tenth.	tiende.	*eightieth.*	tachtigste.
eleventh.	elfde.	*ninetieth.*	negentigste.
twelfth.	twaalfde.	*hundredth.*	honderste.
thirteenth.	dertiende.	*hundred and first, etc.*	honderd en eerste, enz.
fourteenth.	veertiende.		
fifteenth.	vijftiende.	*thousandth.*	duizendste.
sixteenth.	zestiende.	*millionth.*	millioenste.
seventeenth.	zeventiende.	*ten millionth.*	tien millioenste.
eighteenth.	achttiende.		

Door het aanhechten der lettergreep *ly* (lijk) vormt men bijwoorden van de rangschikkende gètallen, hoewel zelden verder dan tot tien, als wanneer men zegt: *in the ..... place.*

firstly, (*in the first place*). ten eerste.
secondly, (*in the second place*). ten twsede.
in the eleventh place. ten elfde, (in de elfde plaats.)

Telwoorden van herhaling om te antwoorden op de vraag: Hoe veel maal? zijn er in de Engelsche taal slechts drie, welke ook nog andere uitdrukkingen toelaten:

once, (*one time*). eens, eenmaal.
twice, (*two times*). tweemaal.
thrice, (*three times*). driemaal.
four times. viermaal.
twenty times. twintigmaal.

De Nederduitsche taal heeft nog eene soort van telwoorden, die eene vermenigvuldiging aanduiden en door de aanhechting van v o u d i g (*) gevormd worden. Het En-

(*) Bij sommige woorden kan men ook dubbel aanhechten, als; *driedubbel*, *vierdubbel*, enz.; doch men kan niet zeggen: *honderddubbel*, enz.

gelsch heeft daartoe den uitgang *fold*, en eenige uit het Latijn:

twofold,	*double*,	dubbel.
threefold,	*treble*, *triple*,	drievoudig, driedubbel.
fourfold,	*quadruple*,	viervoudig.
fivefold,	*quintuple*,	vijfvoudig.
sixfold,	*sextuple*,	zesvoudig.
sevenfold,	*septuple*,	zevenvoudig.
eightfold,	*octuple*,	achtvoudig.
ninefold,		negenvoudig.
tenfold,	*decuple*,	tienvoudig.
elevenfold,		elfvoudig.
twentyfold,		twintigvoudig.
a hundredfold,	*centuple*,	honderdvoudig.
a thousandfold,		duizendvoudig.

54.

De eerste planeet[1] *in* de nabijheid van[2] *de zon is* Mercurius[3], *welke dertien- of vijftienmaal kleiner is, dan de* aarde[4]. Hij[5] *is* ook[6] *achtehalf millioen* mijlen[7] van[8] *de zon* verwijderd[8], *van ons dertiendehalf millioen. De tweede planeet, Venus, staat tweemaal*, zoo ver[9] *van de zon, als Mercurius. De derde planeet, de aarde, is anderhalf millioen maal kleiner, dan de zon, en twintig millioen mijlen* daarvan[10] *verwijderd.*

1 planet. 2 its proximity to. 3 Mercury. 4 Earth. 5 it. 6 also. 7 mile. 8 distant from. 9 as far. 10 from it.

55.

Honderd en twaalf aardbollen[1], *als* parels[2] aan[3] *een* snoer[4] geregen[3], zouden[5] *de zon* doormeten[5]. *De aarde heeft vijf duizend vier honderd Duitsche mijlen in* omvang[6]. Wie dus[7], *in eene* regte[10] lijn[11], *eenmaal* om[9] *de aarde* gaan wilde[8], *en* dagelijks[12] *vijf mijlen* voortging[13], zou[14] *duizend en tachtig dagen* noodig hebben[14]. *Dat* maakt[15] *bijna drie jaren. Zij heeft ook eene dubbele* beweging[16].

1 earth. 2 pearl. 3 strung on. 4 string. 5 would measure through. 6 circumference. 7 whoever then. 8 would go. 9 round. 10 straight. 11 line. 12 every day. 13 proceeded. 14 would require. 15 makes. 16 motion.

56.

Ten eerste draait[1] *zij in éénen dag, dat is in vier en twintig* uren[1*], *eenmaal* geheel rond[2]. Uit[3] *deze* omwenteling[4] ontstaat[5] *dag en* nacht[6], morgen[7] *en* avond[8], middag[9] *en* middernacht[10]. *De tweede beweging der aarde is om de zon, welke zij* aflegt[11] *in drie honderd vijf en zestig dagen en zes uren, of in een jaar. De* maan[11*] wordt geene[12] *planeet* genoemd[12], *doch zij is het* digtste bij[13] *de aarde, niet meer dan twintig duizend mijlen van ons verwijderd.*

1 turns.
1* hour.
2 quite round.
3 from.
4 revolution.
5 arises.
6 night.
7 morning.
8 evening.
9 noon.
10 midnight.
11 makes.
11* moon.
12 is not called a.
13 nearest.

57.

Zij is ook zestigmaal kleiner in haren inhoud[1], *en dertienmaal in hare* oppervlakte[2]. *De vierde planeet, Mars, is driemaal kleiner dan de aarde. Van de zon is* hij[3] *een en dertig, van ons tien of elf millioen mijlen verwijderd. De vijfde planeet, Jupiter, is van de zon* boven de[4] *honderd en acht millioen drie honderd en zestig duizend mijlen, doch van ons boven de zeven en tachtig millioen verwijderd.*

1 its cubature. 2 surface. 3 it. 4 above.

58.

Een kanonskogel[1] zou[2] van denzelven[3] tot[4] *de zon honderd en dertig jaren* vliegen[2]. *De zesde* hoofdplaneet[5] *is* Saturnus[6]: *honderd negen en negentig millioen mijlen van de zon verwijderd*, ziet hij haar[7] *tienmaal kleiner, dan* wij haar zien[8]. *Hij is* bijna[9] *zoo* groot[10] *als Jupiter, en* bevat[11] *eene* massa stof[12], waarvan[13] men[14] *duizend en dertig zulke* hemellligchamen[15] konde maken[14], *als* onze[16] aarde.

1 canonball.
2 must fly.
3 from it.
4 to.
5 chief planet.
6 Saturn.
7 the latter appears to it.
8 to us.
9 almost.
10 large.
11 contains.
12 mass.
13 of which.
14 could be made.
15 celestial body.
16 our.

59.

De zevende planeet is ontdekt[1] *door Herschel, de achtste door Piazzi, de negende door Olbers te Bremen, en de tiende door Professor Harding te Göttingen.* Er kunnen[2] *een-, twee-, drie- of viermaal zoo vele planeten* zijn[2], welke men nog niet ontdekt heeft[3]. — *De eerste* wetten[4] *der* Romeinen[5] werden[6] *de wetten der twaalf* tafels[7] genoemd.

1 has been discovered. been discovered
2 there may be.
3 which have not yet
4 law.
5 Roman.
6 were called.
7 table.

V. HOOFDSTUK.

OVER HET VOORNAAMWOORD.

De voornaamwoorden verdeelt men in 1.) persoonlijke, 2.) bezittelijke, 3.) wederkeerende, 4.) aanwijzende, 5.) betrekkelijke, 6.) vragende, 7.) bepalende, 8.) onbepaalde.

1.) PERSOONLIJKE VOORNAAMWOORDEN.

Er zijn drie personen: de eerste, de tweede en de derde.

Indien degene, die het woord voert, van zich zelven spreekt, bezigt hij den eersten persoon; spreekt hij van dengenen, met wien hij zich onderhoudt, dan bedient hij zich van den tweeden; spreekt hij van iemand anders, dan zich zelven en dengenen, met wien hij zich alzoo onderhoudt, dan bezigt hij den derden persoon.

Ik, *I.*	Gij, *Thou.*	Hij, (dezelve,) *He.*
		Zij, (dezelve,) *She.*
		Het, (hetzelve,) *It.*

Zijn de sprekende, aangesprokene of afwezige onderwerpen van het gesprek meer dan een, zoo bezigt men het meervoud:

Wij, *We.* Gij, *You*, (*Ye.*) Zij, *They.*

Behalve *it* en *you*, die onveranderd blijven, hebben deze voornaamwoorden slechts eenen eersten en eenen vierden naamval:

1	*I.*	*Thou.*	*He.*	*She.*	*We.*	*They.*
4	*Me.*	*Thee.*	*Him.*	*Her.*	*Us.*	*Them.*

Verbuiging der Persoonlijke voornaamwoorden.

Eerste Persoon.

Enkelvoud.		Meervoud.	
1. Ik,	*I.*	Wij, (we,)	*we.*
2. Mijner, mijns, (van mij,)	*of me.*	Onzer, onzes, (van ons,)	*of us.*
3. Mij, (me, aan mij,)	*to me.*	Ons, (aan ons,)	*to us.*
4. Mij, (me,)	*me.*	Ons,	*us.*

Tweede Persoon.

1. Gij, (ge,)	*Thou.*	Gij, (ge,)	*you, (ye)*
2. Uwer, uws, (van u,)	*of thee.*	Uwer, uws, (van u,)	*of you.*
3. U, (aan u,)	*to thee.*	U, (aan u,)	*to you.*
4. U,	*thee.*	U,	*you.*

Derde Persoon.

Mannelijk.

1. Hij,	*he.*	Zij, (ze,)	*they.*
2. Zijner, zijns, (van hem,)	*of him.*	Hunner, huns (van hen,)	*of them.*
3. Hem, (aan hem,)	*to him.*	Hun, (aan hen,)	*to them.*
4. Hem,	*him.*	Hen,	*them.*

Vrouwelijk.

1. Zij, (ze,)	*she.*	Zij, (ze,)	*they.*
2. Harer, haars (van haar,)	*of her.*	Harer, haars, (van haar,)	*of them.*
3. Haar, (aan haar,)	*to her.*	Haar, (aan haar,)	*to them.*
4. Haar, (ze,)	*her.*	Haar, (ze,)	*them.*

Onzijdig.

1. Het ('t,)	*it.*	Zij, (ze,)	*they.*
2. Zijner, zijns,	*of it.*	Hunner, huns, (van hen,)	*of them.*
3. Het, ('t,)	*to it.*	Hun, (aan hen,)	*to them.*
4. Het, ('t,)	*it.*	Hen, (ze,)	*them.*

Verbuiging van Dezelve.

Enkelvoud.

	Mannelijk.	Vrouwelijk.	Onzijdig.
1.	Dezelve.	Dezelve, (ze).	Hetzelve.
2.	Deszelfs, deszelven, (van denzelven).	Derzelver, derzelve, (van dezelve).	Deszelfs, deszelven, (van hetzelve).
3.	Denzelven, (aan denzelven).	Derzelve, dezelve, (aan dezelve, ze).	Denzelven, hetzelve, (aan hetzelve). Hetzelve.
4.	Denzelven.	Dezelve, (ze).	

Meervoud.

1.	Dezelve, (ze).	Dezelve, (ze).	Dezelve, (ze).
2.	Derzelver, derzelve, (van dezelve).	Derzelver, derzelve, (van dezelve).	Derzelver, derzelve, (van dezelve).
3.	Denzelven, (aan dezelve).	Derzelve, dezelve, (aan dezelve).	Denzelven (aan dezelve).
4.	Dezelve, (ze).	Dezelve, (ze).	Dezelve, (ze).

De tweede naamval *deszelfs* en *derzelver* kunnen schier altijd door een bezittelijk voornaamwoord overgezet worden:

De vader en deszelfs zoon. *The father and his son.*
De moeder en derzelver dochter. *The mother and her daughter.*

Dewijl het geen voorzetsel vóór zich duldt, bedient men zich in dat geval over het algemeen van er: Ik weet er niets van, (*I know nothing of it*). Ook *zulks* bekleedt wel eens de plaats van *het* en wordt in dat geval door *it* vertaald.

Als het geene zaak aanduidt, maar op eene hoedanigheid betrekking heeft, vertaalt men het meestal door *so*: Hij is rijk, doch zij is het niet, *He is rich, but she is not so.*

Tot de persoonlijke voornaamwoorden zou men ook het bijwoord er kunnen brengen. Men zie intusschen bl. 72, 6.

Aanmerkingen.

1.) In koninklijke verordeningen, en dergelijke, bezigt men *we* en *our* in plaats van *I* en *my*.

2.) *Ye* wordt thans zelden meer gebruikt.

3.) *Thou* wordt tegenwoordig overal door *you* vervangen, behalve: 1.) bij groote vertrouwelijkheid, 2.) bij gebrek aan hoogachting, 3.) bij de diepste verachting, 4.) bij de kwakers, 5.) in den verhevenen stijl, 6.) wanneer men tot God spreekt.

4.) *He* en *she* dienen slechts ter aanduiding van mannen en vrouwen. *It* wordt gebezigd van zoodanige voorwerpen, die in de natuur geen geslacht hebben, tenzij men door persoonsverbeelding daaraan een geslacht toekenne.

II.) DE BEZITTELIJKE VOORNAAMWOORDEN.

Deze voornaamwoorden zijn *a.*) bijvoegelijke en *b.*) zelfstandige. Zij ondergaan geene veranderingen en dulden geene andere bepalingswoorden voor zich; behalve misschien de aanwijzende *this* en *that*: *this my horse.* — Van de eerste soort worden in het Nederduitsch de enkelvouden (behalve *onze* en *ons*) als het niet-bepalende, en de meervouden als het bepalende lidwoord verbogen. De tweede soort verbuigt men of als bijvoegelijke of als zelfstandige naamwoorden.

a.) Bijvoegelijk bezittelijke.

Enkelvoud.

1. persoon.		*my*, mijn, mijne.
2. persoon.		*thy*, uw, uwe.
3. persoon.	M.	*his*, zijn, zijne, (deszelfs, desselven).
	Vr.	*her*, haar, hare, (derzelver, derzelve).
	O.	*its*, zijn, zijne, (deszelfs, desselven).

Meervoud.

1. persoon.	*our*,	ons, onze.	
2. persoon.	*your*,	uw, uwe.	
3. persoon,	*their*,	M. hun, hunne,	(derzelver, derzelve).
		Vr. haar, hare,	
		O. hun, hunne,	

b.) Zelfstandig bezittelijke.

Enkelvoud.

1. persoon.		*mine*, de *of* het mijne.
2. persoon.		*thine*, de *of* het uwe.
3. persoon.	M.	*his*, de *of* het zijne.
	Vr.	*hers*, de *of* het hare.
	O.	[*] de *of* het zijne.

Meervoud.

1. persoon.	*ours*, de *of* het onze.
2. persoon.	*yours*, de *of* het *uwe*.
3. persoon.	*theirs*, de *of* het hunne, hare.

[*] Voor het onzijdig heeft de Engelsche taal geen zelfstandig bezittelijk voornaamwoord.

Als zelfstandige woorden en zonder betrekking op een vroeger genoemd zelfstandig naamwoord gebezigd, kunnen de Nederd. zelfstandig bezittelijke voornaamwoorden niet door de daaraan beantwoordende Engelsche worden overgebragt. Zie hier een paar voorbeelden: Hij verloor al het zijne, *He lost all his possessions*, (*He lost all that he had*, *He lost all that he possessed*, *all that belonged to him*, *etc*); Hij ging er met de zijnen heen, *He went thither with his family*, (*with his household*).

III.) DE WEDERKEERENDE VOORNAAMWOORDEN.

Deze voornaamwoorden zijn in het Engelsch eene zamenstelling der bijvoegelijk-bezittelijke met het zelfstandige *self* in het enkelvoud en *selves* in het meerv. Door verloop is *his* en *their* in *him* en *them* overgegaan.

	Enkelvoud.	Meervoud.
1. persoon.	*myself*,	mij. *ourselves*, ons.
2. persoon.	*thyself*,	u. *yourselves*, u.
3. persoon.	M. *himself*, Vr. *herself*, O. *itself*,	zich. *themselves*. zich.

Wanneer *we* en *you* slechts een' enkelen persoon aanduiden, bezigt men *ourself* en *yourself*.

Het woordje *one* (één) wordt gebezigd ter vervanging van een bezittelijk en van een wederkeerend voornaamwoord, wanneer het geslacht van een' persoon onbekend is: *To dress one's self*, (zich kleeden,) *To lose one's property*, (zijn' eigendom verliezen).

Behalve als wederkeerende, dienen deze voornaamwoorden nog, *a*.) als onderwerp met nadruk: *Himself has done it*, Hij heeft het zelf gedaan; en *b*.) ter versterking in gevallen, waar men zich in het Nederduitsch van **zelf**, **zelve**, **zelfs**, **zelven** bedient: *I myself did it*, *I did it myself*, Ik deed het zelf.

Het volgende tafeltje geeft een overzigt van de drie behandelde voornaamwoorden en zal voorzeker het van buiten leeren bevorderen.

VOORNAAMWOORDEN.

			Persoonlijke: 1. Naamval.	Persoonlijke: 4. Naamval.	Bezittelijke: Bijvoegelijk	Bezittelijke: Zelfstandig	Wederkeerende.
Enkelvoud.	1. p.		*I*, ik.	*me*, mij.	*my*, mijn.	*mine*, de mijne.	*myself*, mij.
	2. p.		*Thou*, gij.	*the*, u.	*thy*, uw.	*thine*, de uwe.	*thyself*, u.
	3. p.	m.	*He*, hij.	*him*, hem.	*his*, zijn.	*his*, de zijne.	*himself*, } zich.
		vr.	*She*, zij.	*her*, haar.	*her*, haar.	*hers*, de hare.	*herself*, } zich.
		o.	*It*, het.	*it*, het.	*its*, zijn.	(*ontbreekt*), de zijne.	*itself*, } zich.
		m. en v.	*One*, iemand.	*one*, iemand.	*one's*, zijn.	(*ontbreekt*), de zijne.	*one's self*, } zich.
Meervoud.	1. p.		*We*, wij.	*us*, ons.	*our*, ons.	*ours*, de onze.	*ourself*, (enkv.) / *ourselves*, (mrv.) } ons.
	2. p.		*You*, gij.	*you*, u.	*your*, uw.	*yours*, de uwe.	*yourself*, (enkv.) / *yourselves*, (mrv.) } u.
	3. p.	m.	*They*, zij.	*them*, hen.	*their*, hun.	*theirs*, de hunne.	*themselves*, zich.
		vr.		*them*, haar.	*their*, haar.	*theirs*, de hare.	
		o.		*them*, hen.	*their*, hun.	*theirs*, de hunne.	

IV.) AANWIJZENDE VOORNAAMWOORDEN.

Van deze voornaamwoorden heeft de Engelsche taal er slechts *twee* en de Nederduitsche *drie*:

Enkelvoud.	Meervoud.
This, deze, dit.	*These*, deze.
That, die, dat, gene.	*Those*, die, gene.

De Nederduitsche worden verbogen als de bepalende lidwoorden; intusschen bezigt men diens in plaats van dies. In het Engelsch worden de tweede en derde naamvallen door *of* en *to* aangewezen.

Dewijl *this* en *these* van nabij zijnde, en *that* en *those* van meer verwijderde voorwerpen gebezigd worden, kunnen zij soms door *the latter* (de laatste) en *the former* (de eerste) vervangen worden.

This en *these* worden soms van den tijd gebruikt, om dat gedeelte aan te duiden, hetwelk op dit oogenblik verloopen is of verloopen zal: *I have been absent these ten years*, Ik ben tien jaren afwezig geweest. — Zie ook bl. 72, 5.

V.) BETREKKELIJKE VOORNAAMWOORDEN.

Deze zijn in het Nederduitsch vier: welke, die, wie, wat. De Engelsche taal heeft er drie: *who* (voor personen), *which* (voor zaken) en *that* (voor personen en zaken, voor personen of zaken). *Which* en *that* ondergaan geene verandering. *Who* wordt verbogen, als volgt, en dient voor beide geslachten en getallen:

1.	*who*,	welke, die, wie.
2.	*whose*,	wiens, wier.
	of whom,	van wien, van wie.
3.	*to whom*,	wien, wie, aan wien, aan wie, welken, welke, enz.
4.	*whom*,	welken, welke, dien, die, wien, wie.

Verbuiging der Nederd. betrekk. voornaamw.

A.) *Welke.*

a.) Van personen.

Enkelvoud.

	M.	Vr.	O.
1.	welke.	welke.	hetwelk, ('t welk).
2.	(*ontbreekt*).	(*ontbreekt*).	welks, (van hetwelk, van 't welk).
3.	welken, (aan welken).	welke, (aan welke).	hetwelk, ('t welk, aan hetwelk, aan 't welk).
4.	welken.	welke.	hetwelk, ('t welk).

Meervoud.

1.	welke.	welke.	welke.
2.	(*ontbreekt*).	(*ontbreekt*).	welker, (van welke).
3.	welken, (aan welke).	welke, (aan welke).	welken, (aan welke).
4.	welke.	welke.	welke.

b.) Van zaken.

Enkelvoud.

1.	welke.	welke.	hetwelk, ('t welk).
2.	welks, (van welken).	welker, (van welke).	welks, (van hetwelk, van 't welk).
3.	welken, (aan welken).	welke, (aan welke).	welken, (aan hetwelk, aan 't welk).
4.	welken.	welke.	hetwelk, ('t welk).

Meervoud.

1.	welke.	welke.	welke.
2.	welker, (van welke).	welker, (van welke).	welker, (van welke).
3.	welken, (aan welke).	welke, (aan welke).	welken, (aan welke).
4.	welke.	welke.	welke.

Dewelke voor het mannelijk en vrouwelijk, enkel- en meervoud, wordt ook soms gebezigd, doch niet in den verbogen' tweeden naamval. De overige verbuiging is gelijk aan die van het bepalende lidwoord en van welke.

B.) *Die.*

Van Personen en zaken.

	Enkelvoud.			Meervoud.		
	M.	Vr.	O.	M.	Vr.	O.
1.	die.	die.	dat.	die.	die.	die.
2. 3.	(*)	*ontbreekt.*		*ontbreekt.*		
4.	dien.	die.	dat.	die.	die.	die.

C.) *Wie.*

Van Personen alleen.

	Enkelvoud.		Meervoud.	
	M.	Vr.	M.	Vr.
1.	wie.	wie.	wie.	wie.
2.	wiens, (van wien).	wier, (van wie).	wier, (van wie).	wier, (van wie).
3.	wien, (aan wien).	wie, (aan wie).	wien, (aan wie).	wie, (aan wie).
4.	wien.	wie.	wie.	wie.

Wat is slechts in den eersten en vierden naamval enkelvoud gebruikelijk en blijft onveranderd.

(*) De derde naamval komt soms voor, de tweede nooit.

Het Engelsche *what* voor *that which* beantwoordt aan het Nederduitsche wat of hetgene:

This is what I want,	Dit is hetgene ik behoef. / Dit is wat ik behoef.

Wie (en soms ook die) wordt in het Nederduitsch op de zelfde wijze gebruikt voor hij, die, en overgezet door *he who* of door *whoever*.

Wanneer *what* voor een zelfstandig naamwoord staat, beantwoordt het eenigermate aan hoedanig, al wat, alle (of al de), welke.

You may have what books you please.	Gij kunt (al) de boeken hebben, welke gij verkiest.

Who, *which* en *what* worden dikwijls verbonden met *ever* en *soever*, en hierdoor verandert hunne beteekenis zoodanig, dat zij eer tot de onbepaalde voornaamwoorden schijnen te behooren:

Whoever / *Whosoever* } *has done it.*	Al wie het gedaan heeft. / Wie het ook gedaan heeft. / Wie het mag gedaan hebben.
Whichever / *Whichsoever* } *you choose.*	Welke gij ook kiest. / Welke gij ook kiezen moogt.
Whatever is, is right.	Al, wat is, is regt.
Whatever / *Whatsoever* } *may be the cause.*	Wat ook de oorzaak zij. / Wat ook de oorzaak zijn mag.

Staat er een zelfstandig naamwoord bij, dan wordt *soever* er achter geplaatst:

In what condition soever / *In whatever condition* } *I be.*	In welken toestand ik mag wezen.

Het betrekkelijke *that* kan nooit een voorzetsel voor zich hebben. — Zie ook bl. 72, 4.

VI.) VRAGENDE VOORNAAMWOORDEN.

Deze zijn *who?* wie? *what?* wat? hoedanig? en *which?* welk? die reeds als betrekkelijke zijn opgegeven en de zelfde verbuiging hebben.

Who vraagt onbepaald naar personen en heeft nooit een zelfstandig naamw. bij zich. *What*, als onzijdig van *who*, vraagt onbepaald naar zaken; indien het soms een zelfstandig naamwoord bij zich heeft, dan beantwoordt het aan hoedanig, wat voor, wat voor een:

Who was there?	Wie was daar?
Who have done it?	Wie hebben het gedaan?
What do you ask?	Wat vraagt gij?
What book are you reading?	Wat voor boek leest gij? Hoedanig boek leest gij?
What men are they?	Wat zijn het voor mannen? Hoedanige mannen zijn het?

Which vraagt bepaald naar personen en zaken, en is steeds van een zelfstandig naamwoord gevolgd, tenzij dit, om herhaling te vermijden, uitgelaten ware.:

Which brother is the eldest?	Welke broeder is de oudste?
» *Who gave you the book?*" — » *My brother.*" —	« Wie gaf u het boek?" — » Mijn broeder." —
» *Which?*" — » *The eldest.*"	« Welke?" — « De oudste."

VII.) BEPALENDE VOORNAAMWOORDEN.

Deze zijn: degene (m. en vr.), diegene (m. en vr.) en datgene (o.), dezelfde, hetzelfde. In het Engelsch heeft men *he*, *she*, *they*, *those*, *the same*:

He who is content, is rich.	Hij, die tevreden is, is rijk.
They (those) who are content, are rich.	Zij, die tevreden zijn, zijn rijk.

The same, dezelfde, wordt soms versterkt door *very* (zeer), *self* (zelf) en *very self*, na het lidwoord te plaatsen.

De Nederduitsche die en wie besluiten een aanwijzend en betrekkelijk voornaamwoord in zich en worden overgezet als stond er: Degene die, Hij die.

VIII.) DE ONBEPAALDE VOORNAAMWOORDEN.

Deze woorden, ook wel algemeene telwoorden geheeten, staan voor het grootste gedeelte met of zonder zelfstandig naamwoord. Zij zijn:

All, (bijv. nw., bijw. en znw.) al, alle; geheel.
Any, (bijv. nw.) eenig; deze of gene; elk, ieder, een ieder.
Both, (bijv., znw. en voegw.) beide.
Each, (bijv. en znw.) elk, ieder.
Either, (bijv. en znw.) een van beide; beide.
Every, (bijv. nw.) elk, ieder.
Every body, *Every one*, ieder, iedereen, elk.
Few, (bijv nw. meerv.) weinig.
Little, (bijv., bijw. en znw. enkelv.) weinig.
Many, (bijv. en znw. meerv.) veel.
Much, (bijv., bijw. en znw. enkelv.) veel.
Neither, (bijv. en znw.) geen van beide.

No, (bijv. nw.) geen.
None, (znw). geen, niemand, niets.
Nobody, (znw.) niemand.
Nothing, (znw.) niets.
One, (telw.) iemand, een, men.
Other, (als znw. in het meerv. *Others*) ander.
Some, (bijv. en znw.) eenig; sommigen.
Such, (bijv. en znw.) zulk, zoodanig.

All is over.	Alles is over.
All applauded.	Allen juichten toe.
All men are brethren.	Alle menschen zijn broeders.
All the year.	Het geheele jaar.
All the seasons.	Al de jaargetijden.
He loves all his children.	Hij bemint al zijne kinderen.
All these books.	Al deze boeken.
All that wine.	Al die wijn.
Any thing you please.	Al, wat gij verkiest.
She could read any book.	Zij kon elk boek lezen.
At any time.	T'elken tijde.
Is there any news?	Is er eenig nieuws?
Any one. *Any body.* *Any man.*	Iemand; eenig mensch; iedereen.
Both his hands.	Beide zijne handen.
On both sides.	Aan beide kanten.
Both are bad.	Beide zijn slecht.
On each side.	Aan elke zijde, (hetzij van twee of meer).
A guinea each.	Ieder eene guinie.
Each of us.	Ieder onzer.
Each other.	Elkander.
Either of you.	Een van u beide.
Either of them.	Zij beide.
Of either sex.	Van beiderlei sekse.
Every other day.	Om den anderen dag.
Every six days.	Alle zes dagen.
Few people.	Weinig menschen.
I have but few.	Ik heb er slechts weinige.
I have a few left.	Ik heb er eenige over.
Many a man.	Menigeen, menig mensch.
Many children.	Vele kinderen.
Much gold.	Veel goud.
I hate neither of them.	Ik haat geen' van beide.
On neither side.	Aan geen' van beide kanten.
No cause.	Geene reden.

No carriages.	Geene rijtuigen.
You ask for money? I have none.	Gij vraagt om geld? Ik heb niets.
My house is none of the best.	Mijn huis is geen der beste.
How many soldiers? There are none.	Hoe vele soldaten? Er zijn er geene.
To be in one's way.	Iemand in den weg zijn.
One cannot tell.	Men kan niet zeggen.
Any one (*Every one*) } *may see it.*	Ieder kan het zien.
Some one or another.	De eene of de andere.
Another book will do.	Een ander boek is goed.
Give me the other's hat.	Geef mij den hoed des anderen.
Others' faults.	De fouten van anderen.
Here is another.	Hier is een andere.
Other men.	Andere menschen.
One another.	Elkander, malkander.
Some wine (*).	Eenige wijn.
If you like wine, I have some.	Indien gij van wijn houdt, ik heb wat.
Some people.	Eenige menschen.
Such a pen.	Zulk eene pen.
Such wine (§).	Zulke wijn.
Such confusion.	Zulk eene verwarring.
Such difficulties.	Zulke zwarigheden.
No such thing.	Het lijkt er niet naar.
He was such a son as to deserve. *He was such a son that he deserved.*	Hij was zulk een zoon, dat hij verdiende.

Eenige aanmerkingen over de voornaamwoorden.

1.) Ten aanzien van het al of niet herhalen der voornaamwoorden geldt het zelfde, wat bij de lidwoorden daaromtrent gezegd is.

2.) De bezittelijke voornaamwoorden worden over het algemeen gebezigd, waar zulks kan plaats hebben:

I have broken my leg. Ik heb het been gebroken.

3.) Gelijk men bij de zelfstandige naamwoorden zegt: *One of John's books*, of *A book of John's*, bezigt men de bezittelijke voornaamwoorden even zoo: *One of his books*, of *A book of his*; zoo ook:

(*) *Some* kan niet met *not* verbonden worden.

(§) Voor een' stofnaam en een denkbeeldig woord blijft *a* weg.

This house of yours.	Dit uw huis.

4.) De betrekkelijke voornaamwoorden in den vierden naamval worden dikwijls van een voorzetsel vooraf gegaan. Zijn zij in zoodadig geval, dan komt dit achteraan. Het heeft bij *that* altijd plaats.

The man whom I see. *The man that I see.* *The man I see.*	De man, dien ik zie.
The lady of whom I speak. *The lady whom I speak of.* *The lady that I speak of.* *The lady I speak of.*	De dame, van welke ik spreek.

5.) De Nederduitsche aanwijzende, vragende en betrekkelijke voornaamwoorden, van zaken met een voorzetsel op zich zelven en als zelfstandig voorkomende, veranderen dikwijls in *hier*, *daar*, *waar*. Ofschoon de Engelsche taal ook dergelijke zamenstellingen heeft, maakt zij er echter zelden gebruik van. Bij voorb.:

Ik heb het hiermede (met dit mes) gesneden.	*I have cut it with this.*
Ik heb het daarin (in die kast) gezien.	*I have seen it in that.*
Ik geef hiervoor (voor deze appels) drie stuivers.	*I give three pence for these.*
Waarmede?	*With what?*
De boom, waarvan ik spreek.	*The tree of which I speak.*
Het huis, waarin ik woon.	*The house in which I live.*

6.) Het is misschien hier de plaats, een paar woorden over het woordje e r te zeggen. Dit e r, dat op zich zelf door *there* wordt vertaald, bekleedt in verband met een voorzetsel de plaats van een persoonlijk voornaamwoord van zaken, enkel- en meervoud, en staat tot h i e r en d a a r, gelijk het bepalende lidwoord tot d e z e, d i t en d i e, d a t. Bij voorb.:

Ik weet er niets van (van de zaak.)	*I know nothing of it.*
Ik sla er geen geloof aan (aan de vertelsels).	*I don't give credit to them.*

60.

Mijn vader en mijne moeder zijn op reis[1]. — Men heeft[2] *u* gisteren[3] *op de* wandeling[4] gezien[2]. — *Deze man en dat kind hebben het* gezegd[5]. — *Elk* land[6] *heeft zijne* zeden[7]. — *Ik* bewonder[8] *de* schoonheden[9] *dezer* bloem[10]: *hoe groot zijn hare* bevalligheden[11], *maar hoe kort is haar* duur[12]! — *De tijd* vernielt[13] *alles*, terwijl[14] *hij* voorbij snelt[15]. — *De dood* laat zich niet afwijzen[16], als[17] *hij komt*. — *Wie heeft mijn* boek[18] *gehad*? — *Wie zijn die heeren en dames*?

1 travelling.	7 manners.	13 destroys.
2 They have seen.	8 admire.	14 as.
3 yesterday.	9 beauty.	15 flies.
4 walk.	10 flower.	16 takes no denial.
5 told.	11 charm.	17 when.
6 country.	12 duration.	18 book.

61.

Ik zou *u en haar* geschreven hebben[1], toen[2] *ik in Frankrijk was*, indien ik niet[3] *zoo* plotseling[4] *naar Engeland* had moeten terug keeren[3]. — *Zij was zoo* verdrietig[5], *dat zij* noch[6] *met mij* noch[6] *met hem* spreken[7] *wilde en* heen ging[7*]. — *Gij* kent[8] *Socrates en zijne* wijsheid[9]. *Zijne* grondstellingen[10] worden nog tegenwoordig[11] als waar[12] erkend[11] *en* geacht[13]. *Hij* zeide dikwijls[14] *tot zijne vrienden*: „*Het leven is*[15] *mij* niet zoo veel waard[15], *als de deugd. Ons ligchaam is* broos[16] *en* sterfelijk[17], *maar onze ziel zal*[18] eeuwig[19] leven[18]. *Dooh in welken* toestand[20]? *De uwe, gij* Vromen[21], *in* gestadige[22] gelukzaligheid[23]; *maar de uwe, gij* Boozen[24] — *ik wil niet* beslissen[25]."

1 I would have written (to).	8 know.	16 frail.
2 when.	9 wisdom.	17 mortal.
3 had I not been obliged to return.	10 principle.	18 shall live.
4 suddenly.	11 are still acknowledged.	19 eternally.
5 vexed.	12 as true.	20 state.
6 neither.... nor.	13 esteemed.	21 ye godly.
7 speak (to).	14 often said.	22 constant.
7* went away.	15 is not of so much value to	23 bliss.
		24 ye wicked.
		25 decide.

62.

Wanneer uwe dagen treurig[1*] zijn geworden[1], verlaten[2]

1 are grown. 1* sad. 2 forsake.

uwe valsche [3] *vrienden u, maar uwe ware* blijven [4]. — *Wij zijn met ons zelven* tevreden [5], *als wij eene goede daad* verrigt hebben [6]. — *Ik* acht [7] *dezen* koopman [8] *meer dan dien* schilder [9]. — *Kinderen, die* gehoorzaam [10] *en* vlijtig [11] *zijn, worden van ieder* bemind [12]; terwijl [13] *die, welke* ongehoorzaam [14] *en* traag [15] *zijn*, veracht worden [16]. — *Waarmede zult gij hem* betalen [17]?

3 false.	8 merchant.	13 whilst.
4 abide.	9 painter.	14 disobedient.
5 satisfied.	10 obedient.	15 slothful.
6 have done.	11 studious.	16 are despised.
7 esteem.	12 loved.	17 pay.

63.

Wat baten [1] *rijkdommen* zonder [2] gezondheid [3]? — *Alle menschen* moeten sterven [4]. — *Ik wil* voor [5] *deze kinderen* zorgen [5]. — Neem [6] *mijn paard of dat van uwen zoon.* — *Dit is een boek van mij, en dat is een* hoed [7] *van u.* — Kies [8] *een' mensch, die in* staat [9] *en* gewillig [10] *is,* om [11] *u in* nood [12] *te* helpen [11]. — Laat [13] *ons* streven [14], getrouwelijk [15] *de* pligten [17] te vervullen [16] *van den* stand [18], *waartoe wij door de* goddelijke [20] voorzienigheid [21] geroepen zijn [19]. — *Mijn broeder en uwe zuster zijn hier.* — *Deze man is een groot schilder.*

1 avail.	8 choose.	15 faithfully.
2 without.	9 able.	16 to fulfil.
3 health.	10 willing.	17 duty.
4 must die.	11 to help.	18 state.
5 will take care of.	12 need.	19 are called.
6 take.	13 let.	20 divine.
7 hat.	14 try.	21 providence.

64.

Wat voor middelen [1] *gij* ook moogt aanwenden [2], *zij zijn* vruchteloos [3]. — *Tot wien gij u* ook wenden moogt [4]. — *De* orde [5] *is de* gouden [6] keten [7], *welke de* maatschappij [8] *in* vriendschap [10] *en* vrede [11] te zamen houdt [9]. — *De* Teems [12], *in welks bed* verscheidene [13] *honderden schepen* voor anker liggen [4], *is* eenige [15] *mijlen van de Londensche* brug [16] *noch zeer breed noch zeer diep.*

1 means.	7 chain.	12 Thames.
2 may employ.	8 en 9 holds society together.	13 several.
3 fruitless		14 ride at anchor.
4 apply to.	10 friendship.	15 a few.
5 order. 6 gold.	11 peace.	16 bridge.

65.

Welk mensch kan zich een bestendig[1] geluk[2] beloven[3]? — *Welke uwer* vragen[4] zal[5] *ik eerst* beantwoorden[6]? — *Wat mag de* inhoud[7] *van dezen* brief[8] *zijn*? — *Wie was de* heer[9], *dien uw vader* onlangs[10] *aan den* koopman[11] voorstelde[12]? — *Die de grooten* vleijen[13], maken[14] *hen* ongelukkig[14]. — *De* valschheid[15] *is* hatelijk[16] *in zich zelve.* — *Wie het* zegt[17], *is een* leugenaar[18]. — *Wie veel geld heeft, is rijk.*

1 permanent.	7 content.	13 flatter.
2 good fortune.	8 letter.	14 ruin.
3 promise.	9 gentleman.	15 falsehood.
4 question.	10 the other day.	16 hateful.
5 am.	11 merchant.	17 says.
6 to answer.	12 introduced.	18 liar.

66.

Hij heeft mijn boek gelezen[1] *en hij* oordeelt[2] *er* over[3], als[4] *een* blinde[5] over[6] *de* kleuren[7]. — *Gij leert Spaansch: ik ben er* blijde om[8]. *Hoe meer gij die* taal[9] zult beoefenen[10], *des te meer* schoonheden[11] zult[12] *gij er in* vinden[12]. — Gaat gij[13] naar[14] *de kerk? Neen, ik* kom[15] *er* uit[16]. — *Gij* houdt van[17] *Young's* Nachtgedachten[18], want[19] *gij* spreekt[20] *er* altijd[20] *van.* — *Wie is* Hugo[21]?

1 read.	8 glad of.	15 come.
2 judges.	9 language.	16 from.
3 of.	10 will study.	17 like.
4 as.	11 beauty.	18 Nightthought.
5 blind.	12 will find.	19 for.
6 does of.	13 do you go.	20 are always speaking.
7 colour.	14 to.	21 Hugh.

67.

Eene moeder, die haar eigen kind zoogt[1], *is* dubbel[2] *zijne moeder.* — *Elke* staat[3] *heeft zijne* voordeelen[4] *en* moeijelijkheden[5]. — Er[6] *is in de* kunst[7] *der* zamenleving[8] *eene* zekere[9] geschiktheid[10], *welke aan de* geringste[11] *dingen* bevalligheid[12] bijzet[13]. — *Hij, die zijne* hartstogten[14] *kan* bedwingen[15], *is gelukkig.* — *Geen van*

1 suckles.	6 there.	11 mean.
2 doubly.	7 art.	12 a good grace.
3 state.	8 conversation.	13 gives.
4 advantage.	9 certain.	14 passion.
5 trouble.	10 knack.	15 moderate

beide heeft[16] *zijn' pligt* gedaan[16]. — *Niemand is* beveiligd tegen[17] laster[18]. — *Alle menschen zijn niet ongelukkig.* — *Welke menschen zijn de gelukkigste?*

16 has performed. 17 screened against. 18 calumny.

41.

Dames, zijt gij tevreden[1] *met het* nieuwe stuk[2]? *Ja, wij zijn het.* — *Gij en ik* gelooven[3], *dat het geluk dezer wereld* bestaat[4] in het vervullen van[5] *de pligten, die ons* voorgeschreven zijn[6]. — *Ik* heb[7] *goede boeken* gekocht[7]: *wilt gij er eenige van hebben? Ik wil er geene hebben. Zend er eenige van aan mijnen broeder.* — *De* voornaamste[8] wijsheid[9] *van den mensch bestaat* in het kennen van[10] *zijne* dwaasheden[11]. — *Wie is die* schilder[12]? — *Geef mij eenige appels. Ik heb er geene.*

1 pleased.
2 new piece.
3 believe.
4 consists.
5 in fulfilling.
6 are prescribed to.
7 have bought.
8 chief.
9 wisdom.
10 in knowing.
11 folly.
12 painter.

69.

Er zijn eenige lieden[1], *die* mishagen[2] *met* verdiensten[3], *en andere, die* behagen[4] *met* gebreken[5]. — *Diegenen zijn* gelukkig[6], *welke zich* kunnen[7] vergenoegen[8] *met de* benoodigdheden[9] *des levens, en zich* nooit[10] bekreunen[11] om[12] overtolligheden[13]. — *De* voldoening[14], *die* men heeft[15] *van de* wraak[16], duurt[17] slechts[18] *een* oogenblik[19]; *maar die, welke* men heeft[15] *van de* goedertierenheid[20], *is* eeuwig[21]. — *Al, wat is, is regt.*

1 people.
2 displease.
3 merit.
4 please.
5 fault.
6 happy.
7 can.
8 content.
9 necessary.
10 never.
10 trouble.
12 about.
13 superfluity.
14 satisfaction.
15 is drawn.
16 revenge.
17 lasts.
18 but.
19 moment.
20 clemency.
21 everlasting.

70.

Welk verschil[1] *er* tusschen[2] *de* standen[3] *des levens, ook* schijnt te zijn[4], *er is* echter[5] *eene* zekere[6] vereffe-

1 difference.
2 between.
3 station.
4 appears to be.
5 nevertheless.
6 certain.

ning[7] *van goed en* kwaad[8], *die ze* gelijk maakt[9]. — Indien[10] *het* moeijelijk[11] is[12], *zijn'* toorn[13] te matigen[14], *het is* wijs[15], *hem* voor te komen[16]. — *Indien ik u* beleedigd[17] *heb*, *ik ben er* bedroefd over[18]. — *Het* hart[19] *van den* nijdigaard[20] *is* gal[21] *en* bitterheid[22]; *zijne* tong[23] spuwt[24] venijn[25]; *het* geluk[26] *van zijn* buurman[27] stoort[28] *zijne* rust[29]. — *Welken* kapper[30] *hebt gij?* — *Onze soldaten zijn uitmuntend.*

7 compensation.	15 wise.	23 tongue.
8 evil.	16 to prevent.	24 spitteth.
9 renders. . . . equal.	17 offended.	25 venom.
10 if.	18 sorry for.	26 success.
11 difficult.	19 heart.	27 neighbour.
12 be.	20 envious (adj).	28 breaks.
13 anger.	21 gall.	29 rest.
14 to moderate.	22 bitterness.	30 hair-dresser.

71.

Engeland[1] heeft[2] *zijne* (*) rijkdommen[3] te danken[4] *aan de* bescherming[4], *welke het aan zijn'* handel[5] verleent[6]. — *Ik* zou[7] *u* gaarne[8] *geld* leenen, *indien ik geld had; maar ik heb niets.* — *Plato* verbande[9] *de* toonkunst[10] uit[11] *zijn* gemeenebest[12]. — *Wie is de man, die nooit* dwaalt[13]? — *Wie al te* toegevend[14] *is omtrent zich zelven*, heeft[15] gemeenlijk[16] slechts[17] *weinig* inschikkelijkheid[18] *voor anderen.*

1 England.	7 should lend.	13 mistakes.
2 owes.	8 with pleasure.	14 indulgent (to).
3 riches.	9 banished.	15 has.
5 encouragement.	10 music.	16 generally.
5 commerce.	11 out of.	17 but.
6 gives.	12 republic.	18 complaisance.

72.

Stel[1] *u altijd in de* plaats[2] *van dengenen, wien gij eene* beleediging[3] wilt aandoen[4], *en gij* zult[5] *hem* nimmer beleedigen[5]. — *Diegenen, welke de* geleerdheid[6] verachten[7], *zijn* verachtelijker[8] *dan de* beesten[9], *welken*

1 put.	4 would do.	7 despise.
2 place.	5 will never offend.	8 despicable.
3 injury.	6 learning.	9 beast.

(*) De namen van landen worden gemeenlijk vrouwelijk genomen.

onkunde[10] *het* gevolg[11] *hunner* natuur[11*] *is.* — *Zij*, *die* van[12] *het* toppunt[13] *des* geluks[14] *zijn* gevallen[15], zien altijd op naar[16] *de* hoogte[17], *waarop zij* eens[18] stonden.[19]; *maar diegenen*, *welke zich zelven* verheven[20] *hebben*, *willen nooit* naar beneden[22] zien[21].

10 ignorance.	14 fortune.	18 once.
11 consequence.	15 fallen.	19 stood.
11* nature.	16 always look up towards.	20 raised.
12 from.	17 height.	21 look.
13 pinnacle.		22 downwards.

73.

Beide verhalen[1] *de zelfde* zaak[2]; maar[3] *geen van beide* houdt[4] *ze* voor[5] waar[6]. — *Wat* regt[7] *is*, *is* eerlijk[8], *en* ook[9] *wat eerlijk is*, *is regt.* — *De* verkwister[9*] *is altijd* arm[10], *welke* rijkdommen[11] *hij* moge[12] bezitten[13], *doch arm door zijne eigene schuld.* — *Wees wat gij* schijnt[14]; *en schijn wat gij zijt.* — *Al*, *wie* in der daad[15] braaf[16] *en* edelmoedig[17] *is*, *heeft altijd den* troost[18], *wanneer hij* onderdrukt wordt[19], te weten[20], *dat hij* verheven[21] *is* boven[22] *degenen*, *die hem* beleedigen[23], door[24] *hun* te vergeven[24].

1 relate.	9 spendthrift.	17 generous.
2 story.	10 poor.	18 comfort.
3 though.	11 riches.	19 is oppressed.
4 believes.	12 may.	20 to know.
5 to be.	13 possess.	21 superior.
6 true.	14 seem.	22 to.
7 just.	15 really.	23 injure.
8 honest. 9 again.	16 brave.	24 by forgiving.

74.

De regtvaardigheid[1] verheft[2] *hare* stem[3], *maar zij heeft veel* moeite[4], om zich te doen hooren[5] te midden van[6] *het* gewoel[7] *der hartstogten.* — *Al de* werken[8], *der natuur* verdienen[9] *onze* bewondering[10]. — *Wat is de deugd? Het is* de getrouwe[11], gestadige[12] vervulling[13] *dier* verpligtingen[14], *welke de* rede[15] *ons*

1 justice.	6 amid.	11 faithful.
2 raises.	7 tumult.	12 steady.
3 voice.	8 work.	13 discharge.
4 ado.	9 deserve.	14 obligation.
5 to be heard.	10 admiration.	15 reason.

schrift[16]: — *De* mode[17] *is een* tiran[18], *wiens* wetten[19] *en* luimen[20] *wij* moeten[21] gehoorzamen[22].

16 dictates.
17 fashion.
18 tyrant.
19 law.
20 caprice.
21 must. 22 obey.

75.

Wij, die de waarde[1] *van den* tijd[2] kennen[3], *moeten er altijd een goed* gebruik[4] *van* maken[5]. — *Welke van die* dames[6] vindt gij[7] *de* beminnelijkste[8]? — Gelukkig[9] *zij, die* gaarne lezen[10]! *De* verveling[11], *die anderen* verteert[12], zelfs[13] *te midden der grootste* vermaken[14], *is* onbekend[15] *aan degenen, die zich* met[16] lezen[17] kunnen[18] bezig houden[19]. — *Wij* beminnen steeds[20] *degenen, die ons* bewonderen[21]; *doch wij* beminnen niet altijd[22] *degenen, die wij bewonderen.*

1 value.
2 time.
3 know.
4 use.
5 make. 6 lady.
7 do you think?
8 amiable.
9 happy are.
10 love to read.
11 disquiet.
12 preys upon.
13 even.
14 pleasure.
15 unknown. 16 in.
17 reading.
18 can.
19 employ.
20 always love.
21 admire.
22 we do not always love.

76.

Er is geen mensch, welke verdienste[1] *hij moge hebben, die* niet[2] *zeer* bedroefd[3] zou wezen[2], *indien hij alles* wist[4], *wat* men[5] *van hem* denkt[5]. — Zoo dra[6] *de fortuin* ophoudt[7], *ons te* begunstigen[8], verlaten[9] *onze vrienden ons.* — *Een* opregt[10] *mensch is* verre verheven boven[11] *de* laagheid[12] *der* veinzerij[13]; *de* woorden[14] *van zijn'* mond[15] *zijn de* gedachten[16] *van zijn* hart[17]. — *De* ijdele[18] veracht[19] *het* oordeel[20] *van anderen,* verlaat zich op[21] *het zijne, en* wordt beschaamd[22]. — *Ieder mensch is zijn vriend.*

1 merit.
2 would not be.
3 sorry.
4 knew.
5 is thought.
6 when once.
7 ceases.
8 to favour.
9 forsake.
10 sincere.
11 far above.
12 meanness.
13 dissimulation.
14 word.
15 mouth.
16 thought.
17 heart. 18 vain.
19 despises.
20 judgement.
21 relies upon.
22 is confounded.

77.

De taal[1] *van een* zedig[2] *mensch* zet[3] luister[4] *aan de*

1 speech. 2 modest. 3 gives. 4 lustre.

waarheid[5] bij[a], *en zijn* wantrouwen[6] verschoont[7] *zijne* dwalingen[8]. — *Een* snapper[9] *is* lastig[10] *in de zamenleving*[11]; *het* oor[12] wordt vermoeid[13] door[14] *zijn* gebabbel[15], *de* vloed[16] *zijner* woordeu[17] belemmert[18] *het* gesprek[19]. — *Er zijn* lieden[20], *die wij* haten[21], *en andere, die wij* beminnen[22], zonder[23] te weten[24] waarom[25]: *het eene is eene* onregtvaardigheid[26], *het andere, eene* zwakheid[27]. — *Wie is die* Bankier[28]?

5 truth.	13 is sick.	21 hate.
6 diffidence.	14 of.	22 love.
7 excuses.	15 babbling.	23 without.
8 error.	16 torrent.	24 knowing.
9 talkative (adj.).	17 word.	25 why.
10 a nuisance.	18 overwhelms.	26 injustice.
11 society.	19 discourse.	27 weakness.
12 ear.	20 person.	28 banker.

78.

Diegenen vergissen zich[1], *welke denken, dat het* geluk[2] *in de rijkdommen* bestaat[3]. — *De* hovelingen[4] geven[5] alles[6] *aan degenen, die niets* behoeven[7], *en geven niets aan degenen, die alles* behoeven[8]. — *Paris* weigerde[9] Helena[10] *aan haren man* terug te geven[11]; *waarop de* oorlog[12] verklaard werd[13]. *Dezelve* duurde[14] *tien jaren.* — *Ik was* ingenomen[15] *met des armen mans* vriendschap[16], dewijl[17] *ik wist, dat hij de mijne* behoefde[18]. — *De grootste* vreemdeling[19] *in deze wereld was hij, die* kwam[20], *om dezelve te* redden[21].

1 are mistaken.	8 are in want of.	15 pleased.
2 happiness.	9 refused.	16 friendship.
3 consists.	10 Helen.	17 because.
4 courtier.	11 to restore.	18 wanted.
5 give.	12 war.	19 stranger.
6 every thing.	13 was proclaimed.	20 came.
7 stand in need of.	14 lasted.	21 to save.

79.

De grooten doen alles, wat zij kunnen, om het gebruik[1] *van handen en* voeten[1*] te verliezen[2]. — *Welke vrienden gij moogt hebben, gij* zult nimmer slagen[3]. — *De wijze* twijfelt dikwijls[4]: *de dwaas* twijfelt niet[6], *hij* weet *alle dingen*, behalve[7] *zijne eigene* onwetendheid[8].

1 use.	3 will never succeed.	6 knows.
1* foot.	4 often doubts.	7 but.
2 to lose.	5 doubts not.	8 ignorance.

— *Een goed vader* zorgt voor[9] *de zijnen.* — *De* begeerte[10], om[11] edelmoedig[12] te schijnen[11], maakt[13] *ons* dikwijls[13] tot verkwisters[14]. — Zeg[15] *mij*, met[16] *wien gij* omgaat[17], *en ik* zal[18] *u* zeggen[18*], *wie gij* zijt[19].

9 has care of. 10 desire. 11 of appearing. 12 generous. 13 often renders. 14 lavish (adj.). 15 tell. 16 with. 17 goest. (2 p. enkv.) 18 will. 18* tell. 19 art.

80.

De oude[1] *Germanen hadden een* afgrijzen[2] van[3] *zich* binnen[4] muren[5] op te sluiten[3]. — *Wij* lezen[6] *in eene der* oude[7] Friesche[8] geschiedenissen[9], *dat een geheel* klooster[10] *van* Benedictijnen[11] ontstelde[12] over[13] *de* vraatzucht[14] *van een' Duitschen* beeldhouwer[15], *die hunne* kapel[16] herstelde[17]. *Zij* verzochten[18] *hem*, elders[19] *zijn* voedsel[20] te zoeken[19]; want[21] *dat hij en zijne zonen* genoeg[23] verteerden[22], om[24] *den* geheelen[25] voorraad[26] *van het* klooster[27] uit te putten[24]. — *Het* gereedste[28] middel[29], om bedrogen te worden[30], *is zich* voor[31] slimmer[32] te houden[31], *dan andere* menschen[33].

1 ancient. 2 horror. 3 of shutting... up. 4 within. 5 wall. 6 read. 7 old. 8 Friesland. 9 history. 10 convent. 11 Benedictine. 12 was terrified. 13 at. 14 voracity. 15 sculptor. 16 chapel. 17 repaired. 18 implored. 19 to look elsewhere for. 20 food. 21 for. 22 consumed. 23 enough. 24 to exhaust. 25 whole. 26 stock. 27 monastery. 28 ready. 29 way. 30 of being cheated. 31 to think. 32 cunning. 33 people.

81.

Het schijnt[1] vrij[2] zeker[3], *dat de Paladins van Ariosto* in der daad niets anders waren[4], *dan die* roovende[5] opperhoofden[6] *der Ardennes*, *wier* vernielde[7] woningen[8] tot op den huidigen dag[9] *de* namen[10] behouden[9], *welke de* dichters[11] ontleenden[12] *van de* oude[13] romanschrijvers[14]. — *De* dappere[15] *Buridan van* Iperen[16] leidde[17]

1 appears. 2 tolerably. 3 certain. 4 were in reality nothing more. 5 brigand. 6 chieftain. 7 ruined. 8 residence. 9 preserve to this day. 10 name. 11 poet. 12 borrowed. 13 old. 14 romance-writer. 15 brave. 16 Ypres. 17 led.

zijne makkers[18] ten strijde[19] *met de* ridderlijke[20] leus[21]: »Laat[22] *ieder* nu[23] denken[24] aan[25] *haar, die hij* bemint[26]!" — *Twee* burgers[27] *van* Brugge[28] plaatsten[29] *zich aan het* hoofd[30] *van hunne* brave[30*] stadgenooten[31].

18 comrade.	23 now.	28 Bruges.
19 to the fight.	24 think.	29 put.
20 chivalric.	25 of.	30 head.
21 war-cry.	26 loves.	30* brave.
22 let.	27 citizen.	31 fellow-townsman.

82.

De deugd[1] *heeft alles in zich, wat haar* beminnelijk[2] *kan* maken[2]. — *De* boozen[4] kunnen[5] *het* gezigt[6] *der deugd* niet verdragen[5]. — *Zij* veroordeelt[7] *hen; zij* worden verbitterd en vertoornd tegen[8] *haar.* — »*Zijt gij* gehuwd[10], Mevrouw[9]?" »Ja, ik ben het." — *De* luiaard[11] *is een* last voor[12] *sich zelven.* — *De menschen zijn* over het algemeen[13] *zoo* billijk jegens *de deugd, dat zij haar in anderen* prijzen[15], ook[16] wanneer[17] *zij zelven haar* niet beoefenen[17]. — *Wanneer een mensch zijne* rust[18] niet vindt[19] *in zich zelven*, is het te vergeefs[20], *ze elders* te zoeken[21]. — *Wie is* die vent?

1 virtue.	irritaded against.	16 even.
2 make.	9 Madam.	17 when .... do not practise.
3 lovely.	10 married.	18 repose.
4 wicked.	11 slothful.	19 finds not.
5 cannot bear.	12 burden to.	20 it is in vain.
6 sight.	13 commonly.	21 to seek.
7 condemns.	14 just to.	22 fellow.
8 are exasperated and	15 praise.	

83.

Al te ontevreden[1] *met zich zelven* wezen[1], *is eene* zwakheid[2]; al te zeer[3] *met zich zelven* tevreden zijn[3], *is eene* dwaasheid[4]. — *Adonis was een* jongeling[5] *van eene* buitengewone[6] *schoonheid. Venus* beminde[7] *hem* hartstogtelijk[8]. Echter had[9] *zij het* ongeluk[10], *hem* te zien dooden[11] *door een* everzwijn[12]; *doch zij* veranderde[13] *hem* in[14] *eene* anemoon[15]. — *Hetgene* men[16] *in de* jeugd[17] leert[18], wordt gemakkelijk *in het geheugen*.

1 to be too much dissatisfied.	5 youth.	11 to see.... killed.
2 weakness.	6 extraordinary.	12 wild boar.
3 to be too well satisfied.	7 loved.	13 changed.
4 folly.	8 pasionately.	14 into. 15 anemone.
	9 However ... had.	16 is learnt. 17 youth.
	10 unhappiness.	18 is easily imprinted.

geprent[19]. — Voor[19] de meeste menschen[20] *zijn de ongelukken*[21] *van anderen* slechts[22] *een* droom[23]. — *Wie uwer is ontevreden? — Geen van ons beide.*

19 to. 20 most men. 21 misfortune. 22 but. 23 dream.

84.

Heb[1] *drie* dingen[2] open[3] voor[4] *uw' vriend: uw* gelaat[5], *uwe* beurs[6] *en uw* hart[7]. — *Elk* tijdperk[8] *des levens heeft zijne* genoegens[9]. — *Eenige* uitspanningen[10] *zijn* bevorderlijk voor[11] *de* gezondheid[12], *andere* verzwakken[13] *haar:* kies dus[14] *gene en* vermijd[15] *deze.* — *De vos en de hond* gelijken[16] *elkander; zij* verschillen echter[17] *in hun'* aard[18]; *gene is zeer* listig[19], *deze zeer* getrouw[20]. — *Wij* moeten niet regtstreeks[21] *het* gevoelen[22] tegenspreken[21] *van een' mensch, dien wij* overreden willen[23]. — *Geen van beide is te huis.*

1 have. 2 thing. 3 open. 4 to. 5 countenance. 6 purse. 7 heart. 8 season. 9 pleasure. 10 amusement. 11 conducive to. 12 health. 13 impair. 14 make therefore choice of. 15 avoid. 16 resemble. 17 yet they differ. 18 temper. 19 sly. 20 faithful. 21 must not directly contradict. 22 sentiment. 23 want to persuade.

85.

Een der ouden[1] zeide[2], *dat degene, die een' goeden* schoonzoon[3] had gevonden[4], *een' zoon* gewonnen[5] *had; maar dat hij, die een'* slechten[6] *had* gevonden[7], *eene dochter* verloren[8] *had.* — *De* handel[9] *is* gelijk[10] *eenige* bronnen[11]; *indien gij ze* wilt afleiden[12], doet[13] *gij ze* opdroogen[13]. — *Bemin uwe vijanden*, zegen[14] *hen, die u* vloeken[15], doe wel[16] *dengenen, die u* vervolgen[17], bid[18] *voor hen, die u* lasteren[19]. — *Is er iemand, die* zich beroemen kan[20], *zonder* gebreken[21] te zijn[20]? — *Geen van beide* spreekt[22] opregt[23]. — *Ik heb menig uur daaraan* besteed[24]. — *Ieder is aan* gevaar[25] blootgesteld[26].

1 ancient. 2 said. 3 son-in-law. 4 had met with. 5 gained. 6 bad. 7 found. 8 lost. 9 commerce. 10 like. 11 spring. 12 endeavour to divert. 13 dry... up. 14 bless. 15 curse. 16 do good. 17 persecute. 18 pray. 19 slander. 20 can boast of being. 21 fault. 22 speaks. 23 sincerely. 24 devoted. 25 danger. 26 subject.

86.

De voorstelling[1] *zijner* ongelukken[2] vervolgt[3] *en* kwelt[4] *hem.* — *Het* geluk[5] *van den mensch* bestaat niet[6] in het kennen van[7] *zijne* hartstogten[8], *maar* in het beheerschen[9] *derzelve.* — *De* zedigheid[10] *is* voor[11] *de vrouw*, *wat een* ligt[12] gaas[13] *voor de schoonheid is: het* vermindert[14] *haren* glans[15], *doch* verhoogt[16] *hare* waarde[17]. — *Er is geen mensch, die geene* heerschende[18] *deugd of ondeugd heeft.* — *De Hercules* (*oorlogschip*) zonk[19]; *het* verloor[20] de meeste[21] *zijner* manschappen[22].

1 idea.	8 passion.	15 lustre.
2 misfortune.	9 in becoming master.	16 enhances.
3 pursues.	10 modesty.	17 value.
4 torments.	11 to.	18 predominant.
5 happiness.	12 light.	19 foundered.
6 does not consist.	13 gauze.	20 lost.
7 knowing.	14 diminishes.	21 most. 22 man.

87.

Wie van deze twee personen[1] *heeft zich het meest* onderscheiden[1*]? — *De* vleijerij[2], *welker* aard[3] *is* te bedriegen[4] en te verraden[5], behoort vermeden te worden[6] als[7] *eene* venijnige[8] adder[9]. — *Er zijn in het* keizerrijk[10] Sina[11] *millioenen* menschen[12], *wier* onderhoud[13] bijna enkel[15] *van* rijst[16] ontleend wordt[14]. — *Wij* hangen[17] van[18] *elkanders* hulp[19] af[17]. — *De* traan[20] *des* berouws[21] brengt[22] *zijne eigene* verligting[23] mede[22]. — *Hoe meer een man van zich zelven* spreekt[24], *des te minder* gaarne hoort hij van[25] *een' ander'* spreken[25].

1 person.	9 adder.	18 on.
1* distinguished.	10 empire.	19 assistance.
2 flattery.	11 China.	20 tear.
3 nature.	12 people.	21 repentance.
4 to deceive.	13 support.	22 brings.
5 betray.	14 is derived.	23 relief.
6 should be avoided.	15 almost entirely.	24 speaks.
7 as.	16 rice.	25 he likes to hear talked of.
8 poisonous.	17 depend.	

VI. HOOFDSTUK.

OVER HET WERKWOORD.

Het werkwoord is een woord, dat zegt of bevestigt. Men verdeelt de werkwoorden in niet-overgankelijke (*intransitive*): ik slaap, *I sleep*, en overgankelijke (*transitive*): Jan slaat de trom, *John beats the drum.* Men ziet uit deze voorbeelden, dat de niet-overgankelijke van de overgankelijke hierin verschillen, dat de laatste, behalve het onderwerp (*John*), nog een voorwerp (*the drum*) bij zich vorderen. Wordt een onderwerp voorgesteld als op zich zelf werkend, dan noemt men het werkwoord wederkeerend: Willem bezeert zich, *William hurts himself.*

Bij de overgankelijke werkwoorden wordt het voorwerp der werking soms tot het onderwerp der rede gemaakt, als: Jan doodde den hond, De hond werd gedood door Jan, *John killed the dog*, *The dog was killed by John*, en dit wordt de lijdende vorm genoemd.

Niet-overgankelijke werkwoorden, met voorzetsels verbonden, nemen soms den aard van overgankelijke aan: Ik lach, Ik belach hem, Hij wordt belagchen: *I laugh*, *I laugh at him*, *He is laughed at.*

Bij de werkwoorden komen verder in aanmerking: wijzen, tijden, personen en getallen.

Behalve bij een enkel woord (*to be*) zijn er in de Engelsche taal slechts drie wijzen: de onbepaalde, de aantoonende en de gebiedende; twee tijden, de tegenwoordige en de verledene; drie personen: de eerste, de tweede en de derde persoon, en twee getallen: het enkelvoud en het meervoud.

Om die wijzen en tijden, welke andere talen meer hebben, uit te drukken, bedient zich de Engelsche taal van zoo genoemde hulpwoorden, die in twee soorten onderscheiden worden: eigenlijke en oneigenlijke. De eerste vorderen een deelwoord bij zich, de tweede eene onbepaalde wijs.

Men noemt een werkwoord vervoegen: al deszelfs veranderingen aanwijzen.

Ten aanzien der vervoeging zijn de werkwoorden: regelmatig, onregelmatig of gebrekkig. *Onregelmatig* zijn die, welke van de daarover te geven regelen afwijken; *gebrekkig* zijn die, welke niet alle wijzen of tijden hebben. De hulpwerkwoorden zijn alle onregelmatig, en de meeste gebrekkig, gelijk bij de vervoeging zal blijken.

VERVOEGING VAN *TO HAVE*, HEBBEN.

Infinitive mood.	Onbepaalde wijs.
To have.	Hebben.
Present participle.	Tegenwoordig deelwoord.
Having.	Hebbende.
Past participle.	Verleden deelwoord.
Had.	Gehad.
Indicative mood.	Aantoonende wijs.
Present tense.	Tegenwoordige tijd.
I have.	Ik heb.
Thou hast.	Gij hebt.
He has.	Hij heeft.
We have.	Wij hebben.
You have.	Gij hebt.
They have.	Zij hebben.
Imperfect tense.	Verleden tijd.
I had.	Ik had.
Thou hadst.	Gij hadt.
He had.	Hij had.
We had.	Wij hadden.
You had.	Gij hadt.
They had.	Zij hadden.
Imperative mood.	Gebiedende wijs.
Have.	Heb.
Have.	Hebt.

VERVOEGING VAN *TO BE*, ZIJN OF WEZEN.

Infinitive.	Onbepaalde wijs.
To be.	Zijn, Wezen.
Present participle.	Tegenwoordig deelwoord.
Being.	Zijnde.
Past participle.	Verleden deelwoord.
Been.	Geweest.

Indicative.	Aantoonende wijs.
Present.	Tegenwoordige tijd.
I am.	Ik ben.
Thou art.	Gij zijt.
He is,	Hij is.
We are,	Wij zijn.
You are,	Gij zijt.
They are,	Zij zijn.
Imperfect.	Verleden tijd.
I was,	Ik was.
Thou wast,	Gij waart.
He was,	Hij was,
We were,	Wij waren,
You were.	Gij waart,
They were.	Zij waren.
Imperative.	Gebiedende wijs.
Be.	Wees.
Be.	Weest, Zijt.
Subjunctive mood.	Aanvoegende wijs.
Imperfect tense.	Verleden tijd.
I were,	Ik ware,
Thou wert,	Gij waret.
He were.	Hij ware.
We were,	Wij waren.
You were,	Gij waret.
They were.	Zij waren.

Dit zijn nu al de enkele tijden, welke de Engelsche taal bezit: zelfs de regelmatige hebben geene andere.

Eer ik tot de vervoeging der regelmatige werkwoorden overga, zal ik die der oneigenlijke hulpwerkwoorden laten volgen.

To do; Doen.

Infinitive.	Onbepaalde wijs.
To do,	Doen.
Present participle.	Tegenwoordig deelwoord.
Doing.	Doende.
Past participle.	Verleden deelwoord.
Done.	Gedaan.
Indicative.	Aantoonende wijs.
Present.	Tegenwoordige tijd.
I do.	Ik doe.

Thou dost.	Gij doet.
He does.	Hij doet.
We do.	Wij doen.
You do.	Gij doet.
They do.	Zij doen.
Imperfect.	Verleden tijd.
I did.	Ik deed.
Thou didst.	Gij deedt.
He did.	Hij deed.
We did.	Wij deden.
You did.	Gij deedt.
They did.	Zij deden.
Imperative.	Gebiedende wijs.
Do.	Doe.
Do.	Doet.

To Let, Laten.

Infinitive.	Onbepaalde wijs.
To Let.	Laten.
Present participle.	Tegenwoordig deelwoord.
Letting.	Latende.
Past participle.	Verleden deelwoord.
Let.	Gelaten.
Indicative.	Aantoonende wijs.
Present.	Tegenwoordige tijd.
I let.	Ik laat.
Thou lettest.	Gij laat.
He lets.	Hij laat.
We let.	Wij laten.
You let.	Gij laat.
They let.	Zij laten.
Imperfect.	Verleden tijd.
I let.	Ik liet.
Thou lettest.	Gij liet.
He let.	Hij liet.
We let.	Wij lieten.
You let.	Gij liet.
They let.	Zij lieten.
Imperative.	Gebiedende wijs.
Let.	Laat.
Let.	Laat.

De werkwoorden *to have*, *to be*, *to do* en *to let* zijn niet slechts hulpwoorden, maar alle tevens overgankelijke werkwoorden, met uitzondering van *to be*, dat niet-overgankelijk is en enkel het bestaan der dingen aanduidt. Daarom wordt het in deze betrekking door velen zelfstandig werkwoord genoemd. *Have* beteekent bezitten, *do* doen, verrigten, *let* toestaan, vergunnen, verhuren.

I have a friend.	Ik heb een' vriend.
We had money.	Wij hadden geld.
He does much good.	Hij doet veel goed.
She did much injury.	Zij deed veel nadeel.
You let your house.	Gij verhuurt uw huis.
He let his horse.	Hij verhuurde zijn paard.

De volgende zijn alle gebrekkig en hebben geene andere tijden, dan de opgegevene.

May, Mogen, kunnen.

Indicative.	Aantoonende wijs.
Present.	Tegenwoordige tijd.
I may.	Ik mag, moge.
Thou mayest.	Gij moogt, moget.
He may.	Hij mag, moge.
We may.	Wij mogen.
You may.	Gij moogt, moget.
They may.	Zij mogen.
Imperfect.	Verledene tijd.
I might.	Ik mogt, mogte.
Thou mightest.	Gij mogt, mogtet.
He might.	Hij mogt, mogte.
We might.	Wij mogten.
You might.	Gij mogt, mogtet.
They might.	Zij mogten.

Can, Kunnen.

Indicative.	Aantoonende wijs.
Present.	Tegenwoordige tijd.
I can.	Ik kan.
Thon canst.	Gij kunt.
He can.	Hij kan.
We can.	Wij kunnen.
You can.	Gij kunt.
They can.	Zij kunnen.

Imperfect.	Verleden tijd.
I could.	Ik konde, kon.
Thou couldst.	Gij kondet.
He could.	Hij konde, kon.
We could.	Wij konden.
You could.	Gij kondet.
They could.	Zij konden.

Will, Willen, Zullen.

Indicative. *Present.*	Aantoonende wijs. Tegenwoordige tijd.
I will.	Ik wil, zal.
Thou wilt.	Gij wilt, zult.
He will.	Hij wil, zal.
We will.	Wij willen, zullen.
You will.	Gij wilt, zult.
They will.	Zij willen, zullen.
Imperfect.	Verleden tijd.
I would.	Ik wilde, zoude.
Thou wouldst.	Gij wildet, zoudet.
He would.	Hij wilde, zoude.
We would.	Wij wilden, zouden.
You would.	Gij wildet, zoudet.
They would.	Zij wilden, zouden.

Shall, Zullen, (Behooren, Moeten).

Indicative. *Present.*	Aantoonende wijs. Tegenwoordige tijd.
I shall.	Ik zal.
Thou shalt.	Gij zult.
He shall.	Hij zal.
We shall.	Wij zullen.
You shall.	Gij zult.
They shall.	Zij zullen.
Imperfect.	Verleden tijd.
I should.	Ik zoude, zou.
Thou shouldst.	Gij zoudet.
He should.	Hij zoude, zou.
We should.	Wij zouden.
You should.	Gij zoudet.
They should.	Zij zouden.

Het gemengde gebruik van *will* en *shall*, ter aanduiding der toekomst, zal later worden verklaard.

Must, Moeten.

Indicative.	Aantoonende wijs.
Present.	Tegenwoordige tijd.
I must.	Ik moet.
Thou must.	Gij moet.
He must.	Hij moet.
We must.	Wij moeten.
You must.	Gij moet.
They must.	Zij moeten.
Imperfect.	Verleden tijd.
I must.	Ik moest.
Thou must.	Gij moest.
He must.	Hij moest.
We must.	Wij moesten.
You must.	Gij moest.
They must.	Zij moesten.

Ought, Moeten.

Indicative.	Aantoonende wijs.
Present.	Tegenwoordige tijd.
I ought.	Ik moet.
Thou oughtest.	Gij moet.
He ought.	Hij moet.
We ought.	Wij moeten.
You ought.	Gij moet.
They ought.	Zij moeten.
Imperfect.	Verleden tijd.
I ought.	Ik moest.
Thou oughtest.	Gij moest.
He ought.	Hij moest.
We ought.	Wij moesten.
You ought.	Gij moest.
They ought.	Zij moesten.

Als de ontbrekende tijden dezer werkwoorden noodig zijn, bedient men zich van omschrijvingen of andere gelijk-beteekenende woorden, die echter ook de gebruikelijke tijden wel vervangen:

I may. *I am permitted.*	Ik mag.
I will. *I am inclined.* *I am willing.*	Ik wil.

I can. / *I am able.*	Ik kan.
I must. / *I ought.* / *I am obliged.*	Ik moet.
Without being permitted to go out.	Zonder te mogen uitgaan.
Without being willing to go. / *Without being inclined to go.*	Zonder te willen gaan.
Being obliged to write.	Moetende schrijven.
I could have seen it.	Ik kon het gezien hebben. / Ik had het kunnen zien.
He might have done it.	Hij kon het gedaan hebben. / Hij had het kunnen doen.

OVER HET GEBRUIK DER HULPWOORDEN.

1.) *To Have.*

Dit dient, om de zamengestelde tijden van alle overgankelijke en de meeste niet-overgankelijke werkwoorden te vormen. Men plaatst de geheele vervoeging voor een verleden deelwoord, uitgezonderd de gebiedende wijs, die zelden zamengesteld voorkomt. Wij kiezen daartoe *done* (gedaan) en *been* (geweest).

Infinitive.	Onbepaalde wijs.
To have done, been.	Gedaan hebben, geweest zijn.
Present participle.	Tegenwoordig deelwoord.
Having done, been.	Gedaan hebbende, geweest zijnde.
Past participle.	Verleden deelwoord.
(*ontbreekt*).	(*ontbreekt*).
Indicative.	Aantoonende wijs.
Present.	Tegenwoordige tijd.
I have done, been.	Ik heb gedaan, Ik ben geweest.
Imperfect.	Verleden tijd.
I had done, been.	Ik had gedaan, Ik was geweest.
Imperative.	Gebiedende wijs.
(*ontbreekt*).	(*ontbreekt*).

2.) *To Be.*

Dit hulpwoord komt voor: 1.) bij sommige niet-overgankelijke werkwoorden, die eene duidelijke plaatsverandering uitdrukken: *He is fallen from the tree;* 2.) ter

vervaardiging der zamengestelde tijden van den lijdenden vorm; 3.) ter vervoeging van het omschrijvende werkwoord; 4.) (als oneigenlijk hulpwoord) ter aanwijzing eener onbepaalde toekomst. — Over het eene en andere zal nader gehandeld worden.

3.) *To Do.*

Als oneigenlijk hulpwoord komt *do* voor 1.) bij vragen, 2.) bij ontkenningen, en 3.) om met nadruk te spreken. Het wordt in die gevallen niet overgezet. Zie hier een paar voorbeelden:

Do you know that man?	Kent gij dien man?
Does your sister knit stockings?	Breit uwe zuster kousen?
The man does not see the ship.	De man ziet het schip niet.
William does not know me.	Willem kent mij niet.
I do write.	Ik schrijf.

Men merke hierbij echter aan, dat het bij andere hulpwoorden nooit behoort gebruikt te worden.

4.) *To Let.*

Wij hebben *let* als hulpwoord hier enkel geplaatst ten gerieve dergenen, die het in de gebiedende wijs gebruiken: *Let him go* (laat hem gaan). Voor het overige, even als hier, beantwoordt het veelal aan het Nederduitsche l a t e n.

5.) *May.*

Het beteekent over het algemeen: e e n g e o o r l o o f d z ij n, e e n e v r ij h e i d, m o g e l ij k h e i d of w a a r s c h ij n l ij k h e i d. Het beantwoordt alzoo aan m o g e n, k u n n e n, en drukt meermalen enkel de Nederduitsche aanvoegende wijs uit:

May he be happy.	Moge hij gelukkig zijn.
I wish that he may receive the money.	Ik wensch, dat hij het geld ontvangen moge, ontvangen zal.
I may go whither I please.	Ik mag (kan) gaan, waarheen ik verkies.
You may take it.	Gij moogt (kunt) het nemen.
He may have forgotten it.	Hij kan het vergeten hebben. Hij heeft het misschien vergeten.
She might have come, but she could not.	Zij zou waarschijnlijk gekomen zijn, maar zij kon niet.

I did so, that they might not observe it.	Ik deed het, opdat zij het niet merkten (mogten merken).

6.) *Can.*

Can beantwoordt aan **kunnen**, **in staat zijn**, voor zoo verre dit beteekent, de noodige kracht of sterkte (het zij van ligchaam of ziel) bezitten.

She can read.	Zij kan lezen.
We could protect you.	Wij konden u beschermen.
You can do more than I.	Gij kunt meer doen, dan ik.
They could not bring it about.	Zij konden het niet tot stand brengen. Zij waren niet in staat, het tot stand te brengen.

7. en 8.) *Will* en *shall.*

Shall is het eigenlijke woord, om eene toekomst uit te drukken, en wordt door *will* slechts vervangen, om dubbelzinnigheid te vermijden. Wanneer iemand zegt: *I shall die* (ik zal sterven), meent hij daarmede, dat er volgens den loop der natuur eens een einde aan zijn leven komt; wanneer hij zegt: *I shall go* (ik zal gaan), wil hij daarmede zeggen, dat een uitwendige drang of zijn eigen wil hem tot gaan noopt. Zeide iemand in den tweeden of derden persoon: *You shall die, He shall die*, dan zou men zich in de meening van den spreker ligt kunnen vergissen, dewijl men niet zeker zou wezen, of het sterven afhing van den loop der natuur of van den wil desgenen, die het onderwerp des gespreks is, of van den wil des sprekers. In het laatste geval zou het eene bedreiging zijn of eene belofte. Om dit misverstand voor te komen, bedient men zich in den tweeden en derden persoon van *will*, zoo dat men ter aanduiding van de eenvoudige toekomst zonder nevenbegrip de beide woorden dus bezigt:

Present.	Tegenwoordige tijd.
I shall go.	Ik zal gaan.
Thou wilt go.	Gij zult gaan.
He will go.	Hij zal gaan.
We shall go.	Wij zullen gaan.
You will go.	Gij zult gaan.
They will go.	Zij zullen gaan.

Imperfect.	Verleden tijd.
I should go.	Ik zou gaan.
Thou wouldst go.	Gij zoudt gaan.
He would go.	Hij zou gaan.
We should go.	Wij zouden gaan.
You would go.	Gij zoudt gaan.
They would go.	Zij zouden gaan.

9.) *Ought.*

Ought drukt verpligting uit, en beantwoordt aan moeten, behooren.

He does as he ought to do.	Hij doet, zoo als hij behoort te doen.
He ought to learn it.	Hij behoort het te leeren.

10.) *Must.*

Dit woord drukt eene noodzakelijkheid of zekerheid uit.

I must work.	Ik moet werken.
He must be informed.	Hij moet onderrigt zijn.

VERVOEGING VAN EEN REGELMATIG WERKWOORD.

Infinitive.	Onbepaalde wijs.
To sail.	Zeilen.
Present participle.	Tegenwoordig deelwoord.
Sailing.	Zeilende.
Past participle.	Verleden deelwoord.
Sailed.	Gezeild.
Indicative.	Aantoonende wijs.
I sail.	Ik zeil.
Thou sailest.	Gij zeilt.
He sails.	Hij zeilt.
We sail.	Wij zeilen.
You sail.	Gij zeilt.
They sail.	Zij zeilen.
Imperfect.	Verleden tijd.
I sailed.	Ik zeilde.
Thou sailedst.	Gij zeildet.
He sailed.	Hij zeilde.
We sailed.	Wij zeilden.
You sailed.	Gij zeildet.
They sailed.	Zij zeilden.

Imperative.	Gebiedende wijs.
Sail.	Zeil.
Sail.	Zeilt.

Wij hebben gemeend, dat het niet noodig was, ook de zamengestelde tijden er bij te voegen, dewijl die toch niets anders zijn, dàn de tegenwoordige en verledene tijd van een hulpwoord met het verledene deelwoord van een ander werkwoord; b. v.:

To have slept.	Geslapen hebben.
Not having written.	Niet geschreven hebbende.
I have seen.	Ik heb gezien.
He had walked.	Hij had gewandeld.

Boven is reeds gezegd, dat de Engelsche taal geene aanvoegende wijs heeft. Datgene, wat door sommigen daarvoor wordt gehouden, is, voor den tegenwoordigen tijd, niets anders dan de onbepaalde wijs, waarbij een hulpwoord is uitgelaten: *If thou (shouldst) sail*, Indien gij zeilet. De verledene tijd is de zelfde, als in de aantoonende wijs.

Men ziet uit het gegevene voorbeeld, hoe eenvoudig de vervoeging der Engelsche werkwoorden is, daar zij slechts vijf (en in eenige onregelmatige zes) veranderingen ondergaan.

VERVOEGING VAN HET ONREGELMATIGE WERKWOORD *TO SEE*, ZIEN.

Infinitive.	Onbepaalde wijs.
To see.	Zien.
Present participle.	Tegenwoordig deelwoord.
Seeing.	Ziende.
Past participle.	Verleden deelwoord.
Seen.	Gezien.
Indicative.	Aantoonende wijs.
Present.	Tegenwoordige tijd.
I see.	Ik zie.
Thou seest.	Gij ziet.
He sees.	Hij ziet.
We see.	Wij zien.
You see.	Gij ziet.
They see.	Zij zien.

Imperfect.	Verleden tijd.
I saw.	Ik zag.
Thou sawest.	Gij zaagt.
He saw.	Hij zag.
We saw.	Wij zagen.
You saw.	Gij zaagt,
They saw.	Zij zagen,
Imperative.	Gebiedende wijs.
See.	Zie.
See.	Ziet.

REGELEN VAN VERVOEGING.

Wij zullen hier opgeven, op hoedanige wijze de veranderingen in de voorkomende gevallen moeten gemaakt worden.

TEGENWOORDIG DEELWOORD.

Dit wordt gevormd door *ing* achter de onbepaalde wijs te voegen: *carrying* van *to carry*. Gaat de onbepaalde wijs op eene stomme *e* uit, dan blijft deze weg: *Loving* van *to love*. Na eene zachte *g* wordt de *e* somtijds behouden, om dubbelzinnigheid te vermijden: *swingeing* en *singeing* van *swinge* en *singe*, om ze te onderscheiden van *swinging* en *singing*, deelwoorden van *swing* en *sing*. *Cringing* en *twinging* schrijft men zonder *e*, dewijl er geene werkwoorden *to twing* en *to cring* zijn.

Sommige woorden in *ie* veranderen deze *ie* in *y*: *to die* (sterven) vormt *dying*, terwijl *to die* (verwen) *dieing* heeft (*).

Woorden, die, met den klemtoon op de laatste lettergreep, op een' enkelen medeklinker uitgaan met een' korten klinker daarvoor, verdubbelen den slotmedeklinker: *abetting* van *to abet*, *putting* van *to put*. Deze verdubbeling heeft ook plaats bij woorden op *el*, *al*, *il* en *to worship*, als: *travelling*, *marshalling*, *cavilling*, *worshipping* van *to travel*, *to marshal*, *to cavil* en *to worship*. — Die op *c* uitgaan, nemen *king* aan: *mimicking* van *to mimic*.

(*) Wanneer men *to dye* beschrijft, is het deelwoord *dying*.

VERLEDEN DEELWOORD.

Dit wordt gevormd door *ed* of (na eene stomme *e*) *d* achter de onbepaalde wijs te voegen: *sailed* van *to sail*, *loved* van *to love*. — Op het einde van woorden verandert *y* na eenen medeklinker in *ie*: *carried* van *carry*. Eenlettergrepige woorden, meerlettergrepige met den klemtoon op de laatste, en woorden op *el*, *al*, *il* en *to worship* verdubbelen den laatsten medeklinker: *strutted* van *to strut*, *rebelled* van *to rebel*, *travelled* van *to travel*, *marshalled* van *to marshal*, *cavilled* van *to cavil*, *worshipped* van *to worship*. — Woorden op *c* nemen *ked* aan: *mimicked*, van *to mimic*.

Tegenwoordige tijd.

In dezen tijd zijn de eerste persoon van het enkelvoud en de drie personen van het meervoud gelijk aan de onbepaalde wijs: *I love*, *we love*, *you love*, *they love*.

De tweede persoon enkelvoud neemt *est* aan, of *st*, wanneer het woord op *e* uitgaat, met de zelfde wijzigingen, als bij de vorming van het verleden deelwoord: *thou sailest*, *lovest*, *carriest*, *struttest*, *rebellest*, *travellest*, *marshallest*, *cavillest*, *worshippest* van *to sail*, *love*, *carry*, *strut*, *rebel*, *travel*, *marshal*, *cavil* en *worship*.

De derde persoon van het enkelvoud wordt gevormd gelijk het meervoud van een zelfstandig naamwoord: men voegt eene *s* achter het woord. Gaat het op een' sisklank uit, dan voegt men er *es* achter; eene *y*, door eenen medeklinker voorafgegaan, verandert in *ies*; eene *o*, door een' medeklinker voorafgegaan, neemt *es*: *He loves*, *maims*, *wishes*, *kisses*, *stretches*, *boxes*, *carries*, *pays*, *goes*, van *to love*, *maim*, *wish*, *kiss*, *stretch*, *box*, *carry*, *pay*, *go*.

Verleden tijd.

Met uitzondering van den tweeden persoon des enkelvouds is deze geheele tijd gelijk aan het verledene deelwoord, tenzij het bij de onregelmatige werkwoorden anders ware opgegeven.

De tweede persoon des enkelvouds neemt bij de regelmatige werkwoorden *st* achter den eersten persoon; *I*

loved, *thou lovedst.* — Wanneer deze tijd onregelmatig is, volgt men de zelfde regels, die bij het enkelvoud des tegenwoordigen tijds zijn opgegeven. Mogten in dat geval de tweede persoon des tegenwoordigen en die des verledenen tijds gelijk wezen, dan vermijdt men gewoonlijk den laatsten door *didst* met de onbepaalde wijs te gebruiken: *thou puttest* (tegenw. t.) en *thou didst put* (in plaats van *thou puttest*).

Gebiedende wijs.

Deze is niets anders, dan de onbepaalde wijs met weglating van *to*: *Love* (bemin) van *to love*.

Eer de leerling de volgende opstellen vertaalt, zal het noodig voor hem zijn, op te merken, dat de Engelsche constructie veel overeenkomst heeft met de Fransche; eerst wordt de eerste naamval (het onderwerp) gezet, dan het werkwoord, en eindelijk de vierde naamval (het voorwerp):

We have written the letter.	Wij hebben den brief geschreven.
I saw your brother, who told me the news.	Ik zag uwen broeder, die mij het nieuws mededeelde.
My brother's friend, whom you have seen, has sold his house.	Mijns broeders vriend, dien gij gezien hebt, heeft zijn huis verkocht.

88.

Wij hadden weinig geld [1]. — *Hij had geene* vrienden [2]. — *Heeft zij veel* verstand [3]? — *Een* arm [4] meisje [5], *dat eene* beurs [6] gevonden [7] *had*, bragt [8] *ze hare moeder.* — Indien [9] *deze* knaap [10] *vrienden gehad had*, *zou hij* nog [11] *hier zijn.* — *Hij heeft den dief* in hechtenis genomen [12]. — *Ik heb een'* brief [13] geschreven [14]. — *Mevrouw A. had het* gezegd [15], zonder [16] *het* geweten [17] *te hebben.* — *De* kapitein [18] *A. had een'* vogel [19], *die* spreken [20] *kon.* — *Waar kan ik uwe* nicht [21] vinden [22]?

1 money.
2 friend.
3 good sense.
4 poor.
5 girl.
6 purse.
7 found.
8 brought.
9 if.
10 lad.
11 still.
12 to arrest.
13 letter.
14 written.
15 said.
16 without (gevolgd van een tegenw. deelw.).
17 known.
18 captain.
19 bird.
20 to speak.
21 niece.
22 to find.

89.

De barones[1] schijnt[2] *vele* vleijers[3] *te hebben gehad.* — *Een vriend in* nood[4] *is een vriend* in der daad[5]. — *Hij had* reden[6], zich te verheugen[7]. — *Hebben wij niet alles, wat wij* behoeven[8]? — *Zult gij* moed[9] genoeg[10] *hebben?* — Waar[11] *heeft zij het boek* gelegd[12], *dat wij haar* gegeven[13] *hebben?* — *Hadden zij hunne boeken* gescheurd[14]? — *Ik heb het niet.* — *Hebt gij hem* gezien[15]? — *Wij hadden het huis* gekocht[16], eer[17] *gij hier waart.* — *Wie heeft hem gezien?* — *Zal hij 't* gelooven[18]? — *Zijt gij in de kerk geweest?*

1 baroness.	7 to be joyful.	13 given.
2 to seem.	8 to want.	14 torn.
3 flatterer.	9 courage.	15 seen.
4 need.	10 enough.	16 bought.
5 indeed.	11 where.	17 before.
6 cause, reason.	12 put.	18 to believe.

90.

Ik heb genoegen[1] *gehad.* — *Zij heeft den* koning[2] *gezien.* — *Wie zijn* tevreden[3] *geweest?* — *De* meid[4] *heeft de* flesch[5] gebroken[6]. — *De* doos[7] *heeft een* deksel[8] *gehad.* — *De* hoeden[9] *hebben* randen[10]. — *Mijne broeders hadden geen'* ledigen tijd[11]. — *Uwe zuster had een'* minnaar[12]. — Geschreven[13] *te hebben is niet genoeg.* — *Wie had de pennen?* — *Had ik het* geweten[14]? — *Wij hadden hem* gehoord[15]. — *Zij had den arm gebroken.* — *Mijn broeder heeft den hoed* opgezet[16]. — *Zijne zuster heeft het* gevraagd[17]. — *Waar was* Flip[18]? — *Mijn broeder heeft hem gezien.*

1 pleasure.	7 box.	13 written.
2 king.	8 cover.	14 known.
3 content.	9 hat.	15 heard.
4 maid-servant.	10 brim.	16 put on.
5 bottle.	11 leisure.	17 to ask.
6 broken.	12 lover.	18 Philip.

91.

Gij zijt welkom[1]. — *Ik was* ongelukkig[2]. — *Zijt gij in den* tuin[3] *geweest?* — *Mijne moeder was in de kerk.* — *Uwe nicht*[3*] *is* op[4] *het* bal[5] *geweest en heeft hare*

1 welcome.	3 garden.	4 at.
2 unfortunate.	3* niece.	5 ball.

handschoenen [6] verloren [6*]. — *Hij was niet* beschonken [7]. — *Zijt gij bij den* boekverkooper [8] *geweest?* — *Hij was niet* op [9] *zijne* studeerkamer [10]. — *Het was* voordeeliger [11], *de* waren [12] dadelijk [13] te verkoopen [14]. — *Zijn broeder was rijker, dan de luitenant Quink.* — *Wees* zoo goed en leen [15] *mij uw pennemes.* — *Waar zijt gij geweest?* — *Hebt gij den* lakenkooper [16] *gezien?*

6 glove.
6* lost.
7 tipsy.
8 bookseller.
9 in.
10 study.
11 profitable.
12 goods, (pl.)
13 on the spot.
14 to sell.
15 so kind as to lend.
16 woollen draper.

92.

Niemand is gelukkig [1], *zonder tevreden te wezen.* — *Laat uw broeder een' brief* schrijven [2]. — *Ik schrijf niet; schrijft uwe zuster?* — *De kat* loopt [3] *niet: loopt de* hond [4]? — *Wij* eten [5] *niet: eten de kinderen?* — Leeren [6] *de kinderen hunne* lessen [7]? — *Ik* sliep [8] *niet: sliep uwe zuster?* — Dansten [9] *wij? gij danstet niet.* — Vergaf [10] *de koning den* misdadiger [11]? — Rekende [12] *uwe moeder* op [13] *zijne* tusschenkomst [14]? — Vleit [15] *uwe zuster mij niet?* — *Wij hebben onze lessen niet geleerd.*

1 happy.
2 to write.
3 to run.
4 dog.
5 to dine.
6 to learn.
7 lesson.
8 to sleep.
9 to dance.
10 to pardon.
11 culprit.
12 to count.
13 upon.
14 interference.
15 to flatter.

93.

Moge hij de rust [1] vinden [2], *die hij* wenscht [3], *moge hij* lang [5] leven [4]. — *Gij moogt de pen* nemen [6], *indien gij ze* terug geeft [7]. — *Jan heeft zijn* opstel [8] geëindigd [9], nu [10] *kan hij* spelen [11]. — *Hij kan zelf* komen [12], *hij is niet* ziek [13]. — *Mijne oudste dochter kan* Engelsch [14] *en* Fransch [15] lezen [16]. — *Het was* donker [17], *hij kan* zich vergist hebben [18]. — *Wij hadden den leeuw kunnen* zien [19], *indien wij niet te laat waren gekomen.* — *De*

1 repose.
2 to find.
3 to desire.
4 live. 5 long.
6 to take.
7 to return.
8 exercise.
9 to finish.
10 now.
11 to play.
12 to come.
13 sick.
14 English.
15 French.
16 to read.
17 dark.
18 have been mistaken.
19 seen.

man kan een bedrieger[19*] *zijn*, *hij heeft er* het voorkomen van[20]. — *Onze vrienden zijn* aangekomen[21].

19* cheater. 20 appearance of one. 21 to arrive.

94.

Gij hadt het gemakkelijk[1] *kunnen doen*, *het was in uwe* magt[2]. — *Had hij kunnen zien*, *wat zij* voor[2*] *hem deed*, *hij zou* gezwegen[3] *hebben*. — Van daag[4] *kan ik den brief niet schrijven*, *ik heb geen'* tijd[5]. — *Kunt gij mij den* nieuwen[6] druk[7] *van Staring's* gedichten[8] *leenen?* Neen[9], *ik wil ze zelf lezen.* — *Gij hadt* anders[10] *kunnen* handelen[11], *indien u de* omstandigheden[12] bekend[13] *geweest waren.* — *Wij willen niet* uitgaan[14], *het mogt* regenen[15]. — *Gelooft gij*, *dat wij het gedaan hebben?* — *Kunnen alle vogelen vliegen?*

1 easily.	5 time.	11 to act.
2 power.	6 new.	12 circumstance.
2* for.	7 edition.	13 known to.
3 to be silent.	8 poem. 9 not	14 to go out.
4 to day.	10 otherwise.	15 to rain.

95.

Ik wil te huis[2] blijven[1], doch[3] *mijn neef zal* morgen[5] vertrekken[4]. — *Wij zullen hem* straffen[6]. — *Zal hij de* prenten[7] *zien?* — *Zult gij* gedaan[8] *hebben*, als[9] *ik* terug kom[10]? — *Hij zou den koning gezien hebben*, *indien hij te huis geweest ware.* — *Zij moeten hem* kennen[11]. — *Ik behoor* er heen[12] *te gaan.* — *Gij moet* morgen ochtend[14] wederkomen[13]; dan[15] *zal ik u* zeggen[16], *wat gij moet (behoort te) doen.* — *Moet ik* naar[17] *de* kerk[18] *gaan?* — *Zijn mijne zusters te huis?*

1 to stay.	7 print.	13 to call again.
2 at home.	8 to finish.	14 to morrow morning.
3 but.	9 when.	15 then.
4 to set out.	10 to return.	16 to tell.
5 to-morrow.	11 to know.	17 to.
6 to punish.	12 thither.	18 church.

96.

Het was Laurens[1] *Coster*, *welke in* 1423 *de* boekdrukkunst[2] uitvond[3]. — *De* Florentijnsche[4*] staat[4] genoot[5]

1 Laurentius.	3 to invent.	4* of Florence.
2 art of printing.	4 State.	5 to enjoy.

rust[6] en overvloed[7] onder de Medicis; Toscane[8] was toen[9] in Italië[10], wat Athene[11] in Griekenland[12] geweest was. — Wie was de grootste redenaar[13] der Romeinen? — Indien wij zonder gebreken[14] waren, zouden wij minder ijverig[15] zijn, om ze in anderen op te merken[16]. — Op[17] eenigen afstand[18] bespeurden[19] zij een schip, dat hun trachtte[20] te ontsnappen[21]. — Waar was de meid? — Hebt gij de kinderen gezien?

6 tranquillity.	12 Greece.	17 at.
7 plenty.	13 orator.	18 distance.
8 Tuscany.	14 fault.	19 to perceive.
9 then. 10 Italy.	15 eager.	20 to try.
11 Athens.	16 to observe.	21 to escape.

97.

De Groenlandsche[1] moeder zoogt[2] haar kind drie of vier jaren, omdat[3] het land[4] geen voedsel[5] voor de teedere[6] kindschheid[7] oplevert[8]. Zij draagt[9] het ook[10] bestendig[11] op[12] den rug[13], tot[14] het alleen[15] kan loopen[16]. Zoo dra[17] het op zijne voeten staan[18] kan, neemt[19] het een' boog[20] en pijlen[21] in[22] de handen, en schiet[23] naar de schijf[24]. De vader leert[25] het steenen[27] werpen[26] en mikken[28]. In het tiende jaar bekomt[29] de knaap[30] eene boot[31]; in het zestiende trekt[32] hij een visschersgewaad[33] aan[32] en gaat[34] op de zeehondenvangst[35] uit[34]. — Zullen wij den tandmeester[36] zien?

1 Greenland.	13 neck.	25 to teach.
2 to suckle.	14 until.	26 throwing.
3 because.	15 alone.	27 stone.
4 country.	16 to walk.	28 aiming.
5 nutriment.	17 as soon as.	29 to get.
6 tender.	18 to stand.	30 boy.
7 infancy.	19 to take.	31 canoe.
8 to yield.	20 bow.	32 to put on.
9 to carry.	21 arrow.	33 fisherman's habit.
10 also.	22 into.	34 to go out (upon).
11 constantly.	23 to shoot (at).	35 seahound chace.
12 upon.	24 mark.	36 dentist.

98.

De eerste zeehond, dien hij vangt[1], geeft[2] de gansche[3] familie[4] een feestmaal[5]. In het twintigste jaar maakt hij eene boot, en zoo dra[5*] hij deze heeft, treedt

1 to catch.	3 whole.	5 entertainment.
2 to give.	4 family.	5* as soon as.

hij in het huwelijk[6]. *De* Groenlanders[7] *kunnen* verscheidene[8] vrouwen[9] nemen[10], *sulks doet* echter[11] *van*[12] *twintig mannen* naauwelijks[12] *een. Wanneer hij getrouwd is*, vischt[14] *hij* slechts[15], *en zijne vrouw doet* al het overige[16]. — *De* vrede[17] verbreidt[18] zegeningen[19] over[20] *de* menschheid[21]. — *De* wijsheid[22] alleen[23] geneest[24] *onze* zedelijke[25] gebreken[26]. — *Heeft uw broeder den* vogel[27] *gehad?* — *Wie heeft mijn boek gehad?*

6 to marry.	13 out of.	20 among.
7 Greenlander.	14 to fish.	21 mankind.
8 many.	15 only.	22 wisdom.
9 wife.	16 every thing else.	23 alone.
10 to take.	17 peace.	24 to cure.
11 but.	18 to diffuse.	25 moral.
12 scarcely.	19 blessing.	26 defect. 27 bird.

DE WEDERKEERENDE WERKWOORDEN.

De werking der wederkeerende werkwoorden keert terug: *a.*) op den werker, of op de werkers ieder voor zich, en zij ontvangen de wederkeerende voornaamwoorden als voorwerp achter zich:

I dress myself.	Ik kleed mij.
They dress themselves.	Zij kleeden zich.

of *b.*), enkel in het meervoud, niet op de werkers selven, maar van den eenen op den anderen, en ontvangen als voorwerp *each other* (van twee of van een bepaald klein getal) en *one another* (van meer) achter zich:

J. and W. assist each other.	J. en W. helpen elkander.
They strike one another.	Zij slaan elkander.

VOORBEELD VAN VERVOEGING.

Infinitive.

To behave one's self. Zich gedragen.

Present participle.

Behaving one's self, myself, etc. Zich, mij, enz., gedragende.

Past participle.

Behaved one's self, myself, etc. Zich, mij, enz., gedragen.

Indicative.

Present.

I behave myself.	Ik gedraag mij.
Thou behavest thyself.	Gij gedraagt u.

He behaves himself.	Hij gedraagt zich.
She behaves herself.	Zij gedraagt zich.
It behaves itself.	Het gedraagt zich.
One behaves one's self.	Men gedraagt zich.
We behave ourselves. (*We behave ourself.*)	Wij gedragen ons.
You behave yourselves. (*You behave yourself.*)	Gij gedraagt u.
They behave themselves.	Zij gedragen zich.

Imperfect.

I behaved myself.	Ik gedroeg mij.
Thou behavedst thyself.	Gij gedroegt u.
He behaved himself.	Hij gedroeg zich.
We behaved ourselves. (*We behaved ourself.*)	Wij gedroegen ons.
You behaved yourselves. (*You behaved yourself.*)	Gij gedroegt u.
They behaved themselves.	Zij gedroegen zich.

Imperative.

Behave thyself.	Gedraag u.
Behave yourselves. (*Behave yourself.*)	Gedraagt u.

99.

Wij bedriegen[1] *ons, wanneer wij te veel* vertrouwen[2] *in ons zelven* stellen[3]. — *Mijne zuster heeft zich* gekleed[4]. — *Ik zal mij met dat geld* vergenoegen[5]. — *Weinige menschen* spannen[6] *zich* in[6]. — *Wie* zich *talenten* aanmatigt[7], *die hij niet* bezit[8], maakt[9] *zich* belagchelijk[10]. — *Het is de* pligt[11] *der menschen, elkander* diensten[12] *te* bewijzen[13]. — *De heer A. en de luitenant B. hebben elkander in een duel* doodgeschoten[14].

1 to deceive. 2 confidence. 3 to place. 4 to dress. 5 to content. 6 to exert. 7 to arrogate to one's self. 8 to possess. 9 to render. 10 ridiculous. 11 duty. 12 service. 13 to do. 14 shot.

100.

Hij en zij kamden[1] *zich met een'* schildpadden[2] *kam.* — *Zij* vergenoegden[3] *zich met zeven* stuiver[4]. — *De vrouw van den* veearts[5] *had zich* vermoeid[6]. — *Een*

1 to comb. 2 tortoise. 3 to content. 4 penny. 5 cowleech. 6 to fatigue.

vlijtig[7] *mensch zal zich altijd met iets* nuttigs[9] bezig houden[8]. — *Vele menschen* geven[10] *zich* uit[10] *voor hetgeen zij niet zijn.* — *Zij kan zich niet* verdedigen[11]. — *Wie* acht[12] *zich zelven niet?* — *Die twee mannen* kennen[13] *elkander.* — *Mijne beide zusters* kleeden[14] *elkander* aan[14]. — *Wij* vermaken[15] *ons niet.*

7 diligent.	10 to give out.	13 to know.
8 to occupy.	11 to defend.	14 to dress.
9 useful.	12 to esteem.	15 to amuse.

101.

Toen Jason met Medea op het eiland[1] *Aeco* aankwam[2], om[3] *zich te* reinigen[4] *van het* bloed[5] *zijns* zwagers[6], *den jongen Absyrtus, dien hij* gedood[7] *had,* ging[8] *de prinses Circe zelve met hem in den tempel, waar zij zich* gereed maakte[9], *om hem te* verzoenen[10]. Eerst[11] liet zij[12] *een* jong zwijn[13] brengen[12], *en* toen zij *het* geslagt had[14], beval[15] *zij hem, de handen met bloed* af[16] *te* wrijven[16] *en zich dan te* wasschen[17]; *toen* bragt[18] *zij Jupiter* drankoffers[19], verzeld[20] *met* gebeden[21].

1 isle. 2 came.	9 to prepare.	15 to order.
3 in order.	10 to reconcile.	16 to rub.
4 to clean.	11 at first.	17 to wash.
5 blood.	12 she ordered that might be brought.	18 brought.
6 brother-in-law.	13 pig.	19 drink-offering.
7 to kill.	14 having stabbed.	20 to accompany.
8 went.		21 prayer.

102.

Toen alles geëindigd[1] *was,* zeide[2] *zij tot hare* gasten[3]: „*Ik zal zelve gaan, om een* prachtig[4] feest[5] *te* bestellen[6], *en* tot[7] *mijne* terugkomst[8] *zult gij elkander* onderhouden[9]." *Zij* spijsden[10] vervolgens[11] *en zoo werden zij met de goden en met zich zelven verzoend.* — *Alle* volkeren[12] *hebben een* verblijf[13] uitgedacht[14], *waar de goede en* edele[15] *menschen* zich[17] *na hunnen* dood[16] verheugen[17] *zullen.* — *De ouden* geloofden[18], *dat de*

1 to do.	7 till.	13 place.
2 said.	8 return.	14 to imagine.
3 guest.	9 to entertain.	15 noble-minded.
4 magnificent.	10 to dine.	16 death.
5 feast.	11 then.	17 to rejoice.
6 to order.	12 nation.	18 to believe.

overledenen[19] zich op deze plaats den tijd[20] met dansen[21] en andere uitspanningen[22] verdrijven[20] zouden.

19 dead (adj.). 20 to divert. 21 dancing. 22 diversion.

OVER DE ONREGELMATIGE WERKWOORDEN.

Behalve eenige weinige uitzonderingen, bestaat de onregelmatigheid der Engelsche werkwoorden enkel in den verleden' tijd en het verleden deelwoord. Zie hier eene lijst derzelve. R. beteekent, dat het ook regelmatig is.

Present.		Imperfect.	Participle.
I abide,	Ik blijf.	*abode.*	*abode.*
» *am,*	— ben.	*was.*	*been.*
» *arise,*	— sta op.	*arose.*	*arisen.*
» *awake,*	— ontwaak.	*awoke,* R.	*awaked.*
» *bake,*	— bak.	*baked.*	*baken,* R.
» *bear,*	— baar.	*bore, bare.*	*born.*
» *bear,*	— draag.	*bore, bare.*	*borne.*
» *beat,*	— sla.	*beat.*	*beaten, beat.*
» *become,*	— word.	*became.*	*become.*
» *beget,*	— gewin.	*begot, begat.*	*begotten, begot.*
» *begin,*	— begin.	*began.*	*begun.*
» *behold,*	— zie.	*beheld.*	*beheld.*
» *bend,*	— buig.	*bent,* R.	*bent,* R.
» *bereave,*	— beroof.	*bereft,* R.	*bereft,* R.
» *beseech,*	— verzoek.	*besought.*	*besought.*
» *bestead,*	— help.	*bested.*	*bested.*
It betides,	het overkomt.	*betid,* R.	*betid, betidden, betight.*
I bid,	Ik beveel.	*bid, bade.*	*bidden, bid.*
» *bind,*	— bind.	*bound.*	*bound.*
» *bite,*	— bijt.	*bit.*	*bitten, bit.*
» *bleed,*	— bloed.	*bled.*	*bled.*
» *blow,*	— blaas.	*blew.*	*blown.*
» *break,*	— breek.	*broke, brake.*	*broken.*
» *breed,*	— voed op.	*bred.*	*bred.*
» *bring,*	— breng.	*brought.*	*brought.*
» *build,*	— bouw.	*built,* R.	*built,* R.
» *burn,*	— brand.	*burned.*	*burnt,* R.
» *burst,*	— berst.	*burst.*	*burst, bursten.*
» *buy,*	— koop.	*bought.*	*bought.*
» *can,*	— kan.	*could.*	

» *cast*,	Ik werp.	*cast.*	*cast.*
» *catch*,	— vang.	*caught*, R.	*caught*, R.
» *chide*,	— berisp.	*chid*,	*chidden*, *chid.*
» *choose*,	— kies.	*chose.*	*chosen.*
» *cleave*,	— kleef.	*clave*, R.	*cleaved.*
» *cleave*,	— kloof.	*clove*, *cleft*,	*cleft*, *cloven.*
» *cling*,	— hang aan.	*clung.*	*clung.*
» *clothe*,	— kleed.	*clad*, R.	*clad*, R.
» *come*,	— kom.	*came.*	*come.*
» *cost*,	— kost.	*cost.*	*cost.*
» *creep*,	— kruip.	*crept.*	*crept.*
» *crow*,	— kraai.	*crew*, R.	*crowed.*
» *cut*,	— snijd.	*cut.*	*cut.*
» *dare*,	— durf.	*durst*, R.	*dared.*
» *deal*,	— handel.	*dealt*, R.	*dealt*, R.
» *dig*,	— graaf.	*dug*, R.	*dug*, R.
» *do*,	— doe.	*did.*	*done.*
» *draw*,	— trek.	*drew.*	*drawn.*
» *dream*,	— droom.	*dreamt*, R.	*dreamt*, R.
» *drink*,	— drink.	*drank.*	*drunk.*
» *drive*,	— drijf.	*drove.*	*driven.*
» *dwell*,	— woon.	*dwelt*, R.	*dwelt*, R.
» *eat*,	— eet.	*eat*, *ate.*	*eat*, *eaten.*
» *fall*,	— val.	*fell.*	*fallen.*
» *feed*,	— weid.	*fed.*	*fed.*
» *feel*,	— voel.	*felt.*	*felt.*
» *fight*,	— vecht.	*fought.*	*fought.*
» *find*,	— vind.	*found.*	*found.*
» *flee*,	— vlied.	*fled.*	*fled.*
» *fling*,	— werp.	*flung.*	*flung.*
» *fly*,	— vlieg.	*flew.*	*flown.*
» *forbear*,	— laat na.	*forbore.*	*forborne.*
» *forbid*,	— verbied.	*forbade.*	*forbidden*, *forbid.*
» *forget*,	— vergeet.	*forgot.*	*forgot*, *forgotten.*
» *forgive*,	— vergeef.	*forgave.*	*forgiven.*
» *forsake*,	— verlaat.	*forsook.*	*forsaken.*
» *freeze*,	— vrees.	*froze.*	*frozen.*
» *freight*,	— bevracht.	*fraught*, R.	*fraught*, R.
» *geld*,	— lub.	*gelt*, R.	*gelt*, R.
» *get*,	— krijg.	*got.*	*gotten*, *got.*
» *gild*,	— verguld.	*gilt*, R.	*gilt*, R.
» *gird*,	— gord.	*girt*, R.	*girt*, R.
» *give*,	— geef.	*gave.*	*given.*

I go,	Ik gaa	*went.*	*gone.*
» *grave,*	— graaf.	*graved.*	*graven,* R.
» *grind,*	— maal.	*ground.*	*ground.*
» *grow,*	— groei.	*grew.*	*grown.*
» *hang,* (*)	— hang.	*hung,* R.	*hung,* R.
» *have,*	— heb.	*had.*	*had.*
» *hear,*	— hoor.	*heard.*	*heard.*
» *heave,*	— hef.	*hove,* R.	*hoven,* R.
» *hew,*	— houw.	*hewed.*	*hewn,* R.
» *hide,*	— verberg.	*hid.*	*hidden, hid.*
» *hit,*	— tref.	*hit.*	*hit.*
» *hold,*	— houd.	*held.*	*held, holden.*
» *hurt,*	— bezeer.	*hurt.*	*hurt.*
» *keep,*	— houd.	*kept.*	*kept.*
» *kneel,*	— kniel.	*knelt,* R.	*knelt,* R.
» *knit,*	— brei.	*knit,* R.	*knit,* R.
» *know,*	— ken.	*knew.*	*known.*
» *lade,*	— laat.	*laded.*	*laden,* R.
» *lay,*	— leg.	*laid.*	*laid.*
» *lead,*	— leid.	*led.*	*led.*
» *leap,*	— spring.	*leapt,* R.	*leapt,* R.
» *leave,*	— laad.	*left.*	*left.*
» *lend,*	— leen.	*lent.*	*lent.*
» *let,*	— laad.	*let.*	*let.*
» *lie,*	— lig.	*lay.*	*lain.*
» *lift,*	— ligt.	*lift,* R.	*lift,* R.
» *light,*	— steek aan.	*lit,* R.	*lit,* R.
» *load,*	— laad.	*loaded.*	*loaden,* R.
» *lose,*	— verlies.	*lost.*	*lost.*
» *make,*	— maak.	*made.*	*made.*
» *may,*	— mag.	*might.*	...
» *mean,*	— meen.	*meant.*	*meant.*
» *meet,*	— ontmoet.	*met.*	*met.*
» *mow,*	— maai.	*mowed.*	*mown.*
» *must,*	— moet.	*must.*	
» *pay,*	— betaal.	*paid.*	*paid.*
» *put,*	— zet.	*put.*	*put.*
» *quit,*	— verlaat.	*quit,* R.	*quit,* R.
» *read,*	— lees.	*read.*	*read.*
» *rend,*	— scheur.	*rent.*	*rent.*
» *rid,*	— bevrijd.	*rid.*	*rid.*

(*) In den zin van: *aan de galg ophangen* is het regelmatig.

To *ride*,	Ik rijd,	*rode*,	*rid*, *ridden*
» *ring*,	— luid.	*rung*, *rang*.	*rung*.
» *rise*,	— sta op	*rose*.	*risen*.
» *rive*,	— splijt.	*rived*.	*riven*.
» *rot*,	— rot.	*rotted*.	*rotten*, R.
» *run*,	— loop.	*ran*, *run*.	*run*.
» *saw*,	— zaag.	*sawed*.	*sawn*, R.
» *say*,	— zij.	*said*.	*said*.
» *see*,	— zie.	*saw*.	*seen*.
» *seek*,	— zoek.	*sought*.	*sought*.
» *seethe*,	— zied.	*seethed*.	*sodden*, R.
» *sell*,	— verkoop.	*sold*.	*sold*.
» *send*,	— zend.	*sent*.	*sent*.
» *set*,	— zet.	*set*.	*set*.
» *sew*,	— naai.	*sewed*.	*sewn*, R.
» *shake*,	— schud.	*shook*.	*shaken*.
» *shall*,	— zal.	*should*.	
» *shape*,	— vorm.	*shaped*.	*shapen*, R.
» *shave*,	— scheer.	*shaved*.	*shaven*, R.
» *shear*,	— scheer.	*shore*, R.	*shorn*.
» *shed*,	— stort.	*shed*.	*shed*.
» *shew*,	— toon.	*shewed*.	*shewn*, R.
» *shine*,	— schijn.	*shone*, R.	*shone*, R.
» *shoe*,	— besla.	*shod*.	*shod*.
» *shoot*,	— schiet.	*shot*.	*shot*.
» *show*,	— toon.	*showed*.	*shown*, R.
» *shred*,	— snijd.	*shred*.	*shred*.
» *shrink*,	— krimp.	*shrunk*, *shrank*.	*shrunk*.
» *shut*,	— sluit.	*shut*.	*shut*.
» *sing*,	— zing.	*sang*, *sung*.	*sung*.
» *sink*,	— zink.	*sank*, *sunk*.	*sunk*.
» *sit*,	— zit.	*sat*.	*sat*.
» *slay*,	— sla dood.	*slew*.	*slain*.
» *sleep*,	— slaap.	*slept*.	*slept*.
» *slide*,	— glijd.	*slid*.	*slidden*.
» *sling*,	— slinger.	*slung*.	*slung*.
» *slink*,	— sluip.	*slunk*.	*slunk*.
» *slit*,	— kloof.	*slit*, R.	*slit*, R.
» *smell*,	— ruik.	*smelt*, R.	*smelt*, R.
» *smite*,	— tref.	*smote*.	*smitten*, *smit*.
» *sow*,	— zaai.	*sowed*.	*sown*, R.
» *speak*,	— spreek.	*spoke*.	*spoken*.
» *speed*,	— spoed.	*sped*.	*sped*.

I spend,	Ik breng door.	*spent.*	*spent.*
» *spill*,	— stort.	*spilt*, R.	*spilt*, R.
» *spin*,	— spin.	*spun.*	*spun.*
» *spit*,	— spuw.	*spit*, *spat.*	*spit.*
» *split*,	— splijt.	*split.*	*split.*
» *spread*,	— spreid.	*spread.*	*spread.*
» *spring*,	— spring.	*sprang*, *sprung.*	*sprung.*
» *stand*,	— sta.	*stood.*	*stood.*
» *steal*,	— steel.	*stole.*	*stolen.*
» *stick*,	— steek.	*stuck.*	*stuck.*
» *sting*,	— steek.	*stung.*	*stung.*
» *stink*,	— stink.	*stunk*, *stank.*	*stunk.*
» *strew*,	— strooi.	*strewed.*	*strewn*, R.
» *stride*,	— strijd.	*strode*, *strid.*	*stridden*, *strid.*
» *strike*,	— sla.	*struck.*	*struck*, *stricken.*
» *string*,	— besnaar.	*strung.*	*strung*, R.
» *strive*,	— streef.	*strove.*	*striven.*
» *strow*,	— strooi.	*strowed.*	*strown*, R.
» *swear*,	— zweer.	*swore*, *sware.*	*sworn.*
» *sweat*,	— zweet.	*swet*, R.	*swet*, R.
» *sweep*,	— veeg.	*swept.*	*swept.*
» *swell*,	— zwel.	*swelled.*	*swollen*, R.
» *swim*,	— zwem.	*swam*, *swum.*	*swum.*
» *swing*,	— zwaai.	*swang*, *swung.*	*swung.*
» *take*,	— neem.	*took.*	*taken.*
» *teach*,	— leer.	*taught.*	*taught.*
» *tear*,	— scheur.	*tore.*	*torn.*
» *tell*,	— zeg.	*told.*	*told.*
» *think*,	— denk.	*thought.*	*thought.*
» *thrive*,	— gedij.	*throve*, R.	*thriven.*
» *throw*,	— werp.	*threw.*	*thrown.*
» *thrust*,	— stoot.	*thrust.*	*thrust.*
» *tread*,	— treed.	*trod.*	*trodden.*
» *wash*,	— wasch.	*washed.*	*washen*, R.
» *wax*,	— was.	*waxed.*	*waxen*, R.
» *wear*,	— draag.	*wore.*	*worn.*
» *weave*,	— weef.	*wove*, R.	*woven*, R.
» *weep*,	— ween.	*wept.*	*wept.*
» *wet*,	— bevochtig.	*wet*, R.	*wet*, R.
» *will*,	— wil.	*would.*	
» *win*,	— win.	*won.*	*won.*
» *wind*,	— wind.	*wound*, R.	*wound.*
» *wit*,	— denk.	*wist.*	*wist.*

I wit, wot,	Ik weet.	*wot.*	
I work,	— werk.	*wrought,* R.	*wrought,* R.
I wring,	— wring.	*wrung,* R.	*wrung,* R.
I write,	— schrijf.	*wrote.*	*written.*

De zamengestelde werkwoorden volgen over het algemeen de vervoeging der oorspronkelijke.

I take, ik neem.	*took.*	*taken.*
I retake, ik herneem.	*retook.*	*retaken.*

GEBREKKIGE WERKWOORDEN.

Deze missen gewoonlijk het eene of andere gedeelte, vooral de onbepaalde wijs en de deelwoorden. Zij komen alle in de lijst der onregelmatige voor, behalve *quoth*, als:

quoth I, zeg ik, zeide ik; *quoth he,* zegt hij, zeide hij.

ONPERSOONLIJKE WERKWOORDEN.

Deze zijn werkwoorden, die geenen persoon als eersten naamval bij zich kunnen hebben, en slechts met het voornaamwoord *it*, het, verbonden worden:

It irks me.	Het ergert mij.
It behoves me.	Het betaamt mij.

OVER DE ZAMENGESTELDE TIJDEN.

Bij de verklaring der hulpwoorden is reeds met een enkel woord over de zamengestelde tijden gesproken. Wij zullen hier laten volgen eene volledige vervoeging van den a.) *Bevestigenden*, b.) *Ontkennenden*, c.) *Vragenden*, en d.) *Vragend ontkennenden vorm.*

a.) Bevestigende vorm.

Infinitive mood.

To dine.	Eten.

Present participle.

Dining.	Etende.

Past participle.

Dined.	Gegeten.

Indicative mood.

Present tense.

I dine.	Ik eet.
Thou dinest.	Gij eet.
He dines.	Hij eet.
We dine.	Wij eten.
You dine.	Gij eet.
They dine.	Zij eten.

Imperfect tense.

I dined.	Ik at.
Thou dinedst.	Gij aat.
He dined.	Hij at.
We dined.	Wij aten.
You dined.	Gij aat.
They dined.	Zij aten.

First future tense.

(Drukt enkel de toekomst of de meening des sprekers uit.)

I shall dine.	Ik zal eten.
Thou will dine.	Gij zult eten.
He will dine.	Hij zal eten.
We shall dine.	Wij zullen eten.
You will dine.	Gij zult eten.
They will dine.	Zij zullen eten.

Second future tense.

(Drukt den wil des sprekers, eene belofte, een besluit, eene bedreiging uit.)

I will dine.	Ik wil eten.
Thou shall dine.	Gij zult eten.
He shall dine.	Hij zal eten.
We will dine.	Wij willen eten.
You shall dine.	Gij zult eten.
They shall dine.	Zij zullen eten.

First conditional tense.

I should dine.	Ik zou eten.
Thou wouldst dine.	Gij zoudt eten.
He would dine.	Hij zou eten.
We should dine.	Wij zouden eten.
You would dine.	Gij zoudt eten.
They would dine.	Zij zouden eten.

Second conditional tense.

I would dine.	Ik wilde eten.
Thou shouldst dine.	Gij behoordet te eten.

He should dine.	Hij behoorde te eten.
We would dine.	Wij wilden eten.
You should dine.	Gij behoordet te eten.
They should dine.	Zij behoorden te eten.

Perfect tense.

I have dined.	Ik heb gegeten.
Thou hast dined.	Gij hebt gegeten.
He has dined.	Hij heeft gegeten.
We have dined.	Wij hebben gegeten.
You have dined.	Gij hebt gegeten.
They have dined.	Zij hebben gegeten.

Pluperfect tense.

I had dined.	Ik had gegeten.
Thou hadst dined.	Gij hadt gegeten.
He had dined.	Hij had gegeten.
We had dined.	Wij hadden gegeten.
You had dined.	Gij hadt gegeten.
They had dined.	Zij hadden gegeten.

First future past.

I shall have dined.	Ik zal gegeten hebben.
Thou wilt have dined.	Gij zult gegeten hebben.
He will have dined.	Hij zal gegeten hebben.
We shall have dined.	Wij zullen gegeten hebben.
You will have dined.	Gij zult gegeten hebben.
They will have dined.	Zij zullen gegeten hebben.

Second future past.

I will have dined.	Ik wil gegeten hebben.
Thou shalt have dined.	Gij zult gegeten hebben.
He shall have dined.	Hij zal gegeten hebben.
We will have dined.	Wij willen gegeten hebben.
You shall have dined.	Gij zult gegeten hebben.
They shall have dined.	Zij zullen gegeten hebben.

First conditional past.

I should have dined.	Ik zou gegeten hebben.
Thou wouldst have dined.	Gij zoudt gegeten hebben.
He would have dined.	Hij zou gegeten hebben.
We should have dined.	Wij zouden gegeten hebben.
You would have dined.	Gij zoudt gegeten hebben.
They would have dined.	Zij zouden gegeten hebben.

Second conditional past.

I would have dined.	Ik wilde gegeten hebben.

Thou shouldst have dined.	Gij behoordet gegeten te hebben.
He should have dined.	Hij behoorde gegeten te hebben.
We would have dined.	Wij wilden gegeten hebben.
You should have dined.	Gij behoordet gegeten te hebben.
They should have dined.	Zij behoorden gegeten te hebben.

Imperative mood.

Dine.	Eet (enk. v.).
Dine.	Eet (meerv.).

b.) Ontkennende vorm.

Infinitive mood.

Not to dine.	Niet eten.

Present participle.

Not dining.	Niet etende.

Past participle.

Not dined.	Niet gegeten.

Indicative mood.

Present tense.

I do not dine.	Ik eet niet.
Thou dost not dine.	Gij eet niet.
He does not dine.	Hij eet niet.
We do not dine.	Wij eten niet.
You do not dine.	Gij eet niet.
They do not dine.	Zij eten niet.

Imperfect tense.

I did not dine.	Ik at niet.
Thou didst not dine.	Gij aat niet.
He did not dine.	Hij at niet.
We did not dine.	Wij aten niet.
You did not dine.	Gij aat niet.
They did not dine.	Zij aten niet.

First future tense.

I shall not dine.	Ik zal niet eten.
Thou wilt not dine.	Gij zult niet eten.
He will not dine.	Hij zal niet eten.
We shall not dine.	Wij zullen niet eten.
You will not dine.	Gij zult niet eten.
They will not dine.	Zij zullen niet eten.

Second future tense.

I will not dine.	Ik wil niet eten.
Thou shalt not dine.	Gij zult niet eten.
He shall not dine.	Hij zal niet eten.

We will not dine.	**Wij willen niet eten.**
You shall not dine.	**Gij zult niet eten.**
They shall not dine.	**Zij zullen niet eten.**

First conditional tense.

I should not dine.	**Ik zou niet eten.**
Thou wouldst not dine.	**Gij zoudt niet eten.**
He would not dine.	**Hij zou niet eten.**
We should not dine.	**Wij zouden niet eten.**
You would not dine.	**Gij zoudt niet eten.**
They would not dine.	**Zij zouden niet eten.**

Second future tense.

I would not dine.	**Ik wilde niet eten.**
Thou shouldst not dine.	**Gij behoordet niet te eten.**
He should not dine.	**Hij behoorde niet te eten.**
We would not dine.	**Wij wilden niet eten.**
You should not dine.	**Gij behoordet niet te eten.**
They should not dine.	**Zij behoorden niet te eten.**

Perfect tense.

I have not dined.	**Ik heb niet gegeten.**
Thou hast not dined.	**Gij hebt niet gegeten.**
He has not dined.	**Hij heeft niet gegeten.**
We have not dined.	**Wij hebben niet gegeten.**
You have not dined.	**Gij hebt niet gegeten.**
They have not dined.	**Zij hebben niet gegeten.**

Pluperfect tense.

I had not dined.	**Ik had niet gegeten.**
Thou hadst not dined.	**Gij hadt niet gegeten.**
He had not dined.	**Hij had niet gegeten.**
We had not dined.	**Wij hadden niet gegeten.**
You had not dined.	**Gij hadt niet gegeten.**
They had not dined.	**Zij hadden niet gegeten.**

First future past.

I shall not have dined.	**Ik zal niet gegeten hebben.**
Thou wilt not have dined.	**Gij zult niet gegeten hebben.**
He will not have dined.	**Hij zal niet gegeten hebben.**
We shall not have dined.	**Wij zullen niet gegeten hebben.**
You will not have dined.	**Gij zult niet gegeten hebben.**
They will not have dined.	**Zij zullen niet gegeten hebben.**

Second future tense.

I will not have dined.	**Ik wil niet gegeten hebben.**
Thou shalt not have dined.	**Gij zult niet gegeten hebben.**

He shall not have dined.	Hij zal niet gegeten hebben.
We will not have dined.	Wij willen niet gegeten hebben.
You shall not have dined.	Gij zult niet gegeten hebben.
They shall not have dined.	Zij zullen niet gegeten hebben.

First conditional past.

I should not have dined.	Ik zou niet gegeten hebben.
Thou wouldst not have dined.	Gij zoudt niet gegeten hebben.
He would not have dined.	Hij zou niet gegeten hebben.
We should not have dined.	Wij zouden niet gegeten hebben.
You would not have dined.	Gij zoudt niet gegeten hebben.
They would not have dined.	Zij zouden niet gegeten hebben.

Second conditional past.

I would not have dined.	Ik wilde niet gegeten hebben.
Thou shouldst not have dined.	Gij behoordet niet gegeten te hebben.
He should not have dined.	Hij behoorde niet gegeten te hebben.
We would not have dined.	Wij wilden niet gegeten hebben.
You should not have dined.	Gij behoordet niet gegeten te hebben.
They should not have dined.	Zij behoorden niet gegeten te hebben.

Imperative mood.

Do not dine.	Eet niet (enk. v.).
Do not dine.	Eet niet (meerv.).

c.) Vragende vorm.

Indicative mood.

Present tense.

Do I dine?	Eet ik?
Dost thou dine?	Eet gij?
Does he dine?	Eet hij?
Do we dine?	Eten wij?
Do you dine?	Eet gij?
Do they dine?	Eten zij?

Imperfect tense.

Did I dine?	At ik?
Didst thou dine?	Aat gij?
Did he dine?	At hij?
Did we dine?	Aten wij?
Did you dine?	Aat gij?
Did they dine?	Aten zij?

First future tense.

(Vraagt naar de meening van den aangesproken persoon.)

Shall I dine?	Zal ik eten?
Shalt thou dine?	Zult gij eten?

Will he dine?	Zal hij eten?
Shall we dine?	Zullen wij eten?
Shall you dine?	Zult gij eten?
Will they dine?	Zullen zij eten?

Second future tense.

(Vraagt mar den **wil** van den aangesprokenen persoon.)

Shall I dine?	Zal ik eten?
Wilt thou dine?	Wilt gij eten?
Shall he dine?	Zal hij eten?
Shall we dine?	Zullen wij eten?
Will you dine?	Wilt gij eten?
Shall they dine?	Zullen zij eten?

First conditional tense.

Should I dine?	Zou ik eten?
Shouldst thou dine?	Zoudt gij eten?
Would he dine?	Zou hij eten?
Should we dine?	Zouden wij eten?
Should you dine?	Zoudt gij eten,
Would they dine?	Zouden zij eten?

Second conditional tense.

Should I dine?	Zou ik eten?
Wouldst thou dine?	Zoudt gij eten?
Should he dine?	Zou hij eten?
Should we dine?	Zouden wij eten?
Should you dine?	Zoudt gij eten?
Should they dine?	Zouden zij eten?

Perfect tense.

Have I dined?	Heb ik gegeten?
Hast thou dined?	Hebt gij gegeten?
Has he dined?	Heeft hij gegeten?
Have we dined?	Hebben wij gegeten?
Have you dined?	Hebt gij gegeten?
Have they dined?	Hebben zij gegeten?

Pluperfect tense.

Had I dined?	Had ik gegeten?
Hadst thou dined?	Hadt gij gegeten?
Had he dined?	Had hij gegeten?
Had we dined?	Hadden wij gegeten?
Had you dined?	Hadt gij gegeten?
Had they dined?	Hadden zij gegeten?

First future past.

Shall I have dined?	Zal ik gegeten hebben?

Shalt thou have dined?	Zult gij gegeten hebben?
Will he have dined?	Zal hij gegeten hebben?
Shall we have dined?	Zullen wij gegeten hebben?
Shall you have dined?	Zult gij gegeten hebben?
Will they have dined?	Zullen zij gegeten hebben?

Second future past.

Shall I have dined?	Zal ik gegeten hebben?
Wilt thou have dined?	Wilt gij gegeten hebben?
Shall he have dined?	Zal hij gegeten hebben?
Shall we have dined?	Zullen wij gegeten hebben?
Will you have dined?	Wilt gij gegeten hebben?
Shall they have dined?	Zullen zij gegeten hebben?

First conditional past.

Should I have dined?	Zou ik gegeten hebben?
Shouldst thou have dined?	Zoudet gij gegeten hebben?
Would he have dined?	Zou hij gegeten hebben?
Should we have dined?	Zouden wij gegeten hebben?
Should you have dined?	Zoudet gij gegeten hebben?
Would they have dined?	Zouden zij gegeten hebben?

Second conditional past.

Should I have dined?	Zou ik gegeten hebben?
Wouldst thou have dined?	Wildet gij gegeten hebben?
Should he have dined?	Zou hij gegeten hebben?
Should we have dined?	Zouden wij gegeten hebben?
Would you have dined?	Wildet gij gegeten hebben?
Should they have dined?	Zouden zij gegeten hebben?

D.) Vragend-ontkennende vorm.

Indicative mood.

Present tense.

Do I not dine? (*)	Eet ik niet?
Dost thou not dine?	Eet gij niet?
Does he not dine?	Eet hij niet?
Do we not dine?	Eten wij niet?
Do you not dine?	Eet gij niet?
Do they not dine?	Eten zij niet?

Imperfect tense.

Did I not dine?	At ik niet?
Didst thou not dine?	Aat gij niet?
Did he not dine?	At hij niet?

(*) Sommigen plaatsen het ontkenningswoord achter *do*: *Do not I dine?*

Did we not dine?	Aten wij niet?
Did you not dine?	Aat gij niet?
Did they not dine?	Aten zij niet?

First future past.

Shall I not dine?	Zal ik niet eten?
Shalt thou not dine?	Zult gij niet eten?
Will he not dine?	Zal hij niet eten?
Shall we not dine?	Zullen wij niet eten?
Shall you not dine?	Zult gij niet eten?
Will they not dine?	Zullen zij niet eten?

Second future tense.

Shall I not dine?	Zal ik niet eten?
Wilt thou not dine?	Wilt gij niet eten?
Shall he not dine?	Zal hij niet eten?
Shall we not dine?	Zullen wij niet eten?
Will you not dine?	Wilt gij niet eten?
Shall they not dine?	Zullen zij niet eten?

First conditional tense.

Should I not dine?	Zou ik niet eten?
Shouldst thou not dine?	Zoudt gij niet eten?
Would he not dine?	Zou hij niet eten?
Should we not dine?	Zouden wij niet eten?
Should you not dine?	Zoudt gij niet eten?
Would they not dine?	Zouden zij niet eten?

Second conditional tense.

Should I not dine?	Zou ik niet eten?
Wouldst thou not dine?	Wildet gij niet eten?
Should he not dine?	Zou hij niet eten?
Should we not dine?	Zouden wij niet eten?
Would you not dine?	Wildet gij niet eten?
Should they not dine?	Zouden zij niet eten?

Perfect tense.

Have I not dined?	Heb ik niet gegeten?
Hast thou not dined?	Hebt gij niet gegeten?
Has he not dined?	Heeft hij niet gegeten?
Have we not dined?	Hebben wij niet gegeten?
Have you not dined?	Hebt gij niet gegeten?
Have they not dined?	Hebben zij niet gegeten?

Pluperfect tense.

Had I not dined?	Had ik niet gegeten?
Hadst thou not dined?	Hadt gij niet gegeten?

Had he not dined?	Had hij niet gegeten?
Had we not dined?	Hadden wij niet gegeten?
Had you not dined?	Hadt gij niet gegeten?
Had they not dined?	Hadden zij niet gegeten?

First future past.

Shall I not have dined?	Zal ik niet gegeten hebben?
Shalt thou not have dined?	Zult gij niet gegeten hebben?
Will he not have dined?	Zal hij niet gegeten hebben?
Shall we not have dined?	Zullen wij niet gegeten hebben?
Shall you not have dined?	Zult gij niet gegeten hebben?
Will they not have dined?	Zullen zij niet gegeten hebben?

Second future past.

Shall I not have dined?	Zal ik niet gegeten hebben?
Wilt thou not have dined?	Zult gij niet gegeten hebben?
Shall he not have dined?	Zal hij niet gegeten hebben?
Shall we not have dined?	Zullen wij niet gegeten hebben?
Will you not have dined?	Zult gij niet gegeten hebben?
Shall they not have dined?	Zullen zij niet gegeten hebben?

First conditional past.

Should I not have dined?	Zou ik niet gegeten hebben?
Shouldst thou not have dined?	Zoudt gij niet gegeten hebben?
Would he not have dined?	Zou hij niet gegeten hebben?
Should we not have dined?	Zouden wij niet gegeten hebben?
Should you not have dined?	Zoudt gij niet gegeten hebben?
Would they not have dined?	Zouden zij niet gegeten hebben?

Second conditional past.

Should I not have dined?	Zou ik niet gegeten hebben?
Wouldst thou not have dined?	Zoudt gij niet gegeten hebben?
Should he not have dined?	Zou hij niet gegeten hebben?
Should we not have dined?	Zouden wij niet gegeten hebben?
Would you not have dined?	Zoudt gij niet gegeten hebben?
Should they not have dined?	Zouden zij niet gegeten hebben?

Om in het gebruik der toekomende en voorwaardelijke tijden niet mis te tasten, zegge men bij het vertalen van den

Bevestigenden vorm.

1. Toekomende en voorwaardelijke tijd.

Ik geloof, ik ben zeker, ik ben overtuigd, dat (*ik zal*

komen, gij zult gaan, hij zal loopen, ik zou komen; gij zoudt gaan, hij zou loopen).

2. Toekomende en voorwaardelijke tijd.

Ik beloof u, ik verzeker u, dat (*ik zal komen, gij zult gaan, hij zal loopen, ik zou komen, gij zoudt gaan, hij zou loopen*).

Vragenden vorm.

1. Toekomende en voorwaardelijke tijd.

Ik vraag u, of gij gelooft, vermoedt, onderstelt, dat (*zal ik komen? zult gij gaan? zal hij loopen? — Zou ik komen? zoudt gij gaan? zou hij loopen?*)

2. Toekomende en voorwaardelijke tijd.

Ik vraag u, of gij belooft, voornemens zijt, wenscht, beveelt, gebiedt, dat (*zal ik komen? zult gij gaan? zal hij loopen? — Zou ik komen? zoudt gij gaan? zou hij loopen?*)

103.

Ik kon niet (*) nalaten[1], *u van die* zaak[2] *te* onderrigten[3], ofschoon[4] *ik* wist[5], *dat zij u* onaangenaam[6] *was.* — *De* landlieden[7] beloofden[8] *mij*, heden[9] *te* komen[10], *opdat ik hen* onderrigten[11] *mogt van het* gebeurde[12]. — *Hoe kan een klein* zaadje[13] *eene plant* bevatten[14]? — *Ik heb* gisteren[15] avond[17] *bij den* notaris[16] gegeten[17]. — *Indien gij mij* bezoeken[18] *wilt, zult gij zeer* welkom[19] *wezen.* — *De* menschelijke[20] maatschappij[21] gelijkt[22] *een'* steenen boog[23]: *alles zou* instorten[24], *indien het eene* stuk[25] *het andere niet* ondersteunde[26].

1 to forbear*. (§).
2 subject.
3 to advise.
4 though.
5 to know*.
6 disagreeable.
7 countryman.
8 to promise.
9 to day.
10 to come*.
11 to inform.
12 to happen.
13 seed.
14 to contain.
15 yesterday.
16 notary.
17 to sup.
18 to visit.
19 welcome.
20 human.
21 society.
22 to resemble.
23 arch of stone.
24 to fall* to the ground.
25 piece.
26 to support.

(*) *Not* en *can* worden steeds verbonden: *I cannot*; doch: *I could not.*
(§) De met een * geteekende werkwoorden zijn onregelmatig.

104.

Wie zal twijfelen[1], *dat hij zijn woord zal* houden[2]? — Vlied[3] *de* zonde[4] *en* haat[5] *de* ondeugd[6]. — *Wij zouden ons* bedriegen[7], *indien wij te veel* vertrouwen[8] *in ons zelven* stelden[9]. — *Het is de* pligt[10] *der menschen, elkander te* helpen[11]. — *Hoe vele duizenden menschen, die elkander* nooit te voren[12] *zagen*, komen[13] *in een* gevecht[14] om[13]. — *Hij gaf een' arme, die in zijne* nabijheid[15] woonde[16], *niet* enkel[17] *geld, maar ook* kleedingstukken[18]. — Vraag[19] *het* meisje[20] *wat zij met het boek gedaan heeft, dat ik dezen morgen op de tafel* legde[21]. — *Zullen de meiden naar de kerk gaan?*

1 to doubt.	8 confidence.	15 neighbourhood.
2 to keep*.	9 to place.	16 to dwell*.
3 to fly* from.	10 duty.	17 only.
4 sin.	11 to assist.	18 clothes (pl.).
5 to hate.	12 never before.	19 to ask.
6 vice.	13 to be* slain.	20 girl.
7 to deceive.	14 battle.	21 to lay*.

105.

Ik kan niet nalaten[1], *u deze* vraag[2] *te* doen[3]. — *Gij moet niets doen tegen uw* geweten[4]. — *Wat zal hij doen, indien* ik *hem* verlaat[5]? — *Een groot* verschil[6] *van* taal[7] onderscheidde[8] *hen*. — *Het* verschil[9] *der zeden*[10] *zal zeer groot bevonden worden*. — *De* letterkunde[11] bevrijdt[12] *ons van de* dwalingen[13], *waarin de* vooroordeelen[14] *eener slechte* opvoeding[15] *ons* gestort[16] *hebben*. — *Geen* arts[17] *kan alle ziekten* genezen[18]. — *Onze beste vrienden zijn diegenen, welke ons onze* gebreken[20] mededeelen[19], *en ons* leeren[21], *dezelve te* verbeteren[22]. — *Zal* Willem[23] *gaan?* — *Hebt gij* Jan[24] *gezien?* — *Zullen uwe broeders komen?*

1 to forbear*.	9 diversity.	17 physician.
2 question.	10 morals. (pl.).	18 to cure.
3 to ask.	11 literature.	19 to tell*... of.
4 conscience.	12 to free* (from).	20 fault.
5 to forsake*.	13 error.	21 to teach*.
6 difference.	14 prejudice.	22 to correct.
7 language.	15 education.	23 William.
8 to distinguish.	16 to plunge.	24 John.

106.

Een kind, dat het onderwijs[1] *van zijnen vader* benuttigd[2] *en de lessen zijner moeder niet* verwaarloosd[3] *heeft, zal* vrede[4] *en* rust[5] genieten[6]. — *Ik* geloof[7], *dat het* tijd[8] *zal wezen, naar* huis[9] terug *te* keeren[10]; *wilt gij met mij gaan?* — *Gij kunt* overtuigd[11] *zijn, dat gij voor uwe* grootmoedigheid[12] beloond[13] *zult* worden[14]. — Haat[15] het goede[16] *niet* wegens[17] *de* moeite[18], *die het u* veroorzaakt[19] *heeft.* — *Ik dacht, dat gij dezen brief geschreven hadt.* — *Een kind* begeert[20] *te* weten[21], *wat de maan is.* — *Willen wij gaan?*

1 instruction. 2 to profit by. 3 to neglect. 4 peace. 5 tranquillity. 6 to enjoy. 7 to believe. 8 time. 9 home. 10 to return. 11 to convince. 12 generosity. 13 to reward. 14 to be*. 15 to hate. 16 what is good. 17 because of. 18 trouble. 19 to cause. 20 to desire. 21 to know.

107.

Volgens[1] *de ouden vermaakte ieder zich in Elysium met die dingen, welke hij in zijn leven beminde.* Men zag er[2] rozenbosschen[3], *waarin zich* vrolijke[4] jonge lieden[5] *vermaakten, waarin* zachte[6] *zephyrs* zonder ophouden[7] waaiden[7*], *en niemand zich tegen* storm[8], regen[9] *of* sneeuw[10] behoefde[11] te beschutten[12]. — *Wij zullen voor het* ontbijt[13] *al ons werk gedaan hebben, indien wij* te vijf uur[14] *opstaan.* — *Ik zou aan uwen* wensch[15] beantwoord[16] *hebben, indien gij uwe* belofte[17] gehouden[18] *hadt.* — *Hebben de kinderen vele* vogels[19] gevangen[20]? — *Waar zal ik den hoed koopen?*

1 according to. 2 there were seen. 3 wood of roses. 4 gay. 5 young people. 6 soft. 7 for ever. 7* to blow*. 8 tempest. 9 rain. 10 snow. 11 to need. 12 to shelter. 13 breakfast. 14 at five o' clock. 15 wish. 16 to answer. 17 promise. 18 to keep*. 19 bird. 20 to catch*.

108.

Een Romeinsch[1] soldaat[2] *had een* regtsgeding[3]; *hij*

1 Roman. 2 soldier. 3 lawsuit.

verzocht[4] *Augustus, hem te* beschermen[5]. *De Keizer gaf hem een' zijner* hovelingen[6], *om hem* naar[7] *de* regters[8] *te* vergezellen[9]. *De soldaat was* stout[10] genoeg[11], *tot Augustus te zeggen:* »*Ik* handelde[12] dus[13] *niet* ten aanzien van U[14], *toen gij in* gevaar[15] *waart* in[16] *den* slag[17] *van Actium: ik heb zelf voor U* gevochten[18]". Terwijl *hij deze woorden* zeide[19], toonde[20] *hij de wonden, welke hij* bekomen[21] *had.*

4 to desire.	10 bold.	16 at.
5 to protect.	11 enough.	17 battle.
6 courtier.	12 to behave.	18 to fight*.
7 to.	13 thus.	19 saying.
8 judge.	14 towards you.	20 to show*.
9 to attend.	15 danger.	21 to receive.

109.

Een goed man bezit[1] *alle* voor[2] *de menschelijke* zamenleving[3] gepaste[2] hoedanigheden[4]. *Hij doet alles, wat de* wetten[5] *van hem* vorderen[6]. *Hij* leeft[7] *van zijne* eerlijke[8] vlijt[9]. *Hij* betaalt[9*] *alles, wat hij* schuldig is[10]. *Hij doet niemand* onregt[11]. *Hij is altijd* opregt[12], *en* ontkent[13] *niets, dat hij* bekennen[14] *moet. Hij* maakt[15] *geene vijanden, en zou er geene hebben, indien hij het* vermijden[16] *konde. Hij* beleedigt[17] *niemand* opzettelijk[18] *en* wordt[19] *niet* ligt[20] *beleedigd.*

1 to possess.	8 honest.	14 to confess.
2 suitable to.	9 industry.	15 to make*.
3 society.	9* to pay*.	16 to avoid.
4 quality.	10 to owe.	17 to offend.
5 law.	11 an injustice.	18 designedly.
6 to require (of).	12 sincere.	19 to be*.
7 to live (by).	13 to deny.	20 easily.

110.

Wanneer een goed man iemand beleedigd heeft, tracht[1] *hij alles* weder goed *te* maken[2]; *en wanneer iemand hem* schade gedaan[3] *heeft, doet hij* niets anders dan[4] *zich* hoeden[5] tegen[6] *zijnen vijand. Doch hij* vergeet[7] *en* vergeeft[8] *ligt, wat iemand met geen* slecht[9] oogmerk[10] *gedaan heeft;* want[11] *hij* voedt[12] *geenen*

1 to try.	5 to guard.	9 bad.
2 to rectify.	6 against.	10 intention.
3 to injure.	7 to forget*.	11 for.
4 nothing but.	8 to forgive*.	12 to cherish.

wrok[13] *in zijnen* boezem[14]. *Menschen mogen hem* haten[15] *en benijden, doch hij haat en* benijdt[16] *niemand*.

13 resentment. 14 breast. 15 to hate. 16 to envy.

111.

Duitschland[1] *is* naauwelijks[2] *twee duizend jaar* bekend[3] *geweest. De* oude[4] Duitschers[5] *waren* ruwe[6] barbaren[7], *niet veel beter dan de wilde* Amerikanen[8]. Bosschen[9], moerassen[10] *en* heiden[11] bedekten[12] *het* land[13]. *De bosschen waren met* onkruid[14] *en* struiken[15] overgroeid[16]. *De* rivieren[17] traden buiten hare oevers[18] *en* overstroomden[19] *het land. De* inwoners[20] zwommen[21] *over de rivieren*, omdat[22] *zij van* bruggen[23] *en* dijken[24] *niets wisten. Geene* steden[25] *waren* er te zien[26].

1 Germany.	9 wood.	19 to overflow.
2 for scarcely.	10 bog. 11 heath.	20 inhabitant.
3 known.	12 to overspread*.	21 to swim*.
4 ancient.	13 land. 14 weeds.	22 because.
5 German.	15 bush.	23 bridge.
6 rude.	16 to overgrow*.	24 dike.
7 barbarian.	17 river.	25 city.
8 American.	18 to swell*.	26 to be* seen.

112.

Naauwelijks[1] troffen[2] wij[1] *een* paar[3] woningen[4] bij[5] *elkander* aan[2]; slechts Keulen[6] *en* eenige andere[7] *steden* lagen[8] aan[9] *den* Rijn[10]. *Zij* bouwden[11] *zeer weinige huizen en geene zoodanige, als wij gebouwd hebben. Wij hebben* boomen[12] omgehouwen[13] *en* gekloofd[14], steenen[15] gebakken[16] *of* gegraven[17] *en daarvan huizen* gemaakt[18]. *Doch zij lagen en* sliepen[19] *onder de boomen of maakten* holen[20] *onder de* aarde[21] *voor zich*. Noch[22] *mannen* noch[22] *vrouwen waren* prachtig[23] gekleed[24].

1 We scarcely.	10 Rhine.	18 to make*.
2 to meet*.	11 to build*.	19 to sleep*.
3 couple.	12 tree.	20 cave.
4 habitation.	13 to cut* down.	21 underground.
5 near.	14 to rive*.	22 neither . . . nor.
6 Cologne only.	15 stone.	23 finely.
7 a few more	16 to burn*.	24 to clothe*.
8 to lie*. 9 on.	17 to dig*.	

113.

Zij droegen[1] *geene van die* fraaije[2] kleederen[3], *welke onze* dames[4] sedert[5] *drie honderd jaren gedragen hebben. Zij* vonden[6] *middel, om* alles[8] *zelven* te maken[7]. *Wij hebben de schapen* geschoren[9] *en daarvan* wol[10] bekomen[11]. *De* wormen[12], *die wij* opkweekten[13], *hebben ons* zijde[14] gesponnen[15]. *Van deze beide hebben wij* laken[16] *en zijde* geweven[17]. *De* duitsche[18] vrouwen[19] *sponnen en weefden ook de* kleeding[20], *welke de gansche familie droeg; maar haar* weefsel[21] *was* zeker[22] *niet wel* gewerkt[23].

1 to wear*. 2 fine.	10 wool.	17 to weave*.
3 clothes.	11 to get*.	18 German.
4 lady. 5 for.	12 worm.	19 woman.
6 to find*.	13 to breed*.	20 clothing.
7 of making.	14 silk.	21 weaving.
8 every thing.	15 to spin*.	22 to be sure.
9 to shear*.	16 cloth.	23 to work*.

114.

Zij lazen[1] *niets, dewijl zij geene* boeken[2] *hadden; zij* dachten[3], schreven[4] *en* spraken[5] *zeer weinig, dewijl zij zeer weinig* zagen[6] *en* hoorden[7]. *Wij hebben* daarentegen[8] *veel gezien, gehoord, geschreven, gesproken en gedacht. De vrouwen* verrigtten[9] *het* huiselijke[10] werk[11]. *De kinderen* liepen[12] geheel[13] naakt[14] *en* werden[15] *zeer* sterk[16]. *De mannen* voerden[17] *den* oorlog[18], gingen[19] op de jagt[20], dronken[21], aten[22] *en* sliepen[23], *doch werkten nooit; dit* lieten[24] *zij aan de* slaven[25], *vrouwen, kinderen, ouden en* zwakken[26] over[24].

1 to read*. 2 book.	10 domestic.	18 war.
3 to think*.	11 business.	19 to go*.
4 to write*.	12 to run*.	21 a hunting.
5 to speak*.	13 quite.	20 to drink*.
6 to see*.	14 naked.	22 to eat*.
7 to hear*.	15 to grow*.	23 to sleep*.
8 on the contrary.	16 strong.	24 to leave*.
9 to do*.	17 to carry on.	25 slave 26 weak.

115.

Bij[1] *hunne* gastmalen[2] werd[3] *meer gedronken dan gegeten.* Gerstebier[4] *in de* schedels[5] *hunner* verslagene[6]

1 At.	3 to be*.	5 skull.
2 feast.	4 barley-beer.	6 to slay*.

vijanden[7] *was hunne* lekkernij[8]. *Hun* eten[9] *was niet beter dan hunne kleeding. Zij aten* over het algemeen[10] slechte[11] vruchten[12], *welke de* aarde[13] *van zelve* voortgebragt[14] *had. Zij* verstonden[15] *weinig of* niets[16] *van den* akkerbouw[17]. *Zij* ploegden[18] *het land*, fokten[19] *en* voedden[20] *het* vee[21], schoten[22] *het* wild[23] *en* vingen[24] *de visschen niet zoo als wij.*

7 enemy.	13 earth.	19 to breed*.
8 delicacy.	14 to bring* forth.	20 to feed*.
9 eating.	15 to understand*.	21 cattle.
10 in general.	16 nothing at all.	22 to shoot*
11 bad.	17 agriculture.	23 game.
12 fruit.	18 to plough.	24 to catch*.

116.

In[1] *dien tijd* dreven[2] *zij ook geen'* handel[3]. *Zij* kochten[4] *en* verkochten[5] *niets* hoegenaamd[6]. *Hunne* nakomelingen[7] *hebben niet* enkel[8] *gekocht en verkocht, maar zij hebben ook schepen gebouwd, zijn de* zeeën[9] overgestoken[10] *en hebben de* schatten[11] *der* verwijderdste[12] landen[13] gekocht[14]. *Zij hebben* daarbij[15] *veel* gewonnen[16], *maar ook veel* verloren[17]. *Gene* bragten[18] daarentegen[19] *hunnen tijd* meestal[20] *in de oorlogen* door[18].

1 at.	8 only.	15 from.
2 to carry on.	9 sea.	16 to gain.
3 trade.	10 to pass (*met* have).	17 to lose*.
4 to buy*.	11 treasure.	18 to spend*.
5 to sell*.	12 distant.	19 on the contrary.
6 at all.	13 country.	20 mostly.
7 posterity (sing.).	14 to seek*.	

117.

Hunne aanvoerders[1], *die zij* om[2] *hunne* dapperheid[3] gekozen[4] *hadden*, leidden[5] *hen* in[6] *het* veld[7]. Deze[7*] streden[8] voor[9] *de* zege[10], *de* volgers[11] *voor de* vorsten[12]. *Zij gaven meer* voorbeeld[13] *dan* bevel[14]. *Zij* bezaten[15] echter[16] *de* magt[17] *hunner* priesters[18] *niet*,

1 leader. 2 for.	7* the latter.	13 example
3 valour.	8 to fight*.	14 command.
4 to choose*.	9 for.	15 to possess.
5 to lead*.	10 victory.	16 however.
6 into.	11 attendant.	17 power.
7 field.	12 prince.	18 priest.

welke zeer hoog steeg[19]. *Zij waren* regters[20] *en* beulen[21] te gelijk[22], *want zij* spraken[23] *in* naam[24] *der* godheid[25] *hunne* vonnissen[26] uit[23], bonden[27] *en* sloegen[28] *de* veroordeelden[29]. *In alle* dingen[30] zochten[31] *zij den* wil[32] *der godheid en de* toekomst[33] *door* zekere[34] waarzeggerskunsten[35].

19 to rise*.	25 deity.	31 to seek*.
20 judge.	26 sentence.	32 will.
21 executioner.	27 to bind.	33 futurity.
22 at the same time.	28 to beat.	34 certain.
23 to pronounce.	29 to condemn.	35 fortune-teller's arts.
24 name.	30 thing.	

118.

Bij[1] voorbeeld[2]: *zij* namen[3] dunne[4] takjes[5], sneden[6] *ze* tot[7] korte[8] stokjes[9], op[10] *welke zij zekere* teekens[11] *en* karakters[12] maakten[13], wierpen[14] *de stokjes* op[7] *een* witten[15] doek[16] door malkander[17], *en* daarna[18] *nam* bij[19] openbare[20] aangelegenheden[21] *de priester, in* huiselijke[22], *de* huisvader[23], *deze stokjes driemaal* na elkander[24] afzonderlijk[25] *op*, beschouwde[26] *ze* opmerkzaam[27], nadat hij[28] *de* oogen[30] ten[31] hemel[32] geslagen[29] had[28], *en* verklaarde[33] *daar*uit[34] *de* toekomst[35].

1 for.	13 to make*.	25 separately.
2 instance.	14 to throw*.	26 to consider.
3 to take*.	15 white.	27 attentively.
4 thin.	16 handkerchief.	28 after having.
5 twig.	17 promiscuously.	29 to lift.
6 to cut*.	18 afterwards.	30 eye.
7 into.	19 in.	31 to.
8 short.	20 public.	32 heaven.
9 stick.	21 concern.	33 to explain.
10 upon.	22 domestic.	34 from.
11 sign.	23 father of the family.	35 future.
12 character.	24 one after another.	

119.

Het zal tijd zijn, om naar huis[1] *te* keeren[2], *wilt gij* met[3] *mij gaan? — Indien gij het mij* veroorloven[4] *wilt, zal ik het u brengen. — Gij zult zeer goed* bij[5] *mij* wonen[6]. — *Indien gij dikwijls* in gezelschap[7] *gaat, zult gij zeer veel geld* verteren[8]. — *Ik zal u* verpligt[9] *zijn, indien gij mij deze* gunst[10] *wilt* bewijzen[11]. — Gaat

1 home.	5 with.	9 obliged.
2 to go*.	6 to be* lodged.	10 favour.
3 along with.	7 into company.	11 to do*.
4 to permit.	8 to spend*.	12 to go* out.

gij morgen[12] uit[13]? — *Neen, ik ga niet uit.* — *De* meester[14] *zal u* straffen[15], *indien gij uwe* les[16] *niet* kent[17]. *Gij zult* dezen avond niets te eten[18] *hebben.*

13 to-morrow.	15 to punish.	17 to know*.
14 master.	16 lesson.	18 no supper to day.

120.

Help[1] *mij, of ik zal vallen.* — *Ik zal* morgen[2] *om zes uur* opstaan[3], *en dan zullen wij zamen* werken[4]. — *Wanneer de mensch geene* rust[5] in[6] *zich zelven vinden kan, zal hij ze te* vergeefs[7] *elders* zoeken[8]. — *Gij zult* u verwonderen[9], *wanneer gij hoort, wie het doen zal.* — *Hij zal mij altijd* bereid[10] *vinden, om hem te die*nen[11]. — *Gij zult met mij gaan, dewijl gij het* verlangt[12]. — *Wij zullen over uw* voornemen[13] nadenken[14]. — *Indien ik in uwe* plaats[15] *ware, zou ik het doen.*

1 to help*.	6 within.	11 to serve.
2 to-morrow morning.	7 in vain.	12 to desire.
3 to get* up.	8 to seek*.	13 design.
4 to work*.	9 to be* surprised.	14 to reflect.
5 ease.	10 ready.	15 stead.

121.

Hoe laat[1] *zal uw knecht uw*[2] parapluʼ[2] *brengen?* — *Zullen wij* dank[3] verdienen[4], *indien wij die* geheimen[5] mededeelen[6]? — *Zou uwe zuster medegaan, indien wij morgen* vertrokken[7]? — *Zal uw neef den* post[8] bekomen[9], *indien hij* bewijzen[10] *van zijne* bekwaamheid[11] geeft[12]? — *Gij zult morgen brieven van mij* ontvangen[13]. — *Hij zou* liever[14] *zijn geheele* vermogen[15], *dan zijn* goeden naam[16] *missen.* — *Willen wij het doen?* — *Hoe zal ik het* aanleggen[17]? — Waar[18] *zal ik hem zien?*

1 at what o'clock.	7 to set* out.	13 to receive.
2 umbrella.	8 place.	14 rather.
3 thanks.	9 to obtain.	15 fortune.
4 to gain.	10 proof.	16 reputation.
5 mistery.	11 ability.	17 to set* about.
6 to communicate.	12 to present.	18 where.

Om aan een gezegde nadruk bij te zetten, vooral bij eene tegenstelling, bezigt men in den tegenwoordigen en in den verledenen tijd *do* met de onbepaalde wijs van ieder werkwoord, behalve van de hulpwoorden.

Present emphatic.

I do write.	Ik schrijf.
Thou dost write.	Gij schrijft.
He does write.	Hij schrijft.
We do write.	Wij schrijven.
You do write.	Gij schrijft.
They do write.	Zij schrijven.

Imperfect emphatic.

I did write.	Ik schreef.
Thou didst write.	Gij schreeft.
He did write.	Hij schreef.
We did write.	Wij schreven.
You did write.	Gij schreeft.
They did write.	Zij schreven.

122.

In de ijzeren[1] eeuw[2], *waarin wij* thans[3] *leven*, *hebben de menschen hunnen* smaak[4] *voor* waarheid[5] *en* opregtheid[6] verloren[7]. *Zij beminnen elkander* niet alleen[8] niet meer[9], ja[10] *zij* haten[11] *elkander* zelfs[12], *doch zij* verbergen[13] *het*. *De* liefde[14] *heeft de aarde* verlaten[15] *en met haar alle* hemelsche[16] godheden[17]. Amor[17*] vereenigt[18] *geene harten meer*. *Vraagt een* herder[19] *eene herderin*: „*Bemint gij mij?*" *of* „*bemint gij mij niet?*" *dan antwoordt zij niet* aanstonds[20]:

1 iron.
2 age.
3 now.
4 taste.
5 truth.
6 sincerity.
7 to lose*.
8 not only.
9 no more.
10 nay.
11 to hate.
12 even.
13 to conceal.
14 love.
15 to forsake*.
16 celestial.
17 divinity.
17* Cupid.
18 to unite.
19 shepherd.
20 immediately.

123.

„*Ja, ik bemin u*", *of* „*Neen, ik bemin u niet*", *maar zij* bedenkt[1] eerst[2], of[3] *hij* vermogen[4] *genoeg heeft*, *om haar* naar[5] *de* mode[6] *te* kleeden[7]. *Heeft hij dat niet, dan antwoordt zij dikwijls:* „*Ik* geloof[8], *dat mijne ouders hunne* toestemming[9] *zullen* geven[9]; *waarom vraagt*

1 to consider.
2 first.
3 if.
4 fortune.
5 after.
6 fashion.
7 to dress.
8 to suppose.
9 to consent.

gij hen niet eerst?" Vraagt hij hen eerst en geven zij hunne toestemming, dan heeft zij andere uitvlugten[10]. *De deugd en de* bevalligheden[11] *zijn niet meer de zelfde, en de* eigenliefde[12], *thans de* moeder[13] *van alle* ondeugden[14], *is* ook[14*] *de* bron[15] *van alle* ellende[16].

10 pretext. 11 grace. 12 selflove. 13 parent. 14 vice. 14* also. 15 source. 16 misery.

In het Engelsch wordt *to be* met eene onbepaalde wijs gebezigd, om een' toekomenden tijd uit te drukken, waarbij niet de wil des sprekers in aanmerking komt, maar enkel zijne bewustheid van eene zaak, waarover hij zelf niet beslissen kan.

Present.

I am to hear her.	Ik zal haar hooren.
Thou art to hear her.	Gij zult haar hooren.
He is to hear her.	Hij zal haar hooren.
We are to hear her.	Wij zullen haar hooren.
You are to hear her.	Gij zult haar hooren.
They are to hear her.	Zij zullen haar hooren.

Imperfect.

I was to hear her.	Ik zou haar hooren.
Thou wast to hear her.	Gij zoudt haar hooren.
He was to hear her.	Hij zou haar hooren.
We were to hear her.	Wij zouden haar hooren.
You were to hear her.	Gij zoudt haar hooren.
They were to hear her.	Zij zouden haar hooren.

124.

De graaf Bernhard zal heden aankomen[1]. — *Wie zal de* hoofdrol[2] *in het nieuwe* treurspel[3] op zich nemen[4]? — *Ik zal met mijne nicht Bertha naar het concert gaan. — Morgen zullen de troepen door den koning* gemonsterd worden[5]. — Aanstaande[6] *week zal ik geld* ontvangen[7]. — *Wat zal ik van het* gedrag[8] *uws broeders denken? — Wat voor* troost[9] *zal ik u in dien*

1 to arrive. 2 chief part. 3 tragedy. 4 to take* charge of. 5 to be* mustered. 6 next week. 7 to receive. 8 behaviour. 9 consolation.

verschrikkelijken[10] toestand[11] *geven? Wat zal ik hem* over[12] *den* uitslag[13] *dier* zaak[14] schrijven[15]?

10 dreadful.	12 about.	14 affair.
11 situation.	13 issue.	15 to write*.

Wanneer men eene begonnen, nog voortdurende verrigting wil uitdrukken, bedient men zich van *to be* met een tegenwoordig deelwoord. Dit noemt men het omschrijvende werkwoord. B. v. *I am writing, I was writing, I have been writing, I had been writing, I shall be writing, I will be writing, I should be writing, I would be writing, I can be writing, I could be writing, I may be writing, I ought to be writing, I ought to have been writing.* De vorm *to be writing* kan in het Nederduitsch ook worden overgezet door: Aan het schrijven zijn, met schrijven bezig of onledig zijn.

125.

Hij schreef een' brief, toen ik vertrok[1]. — *Hij* kleedde *zich* aan[2], *toen ik* binnen kwam[3]. — *Mijn vader* ontbeet[4] *juist, toen de* aankomst[5] *van een'* vreemdeling[6] *hem* verraste[7]. — *Wat* vertaalt[8] *gij? Ik vertaal Goldsmith's* Predikant[9] *van Wakefield.* — *Wij* keken[10] uit[11] *het* venster[12], *toen uw broeder* voorbij kwam[13]. — *Wij* roeiden[14] langs[15] *den* oever[16], *toen de* knapen[17] over[18] *de* brug[19] liepen[18]. — *Wat* speelt[20] *gij? Wij* schaken[21]. — *Wat schrijven uwe zusters?*

1 to set* out.	8 to translate.	15 along.
2 to dress.	9 vicar.	16 shore.
3 to enter.	10 to look.	17 boy.
4 to breakfast.	11 out of.	18 to cross.
5 arrival.	12 window.	19 bridge.
6 stranger.	13 to pass by.	20 to play.
7 to surprise.	14 to row.	21 to play at chess.

126.

De tuinman[1] begoot[2] *juist de* bloemen[3], *toen hij de* verwoestingen[4] bemerkte[5], *welke de* rupsen[6] *en andere*

1 gardener.	3 flower.	5 to perceive.
2 to water.	4 devastation.	6 caterpillar.

insecten overal[7] *hadden* aangerigt[8]. — *De* maaijers[9], scherpten[10] *hunne* zeisen[11], *toen wij over het veld gingen. Nu* maaijen[12] *zij de* tarwe[13]. — *Hij sliep, toen de* bediende[14] in[15] *de kamer* trad[15]. — *Het paard* sloeg achteruit[16], *toen wij voorbij gingen.* — *De planten zijn aan het* uitkomen[17] *en de boomen aan het* knoppen[18]. — *Hij hield zich onledig met* vioolspelen[19], *terwijl ik met lezen bezig was.* — *Zij zong, toen ik* binnen kwam[20].

7 every where.	12 to mow*.	17 to spring*.
8 to make*.	13 wheat.	18 to bud.
9 reaper.	14 servant.	19 to play on the fiddle.
10 to whet.	15 to enter.	20 to enter.
11 scythe.	16 to kick.	

127.

Wij hebben den ganschen dag geschreven. — *Zij hebben den ganschen nacht* gesprongen[1] *en gedanst.* — *Ik ging binnen, en vond, dat zij* gespeeld[2] *hadden.* — *Zullen zij aan het* schermen[3] *of aan het* boxen[4] *zijn, wanneer wij* daar[5] komen[6]? — *Hoe heeft uw broeder de laatste drie jaren* doorgebragt[7]? *Hij heeft een boek geschreven, hetwelk thans* gedrukt wordt[8]. — *Deze* verachtelijke[9] *man* sloeg[10] *zijne kinderen, en zijne* arme[11] *vrouw* weende[12] bitterlijk[13]. — *Wat doet de* koetsier[14]? *Hij* maakt[15] *de* koets[16] schoon[15].

1 to jump.	7 to spend*.	12 to weep*.
2 to game.	8 to be* printing.	13 bitterly.
3 to fence.	9 despicable.	14 coachman.
4 to box.	10 to beat*.	15 to clean.
5 there. 6 to get*.	11 poor.	16 coach.

128.

Een heer vroeg een' zijner bedienden: »*Wat doet gij, Jan?*" »*Niets*, mijn Heer[1]! — »*En wat doet gij, Willem?*" »*Ik help Jan, mijn Heer.*" — *Toen ik dezen morgen* voorbij[3] *Falkland's huis* kwam[3], *hoorde ik een* vreeselijk[4] gedruisch[5], *trad binnen en... eenige* roovers[6] plunderden[7] *alles, wat zij vinden konden.* — *Zie! de* mieren[8] verzamelen[9] voedsel[10], *de* bijen[11] zuigen[12]

1 Sir.	5 noise.	9 to collect.
2 to help.	6 robber.	10 food.
3 to pass by.	7 to plunder.	11 bee.
4 terrible.	8 ant.	12 to suck.

Het zoet uit[13] *de bloemen, en de* vogelen[14] zorgen[15] *voor hunne* jongen[16]. — *De kinderen* leeren[17] *de* lessen[18].

13 out of.	15 to take* care (of).	17 to learn.
14 bird.	16 young one.	18 lesson.

Het Nederduitsche te voor de onbepaalde wijs vertaalt men door *to*, zoo ook om te, tenzij dit laatste verwisseld kan worden met: ten einde te, met oogmerk om te, met het doel om te, wanneer het *in order to*, *for the purpose of*, moet zijn.

Indien een voorzetsel voor een werkwoord staat, bezigt men in het Engelsch het tegenwoordige deelwoord:

Zonder te spreken.	*Without speaking.*
Door hard te loopen.	*By running.*

De Nederduitsche onbepaalde wijs, als een zelfstandig naamwoord gebruikt, kan in het Engelsch op de zelfde wijze overgezet worden, hoewel men zich meestal van het tegenwoordige deelwoord bedient:

Te reizen is aangenaam. Reizen is aangenaam. Het reizen is aangenaam.	*To travel is agreeable.* *Travelling is agreeable.*
Het ondersteunen der armen. De armen ondersteunen. De armen te ondersteunen.	*Assisting the poor.* *The assisting the poor.* *The assisting of the poor.*

129.

Het lezen[1] *van goede boeken is* leerzaam[2]. — *Door* spellen[3] leerden[4] *onze voorouders lezen.* — *Het* waarnemen[5] *van uwen* pligt[6] *zal* u doen slagen[7]. — *Door* jagen[8] *en* spelen[9] (*Door de jagt en het spel*) verwaarloosde[10] *hij zijne* bezigheden[11]. — *Gij hebt in uwe* bibliotheek[12] *zeer goede boeken: gij moet* trachten[13] met[14] *lezen den tijd te* verdrijven[15]. — *Het reizen in groote*

1 to read*.	6 duty.	11 business (sing.).
2 instructive.	7 make you succeed.	12 library.
3 to spell.	8 to hunt.	13 to try.
4 to learn.	9 to game.	14 by.
5 to observe.	10 to neglect.	15 to pass.

bosschen[16] *is somtijds* gevaarlijk[17]. — *Des* zomers[18] *in koud water* baden[19] *is zeer* gezond[20] *en* versterkt[21] *de* leden[22]. — *Hare* zucht[23] *om te* behagen[24] *is groot.*

16 wood.	19 to bathe.	22 limb.
17 dangerous.	20 healthy.	23 desire.
18 in summer.	21 to fortify.	24 to please.

130.

Het drinken van sterke[1] dranken[2] *is* schadelijk[3]. — *Schrijven is* dikwijls[4] verkieselijk[5] boven[6] *lezen.* — *Ik ben* moede[7] *van het* praten[8]. — *Het dansen is eene groote* uitspanning[9], inzonderheid[10] *voor jonge lieden.* — *Ik* haat[11] *het* twisten[12]. — *Het* bezoeken[13] *van* openbare[14] plaatsen[15] *van* uitspanning[16] houdt[17] *mij* dikwijls[17*] *van het* werken[18] *af.* — Vloeken[19] *en* zweren[20] *is zeer* belagchelijk[21]. — *Hij* bemoeit zich[22] *niet met de* zaken[23] *van anderen,* om[24] *zijne eigene zaken des te beter te kunnen* bezorgen[25]. — *Om dat* uit[26] *te* voeren[26].

1 strong.	10 particularly.	18 to work.
2 liquor.	11 to hate.	19 to curse.
3 hurtful.	12 to swear*.	20 to swear*.
4 often.	13 to visit.	21 ridiculous.
5 preferable.	14 public.	22 to meddle.
6 to.	15 place.	23 concern.
7 weary (of).	16 diversion.	24 for the purpose of.
8 to talk.	17 to keep*.	25 to settle.
9 amusement.	17* often.	26 to effect.

131.

Het deed *mij* leed[1], *zulk eene* gunstige[2] gelegenheid[3] *te verliezen.* — *Hij* schaamt zich[4], *dat hij zulke slechte paarden heeft.* — *De graaf A. en de baron B. zijn* ongemeen[5] verwaand[6], *omdat zij zoo rijk zijn.* — *Hij maakte zijne fortuin,* doordien[7] *hij het* leven[8] *zijns* beschermers[9] *redde.* — *Ik* was oorzaak, dat[10] *hij* niet[10] *ging.* — *De knaap werd* gestraft[11], *omdat hij zijn' tijd* verbeuzelde[12]. — *Ik ben* overtuigd[13], *dat hij het gedaan heeft.* — *Ik ben* onderrigt[14], *dat A.* hier[15] *is.*

1 was grieved (at).	6 puffed up (with).	11 to punish for.
2 favourable.	7 by.	12 to lose*.
3 opportunity.	8 life.	13 convinced of.
4 to be* ashamed (of).	9 patron.	14 informed of.
5 extremely.	10 to prevent from.	15 here.

In het Engelsch wordt vaak een tegenwoordig deelwoord gebezigd, waar in het Nederduitsch de zegging met n a-dat, terwijl, dewijl, omdat, als, daar, naardien, enz. aanvangt, of een betrekkelijk voornaamwoord gebruikt wordt.

The families being reconciled, thought of uniting their children in marriage. *The families who were reconciled, thought of uniting their children in marriage.*	De familiën, welke verzoend waren, dachten er aan, om hare kinderen te doen trouwen.
The families being reconciled, the young people hoped to obtain their parents' consent to their marriage. *As the families were reconciled, the young, etc.*	Dewijl de familiën verzoend waren, hoopten de jonge lieden de toestemming hunner ouders tot een huwelijk te zullen verkrijgen.

132.

De officier, die zich beleedigd[1] voelde[1*], daagde[2] *den vreemdeling* uit[2]. — *Daar de hertog* bemerkte[3], *dat hij zijnen* invloed[4] verliezen[4*] *kon*, veranderde[5] *hij zijn* plan[5*]. — *Nadat de dames* afscheid genomen[6] *hadden*, verlieten[7] *zij het* gezelschap[8]. — *De* modemaakster[9], *welke zich* verbeeldde[11] *eene* kenster[10] te zijn[11], *wilde het niet koopen*. — *Nadat de minister de* noodige[12] bevelen[13] *gegeven had*, begaf[14] *hij* zich op[14] *het* land[15].

1 to offend.	5 to change.	10 judge.
2* to feel*.	5* plan.	11 to think*.
2 to challenge.	6 to take* leave.	12 necessary.
3 to perceive.	7 to leave*.	13 order.
4 influence.	8 company.	14 to go* into.
4* to lose*.	9 milliner.	15 country.

133.

Toen hij zijne schulden[1] betaald[2] *had, ging hij naar* Weenen[3]. — *De* ezel[4], *die met een'* zwaren[5] last[6] beladen[7] *was, kon niet* verder gaan[8]. — *Dewijl de* vreem-

1 debt.	4 ass.	7 to charge.
2 to pay*.	5 heavy.	8 to proceed.
3 Vienna.	6 burden.	8* stranger.

deeling[8] *zag, dat* slechts geld[9] *hem redden*[10] *kon*, legde[11] *hij zijne* beurs[12] *op de tafel.* — *Nadat de colonel het* middagmaal gebruikt[13] *had*, legde[14] *hij* een bezoek bij[14] *haar* af[14]. — *De* soldaten[15], *welke den* boer[16] geplunderd[17] *hadden, werden* gevat[18]. — *Toen de koningin* in[19] *haar* vertrek[20] *was* gekomen[19], verscheen[21] *de page.*

9 money alone. 10 to save. 11 to put*. 12 purse. 13 to dine. 14 to pay... a visit. 15 soldier. 16 peasant. 17 to rob. 18 to catch. 19 to enter. 20 apartment. 21 to appear.

134.

Daar ik met[1] *dien* heer[2] bekend was[1], gaf[3] *ik hem* aanstonds[4] kennis van[3] *het* gebeurde[5]. — *De* bedienden[6], *welke den ouden man* reeds[7] *kenden*, lachten[8] *om den* twist[9]. — *Toen de* bedelaar[10] *zijnen* dorst[11] gestild[12] *had*, vroeg[13] *hem de dame, waar zijn kind was.* — *Daar ik* lang[15] gewenscht[14] *had, dat mijn zoon den* post[16] *zou* aannemen[17], *hoorde ik de* tijding[18] *met* genoegen[19]. — *Zijn broeder kocht het* lot[20] *en* won[21] *tien duizend gulden.* — *De* matroos[22], *toen hij zich* verraden[23] zag[24], krabde[25] *het hoofd en* zette[26] *zijn* verhaal[27] voort[26].

1 to know*. 2 gentleman. 3 to acquaint... with. 4 immediately. 5 to happen. 6 waiter. 7 already. 8 to laugh (at). 9 quarrel. 10 beggar. 11 thirst. 12 to quench. 13 to ask. 14 to wish. 15 a long time. 16 place. 17 to accept. 18 news. 19 pleasure. 20 ticket. 21 to win*. 22 sailor. 23 to betray. 24 to see*. 25 to scratch. 26 to continue. 27 narrative.

135.

Daar het schip langzaam[1] zeilde[2], verloren[3] *wij het* convooi[4] uit het gezigt[3]. — *De deur, welke* sterk[5] *was*, verhinderde[6] *de dieven* binnen[7] *te* komen[7]. — *Dewijl het* vlot[8] gereed[9] *was en de* avond[10] begon te vallen[11], verzocht men den bootsman[12], zich[13] op[14] *het schip te*

1 slowly. 2 to sail. 3 to lose* sight of. 4 convoy. 5 strong. 6 to hinder from. 7 to enter. 8 raft. 9 ready. 10 evening. 11 to approach. 12 the boatswain was desired. 13 to go*. 14 into.

begeven [13]. — *Zijn vader, welke* geloofde [14], *dat hij zich* bedacht [15] *had*, riep [17] *hem* tot zich [18]. — *Nadat* Croesus [18*] *reeds* lang [19] gewenscht [20] *had, Solon te zien*, noodigde [21] *hij hem* uit [21], *om hem te* komen bezoeken [22].

13 to believe.	18 to him.	20 to wish.
15 to bethink*.	18* Croesus.	21 to invite.
17 to call.	19 long.	22 to visit.

136.

Nadat hij haar andermaal [1] gesmeekt [2] *had*, voor [4] *hare* gezondheid [3] *te* zorgen [4], spoedde [5] *hij* zich weg [5]. — *Nadat wij zijne* bede [6] vervuld [7] *hadden*, werd [8] *hij* bedaarder [9]. — *Toen het* gezelschap [10] vergaderd [11] *was*, leidde [12] *de* raadsheer [13] *zijnen zoon* binnen [12]. — *Toen ik* bemerkte [14], *dat* alles [15] *in* orde [16] *was, ging ik naar den koning.* — *Toen de soldaat zijne* taak [17] geëindigd [18] *had, betaalde hem de* kapitein [19] *de* toegezegde [20] belooning [21]. — *Nadat de generaal zijne* bevelen [22] *gegeven had*, noodigde [23] *hij de officieren* bij zich ten eten [23].

1 again.	9 quiet.	17 task.
2 to implore.	10 company.	18 to finish.
3 health.	11 to assemble.	19 captain.
4 to take* care of.	12 to introduce.	20 to promise.
5 to hasten away.	13 senator.	21 reward.
6 request.	14 to perceive.	22 order.
7 to fulfil.	15 every thing.	23 to invite... to dine with him.
8 to become*.	16 order.	

To be going, to be beginning, to have done, to fall a, to go a.

Deze woorden geven verschillende wijzigingen aan het Engelsche werkwoord. De twee eerste vorderen eene onbepaalde wijs, en de drie volgende een tegenwoordig deelwoord, als:

I am going to write.	Ik ga schrijven. / Ik ben op het punt om te schrijven.
I am beginning to write.	Ik begin te schrijven. / Ik begin juist te schrijven.
I have done writing.	Ik heb gedaan met schrijven.
She fell a talking.	Zij begon (eensklaps) te spreken.
We go a hunting.	Wij gaan jagen.

OVER DE AANVOEGENDE WIJS.

Dat de Engelsche taal geen' bijzonderen vorm voor de aanvoegende wijs heeft, is reeds boven gezegd. In den tegenwoordigen tijd wordt zij uitgedrukt door hulpwoorden of, bij uitlating derzelve, door de onbepaalde wijs. De verledene tijd is gelijk aan den zelfden tijd in de aantoonende wijze, behalve bij *to be*.

Subjunctive.

Present tense.

If I (shall) love.	Indien ik beminne, Indien ik zal beminnen, enz.
If thou (shalt) love.	
If he (shall) love.	
If we (shall) love.	
If you (shall) love.	
If they (shall) love.	

Imperfect tense.

If I loved (should love).	Indien ik beminde, Indien ik zou beminnen, enz.
If thou lovedst (shouldst love).	
If he loved (should love).	
If we loved (should love).	
If you loved (should love).	
If they loved (should love).	

Volzinnen, waarin iets onbepaalds, twijfelachtigs of toevalligs gelegen is, nemen in het Engelsch gemeenlijk dezen vorm. De voegwoorden, welke dezelve bijna uitsluitend vereischen, zijn: *lest*, opdat niet, uit vrees dat; *if but*, indien slechts, indien maar; ook *that*, dat, van een bevel of eene vermaning voorafgegaan:

I avoid him lest he speak to me of it.	Ik vermijd hem, opdat hij mij daarvan niet spreke.
If he but speak a word.	Indien hij slechts een woord zegt.
Let him take heed that he do not fall.	Laat hem zorgen, dat hij niet valle.

Wanneer dat of opdat zoo veel beteekent als ten einde, dan bedient men zich meestal van *may*, *might*.

De woorden *if* (indien, zoo), *though*, (ofschoon,

schoon, hoewel, alhoewel, al,) *unless, except,* (tenzij, indien niet,) *whether,* (tenzij, of,) vorderen de aantoonende wijze, wanneer de spreker iets stelligs, en de aanvoegende, wanneer hij iets onzekers wil uitdrukken:

If (as I suppose) he is your friend.	Indien hij uw vriend is.
If (what I doubt of) he be your friend.	Indien hij uw vriend zij.

137.

Al is hij zoo rijk[1] *als Croesus, ik zal hem mijne dochter niet geven.* — Wat ook[2] *uw* gevoelen[3] *zij, ik* zeg[4] *u, dat zij eene zeer* verstandige[5] vrouw[6] *is.* — *Wat ook uw* lot[7] *zij, gij kunt* steeds[8] *op mijne* ondersteuning[10] rekenen[9]. — *Hij zal altijd eene goede* rol[11] spelen[12], hetzij[13] *hij* rijze[14] *of* valle[15]. — *Ik* vermijd[16] *hem,* zoo veel[17] mogelijk[18], opdat[19] *hij mij* niet[19] *in* gezelschap[20] *met* den heer[21] *Valk zie.* — Wie ook[22] *deze* vreemdeling[23] *zij, hij is eén man van* kennis[24] *en* ervaring[25]. — Wat[27] *het* ook[26] *zij, dat hij* zegt[27].

1 rich.	10 assistance.	19 lest.
2 whatever.	11 part.	20 company.
3 opinion.	12 to play.	21 Mr.
4 to tell*.	13 whether.	22 whoever.
5 sensible.	14 to rise*.	23 stranger.
6 woman.	15 to fall*.	24 knowledge.
7 fate.	16 to avoid.	25 experience.
8 always.	17 as much as.	26 whatever.
9 to count.	18 possible.	27 to say.

138.

Mijn vader wenscht[1] *niet, dat ik haar* bezoeke[2], *opdat zij het niet te* vroeg[3] *wete.* — *Hij zal u nimmer beminnen, tenzij gij hem meer* inschikkelijkheid[4] toont[5]. — *Hij kan* overal[5*] zijn brood[6] verdienen[7], het[8] *moge in* Engeland[9] Frankrijk[10] *of* Duitschland[11] *zijn.* — *Ik zou* mij verheugen[12], *indien zij gelukkig ware.* — *In-*

1 to wish.	5* every where.	9 England.
2 to visit. 3 early.	6 a livelihood.	10 France.
4 indulgence.	7 to gain.	11 Germany.
5 to show*.	8 whether it.	12 to rejoice.

dien hij mij bedriegt[13], *zal ik hem* nimmer weêr[15] vertrouwen[14]. — *Doe, zoo als*[16] *gij het* voordeeligst[17] *zult* achten[18]. — *Indien hij er is, wil ik er niet* binnen gaan[19], *maar* wachten[20], *of* morgen[21] *terug komen.*

13 to deceive.
14 to trust.
15 no more.
16 as.
17 advantageous.
18 to think*.
19 to go* in.
20 to wait.
21 to morrow.

OVER HET LIJDENDE WERKWOORD.

Wanneer het voorwerp der werking tot het onderwerp der rede wordt gemaakt, neemt het werkwoord den lijdenden vorm aan. Deze bestaat uit het verleden deelwoord van een bedrijvend werkwoord met *to be*, zijn; *To be loved*, bemind zijn, bemind worden.

Passive verb.

Infinitive.

To be loved.	Bemind zijn of worden.

Participle.

Present: Being loved.	Beminde zijnde of wordende.
Past: (Been) loved.	Bemind (geweest of geworden).

Indicative.

Present.

I am loved.	Ik ben of word bemind.

Imperfect.

I was loved.	Ik was of werd (wierd) bemind.

First future.

I shall be loved.	Ik zal bemind zijn of worden.

Second future.

I will be loved.	Ik wil bemind zijn of worden.

First conditional.

I should be loved.	Ik zou bemind zijn of worden.

Second conditional.

I would be loved.	Ik wilde bemind zijn of worden.

Perfect.

I have been loved.	Ik ben bemind geweest of geworden (*).

(*) In plaats van: Ik ben (was) bemind geworden, zegt en schrijft men dikwijls enkel: Ik ben (was) bemind.

Pluperfect.

I had been loved.	Ik was bemind geweest of geworden.

First future past.

I shall have been loved.	Ik zal bemind geweest of geworden zijn.

Second future past.

I will have been loved.	Ik wil bemind geweest of geworden zijn.

First conditional past.

I should have been loved.	Ik zou bemind geweest of geworden zijn.

Second conditional past.

I would have been loved.	Ik wilde bemind geweest of geworden zijn.

Imperative

Be loved.	Wees of word bemind.
Be loved.	Weest (zijt) of wordt bemind.

Wanneer de staat van het lijden als onvoleindigd of als durend wordt voorgesteld, bedient men zich, even als bij de voortdurende handeling, van het tegenwoordige deelwoord met *to be:*

The prisoner is being punished.	De gevangene wordt gestraft. Men is bezig met het straffen van den gevangene.
The soldiers were being paid.	De soldaten werden betaald. Men was met het betalen der soldaten bezig.

Over het algemeen wordt deze vorm slechts gebruikt, wanneer het onderwerp der rede voor zelfwerking vatbaar is; is dit echter het geval niet, dan bedient men zich van een' anderen vorm, namelijk van het teg. deelw. in plaats van het verledene:

The house is building.	Het huis wordt gebouwd.
The fleet is fitting out.	De vloot wordt uitgerust.

Wanneer het onderwerp der rede geen bepalend lidwoord of voornaamwoord voor zich heeft, bedient men zich in het Nederduitsch meermalen van het woord **er**, dat in het Engelsch soms door *there* wordt vertaald:

A house is building. *There is a house building.*	Er wordt een huis gebouwd.
Houses are building. *There are houses building.*	Er worden huizen gebouwd.

139.

De muizen [1] *worden door de katten* gevangen [2] *en zullen door haar* opgegeten [3] *worden.* — *De ossen worden thans* geslagt [4]. — *De* visschen [5] *zouden door de* visschers [6] *gevangen zijn geworden, indien zij niet door den* stroom [7] *waren* weggevoerd [8]. — *De* kalvers [9] *waren* vet gemest [10], *en hadden niet vetter gemest kunnen worden.* — *Welk* slecht [11] *mensch is niet* gehaat [12] *geworden?* — *Mijn* haar [13] *zal* gesneden [14] *worden.* — *De dieven zullen gehangen worden.* — *Mijne messen worden* geslepen [15]. — *Zijn de muizen door de katten gevangen?*

1 mouse.
2 to catch*.
3 to eat*.
4 to kill.
5 fish.
6 fisherman.
7 stream.
8 to carry away.
9 calf.
10 to fatten.
11 bad.
12 to hate.
13 hair.
14 to cut*.
15 to sharpen.

114.

De weiden [1] *worden door de* lente [2] *met* allerlei [3] *bloemen* versierd [4]. — *Het is thans winter.* Stilte [5] heerscht [6] *op de velden: geen* gezang [7] *der vogelen, geen* gonzen [8] *der insecten wordt gehoord. De bloemen zijn niet meer met* bonte kleuren [9] getooid [10]. — *De* moed [11] *wordt door* treurigheid [12] ter neder geslagen [13], gelijk [14] *hij door* vreugde [15] verhoogd [16] *wordt.* — *De* smaak [17] *voor* genoegens [18] *wordt* vaak [18*] *door* wederwaardigheden [19] verstompt [20].

1 meadow.
2 spring.
3 of various kinds.
4 to enamel.
5 silence.
6 to reign.
7 singing.
8 humming.
9 various hue.
10 to adorn.
11 courage.
12 sadness.
13 to depress.
14 just as.
15 joy.
16 to raise.
17 taste.
18 pleasure.
18* often.
19 distress.
20 to blunt.

141.

Alles werd tot zijne ontvangst [1] gereed gemaakt [2]. — *On-*

1 reception.
2 to prepare.

ze rust[3] *werd dikwijls* gestoord[4] *door personen, die als vrienden kwamen; om ons te* zeggen[5], *wat door vijanden van ons* verteld[6] *werd.* — *De* arts[7] *had vroeger* moeten[8] geroepen[9] *zijn; dan ware Darel* gered[10] *geworden.* — *Zij zou grootere* vorderingen[11] *in de Engelsche* taal[12] *gemaakt hebben, zoo zij in hare* jeugd[13] *niet daarin*[14] verhinderd[15] *ware geworden.* — *Zijn plan zal door ieder* gebillijkt[16] *worden.* — *Dit huis wordt niet* herbouwd[17]. — *De brief wordt geschreven.*

3 tranquillity.	8 ought*.	13 youth.
4 to disturb.	9 to call in.	14 from.
5 to tell*.	10 to save.	15 to prevent.
6 to say*.	11 progress (sing.).	16 to approve.
7 physician.	12 language.	17 to rebuild*.

142.

Wanneer uw werk zal voleindigd[1] *zijn, kunt gij ook de* belooning[2] *daarvoor* verwachten[3]. — *Ik ben met* verwijtingen[4] overladen[5] *geworden, hoewel ik ze niet* verdiend[6] *heb.* — *Gij zult gestraft worden, indien gij dezen* misslag[7] *weder* begaat[8]. — *Mogten toch alle kinderen de goede* beginselen[9] *volgen, waarin zij* opgevoed[10] *zijn!* — *Onschuldige vrouwen en* zelfs[11] *kinderen werden* ter dood gebragt[12]. — *Toen mijn vader* gisteren avond[13] *van zijne reizen* terug kwam[14], *werd hij door vier dieven* aangevallen[15]. — *Er worden schepen gebouwd.*

1 to complete.	6 to deserve.	11 even.
2 reward.	7 fault.	12 to put* to death.
3 to expect.	8 to commit.	13 last night.
4 reproach.	9 principle.	14 to return.
5 to overwhelm.	10 to bring* up.	15 to assault.

143.

Wie een' vriend verraadt[1], *verdient* veracht[2] *te worden.* — *Gij zult* veroordeeld[3] *worden, om alle* kosten[4] *te betalen.* — *In de* West-Indiën[5] *is een* plasregen[6] *zoo* nadeelig[7] *voor de* Europeërs[8], *dat zij, welke* doornat[9] *worden,* gevaar loopen[10], *hun* leven[11] *te* verliezen[12]. —

1 to betray.	5 West-Indies.	9 to wet thoroughly.
2 to despise.	6 heavy shower.	10 to run the* risk (of).
3 to condemn.	7 prejudicial (to).	11 life (pl.).
4 expense.	8 European.	12 to lose*.

De bezoekers [12*] *werden* aangekondigd [13]. — *Het* treurspel [13**] *wordt gedrukt.* — *Apollo's zoon wordt Esculapius* genoemd [13*]. *Hij werd door den Centaur Chiron* opgevoed [14], *door wien hem de* artsenijkunde [15] geleerd [16] *werd*, *waarin hij zoo* ervaren [17] *was*, *dat Hippolitus door hem* weder [18] *in het leven* gebragt [18] *werd.*

12* visitor.	14 to educate.	17 skilful.
13 to announce.	15 physic.	18 to restore (to).
13* to name.	16 to teach*.	

144.

Hierover [1] *door Pluto bij Jupiter* aangeklaagd [2] *(zijnde)*, *werd hij door hem met eenen* donderslag [3] gedood [4]. *Hij werd* vereerd [5] *te Epidaurus onder de* gedaante [6] *eener* slang [7]. *Zijne beide zonen waren ook* beroemde [8] artsen [9] *en werden na hunnen dood insgelijks als goden vereerd.* — *Het* Grieksche [10] *leger werd in den* Trojaanschen [11] *oorlog door Nestor's* raad [12] bestuurd [13]. — *Nadat Achilles gedood was*, verlangde [14] *Ajax zijne* wapenrusting [15].

1 therefore.	6 form.	11 Trojan.
2 to accuse.	7 serpent.	12 counsels (pl.).
3 thunderbolt.	8 famous.	13 to direct.
4 to kill.	9 physician.	14 to demand.
5 to worship.	10 Grecian.	15 armour.

Eer wij van den lijdenden vorm des werkwoords afscheid nemen, moeten wij nog melding maken van een zonderling gebruik in de Engelsche taal. Namelijk bij de werkwoorden, die een **vragen**, **onderwijzen**, **aanbieden**, **toezeggen**, **beloven**, **betalen**, **zeggen**, **vergunnen**, **toestaan**, **weigeren**, en dergelijke, te kennen geven en eene dubbele beheersching hebben, een' derden en een' vierden naamval, wordt dikwijls in den lijdenden vorm de derde het onderwerp der rede. Dit heeft voornamelijk plaats met die werkwoorden, bij welke *to* kan uitgelaten worden. (zie bladz. 35.)

He offered (to) me the money. Hij bood mij het geld aan.
The money was offered (to) me. Mij werd het geld aangeboden.
I was offered the money. Men bood mij het geld aan.

145.

Men bood[1] *ons eene groote som gelds* aan[1], *indien wij* er naar toe[2] *wilden gaan.* — *Men zou mij den* toegang[3] geweigerd[4] *hebben, indien mij de jonge dame niet gekend had.* — Zoo dra[5] *ik* verscheen[6], *werd mij de* geschiedenis[7] verteld[8]. — *Het geld werd mij geweigerd*, hoewel[9] *het mij* toekwam[10]. — *De dubbele som werd mij* betaald[11], *toen ik terug kwam.* — *Men* beloofde[12] *aan den* uitvinder[13] *tien duizend gulden.* — *Hoe veel is u* toegestaan[14]? — *Men* wees[15] *ons kamers* aan[15].

1 to offer.	6 to appear.	11 to pay*.
2 thither.	7 story.	12 to promise.
3 entrance.	8 to tell*.	13 inventor.
4 to deny.	9 though.	14 to allow.
5 as soon as.	10 to be* due.	15 to shew*.

OVER DE ONBEPAALDE WIJS.

Behalve het gebruik der onbepaalde wijs als zelfstandig naamwoord, komt zij meestal voorafgegaan van een ander werkwoord met of zonder *to* voor. De onbepaalde wijs wordt gebruikt zonder *to:*

1.) Na werkwoorden, die zonder een volgend werkwoord niet volkomen verstaanbaar zouden wezen. Hiertoe behooren de meeste oneigenlijke hulpwoorden.

I may, can, will, shall, do, must, let, need, dare, make:

I may go.	Ik mag gaan.
He can see.	Hij kan zien.
She will write.	Zij wil schrijven.
We shall find.	Wij zullen vinden.
You do love.	Gij bemint (in der daad).
Let him sleep.	Laat hem slapen.
We must walk.	Wij moeten wandelen.
You need not fear.	Gij behoeft niet te vreezen.
She dares not speak.	Zij durft niet spreken.
I'll make her go.	Ik zal haar doen gaan.

Need heeft *to* ook wel achter zich, vooral wanneer er woorden tusschen komen.

2.) Na werkwoorden, die een gewaarworden door middel der zintuigen, of een bemerken, bespeuren, waarne-

men in het algemeen te kennen geven: *to see*, *to behold*, (zien,) *to hear*, (hooren,) *to feel*, (voelen,) *to perceive*, (merken, bemerken, waarnemen, bespeuren,) *to observe*, (bemerken, merken, bespeuren, opmerken,) *to know*, (in de bijzondere beteekenis van: zien, bemerken, ondervinden, beleven, bijwonen,) *to bid*, (bevelen, gebieden, heeten,) *to make*, (laten, doen, veroorzaken):

I bade him do it.	Ik beval hem, het te doen.
I see him come.	Ik zie hem komen.
I hear her sing.	Ik hoor haar zingen.
I have known that tree blossom.	Ik heb dien boom zien bloeijen.

Wanneer de genoemde werkwoorden (met uitzondering van *let*) in den lijdenden vorm staan, wordt *to* gebruikt:

He was heard to say.	Men hoorde hem zeggen.
She was seen to weep.	Men zag haar weenen.

To have, in den zin van willen, wenschen, raden, ondervinden, ervaren, dikwijls zien, beleven, bijwonen, heeft soms eene onbepaalde wijs zonder *to*, soms een tegenw. deelwoord, achter zich:

He will have me go.	Hij wil, dat ik ga.
You will have him troubling you.	Gij zult ondervinden, dat hij u plagen zal.

Ofschoon al de overige werkwoorden *to* achter zich vereischen, moeten wij echter bijzondere melding maken van eenige derzelve, namelijk: *to be*, *to happen*, *to chance*, *to come*.

In het Nederduitsch bezigt men zijn, wezen met de onbepaalde wijs van een bedrijvend werkwoord. Dit heeft in het Engelsch op de zelfde wijze plaats, hoewel meestal de lijdende vorm wordt gebezigd:

This book is not to be had.	Dit boek is niet te krijgen.
It is to be hoped.	Het is te hopen.

To chance en *to happen* geven aan het volgende werkwoord de voorstelling van het toevallige, en beteekenen eigenlijk gebeuren, geschieden:

I happened to be present.	Ik was er toevallig bij. / Het toeval wilde, dat ik er bij was.

He chanced to find the purse.	Hij vond toevallig de beurs. Het gebeurde, dat hij de beurs vond.

To come drukt het wezenlijk plaats hebben van den aangeduiden toestand uit:

When I come to die.	Wanneer ik sterf. Wanneer ik kom te sterven.
He will come to be hanged.	Hij zal nog opgehangen worden. Hij zal nog aan de galg komen.

In het Engelsch bezigt men dikwijls eene onbepaalde wijs, waar men zich in het Nederduitsch van **d a t** moet bedienen:

I know him to be kind.	Ik weet, dat hij vriendelijk is.

Wanneer na **w a t**, **h o e**, **a l s o f**, **w a a r**, enz. het onderwerp van het eerste ook het onderwerp van het tweede zindeel wordt, en het denkbeeld van **z u l l e n**, **m o e t e n**, **k u n n e n** daarin opgesloten is, of wanneer het voorwerp van het eerste zindeel het onderwerp van het tweede zou worden, volgt na *what*, *how*, *when*, *where*, *as if*, enz. de onbepaalde wijs:

I do not know what to think.	Ik weet niet, wat ik denken zal, moet.
He knows not where to find you.	Hij weet niet, waar hij u vinden zal.
I will tell you how to act.	Ik zal u zeggen, hoe gij handelen moet.

De onbepaalde wijs wordt ook als uitroep met of zonder *to* gebezigd:

What, relinquish that cause!	Wat, ik zou die zaak verlaten!
Thus to flie in the face of justice!	Dus wilt gij u tegen de geregtigheid aankanten!

De woorden **g a a n** en **k o m e n**, gevolgd van eene onbepaalde wijs zonder **t e**, vorderen in het Engelsch dikwijls eene andere constructie.

Go and fetch it.	Ga het halen.
Come and tell me.	Kom het mij zeggen.

146.

Ik raad[1] *u*, *hem niet te* vertrouwen[2], *dewijl hij* slechts[2*]

1 to advise. 2 to trust. 2* only.

zeggen[5]: »*Ik wil (hebben), dat gij* met het aanbreken van den dag[6] vertrekt[7].« — *Er was geen geld te* krijgen[8]. — *Ik* zag[9] *toevallig* uit[10] *het* venster[11], toen[12] *hij* voorbij ging[13]. — *Dit is eene* moeijelijk[15] *te* verwerven[16] gunst[14]. — *Het is eene niet zonder groote* moeite[17] uit[18] *te* voeren[18] zaak[19]. — *Ik kom u zeggen, wat gij moet doen.* — *Mijne zuster weet niet, wat zij zal* beginnen[20].

5 to say*.	10 out of.	16 to obtain.
6 at break of day.	11 window. 12 as.	17 difficulty.
7 to set* off.	13 to pass by.	18 to execute.
8 to have*.	14 favour.	19 thing.
9 to look.	15 hard.	20 to begin*.

152.

Weet gij, waar wij uwen neef zullen vinden? — *Wij zullen u* onderrigten[1], *hoe gij* handelen[2] *moet, om te* slagen[3]. — *Het* handschrift[4] *was niet te vinden.* — *Zulk eene* misdaad[5] *was niet te* vergeven[6]. — *Ik heb mijnen zoon* onderrigt[7], *hoe hij in dat* geval[8] handelen[9] *moet.* — *Ik wist niet,* waar[10] *ik* heen[10] *zou gaan.* — *Wij* vermoedden[11], *dat uwe* ouders[12] *reeds vertrokken waren.* — *Ik geloof, dat hij rijker is, dan zijne* bruid[13]. — *Weet gij, waar gij het vinden kunt?*

1 to instruct.	5 crime.	10 whither.
2 to act.	6 to pardon.	11 to suppose.
3 to succeed.	7 to teach*.	12 parents.
4 manuscript.	8 case. 9 to act.	13 bride.

153.

Ik weet niet, hoe ik het zal voorkomen[1]. — *Wilt gij* wel zoo goed zijn[2], *mij te* zeggen[3], *waar ik een' goeden kok kan vinden?* — *Mijn vader* beval[4] *hem,* zich[5] *te* verwijderen[5]. — *Wij denken, dat hij een* schurk[6] *is.* — *Ik* oordeel[7], *dat hij een* regtschapen[8] *man is.* — *Ik weet, dat hij van een ander* gevoelen[9] *is.* — *Zijn* blozen[10] bewijst[11] *in dit* geval[12], *dat hij* ongelijk heeft[13]. — *Mijne vrouw wist niet, hoe zij* zich houden[14] *of wat zij doen zou.*

1 to obviate.	6 rascal.	11 to prove.
2 to be* so kind as.	7 to judge.	12 case.
3 to tell*.	8 righteous.	13 to be* in the wrong.
4 to bid*.	9 opinion.	14 to behave.
5 to withdraw*.	10 blushing.	

154.

Van familiezaken[1] *te spreken is dikwijls* onbescheiden[2]. — *Zou hij over zulke zaken* durven[3] *spreken?* — *Gij behoeft zulk een'* lafaard[4] *niet te* vreezen[5]. — *Laat mij* eerst[6] *de* dagbladen[7] *lezen.* — *Ik zag den minister komen en durfde* niet langer[8] blijven[9]. — *Mijne vrouw hoorde haar* om[10] hulp[11] roepen[10]. — *Men hoorde hem tot zijnen vader* zeggen[11*], *dat hij den brief* geschreven[12], *doch den* wissel[12*] *niet* ontvangen[13] *had; hij* deed[14] *het hem* gelooven[15], *en was er* blij[16] *over.*

1 family affair.	7 newspaper.	12 to write*.
2 indiscreet.	8 no longer.	12* bill of exchange.
3 to dare*.	9 to stay*.	13 to receive.
4 coward.	10 to cry for.	14 to make*.
5 to fear.	11 help.	15 to believe.
6 first.	11* to say*.	16 glad (of).

155.

Ik wil[1], *dat gij met* het aanbreken van den dag[2] vertrekken[3] *zult.* — *Ik zou u niet* raden[4], *dat gij hem zoo* gevoelig[5] beleedigdet[6]. — *Ik* zag[7] *toevallig* in[7] *de straat, toen de* koets[8] *van den* afgezant[9] aankwam[10]. — *Ik wist, dat hij in* Londen[11] *was.* — Hoe[12]! *ik zou* vrijheid[13] *en* eigendom[14] opgeven[15]? — *ga mijn' hoed* halen[16] *en mijne vrouw zeggen, dat gij haar om vier uur bij Mevr. Anderson* verwacht[17], *die haar* wenscht[18] *te zien.*

1 will have.	7 to look into.	13 liberty.
2 at break of day.	8 coach.	14 property.
3 to set* out.	9 envoy.	15 to give* up.
4 to have*.	10 to arrive.	16 to fetch.
5 sensibly.	11 London.	17 to expect.
6 to offend.	12 What.	18 to wish.

Laten.

Het Nederduitsche laten heeft driederlei beteekenis: 1.) toelaten, 2.) veroorzaken, 3.) bevelen. Het wordt overgezet in beteekenis

1.) door *suffer*, *allow*, *leave*, *permit*, *let*. *Suffer*, *allow* en *leave* hebben meestal de beteekenis van niet verhinderen, *permit* van veroorloven, *let* van beide. *Let* alleen heeft geen *to* achter zich.

He suffers himself to be persuaded.	Hij laat zich overhalen.
I allowed him to go.	Ik liet hem gaan.
I let him be called in.	Ik liet hem binnen roepen.

2.) door *cause*, *get*, *make*, *have*.

He caused the army to advance.	Hij liet het leger aanrukken.
She will get it done.	Zij wil het laten doen.
He made her sing.	Hij liet haar zingen.
He had him punished.	Hij liet hem straffen.

3.) door *command*, *order*, *bid*, *tell*. *Command* beveelt stelliger, dan de andere, en komt gemeenlijk slechts bij gewigtige aanleidingen voor; *order* drukt een minder streng bevel uit, terwijl *bid* en *tell* dikwijls niet veel meer, dan een vermanen of herinneren aanduiden:

He commanded the prisoners to be brought before him.	Hij liet de gevangenen voor zich brengen.
He ordered him to be called.	Hij liet hem roepen.
Bid the maid bring a light.	Laat de meid een licht brengen.
Tell him to go.	Laat hem gaan.

De dubbelzinnigheid, die het Nederduitsche laten met een bedrijvend werkwoord soms veroorzaakt, heeft in het Engelsch geene plaats. In: Hij liet mij roepen kan men niet weten, of mij geregeerd wordt door laat of door roepen, met andere woorden, of *ik riep*, dan wel *geroepen werd*.

Hij liet mij roepen. (Hij liet toe, dat ik riep.)	*He let me call.* *He ordered me to call.*
Hij liet mij roepen. (Hij beval, dat ik geroepen werd.)	*He ordered me to be called.* *He had me called.* *He let me be called.*

Opstellen over laten.

1.) *To suffer*, *allow*, *leave*, *to permit*, *to let*.

156.

Wij moeten deze ongelukkige[1] *kinderen* helpen[2] *en hen niet laten* omkomen[3]. — Onder[4] voorwaarde[5], *dat hij* spoedig[6] *zou* terug komen[7], *liet hij Willem* uitgaan[8].

1 unhappy. 2 to assist. 3 to perish. 4 on. 5 condition. 6 soon. 7 to return. 8 to go out.

— *Wij moeten geen* oogenblik[9] *van ons leven* voorbij laten gaan[10], *zonder het* nuttig[11] *te* besteden[12]. — *Mijne moeder wilde mij met die* stoute[13] *kinderen niet laten spelen.* — *Hij liet mij niet in deze* aangename[14] begoocheling[15] blijven[16]. — *Laat mij* met vrede[17], *en* vertrek[18].

9 moment.	12 to employ.	15 delusion.
10 to pass away.	13 naughty.	16 to remain.
11 usefully.	14 agreeable.	17 alone. 18 be gone.

157.

Ik liet mij overhalen[1]. — *Hij liet ons Engelsch spreken.* — *De* gouvernante[2] *liet hem in de* godsdienst[3] onderwijzen[4]. — *Laat mij eenige* veranderingen[5] *in uwen* tuin[6] *maken.* — *Hoewel hij vele* bezigheden[7] *had, liet hij* evenwel[8] *de* vreemdelingen[9] binnen komen[10]. — *Ik hoop, dat gij mij dit* werk[11] *voor u zult laten doen.* — *Ik laat mijne leerlingen* gaarne[11*] aangename[12] *en* nuttige[13] *boeken lezen.* — *Laat mij slechts een oogenblik met hem* alleen[14] *spreken.* — *Zal ik mij zoo laten* behandelen[15]?

1 to persuade.	6 garden. 7 to do*.	11* willingly.
2 governess.	8 however.	12 amusing.
3 religion.	9 stranger.	13 instructive.
4 to instruct.	10 to enter.	14 alone.
5 alteration.	11 work.	15 to treat.

158.

Laat uwe kinderen zich overtuigen[1], *dat zij, in* welken[2] toestand[3] *des levens zij zich ook* bevinden[4] *mogen*, zich[5] *altijd* beleefd[5] *en* bescheiden[6] jegens[7] *iedereen* gedragen[8] *moeten.* — *Laat mij aan hem schrijven, om hem*, zoo[9] mogelijk[10], *te* troosten[11] *en te* bemoedigen[12]. — *Daar gij naar uw* buiten[13] *gaat, laat mij u* daarheen[15] verzellen[14]. — *Laat u voor het* spel[16] waarschuwen[17], *dewijl het* gemeenlijk[18] *van* noodlottige[19] gevolgen[20] verzeld[21] *is.* — *Naar* welke[22] *plaats gij* ook[22] *moogt gaan, laat mij het weten.* — *Laat mij* spreken[23].

1 to persuade.	10 possible.	17 to warn.
2 whatever.	11 to comform.	18 in general.
3 condition.	12 to encourage.	19 fatal.
4 to find*. 5 civil.	13 country-house.	20 consequence.
6 discreet. 7 to.	14 to accompany.	21 to attend.
8 to behave.	15 thither.	22 whatever.
9 if it be.	16 to game.	23 to speak*.

2.) *To cause, to get, to make, to have.*

159.

Keizer Domitianus liet eene Vestaalsche maagd[1] levend[2] begraven[3]. — *Hij liet zijne* kisten[4] *met goud, zilver en* edelgesteenten[5] vullen[6]. — *De vorst had aan den* landweg[7] *een huisje laten* bouwen[8], *waarin* reizigers[9] *voor* sneeuw[10], hagel[11] *en wind* beschut[12] *waren.* — *Hij liet zijn' bediende* wegens[13] diefstal[14] in de gevangenis zetten[15]. — *De kapitein Cook liet*, gedurende[16] *zijn* verblijf[17] *in Botany-Bay, de Engelsche* vlag[18] *op de* kust[19] hijschen[20]. — *Ik heb een' tuin laten* aanleggen[21].

1 Vestal.
2 alive.
3 to bury.
4 chest.
5 precious stone.
6 to fill.
7 road.
8 to build*.
9 traveller.
10 snow.
11 hail.
12 to protect.
13 for.
14 robbery.
15 to put* into prison.
16 during.
17 stay.
18 colours.
19 coast.
20 to hoist.
21 to lay* out.

160.

Toen hij in de haven[1] *aangekomen was, liet hij de troepen* ontschepen[2]. — *Daar hij zeer* hongerig[3] *was, liet hij zich door zijn'* kok[4] *een* jong hoen[5] gereed maken[6]. — *Ik wil mijne schoenen laten* verstellen[7]. — *Men zeide mij, dat de commandant den* verjaardag[8] *van den slag van Waterloo zou laten* vieren[9]. — *Ik zou u* raden[10], u[13] *tot een'* bekwamen[11] kleermaker[12] *te* wenden[13], *indien gij een' nieuwen* rok[14] *wilt laten maken.* — *Dewijl de knaap* ongehoorzaam[15] *was, liet zijn vader hem straffen.* — *Wie laat dit* vest[16] *maken?*

1 harbour.
2 to disembark.
3 stimulated by hunger.
4 cook. 5 pullet.
6 to dress.
7 to repair.
8 anniversary.
9 to celebrate.
10 to advise.
11 clever.
12 tailor.
13 to apply.
14 coat.
15 disobedient.
16 waistcoat.

161.

Mijne zuster heeft zich laten[1] portretteren[2]. — *Wij willen hem slechts het halve* beloop van de aan ons verschuldigde som[3] *laten betalen.* — *Mijn tuin is in een'*

1 to get*.
2 to draw* one's picture.
3 sum he owes us.

slechten toestand [4]; *deze boomen geven te veel* schaduw [5], *en* verhinderen [6] *den* groei [7] *der planten: ik moet ze laten* omhouwen [8]. — *De* bliksem [9] *heeft mijn huis* in de asch gelegd [10], *ik moet een ander laten bouwen.* — *Zij liet hem voor den regter* dagen [11]. — *Hij liet het mij doen, ofschoon ik geen'* lust had [12]. — *Mijn* onderwijzer [13] *liet het mij* van buiten [14] *leeren, en daarna* opschrijven [15].

4 condition. 5 shade.	9 flash of lightning.	13 teacher.
6 to obstruct.	10 to lay* in ashes.	14 by heart.
7 growth.	11 to summon (before).	15 to put* down in writing.
8 to cut* down.	12 to have* a mind.	

162.

Hij liet mij doen, wat ik wilde [1]. — Hoe [2] ziek [3] *de knecht* ook [2] *was, zijn meester liet hem den ganschen dag werken.* — *Hij liet ons zijne kamers zien, waarin de* vloeren [4] nieuw [5] gelegd [6] *en de* muren [7] *met fraaije* behangsels [8] versierd [9] *waren.* — *Hij liet zijne familie en* verwanten [10] *naar de stad* rijden [11]; *hij beloofde, te zullen* volgen [12], *maar zij* verwachtten [13] *hem* te vergeefs [14]. — *De officier zeide mij, dat de generaal een* gedenkteeken [15] *der overwinning had laten* oprigten [16]. — *Alles liet mij een' beteren* afloop [17] *verwachten.* — *Laat Jan* spelen [18]. — *Hij liet den knecht de boeken brengen.*

1 to like.	7 wall.	13 to expect.
2 however.	8 tapestry.	14 in vain.
3 ill.	9 to adorn.	15 monument.
4 floor.	10 relation.	16 to erect.
5 newly.	11 to drive*.	17 issue.
6 to lay*.	12 to rejoin them.	18 to play.

3.) *To command, to order, to bid, to tell.*

163.

Ofschoon de gevangenen [1] *de* misdaad [3], *waarvan men hen* beschuldigd [4] *had, niet wilden* bekennen [2], *liet de Sultan hen evenwel alle* ter dood brengen [5]. — *Om Alexander te* noodzaken [6], uit gebrek [7] *aan* levensmiddelen [8] of [9] *met zijn leger* terug *te* trekken [10] *of* zich [12] op genade of ongenade [11] over [12] *te* geven [12], *liet Darius het*

1 prisoner.	5 to put to death.	9 either.
2 to confess.	6 to oblige.	10 to retreat.
3 crime.	7 for want (of).	11 at discretion.
4 to accuse.	8 provision.	12 to surrender.

het zelfde gevoelen[12] — *De Engelsche* geestelijkheid[13] *doet veel, wat haren* stand[14] vernedert[15]. — *Het* publiek[16] *heeft aan zijne werken deszelfs* goedkeuring[17] *niet* geschonken[18]. — *Uw vader en ik hebben u* gezocht[19]. — *Gij en hij weet, dat* wetenschap[20] *en deugd* getrouwe[21] *vriendinnen* behooren[22] *te zijn.* — *Het* regement[23] marcheert[24].

12 opinion.
13 clergy.
14 profession.
15 to degrade*.
16 public.
17 approbation.
18 to give*.
19 to look for.
20 science.
21 true. 22 ought*.
23 regiment.
24 to march.

167.

's Menschen geluk[1] *of* ongeluk[2] *is* voor[3] *een groot* gedeelte[4] in[5] *zijne eigene handen* gesteld[6]. — *Een of twee van de* leerlingen[7] *waren* tegenwoordig[8]. — *Eenige* deelen[9] *van het schip en de* lading[10] *werden* opgevischt[11], *maar noch de kapitein, noch de* matrozen[12] *werden* gered[13]. — *Tienmaal tien* is[14] *honderd.* — *Negentien en dertien is twee en dertig.* — *Het volk* verheugt zich[15] *over datgene, wat het* smart[16] behoorde[17] *te* veroorzaken[18]. — *Het* regement[19] *van S.* bestaat[20] *uit duizend man.* — *Is de compagnie* voltallig[21]?

1 happiness.
2 misery.
3 in.
4 measure.
5 into.
6 to put*.
7 scholar.
8 present.
9 part.
10 cargo.
11 to recover.
12 sailor.
13 to save.
14 to make*.
15 to rejoice (in).
16 sorrow.
17 should.
18 to give*.
19 regiment.
20 to consist (of).
21 complete.

168.

De raad[1] *was* het[2] *niet* eens[2], *en* scheidde[3], *zonder tot eenig* besluit[4] *te komen.* — *In de dagen der jeugd* jaagt[5] *de* menigte[6] gretig[7] *naar* vermaak[8], *als haar* opperste[9] *goed.* — *Wanneer de natie* klaagt[10], behooren[11] *de* bestuurders[12] *naar hare stem te* luisteren[13]. — *De* bedriegelijkheid[14] *der* rijkdommen[15], *of de* zorgen[16] *van dit leven, hebben de* zaden[17] *van menigen* veel belo-

1 council.
2 unanimous.
3 to separate.
4 resolution.
5 to pursue.
6 multitude.
7 eagerly.
8 pleasure.
9 chief.
10 to complain.
11 should. 12 ruler.
13 listen (to).
14 deceitfulness.
15 riches.
16 care. 17 seed.

venden[18] geest[19] verstikt[20]. — *Hij of zijne dochters werden* beleedigd[21]. — *Waar is de commissie?*

18 promising. 19 mind. 20 to choke. 21 to offend.

OVER HET VOORNAAMWOORD

MEN.

De Engelsche taal, die geen woord voor het Nederduitsche men heeft, drukt het uit door *a man*, (een man,) *men*, (menschen,) *folk*, (volk,) *folks*, (volken, lieden,) *people*, (lieden,) *persons*, (personen, menschen,) *one*, (één, iemand,) *they*, (zij,) *we*, (wij,) *you*, (gij,) door den lijdenden vorm des werkwoords, en op nog andere wijzen. Het is geenszins onverschillig, op hoedanige wijze het overgezet wordt. De volgende wenken zullen den leerling bij het vertalen eenigzins inlichten.

1.) Wanneer men in een' algemeenen zin wordt genomen, zoo dat het niemand uitsluit, dan bezigt men *a man*, *men*, *people*, *folks*, *we*, *one*:

Men ziet de fouten van andere menschen eerder dan zijne eigene.	*A man sees other people's faults sooner than his own.* *Men see other people's faults sooner than their own.* *People (folks) see other men's faults sooner than their own.* *We see other people's faults sooner than our own.* *One sees other people's faults sooner than one's own.*

2.) Wanneer er van een gerucht, algemeen heerschend gevoelen, enz. gesproken wordt, behoort men door *they* of *people* te worden overgezet:

Men zegt, dat er een zeeslag heeft plaats gehad.	*They say there has been a battle at sea.*
Men zegt dit en dat.	*People say this and that.*

3.) Dikwijls bedient de spreker zich in het Nederduitsch van men, wanneer hij het onderwerp niet noemen wil, en dan heet het in het Engelsch: *I*, *you*, *he*,

we, *they*; of indien het onderwerp ook in het Engelsch onbepaald moet blijven, bedient men zich van den lijdenden vorm:

Indien men hem spreken wil.	*If I will speak to him.* *If he will speak to him.* *If she will speak to him.* *If we will speak to him.* *If you will speak to him.* *If they will speak to him.*
Men verzocht hem, de familie te bezoeken. Hij werd verzocht, de familie te bezoeken.	*He was begged to visit the family.*

4.) De spreekmanieren: Men zegt, gelooft, vermoedt, denkt, enz. dat, worden meestal in den lijdenden vorm overgezet, waarbij het tweede zindeel dikwijls in de onbepaalde wijs geplaatst wordt:

It is said, (believed, presumed, thought, etc.) that he is rich. *He is said to be rich.*	Men zegt, (gelooft, vermoedt, denkt, enz.) dat hij rijk is.

169.

Het is niet toereikend[1], *ieder* de eer te geven, die hem toekomt[2]: *men moet het* ook[3] *op eene* ligte[4] *en* ongedwongene[5] *wijze doen.* — *Men zegt, dat de stad* ingenomen[6] *is, en dat de* veroveraars[7] *eenen* onmetelijken[8] buit[9] *gemaakt hebben.* — *Men gelooft niet, dat hij zijnen vader* overleven[10] *zal, indien hij die* leefwijze[11] voortzet[12]. — *Men lachte* om[13] *zijne* zotte[14] streken[15]. *Men* beloofde[16] *mij eenen* post[17], *dien ik echter niet* bekwam[18]. — *Men heeft hem nooit zien lagchen of* weenen[19]. — *Men vond hem* slapende[20].

1 sufficient.	7 conqueror.	14 foolish,
2 to give* to... his due.	8 prodigious.	15 trick.
3 too.	9 deal of booty.	16 to promise.
4 easy.	10 to survive.	17 place.
5 unaffected.	11 manner of living.	18 obtain.
6 to take*.	12 to continue.	19 to weep*.
	13 at.	20 asleep.

170.

Men was wel genegen [1], *om mij te* verpligten [2], *doch men wist niet, hoe men het zou* aanleggen [3]. — *Men had eenige* moeijelijkheden [4], om [5] *de plaats van zijn* verblijf [7] op [6] *te* sporen [6]. — *Men moest* krankzinnig [8] *wezen, indien men gelooven wilde, dat men gelukkig konde wezen, zonder de deugd te beminnen.* — *Men moet nooit de geheimen zijner vrienden aan anderen* openbaren [9]. — *Men zegt, dat hij zich door den* handel [10] verrijkt [11] *heeft.* — *Men gelooft, dat hij in zijne* verwachting [12] te leur gesteld [13] *is.* — *Men moest* zich schamen [14], *in zulk slecht gezelschap te zijn.* — *Men is niet altijd* tevreden [15].

1 willing. 2 to oblige. 3 to set* about. 4 difficulty. 5 in. 6 to discover. 7 abode. 8 mad. 9 to reveal. 10 commerce. 11 to enrich. 12 expectation. 13 to dissappoint. 14 to be* ashamed. 15 contented.

171.

In den omtrek [1] *van Hamburg vindt men zeer schoone* buitenplaatsen [2] *en* aangename [3] wandelingen [4]; *in de stad kan men zich* op [5] menigerlei [6] wijze [7] vermaken [8]; *want men ziet daar een' grooten* zamenloop [9] *van vreemdelingen uit alle* werelddeelen [10]. *Van de* torens [11] *heeft men een* heerlijk [12] uitzigt [13]; *ook wordt men door eenige* geheel [14] *nieuwe*, prachtig [15] gebouwde [16] *straten aangenaam* verrast [17] *en* niemand [18] *zal het berouwen, deze stad, welke de grootste* koopstad [19] *van Duitschland is, gezien te hebben.* — *Zou men hier* genoegelijk [20] *kunnen zijn?* — *Men kan hem* nergens [21] *vinden.*

1 vicinity. 2 country-seat. 3 pleasant. 4 walk. 5 in. 6 different. 7 ways (pl.). 8 to divert. 9 concourse. 10 part of the earth. 11 steeple. 12 charming. 13 prospect. 14 quite. 15 magnificently. 16 built. 17 to surprise. 18 no body. 19 commercial city. 20 comfortable. 21 no where.

172.

Men sprak van de aankomst des konings. — *Kan men hem hoop geven, dat hij spoedig* hersteld [1] *zal we-*

1 to recover.

zen? — *Door* ondervinding[2] *wordt men wijs.* — *Men zegt, dat hij aan* uitspattingen[3] *en* lediggang[4] *is overgegeven*[5]. — *Men hoorde de muzijk in den tuin.* — *Men* onderzocht[6] *zijne boeken, om te* vernemen[7], *hoe de zaken*[8] *met hem* stonden[9]. — *Men* was bedroefd[10], de gelegenheid[11] *te hebben* gemist[12], *om zulk eene aangename* kennis[13] *te maken.* — *Men zal hem* noodzaken[14], *de* waarheid[15] *te spreken.* — *Wien kan men alle* geheimen[16] toevertrouwen[17]? — *Kan men hem* vleijen[18]?

2 experience.	7 to find* out.	12 to miss.
3 excess.	8 matter.	13 acquaintance.
4 idleness.	9 to stand*.	14 to force, to constrain.
5 addicted.	10 to regret.	15 truth. 16 secret.
6 to examine.	11 opportunity.	17 to trust. 18 to flatter.

173.

Het schip kwam met zijne lading gelukkig[1] *aan, en was, gelijk men* ligt[2] *vermoeden kan, den inwoners der stad zeer* welkom[3] *met zijne* lading[4]. — Bij[4*] *onze* aankomst[5] *toonde men ons eene met allerlei schilderijen* versierde[6] *kamer.* — *In Sparta* voedde[7] *men de kinderen zoo* op[7], *dat zij de grootste* vermoeijenissen[8] *konden* doorstaan[9]. — *Wanneer men het* goed[10] *van den graaf* nadert[11], *ziet men slechts* vergenoegde[12] gezigten[13]. — *Mag men u vragen, wat gij schrijft?* — *Men vermoedt, dat hij binnen weinige dagen* onder zeil *zal* gaan[14].

1 safe.	5 arrival.	10 estate.
2 easily.	6 to adorn.	11 to approach.
3 welcome.	7 to bring* up.	12 happy, merry.
4 cargo.	8 hardship.	13 face.
4* on.	9 to bear*.	14 to set* sail.

174.

Wat zou men van ons denken, zoo wij ons met[1] *eene* zaak[2] inlieten[1], *die voor ons zoo* smartelijk[3] *is?* — *Men zal hem niet weêr* noodigen[4], *want* bij[5] *het laatste* bezoek[6] gedroeg[7] *hij* zich[7] *niet zeer* welvoegelijk[8]. — *In Hamburg heeft men voortreffelijke* dampbaden[9]. — *Wat men ook van hem zeggen mag, men moet echter* beken-

1 to enter upon.	4 to invite.	7 to behave.
2 concern.	5 at.	8 decently.
3 painful.	6 visit.	9 steam-bath.

nen [10], *dat hij vlijtig en* spaarzaam [11] *is*. — *Men vooronderstelt, dat wij tot* het aanbreken van den dag [12] *blijven zullen*. — *Men leest veel gemakkelijker hetgene men* begrijpt [13], *dan hetgene men niet begrijpt*. — *Men eet* uijen [14].

10 to confess.	12 daybreak.	14 onion.
11 œconomical.	13 to understand*.	

175.

Men maakt [1] *zijn werk in de helft van den tijd* af [1], zoo [2] *men* zich [3] *in alle dingen* aan orde gewend [3] *heeft*. — *Men zegt, dat zij in de hevigste* ontsteltenis [4] *geweest zijn, toen men hun de tijding van den ongelukkigen* afloop [5] *hunner zaak* mededeelde [6]. — *Indien men* onedel [7] *genoeg is, zijne* medebroeders [7*] *te* verachten [8], verdient [9] *men niet, met hen te leven*. — *In de West-Indiën* behandelt [10] *men de slaven soms met de grootste* wreedheid [11]. — *Wanneer men* slaapt [12], eet [13] *men niet*.

1 to finish.	5 issue.	9 to deserve.
2 if.	6 to communicate.	10 to treat.
3 to gain habits of order.	7 base.	11 cruelty.
	7* fellow-creature.	12 to sleep*.
4 consternation.	8 to despise.	13 to dine.

176.

Men moet hem zijne rekening betalen, om aan [1] *de* zaak [2] een einde [1] *te* maken [1]. — *Men* keurde [3] *het* besluit [4] goed [3], *dat wij* genomen [5] *hadden*. — *Men gaf ons verscheidene* monsters [6], *om eene* keus [7] *te doen*. — *Wanneer men een* aanmerkelijk [8] voordeel [9] verwerven [10] *kan, moet men* gaarne [11] *een klein* ongemak [12] verdragen [13]. — *Men moet in de keus zijner vrienden* voorzigtig [14] *zijn*. — *Het gevaar is niet altijd daar, waar men het* vermoedt [15], *maar dikwijls daar, waar men 't het minst vermoedt*. — *Men kan niet alles hebben*.

1 to balance.	6 pattern.	11 gladly.
2 business.	7 selection.	12 inconvenience.
3 to approve.	8 considerable.	13 to bear*.
4 resolution.	9 profit.	14 cautious.
5 to take*.	10 to obtain.	15 to suppose.

177.

Men bood [1] *ons* geschenken [2] *aan, doch wij* wezen [3] *ze*

1 to offer.	2 present; bribe.	3 to refuse.

van de hand[3]. — *Men moet hem zijne* misslagen[4] vergeven[5], *dewijl hij ze niet* opzettelijk[6] begaan[7] *heeft.* — *Hoe meer men haar ziet, hoe meer men haar* bewondert[8] *en liefheeft. Kan men wel ergens een* beminnelijker[9] *meisje vinden?* — *Begint men niet reeds, Napoleon* voor[10] *een groot man te* houden[10]? — *Dewijl hij zich* onbetamelijk[11] *gedroeg*, weigerde[12] *men hem den* toegang[13]. — *Men* twijfelt[14] *aan zijne* bekwaamheden[15].

4 fault.	8 to admire.	12 to refuse.
5 to forgive*.	9 amiable.	13 entrance.
6 on purpose.	10 to think*.	14 to doubt (of).
7 to commit.	11 indecently.	15 ability.

VII. HOOFDSTUK.

OVER HET BIJWOORD.

Het bijwoord dient, om een werkwoord, bijvoegelijk naamwoord of een ander bijwoord nader te bepalen:

He acted bravely.	Hij handelde braaf.
She is extremely handsome.	Zij is zeer schoon.
She speaks very boldly.	Zij spreekt zeer stout.

De meeste bijwoorden vormt men van bijvoegelijke naamwoorden, door er *ly* (lijk) aan te hechten. Hierom zullen wij in de oefeningen altijd slechts het bijvoegelijke woord opgeven.

Kind, kindly.	vriendelijk.
Amiable, amiably.	beminnelijk.
Happy, happily.	gelukkig.
Gay, gayly.	vrolijk.

Zonder ons met eene dikwijls geheel willekeurige soortverdeeling der bijwoorden in te laten, zullen wij hier enkel de volgende bijwoorden van plaats laten volgen:

In eene plaats.	Naar eene plaats.	Van eene plaats.
Here, hier.	*Hither*, hierheen.	*Hence*, van hier.
There, daar.	*Thither*, daarheen.	*Thence*, van daar.
Where, waar.	*Whither*, waarheen.	*Whence*, van waar.

TRAPPEN VAN VERGELIJKING DER BIJWOORDEN.

Alle bijwoorden, welker beteekenis het toelaat, hebben

trappen van vergelijking. Men vormt ze naar de zelfde regels, als bij het bijvoegelijke naamwoord, hoewel verreweg de meeste door *more* en *most* gevormd worden:

Soon, vroeg.	*Sooner*, vroeger.	*Soonest*, vroegst.
Carefully, zorgvuldig.	*More carefully*, zorgvuldiger.	*Most carefully*, zorgvuldigst.

Eenige bijwoorden hebben onregelmatige trappen van vergelijking:

Well, goed, wel.	*Better*, beter.	*Best*, best.
Ill, slecht.	*Worse*, slechter.	*Worst*, slechtst.
Late, laat.	*Later*, later.	*Last*, laatst.
Little, weinig.	*Less*, minder.	*Least*, minst.
Much, veel, zeer.	*More*, meer.	*Most*, meest.
Far, ver.	*Farther*, *Further*, verder.	*Farthest*, *Furthest*, verst.

Plaats der bijwoorden.

1.) Het bijwoord staat over het algemeen voor het woord, ter bepaling van 't welk het dient, indien men *enough* uitzondert:

He slept very softly.	Hij sliep zeer zacht.
A very good man.	Een zeer goed man.
She speaks well enough.	Zij spreekt vrij wel.

2.) Dient het bijwoord, om een werkwoord nader te bepalen, dan heeft men daarbij op dit en gene te letten.

a.) Is het werkwoord niet-overgankelijk (onzijdig) en niet in een' zamengestelden tijd, dan staat het bijwoord n a hetzelve:

He advances boldly.	Hij nadert moedig.
She spoke forcibly.	Zij sprak met kracht.

Intusschen plaatst men vele bijwoorden van tijd tusschen den eersten naamval en het werkwoord, ten minste zoo dit geen hulpwoord is:

She always comes on sunday.	Zij komt altijd op Zondag.
I seldom go out.	Ik ga zelden uit.
If he ever (*) dreamed.	Of hij ooit droomde.
She never plays.	Zij speelt nooit.

(*) *Ever* staat dikwijls tusschen het voegwoord en den eersten naamv.: *If ever he dreamed.*

I sometimes visit her.	Ik bezoek haar soms.
They commonly rebel.	Zij rebelleren gemeenlijk.
I usually sleep till four.	Ik slaap gewoonlijk tot vier uur.
She rarely rises before ten.	Zij staat zelden voor tien uur op.

b.) Is het werkwoord overgankelijk (bedrijvend), dan mag het in den regel nooit zoo geplaatst worden, dat het den vierden naamval van het werkwoord scheidt: het moet of na den **eersten** of na den **vierden** naamval staan:

This naturally produced a dispute.	Dit bragt natuurlijk een verschil te weeg.
He reproved him severely.	Hij berispte hem gestrengelijk.

c.) Vordert het werkwoord een voorzetsel na zich, dan kan men het bijwoord tusschen beide plaatsen:

Lucian agrees circumstantially with Homer.	Lucianus komt naauwkeurig met Homerus overeen.

3.) Bij de zamengestelde tijden der werkwoorden plaatst men het bijwoord meestal tusschen het hulp- en deelwoord:

He was severely punished.	Hij werd streng gestraft.
We are perfectly satisfied.	Wij zijn volmaakt voldaan.

4.) Staat het werkwoord in de onbepaalde wijs, dan plaatst men het bijwoord voor of na die onbepaalde wijze:

Never to part.	Om nooit te scheiden.
To go readily.	Om gereedelijk te gaan.

178.

Hij besloot[1] nu[2], *datgene te doen, wat nog in zijne* magt[4] was[3]. — *Ik ben nu twintig jaar een* bewoner[5] *dezer* wildernis[6] *geweest.* — *Wij wandelden* gisteren[7] stil[8] *en* bedaard[9] *aan den* oever[10] *van den* Rijn[11]. — Morgen[12] *willen wij* niemand[13] bezoeken[14], *dan onze vrienden.* — *Hij sprak* dikwijls[15] *met mij over die zaak.* — *Ik weet niet, waar ik hem vinden zal.* — *Ik heb hem reeds tweemaal getoond, hoe hij doen moet.* — Allengskens[16] verdween[17] *het geld* geheel[18]. — *Dat hebt gij* slecht[19] *gemaakt.* — *Mijn broeder gaat zelden naar den* schouwburg[20]. — *Wij zien hem nooit.*

1 to resolve. 2 now. 3 yet remained. 4 power. 5 inhabitant. 6 wilderness. 7 yesterday. 8 quiet. 9 peaceable. 10 bank. 11 Rhine. 12 to morrow. 13 none. 14 to visit. 15 frequent. 16 by little and little. 17 disappear. 18 all. 19 bad. 20 play.

179.

Ik kan waarlijk [1] *zeggen, dat ik u meer* verpligt [2] *ben, dan eene mijner* kennissen [3]. — *Neen, indien gij mij zoo dikwijls* tegenspreekt [4], *weet ik niet, wat ik van u denken zal.* — Misschien [5] *zal hij mij* veroorloven [6], *dezen avond naar den* schouwburg [7] *te gaan.* — *Zij* zagen [8] *alle zoo bleek als de dood.* — *Ik zal mijn' vader misschien nog* heden [9] *zien.* — *Hij zal u* waarschijnlijk [10] *de volgende week het boek zenden.* — Overmorgen [11] *zullen wij* op de jagt gaan [12], *en* binnen acht dagen [13] *hopen wij* gelukkig [14] *weêr terug te zijn.* — *Hij slaapt nooit lang.*

1 true.
2 to oblige.
3 acquaintance.
4 to contradict.
5 perhaps.
6 to permit.
7 play.
8 to look.
9 to day.
10 probable.
11 the day after to morrow.
12 to go* a hunting.
13 a week hence.
14 safe.

180.

Ik zal bij gelegenheid [1]. *mijne gedachten* opschrijven [2]. — *Hij was* bij afwisseling [3] *rijk en arm, en* evenwel [4], *bleef hij altijd zijnen* grondbeginselen [5] getrouw [6]. — *Dat* geregtshof [7] *heeft altijd* bestaan [8]. — Hier is [9] nog [10] *iets* over [11]. — *Daar waren eenige menschen, die een weinig* verbaasd stonden [12] *over het* berigt [13]. — *Kom hier, ik heb u iets te zeggen.* — *Wij gingen daarheen,* in de verwachting [14], *hem te zullen* ontmoeten [15]. — *De* verlegenheid [16], *in welke ik* wegens [17] *het noodige geld was, had mij* op eens [18] weder [19] *tot mijne zinnen kunnen* brengen [19] *en mij* redden [20]. — *Waar gaan wij heen?*

1 occasionally.
2 to put* down in writting.
3 alternately.
4 yet.
5 principle.
6 faithful.
7 court of justice.
8 to exist.
9 there is.
10 still.
11 left.
12 surprised (at).
13 intelligence.
14 expecting.
15 to meet*.
16 perplexity.
17 for.
18 at once.
19 to restore.
20 to save.

181.

Hij scheen in der daad ongemeen [1] vergenoegd [2], *iemand gevonden te hebben, op wien hij* veilig [3] *zijn* vertrouwen [4] *kon* stellen [5]. — *Men* stond *hun* toe [6], beurte-

1 high.
2 pleased (at).
3 safe.
4 confidence.
5 to place.
6 to allow.

lings[7] *dat vermaak te genieten.* — *Gij zult de* schilderij[8] *morgen zien.* — *Wij* ontmoeten elkander[9] *zelden.* — *Hij liet den gevangene nooit eenige rust.* — *De generaal liet de soldaten* stapvoets[10] *door den* engen pas[11] *gaan, en toen* halt maken[12]. — *Hoe dikwijls* poogdet[13] *gij niet, mij te* bedriegen[14]! — *De arts bezocht de zieke driemaal* daags[15]. — *Wij bezoeken hen dikwijls.*

7 by turns.	10 step by step.	13 to try.
8 painting.	11 defile.	14 to cheat.
9 to meet*.	12 to halt.	15 a day.

182.

Wij moesten eerst[1] overwogen[2] *hebben, welk gering voordeel het ons zou* aanbrengen[3]. — *Wanneer de morgen* weder[4] *tot den* arbeid[5] roept[6], begint[7] op nieuw[8] *uw leven en uw* dagwerk[9]. — *Zij* onderhandelden[10] *een weinig* met elkander[11], *en* kwamen overeen[12], *dat zij* eenige[13*] *van hare bedienden kon* medenemen[13]. — *Hij* ging[14] snel[15] *door de* dalen[16], *en zag de* heuvelen[17] trapswijze[18] voor[19] *hem* oprijzen[20]. — *Eerst moet ik eenen brief schrijven,* dan[21] *naar het* geregtshof[22] *gaan, en* eindelijk[23] *het middagmaal gebruiken.*

1 first (adv.).	10 to confer.	16 valley.
2 to consider.	11 together.	17 hill.
3 to procure.	12 to agree.	18 gradual.
4 again. 5 toil.	13 take ..... along with her.	19 before.
6 to call.		20 to rise* (pr. part).
7 to begin*.	13* a few.	21 next.
8 anew.	14 to walk.	22 court of justice.
9 daily work.	15 swift.	23 at last.

183.

De reizigers[1] *waren meer dan eens op het* punt[2], *om eene* prooi[3] *der* verscheurende[4] *leeuwen te* worden[5]. — *Hij* onderwierp zich[6] geduldig[7] *aan de* wetten[8], *en* volhardde[9] bestendig[10] *bij de* getrouwheid[11] *aan zijne godsdienst.* — *Zij* aten des avonds[12] matig[13], *zoo als* gemeenlijk[14] *hunne* gewoonte[15] *was.* — *Daar de wijn nu*

1 traveller.	6 to submit.	11 attachment.
2 point (of).	7 patient.	12 to sup.
3 prey.	8 law.	13 sparing.
4 voracious.	9 to persevere (in).	14 usual.
5 to fall*.	10 constant.	15 custom.

zijn hart eenigzins[16] *geopend had*, bekende[17] *hij den* roof[18] *zeer* vrijmoedig[19]. — *De oudste broeder, die*, ongelukkig[20] *voor hem, de* lieveling[21] *zijner moeder was*, verzuimde[22] geheel en al[23], *de* Latijnsche[24] *taal te leeren.*

16 somewhat.	19 free.	22 to neglect.
17 to acknowledge.	20 unfortunate.	23 totally.
18 robbery.	21 favourite.	24 Latin.

184.

Ik ben in der daad[1] verheugd[2], *dat gij het reizen hebt* opgegeven[3]. — *Hij zal* zonder twijfel[4] gered[5] *worden.* — *Ik geloofde* wezenlijk[6], *dat de zaak* anders[7] *was.* — *Wij gingen er zelven heen, doch toen wij van daar terug kwamen*, gebruikten[8] *wij hier* het middagmaal[8]. — *Henry* handelde[9] edel[10], *hoewel hij niet* gelukkig[11] *was.* — *Wij kunnen* gelukkig[12] *leven, hoewel onze* bezittingen[13] gering[14] *zijn.* — *Wij behooren altijd onzen pligt boven ons* genoegen[15] *te* verkiezen[16].

1 indeed.	7 otherwise.	12 happy.
2 pleased.	8 to dine.	13 possession.
3 to give up*.	9 to act.	14 small.
4 no doubt.	10 noble.	15 pleasure.
5 to save. 6 real.	11 successful.	16 to prefer (to).

185.

Men zegt[1], *dat de prins morgen hier zal komen.* — *Zullen wij er zelven heen gaan?* — *Om het hoofd van den jongen Servius Tullius werd eene* vlam[2] *gezien; hieruit* voorspelde[3] *men, dat hij een groot man zoude worden.* — *Hij is reeds zestien jaar oud, en weet nog niets; hieruit kunt gij* opmaken[4], *wat er van hem te* verwachten[5] *is.* — *Het gansche leger* trok[6] *van daar.* — *Hij* besloot[7], *nimmer weder te* trouwen[8]. — *Misschien zult gij het* voor[10] ongeloofelijk[9] houden[10], *dat hij* onlangs[10*] werkelijk[11] *eene* kraai[12] in de vlugt[13] schoot[14].

1 to report.	6 to march.	10* lately.
2 flame.	7 to resolve.	11 actual.
3 to prophesy.	8 to marry.	12 crow.
4 to infer.	9 incredible.	13 as it was flying.
5 to expect.	10 to think*.	14 to shoot.

VIII. HOOFDSTUK.

OVER HET VOORZETSEL.

De voorzetsels dienen, om verschillende betrekkingen aan te duiden, waarin sommige woorden tot elkander staan. Zij zijn: *a.*) voorzetsels van beheersching, en *b.*) voorzetsels van zamenstelling.

a.) Voorzetsels van beheersching, waarvan eenige tevens bijwoorden zijn:

about, om.
above, boven.
according to, volgens.
across, over, door.
afore, voor.
after, na; naar.
against, tegen.
along, langs.
along with, benevens; met.
amid, *amidst*, midden in.
among, *amongst*, onder.
around, om.
as for, *as to*, wat aangaat of betreft.
at, te, tot, bij, aan.
athwart, dwars over.
before, voor.
behind, achter.
below, beneden, onder.
beside, *besides*, benevens, buiten.
between, *betwixt*, tusschen.
beyond, over, aan gene zijde.
but for, zonder.
by, door, bij.
concerning, aangaande.
during, gedurende.
except, *excepting*, behalve
for, voor.
from, van, uit.
in, in.
instead of, (*in lieu of*, *place of*,) in plaats van.
into, in.
near, bij, na, nabij.
next, naast, digt bij.
nigh, zie *near*.
notwithstanding, niettegenstaande.
of, van.
off, van, weg.
on, op.
over, over.
on account of, wegens.
overagainst, *opposite* (*to*), tegenover.
out of, uit.
past, voorbij.
respecting, omtrent, betreffende.
round, om.
save, behalve.
since, sedert.
through, door.
throughout, (geheel) door.
till, tot.
to, aan, tot, naar.
touching, aangaande.
toward, *towards*, naar.
under, onder.
underneath, beneden.
until, zie *till*.
unto, zie *to*.
up, op.
upon, zie *on*.
up to, tot aan.
with, met.
within, binnen; tot op.
without, buiten; zonder.

EENIGE AANMERKINGEN OVER DE VOORNAAMSTE VOORZETSELS.

1.) *About.* Het beduidt eigenlijk de uiterste grenslijn: van hier de hoofdbeteekenis: om (iets heen); en daarom tevens: op het punt (aan den rand) van iets, aan iets; betreffende; omtrent:

About the town.	Om de stad.
About noon.	Omstreeks den middag.
About to depart.	Op het punt te vertrekken.
About ten yards.	Ongeveer tien el.
About the room.	Door de kamer.

2.) *Above.* Eigenlijk beteekent het een' hoogeren stand, het tegendeel van *beneath, below;* figuurlijk duidt het eene meerderheid van allerlei aard aan:

Above the water.	Boven het water.
Above a year.	Boven een jaar.
A duke is above a count.	Een hertog is boven een' graaf.
Above two hundred oxen.	Meer dan twee honderd ossen.
I am above it.	Ik ben er boven verheven.

3.) *After.* Het staat tegenover *before* en beteekent later; figuurlijk beduidt het: naar, aangaande:

He came after me.	Hij kwam na mij.
To enquire after one.	Naar iemand vernemen.

4.) *Against* beteekent: in eene tegengestelde rigting, ook: tegenstelling, contrast:

To sail against the wind.	Tegen den wind zeilen.
I am against it.	Ik ben er tegen.

5.) *Along* duidt eene rigting in de lengte aan, van hier: langs, door, over. Soms heeft het *with* na zich, welks beteekenis het dan versterkt:

Along the coast.	Langs de kust.
Along a dark passage.	Door een' donkeren gang.
He came along with me.	Hij kwam met mij.

6.) *Amid, amidst,* beteekent: te midden van, onder, bij, en staat slechts voor een meervoud of een verzamelend woord:

Amid my children.	Onder mijne kinderen.
Amidst his family.	Onder zijne familie.

7.) *Among, amongst,* duidt eene vermenging met andere dingen aan:

Among these pens are two of mine. Onder deze pennen zijn er twee van mij.

I'll divide it among you. Ik zal 't onder u verdeelen.

8.) *At* duidt tegenwoordigheid aan. Met een woord van plaats beteekent het rust, zoo dat het niet mag gebruikt worden na werkwoorden, die eene beweging uitdrukken. Voor namen van landen moet het altijd door *in* vervangen worden:

At Rome.	Te Rome.
At peace.	In vrede.
At a loss.	In verlegenheid.

9. *Before* beteekent van plaats het tegengestelde van achter, van tijd het tegendeel van na:

He stood before me.	Hij stond voor mij.
I went out before you.	Ik ging uit voor u.

10.) *Behind.* In den eigenlijken zin van stand is dit voorzetsel het tegendeel van *before*, voor; in den figuurlijken duidt het achterblijven, een minder zijn aan:

Behind the plough.	Achter den ploeg.
I am behind him in point of learning.	In het punt van geleerdheid ben ik minder dan hij.

11.) *Below* en *beneath* duiden het tegendeel van *above* aan, zoo wel eigenlijk als figuurlijk:

Beneath the chair.	Onder den stoel.
Below the balcony.	Onder het balkon.
It is below me to do it.	Het is beneden mijne waardigheid, dit te doen.

12.) *Beside*, *besides*. Het is aan te raden, *beside* uitsluitend in den zin van nevens, naast, aan de zijde van, aan, bij, en *besides* enkel in dien van buiten, behalve te bezigen:

Beside him.	Naast hem.
Besides this plan.	Behalve dit plan.

13.) *Between*, *betwixt*, waarvan het laatste minder gebruikelijk is, dan het eerste, onderstellen eene deeling in twee deelen; tusschen meer moet men *among* of *amidst* gebruiken:

Between the two rivers.	Tusschen twee rivieren.
Between hope and fear.	Tusschen hoop en vrees.

14.) *Beyond.* Eigenlijk beteekent het: aan de overzijde, over; figuurlijk: meer dan, boven:

Beyond the river.	Boven de rivier.
Beyond merit.	Boven verdienste.

15.) *By.* De voornaamste beteekenis van *by* is door, vooral wanneer het eenen werker aanduidt en met van kan verwisseld worden:

I was deceived by him.	Ik werd door hem bedrogen.
He gained his point by artifice.	Hij bereikte zijn doel door list.

Zie hier nog eenige andere beteekenissen:

By the roadside.	Bij den weg.
By that I know him.	Daaraan ken ik hem.
I sat by her side.	Ik zat aan hare zijde.
By the post.	Over de post.
Take him by his hand.	Neem hem bij de hand.
By candle-light.	Bij kaarslicht.
By one o'clock.	Om één uur.
By order of the king.	Op bevel van den koning.
Both by water and by land.	Zoo wel te water, als te land.
By weight.	Bij het gewigt.
By turns.	Bij beurten.
Day by day.	Dag voor dag.
By trade a tailor.	Een kleermaker van beroep.

16.) *For* beteekent: oorzaak, reden, oogmerk, doel, en wordt vertaald door: voor, wegens, om, om... wil, tot, naar, ter oorzake van, ten nutte van, enz.; en van tijd: gedurende (of men zet het niet over):

Christ died for us.	Christus stierf voor ons.
For want of food.	Uit gebrek aan voedsel.
He has been absent for three days.	Hij is (gedurende) drie dagen uit geweest.

17.) *From*, (van tijd en plaats gebezigd, duidt begin, bron, oorsprong aan, en wordt meestal overgezet door van of uit:

From head to foot.	Van het hoofd tot de voeten.
I am coming from church.	Ik kom uit de kerk.

18.) *In* en *into.* Het eerste duidt eene rust, het laatste eene beweging aan:

He sits in his study.	Hij zit in zijne studeerkamer.

He walks in the garden.	Hij wandelt in den tuin.
Let us walk into the garden.	Laat ons naar den tuin wandelen.

19.) *Near* beduidt: niet ver verwijderd van, digt bij of aan:

My garden lies near the town.	Mijn tuin ligt digt bij de stad.
He is near his death.	Hij ligt op sterven.

20.) *Of* beteekent opvolging, afkomst of afhangen, en heeft met van eene groote gelijkheid. Zie hier eenige voorbeelden:

A man of fortune.	Een man van vermogen.
This ring is of gold.	Deze ring is van goud.
The son of the smith.	De zoon van den smid.

Ook heeft het de beteekenis van: aangaande, betreffende, over, enz.:

He complains of her idleness.	Hij klaagt over hare luiheid.
I did not speak of it.	Ik sprak er niet over (van).
I always think of you.	Ik denk altijd aan u.

21.) *Off*, in het Nederduitsch af, beteekent verwijdering, en kan daarom veelal door van worden overgezet:

He retired off the stage.	Hij trad van het tooneel af.
Off Plymouth.	Op de hoogte van Plymouth.

22.) *On* en *upon* beantwoorden in de meeste gevallen, ten minste in de eigenlijke beteekenis, aan het Nederduitsche op:

On the brink of ruin.	Op den rand des verderfs.
He sat upon my shoulders.	Hij zat op mijne schouders.

23.) *Over* komt in beteekenis ten naaste bij met *above* overeen, hoewel het meestal het denkbeeld eener uitbreiding daarmede verbindt:

The bird flew over the house.	De vogel vloog over het huis.
They were over my head.	Zij waren boven mijn hoofd.
Known over the whole town.	Door de heele stad bekend.

24.) *Round* beteekent: langs den buitensten omtrek van iets; van hier: om, rondom, en komt veelal met *about* overeen:

They sat round (of *about*) *the fire.*	Zij zaten (rond) om het vuur.
She had a chain round (of *about*) *her neck.*	Zij had een ketting om den hals.

25.) *Since* geeft eene voortduring te kennen met bepaling van het begin en beteekent: sedert, sints, van... af, van... aan:

Since his arrival,	Sedert zijne aankomst, Van zijne aankomst af. Van zijne komst aan.

26.) *Through* beteekent naar deszelfs afleiding deur, doorgang: van hier kan het veelal overgezet worden *a)* met door (heen); *b)* (figuurlijk) van tijd gebezigd: door, gedurende, (van het begin tot het einde,) *c)* met de beteekenis van aanleiding, werkende oorzaak: door, van, uit:

He passed through London.	Hij reisde door Londen.
Through excess of joy.	Uit (door) overmaat van vreugde.
Through fear.	Uit vrees.

27.) *Till*, (*until* komt zeldzamer voor,) wordt gebezigd ten aanzien van tijd, doch niet van plaats, (*) als tegenstelling van *from* en beteekent: tot (aan):

Keep it till my return.	Houd het tot mijne terugkomst.

28.) *To* (soms *unto*) is ten aanzien van tijd en plaats het tegendeel van *from*. Het komt meestal voor in de beteekenis van aan en naar:

Accustomed to frugality.	Aan matigheid gewend.
To my taste.	Naar mijnen smaak.
To go to church,	Naar de kerk gaan.

29.) *Toward* en *Towards* beteekenen nadering en beantwoorden aan ons naar (in de rigting van):

Towards the end of May.	Tegen het einde van Mei.
Towards the east.	Tegen (Naar) het oosten.

30.) *Under* is eene tegenstelling van *over*, *on* (*upon*) en beteekent onder:

Under a tree.	Onder een' boom.
Under my own instruction.	Onder mijne eigene leiding.

31.) *Up* duidt beweging naar boven aan. Verbonden met *to* beteekent het tot aan:

To go up stairs.	De trap opgaan.
I went up the mountain.	Ik ging den berg op.
Up to the middle.	Tot de middel.

(*) Van plaats besigt men: *as fa ras.*

32.) *With* geeft de beteekenis *a)* van **verbinding**, *b)* van **werktuig, oorzaak**, en kan vertaald worden door: **met, door, bij, van, op, aan, voor,** enz.:

A house with a garden.	Een huis met een' tuin.
To kill one with a sword.	Iemand met een' degen dooden.
Weary with running.	Moede van (door) het loopen.

33.) *Within*, **binnen**, (**niet buiten den omtrek van iets, niet verder dan**,) **in**:

Within the limits.	Binnen de grenzen.
Within a few days.	Binnen (in) eenige dagen.
Within my power.	In mijne magt.
He lives within his income.	Hij leeft van zijn inkomen.

34.) *Without* drukt *a)* het tegengestelde van *within* uit, en beteekent **buiten** (**niet binnen den omtrek van iets**), *b)* **verwijdering of afstand**, en *c)* **afwezigheid of volstrekt gemis**:

Without the lines.	Buiten de lijnen.
Without doors.	Buiten de deur.
Without spectacles.	Zonder bril.

EENIGE OPSTELLEN OVER DE VOORNAAMSTE VOORZETSELS.

186.

(About.) *Hij overtreft dien man in ieder* opzigt [1]. — *Die* kastemaker [2] *werkt boven mijn* hoofd [3]. — *De* bewoners [4] *der* dorpen [5] verzamelden zich [6] *om hen heen*, *en hij verhaalde hun met* verrukking [7], *wat* er gebeurd [8] *was.* — *Ik ben den ganschen dag om den minister.* — *Zij zaten om de tafel.* — *Hij was om bezigheden hier.* — *Hebt gij reeds* onderzoek *naar hem* gedaan [9]? — *Ik zal hem omtrent die* zaak [10] *schrijven.* — *Zij* twisten [11] *om eene* kleinigheid [12].

1 respect. 2 joiner. 3 head. 4 inhabitant. 5 village. 6 to assemble. 7 ecstasy. 8 to happen. 9 to inquire. 10 matter. 11 to quarrel. 12 trifle.

187.

Zij waren op het punt [1], zich [2] *aan tafel te* zetten [2],

1 about. 2 to sit* down.

toen zij door het schreijen[3] *van een kind* gestoord[4] *werden.* — *Wij kwamen omtrent den* dageraad[5] *in de stad aan.* — *Tegen het begin van den zomer zal ik mijne reis naar Italië* beginnen[6]. — *Hij hield eene* redevoering[7], *die ongeveer twee uren* duurde[8]. — *Ik meende mijn* potlood[9] *bij mij te hebben; misschien heb ik het op de tafel* laten liggen[10]. — *Zijne* beginselen[11] *omtrent de* zedekunde[12] *bevallen mij niet.*

3 cries (pl.).	6 to enter upon.	10 to leave*.
4 to disturb.	7 discourse. 8 to last.	11 principle.
5 daybreak.	9 leadpencil.	12 morality.

188.

(Above.) *De berg scheen* zich[1] *boven de* wolken[2] *te* verheffen[1]. — *Zij* stortten[3] *alle meer dan veertig* vadem[4] *diep in den* afgrond[5]. — *Hoewel hij reeds boven de zestien jaar* oud[6] *is, schijnt hij nog niet genegen, om zijne* kinderachtige[7] streken[8] *te* laten varen[9] *en zijne* dwaze[10] gewoonten[11] af *te* leggen[12]. — *Boven de deur* stond[12*] *het* opschrift[13]: *Kom en zie.* — *Dat zijn dingen, welke boven mijn* verstand[14] gaan[15]. — *Zij* bragten[16] *meer dan twee uren* aan[17] *het werk* door[16].

1 to rise*.	7 childish.	12* to be*.
2 cloud.	8 trick.	13 inscription.
3 to tumble down.	9 to give* up.	14 conception.
4 fathom.	10 idle.	15 to be*.
5 precipice.	11 habit.	16 to pass.
6 of age.	12 to leave* off.	17 at.

189.

De zakdoek was om haar hoofd gebonden[1]. — *Wat is uw* gevoelen[2] *betreffende die zaak?* — *Het geschiedde omtrent den tijd, toen ik bij mijnen oom was.* — (After.) *Wij* verwachten[3] stil weêr[4] *na dezen* storm[5]. — *Hij liet een' rok naar de* nieuwste mode[6] *maken.* — *Na het* avondeten[7] *deden wij eene wandeling buiten de muren.* — *Na eene* afwezigheid[8] *van zeven maanden* verlangde[9] *ik naar mijne vrouw.* — *Deze* landschappen[10] *zijn naar van Dijk* geteekend[11], *en zeer* fraai[12].

1 to tie.	5 storm.	9 to long.
2 opinion.	6 last fashion.	10 landscape.
3 to expect.	7 supper.	11 to draw*.
4 a calm.	8 absence.	12 beautiful.

190.

De dorst naar goud scheen de overhand [1] *te* krijgen [1], *anders hadden zich niet zoo vele* aanvoerders [2] *laten* omkoopen [2*]. — *Wij moeten deze* waren [3] *naar het* gewone [3*] voorschrift [4] schatten [5]. — *Mijn vriend zal den eersten zondag na* paschen [6] *aankomen*. — *Hij schrijft naar het* voorschrift [6*] *van zijnen oom*. — (Against.) *Voltaire heeft tegen de* godsdienst [7] *gesproken en geschreven*. — *De* schilderij [8] *hangt aan den* muur [9]. — *Uw rok zal tegen* overmorgen [10] gereed [11] *zijn*.

1 to prevail.	4 rule.	8 picture.
2 leader.	5 to estimate.	9 wall.
2* to bribe.	6 easter.	10 the day after to morrow.
3 commodity.	6* copy.	11 made.
3* customary.	7 religion.	

191.

Zij droogde [1] *het linnen bij het vuur*. — *Hij* vatte de wapens [2] *tegen zijne nicht* op [2]. — Daar [3] *het* geluk [3*] *mij tegen* is [4], *wil ik het* spel [5] voor altijd [6] opgeven [7]. — *Tot zijnen* schrik [8] bemerkte [9] *hij uit eenige woorden van den* redenaar [10], *welk* gebruik [11] *men tegen zijnen wil van zijnen brief gemaakt had*. — Afgemat [12] *door het loopen*, verheugde *hij* zich [13], *eene* dragelijke [14] *hut te bereiken*, *om zich tegen het stormachtige weêr te* beschutten [15]. — *Uw vriend* woont [16] *tegenover mijnen broeder*.

1 to dry.	6 for ever.	12 to harass.
2 to take* up arms.	7 to renounce.	13 to be* very glad.
3 as. 3* luck.	8 terror.	14 tolerable.
4 to run*.	9 to perceive (by).	15 to protect.
5 gaming.	10 orator. 11 use.	16 to live.

192.

Tegen het einde der vorige [1] maand [2] *zouden wij gedaan hebben; doch wij werden* te leur gesteld [3]. — *Wij moeten tegen deze slechte zaak* getuigen [4], *anders is onze* goede naam [5] weg [6]. — *Het is strijdig met mijnen* pligt [7]. — *Het dorp ligt tegenover de* stad [8]. — (Along.) *Ik ben in alle* havens [9] *langs de* Oostzee [10] *geweest*. —

1 last.	4 to depose.	8 town.
2 month.	5 reputation.	9 port.
3 to disappoint.	6 gone. 7 duty.	10 Baltic.

De Galliërs[11] rigtten[12] *hunnen* gevaarlijken[13] togt[14] *langs de* zeekust[15]. — *De regter*vleugel[16] *van den vijand was langs den* oever[17] geschaard[18], *en* leed[19] *een groot verlies.*

11 Gaul. 12 to direct. 13 cumbrous, toilsome. 14 march. 15 seashore. 16 wing. 17 shore. 18 to draw* up. 19 to sustain.

193.

Ik geloof, dat wij beter zullen doen, indien wij de guitaar[1] *met ons nemen. — Ik raad u den* paraplui[2] *mede te nemen; want ik vrees, dat wij een' storm zullen krijgen. — Mag ik u* verzoeken[3], *deze brieven mede te nemen?* — (Amidst.) *Midden in zijne* aandacht[4] trok[4*] *hem* plotseling[5] *iemand van achteren bij den arm. — Midden in deze* verwarring[6] *wist hij niet, wat hij* aanvangen[7] *zou. — In eene* bedriegelijke[8] rust[9] *worden wij* vaak[9*] *door een' storm* overvallen[10].

1 guitar. 2 umbrella. 3 to beg. 4 devotion. 4* to pull. 5 suddenly. 6 confusion. 7 to do*. 8 deceitful. 9 calm. 9* often. 10 to surprise.

194.

Het is niet mogelijk, bij het vreeselijke gedruisch, dat de kinderen maken, zijne zinnen[1] bijeen[2] *te hebben. — Te midden van het* gevecht[3] toonde[4] *hij groote* onverschrokkenheid[5]. — *De* herberg[6] *staat midden in het* bosch[7]. — (At.) *De stad ligt aan den voet van eenen berg. — Hij woont* reeds lang[8] bij[8*] *mijne moeder. — Hij vond haar met een' knaap aan het* spel[9]. — *Bij de* nadering[10] *van den dood* verliet[11] *hem zijne natuurlijke onverschrokkenheid niet.*

1 idea. 2 about one. 3 fight. 4 to display. 5 intrepidity. 6 inn. 7 wood. 8 since, long. 8* at. 9 play. 10 approach. 11 to forsake*.

195.

Wij kwamen door eene schoone laan[1] *in die stad aan. — Ik zal aan den* hoek[2] *op u* wachten[3]. — *Hij woont sedert tien jaar te Arnhem. — Hier is* laken[4], *tegen*

1 avenue. 2 corner. 3 to wait (for). 4 cloth.

zes gulden de el. — *Toen het huis* in brand stond[5], redde[6] *ik zijne kinderen met* gevaar[7] *van mijn leven.* — *Gij zult een'* wissel[8] *hebben*, betaalbaar[9] *op* zigt[10]. — *Ik* herinner mij[11], *dat hij op zijn* verzoek[12] *met haar ging.* — *Bij dit* gedeelte[13] *van zijn* verhaal[14] *werd hij* gestoord[15]. — *Wij lachten over haar* eenvoudig[16] *verzoek.*

5 to be* burning.	9 payable.	13 part.
6 to save.	10 sight.	14 relation.
7 peril.	11 to remember.	15 to interrupt.
8 draft.	12 request.	16 silly.

196.

Wij vertrokken[1] *met* zonsopgang[2]. — *Zij verkocht haar huis voor een'* zeer hoogen[3] *prijs.* — *Toen ik dezen morgen aan het venster stond, zag ik ons* garnizoen[3*] *terug komen.* — *Zijt gij* wel[4] *te Parijs geweest?* — *Gij kunt het op eenen anderen tijd doen.* — *Wij waren gisteren in den schouwburg.* — *Gij zult haar niet te huis vinden.* — *Hij was zeer* bedroefd[5] *over het verlies zijner ouders.* — *Ik ga veelal om tien uur naar bed en sta om vijf uur op.*

1 to set* out.	3 enormous.	4 ever.
2 sunrise.	3* garrison.	5 afflicted.

197.

Hij sneuvelde[1] *bij de* belegering[2] *van Hamburg.* — *Hebt gij uw woordenboek bij de hand?* — *Geef mij ten minste, wat mij* toekomt[3]. — (Before.) *Hij zelf verscheen voor mij.* — *Hij kwam voor* het aanbreken van den dag[4] *terug.* — *Zij spreekt voor hare* beurt[5]. — *Hij overtreft mij in vele* opzigten[6]. — *Zij vochten voor de* vesting[7]. — *Hij zal een kwartier voor zes hier zijn.* — *Ik* doe[8] *elken dag eene wandeling voor het* middagmaal[9]. — *Ik zal u voor het einde van deze week bezoeken.* — *Hij kwam eer aan dan ik.* — *Hij heeft den* voorrang[10] *boven vele anderen.*

1 to be* killed.	4 daybreak.	8 to take*.
2 siege.	5 turn. 6 respect.	9 dinner.
3 to be* due.	7 place.	10 preference.

198.

(Behind.) *De* predikant[1] *woont achter de kerk.* — *Zij*

1 preacher.

verborgen[2] *zich achter het* prieël[3]. — *Een* sterke[4] *rook* steeg[5] *achter het huis* op[5]. — *Hij heeft eene groote menigte lieden achter zich aan gaan.* — *De kleine huizen achter onzen tuin worden* afgebroken[6]. — *Hij had den vijand achter zich.* — *Er waren eenige* verdachte[7] *kerels achter hem, die zijne* schreden[8] gadesloegen[9]. — *Ik wil niet de laatste zijn.* — *Zijn broeder* doet[10] *voor* niemand[11] onder[10]. — *Gij moet niet achter hem* staan[12].

2 to hide*.	6 to demolish.	10 to come* behind.
3 bower.	7 suspicious.	11 not . . . any one.
4 great.	8 step.	12 to stand*.
5 to arise*.	9 to watch.	

199.

(Below, Beneath.) *Alle schepselen onder den* hemel[1] *zijn* sterfelijk[2]. — *Het zoude beneden hen zijn, indien zij zoo iets deden.* — *Hier zijn uwe* pantoffels[3] *onder uwen* schrijflessenaar[4]. — *Men heeft mij eene slechte kamer* aangewezen[5], *ik woon onder eenen* wever[6]. — *Ik gevoelde mij onder het* nederige[7] dak[8] *van den* landman[9] *zeer gelukkig.* — *Het water* ruischte[10] *onder de rots* heen[10]. — *Het meisje is beneden in den* kelder[11] *en* tapt[12] *bier.*

1 sky.	5 to show*.	9 countryman.
2 mortal.	6 weaver.	10 to rush by.
3 slipper.	7 humble.	11 cellar.
4 writing-desk.	8 roof.	12 to draw*.

200.

(Beside, Besides.) *Hij zat naast zijne moeder.* — *Mijn vader woont nog niet lang bij de kerk.* — *Hij gaf den vogel buiten zijn* gewoon[1] voedsel[2] *een* stukje[3] *suiker.* — *Ik sprak tot een' koopman naast mij.* — *Behalve dit plan had hij nog andere* bedoelingen[4]. — *Hij schoot voorbij het* doel[5]. — *Buiten hem denkt niemand zoo.* — *Behalve dezen* koop[6], *heb ik nog andere te* doen[7]. — *Hij was buiten zich zelven van* spijt[8]. — *Behalve zijne* domheid[9] *heeft hij veel ijdelheid.* — *Behalve de Latijnsche taal leert hij de* wiskunde[10].

1 ordinary.	5 mark.	8 with vexation.
2 food.	6 purchase.	9 ignorance.
3 lump. 4 view.	7 to make*.	10 mathematics.

201.

(Between, Betwixt.) *Om de stad* Mentz[1] *liggen vele dorpen en kleine steden en tusschen deze plaatsen vindt men de* bekoorlijkste[2] *velden.* — *Hij* trachtte[3] *vriendschap tusschen hen te* stichten[3]. — *Tusschen* nu[4] *en morgen kan er veel gebeuren.* — Stel[5] *de* ent[6] *tusschen de* schors[7] *en het hout.* — *Wat ik u gezegd heb, blijft onder ons.* — *Het is nog een lange* tijd[8] *tusschen* nu[9] *en dan.* — *Er waren groote oneenigheden tusschen de beide familiën.* — *Wanneer de maan tusschen de zon en onze aarde* komt[10], *hebben wij eene* zonsverduistering[11]

1 Mentz. 2 delightful. 3 to endeavour. 4 this. 5 to put*. 6 graft. 7 bark. 8 while. 9 this. 10 to pass. 11 eclipse of the sun.

202.

(Beyond.) *Zoo lang hij over den Oceaan was, konden wij geene* tijding[1] *van hem bekomen.* — *Weet gij, hoe lang wij* met[2] *het* overtrekken[3] *der Alpen* doorbragten[2]? — *Dat is een* trap[3*] *van eer, die boven mijne* verwachting[4] *is.* — *Wij moeten niets boven onze krachten ondernemen.* — *Ik raad u, niet boven den bepaalden tijd* uit[5] *te* blijven[5]. — *Het is buiten allen twijfel.* — *Ik ging verder dan mijn broeder.* — *Deze* zegging[6] *is boven de* bevatting[7] *van het* goede[8] *kind.*

1 intelligence. 2 to be* in. 3 to get*. 3* degree. 4 expectation. 5 to stay*. 6 phrase. 7 conception. 8 poor.

203.

(By.) *Door de* hulp[1] *van den* wondarts[2] *was hij in staat, zijne* reis[3] *binnen weinige dagen* voort[4] *te* zetten[4]. — *Hij* trok[5] *den* snijder[5*] *bij den* baard[6]. — *Ik* bezweer[7] *u bij alles, wat* heilig[8] *is.* — *Ik* keer[9] *over Hamburg* terug[9]. — *De vijanden* vernieuwden[10] *hunnen* aanval[11] *te water.* — *Wij* kwamen[12] *voorbij dat* voorgebergte[13]. — *Ik heb geen geld bij mij.* — *Ik* bevond[14] *er mij zeer* goed[14] *bij.* — *Neem een* voorbeeld[15] *aan hem.*

1 assistance. 2 surgeon. 3 journey. 4 to pursue. 5 to pull. 5* tailor. 6 beard. 7 to conjure. 8 sacred. 9 to come* home. 10 to renew. 11 charge. 12 to pass. 13 promontory. 14 to find* much good. 15 example.

204.

Hij wordt van ieder bemind. — *Hij stierf door het* zwaard [1]. — *Sommigen* worden [2] *rijker door het geven, dan anderen door het ontvangen.* — *Onder* begunstiging [3] *van den nacht drong de vijand in de stad.* — *Onder dien naam ken ik hem niet.* — *Bij toeval ontdekten wij zijne* bedriegerijen [4]. — *Hij is tien jaar jonger, dan gij.* — *In dien tijd was dat niet* gebruikelijk [5]. — *Zij* vatteden [6] *hem met* geweld [7]. — *Zij spraken een voor een.* — *Uit* kracht [8] *van zijn* ambt [9] *kan hij die* inrigting [10] *maken.*

1 sword.
2 to grow*.
3 favour.
4 cheating (sing.).
5 customary.
6 to seize.
7 force. 8 virtue.
9 office.
10 arrangement.

205.

(For.) *Hij* betuigde [1] *zijnen dank voor dat geschenk.* — *Ik zal alles voor u doen, wat ik kan.* — *Het weêr is zeer* zacht [2] *voor het jaargetijde.* — *Voor hoe veel wilt gij uw paard verkoopen?* — *Wij* hielden [3] *het voor een' steen.* — *Haar hart* popelde [4] *van vreugde.* — *Ik kan mijn' brief niet eindigen uit* gebrek [5] *aan tijd.* — *Hij werd om zijnen* rijkdom [6] vermoord [7]. — *Ik ken hem als een eerlijk man.* — *Zij* lieten *hem voor dood* liggen [8]. — *Wij zeilden van Peru naar* Sina [9].

1 to express.
2 mild.
3 to take*.
4 to leap*.
5 want.
6 wealth.
7 to murder.
8 to leave*.
9 China.

206.

(*From.*) *Hij was* vrij [1] *van* bezigheden [2]. — *Wij* verwijderden ons [3] *van den* grooten weg [4]. — *De blos* week [5] *van hare* wangen [6]. — *Hij leeft* ver [7] *van het* gedruisch [8] *der wereld.* — *Wij hoorden eene stem van* verre [9]. — *Ik ontvang dagelijks brieven van hem.* — *Hij* bevrijdde [10] *mij van die monsters.* — *Naar zijne* kleeding [11] *schijnt hij een* landedelman [12] *te zijn.* — *Dit werk is uit het Spaansch* overgezet [13].

1 free.
2 occupation.
3 to withdraw*.
4 highway.
5 to vanish.
6 cheek.
7 remote.
8 noise. 9 afar.
10 to deliver.
11 dress.
12 country-squire.
13 to translate.

207.

(In, Into.) *De brieven zijn in mijn* kabinet[1]. — *Wij gaan van daag naar de* Roomsche[2] *kerk.* — *Ik vond het in de koets.* — *Hij volgde zijne zuster naar het* vlek[2*]. — *Het huis staat in het* bosch[3] — *Het geld* is[4] in *hare hand* gekomen[4]. — *Hij is de rijkste man in het dorp.* — *De rivier* verdeelt[5] *zich in twee* armen[6]. — *Het is in goede handen.* — *Dat staat in den brief.* — *Hij brak het in duizend stukken.* — *Hij* borst[7] *in luide* klagten[8] uit[7].

1 closet.	3 wood.	6 branch.
2 Catholic.	4 has got.	7 to break* out.
2* borough.	5 to divide.	8 complaint.

208.

Hij ging in de kamer[1] op en neêr[1*]. — *Hij zat in den* slaaprok[2] *en was in diepe* overpeinzingen[3] verzonken[4]. — *De landlieden* stroomden[5] *naar de stad, toen de vijand naderde.* — *Hij* sloot[6] *zijn' zoon in zijne armen, en trachtte hem te troosten.* — *In opene brieven te* zien[7] *is onbetamelijk.* — *Ook in* kleinigheden[8] *moet men* naauwlettend[9] *zijn.* — *Het geschiedde in een oogenblik.* — *Hij* geraakte[10] *in groote* woede[11].

1 room.	4 to immerse.	8 trifle.
1* to and fro.	5 to flock.	9 covetous.
2 morning-gown.	6 to clasp.	10 to fall*.
3 meditation.	7 to look.	11 passion.

209.

(Near.) *Hij bezit bijna tien duizend* gulden[1]. — *Beide waren nabij den* ondergang[1*] *gebragt.* — (Of.) *De keizer van Rusland is van zijne reizen terug gekeerd.* — *Wij zijn door eene* laan[2] *van* kerseboomen[3] *gekomen.* — *Zij zijn alle van de zelfde* grootte[4]. — *Een diamant van groote* waarde[5]. — *Ik heb u eene zaak van groot* gewigt[6] *te zeggen.* — *Ik heb er niets van gehoord.* — *Kent gij de* vrouw[7] *van het huis?* — *Ik weet niet, wat er van hem* worden[8] *zal.*

1 guilder.	3 cherry-tree.	6 importance.
1* destruction.	4 size.	7 mistress.
2 alley.	5 value.	8 to become*.

210.

(Off.) *Wanneer zal die acteur van het* tooneel[1] af-treden[2]? — *Hij woont twee mijlen van deze stad af.* — *Hij is geheel van de* been[3]. — (On, upon.) *Ik ontmoette eenen roover op den weg tusschen het bosch en het dorp.* — *Aan den eenen* kant[4] *vindt gij eene weide, aan den anderen eene* murmelende[5] beek[6]. — *Ik van mijnen* kant[7] *ben er mede* tevreden[8]. — *Zij* droeg[9] *het kind op haren arm.* — *Hij leeft van een klein pensioen.*

1 stage.	4 side.	7 part.
2 to retire.	5 purling.	8 satisfied.
3 leg.	6 brook.	2 to carry.

211.

Hij klopte[1] *haar op de vingers.* — *Mijn vader* be-steedt[2] *veel geld aan boeken.* — *Ik* reis niet gaarne[3] *op zondag.* — *Op mijne eer, ik kan het niet doen.* — *Hij zond mij* bode[4] *op bode.* — *Wij zullen er te voet of te* paard[5] *heengaan.* — *Mijn broeder speelt op de* fluit[6]. — *Ik* verlaat mij[7] *op uwe belofte.* — *De soldaten waren bij de* burgers[8] ingekwartierd[9]. — *Hij had een'* wissel[10] *op mij.* — *Wij moeten over de beste middelen* nadenken[11]. — *Ik heb eene kamer op de eerste* verdieping[12].

1 to knock.	5 horseback.	9 to quarter.
2 to lay* out.	6 flute.	10 bill of exchange.
3 do not like to travel.	7 to rely.	11 to reflect.
4 messenger.	8 citizen.	12 story.

212.

(Out of.) *Neem het ijzer uit het vuur, het is heet ge-noeg.* — *Zij is buiten gevaar.* — *Hij eet* meestal[1] *buiten* het huis[2]. — *Deze uitdrukking is buiten* gebruik[3]. — *Uit het* oog[4], *uit het* hart[5]. — *Zij is van haar* verstand[6]. — *Hij kon haar niet in* verlegenheid[7] brengen[8]. — (Over.) *Een ongeluk* hangt[9] *boven uw hoofd.* — *De wind* waait[10] *over de aarde.* — *Hij heeft de* zege[11] *over zijne vijanden* bevochten[12].

1 generally.	5 mind.	9 to hover.
2 doors.	6 wits.	10 to blow*.
3 use.	7 countenance.	11 victory.
4 sight.	8 to put*.	12 to get*.

213.

(Round.) *Ik lees Anson's* reize[1] *om de wereld.* — *Zij* draagt[2] *een' ketting om den* hals[3]. — *De aarde* loopt[4] *om de zon.* — *De* aardbol[5] *draait om zich zelven.* — (Since.) *Sedert* paschen[6] *heb ik u niet gezien.* — *Zijn vader* hield[7] *hem sedert vele jaren* voor[7] *dood.* — (Through.) *Wij reisden door een* bosch[8]. — *Zij spreken door den* neus[9]. — *Er was een* gat[10] *in den* vloer[11] *en hij viel er* hals over kop[12] *door.*

1 voyage.	5 terrestrial globe.	9 nose.
2 to wear*.	6 easter.	10 hole.
3 neck.	7 to think*.	11 floor.
4 to turn.	8 wood.	12 headlong.

214.

(To.) *Ik zal morgen bij u komen.* — *Ik zal u bij hem* brengen[1]. — *Zij gaan nooit te* biecht[2]. — *Zij* bedelt[3] *van deur tot deur.* — *Ik* noodigde[4] *hem op een* gastmaal[5]. — *Dat* strekt[6] *hem tot eer.* — *Zij vochten* man[7] *tegen man.* — *Mijne kinderen gaan niet naar school.* — *Ik zal hem ter* verantwoording[8] roepen[9]. — *Hij is een vijand der* vrijheid[10]. — *Ik zal nimmer in uw* verzoek[11] bewilligen[12].

1 to conduct.	5 entertainment.	9 to call.
2 confession.	6 to redound.	10 liberty.
3 to go* a begging.	7 hand.	11 demand.
4 to invite.	8 account.	12 to consent.

215.

(Towards.) *De* troepen[1] *marcheerden naar de stad.* — *Wij zeilden naar het* oosten[2]. — *De wind* loopt[3] *naar het westen.* — (Under.) *Hij droeg de* doos[4] *onder den mantel.* — *Zij* zuchten[5] *onder den zwaren* last[6]. — *Zij wilden niet langer onder het* juk[7] *leven.* — *Deze kinderen* staan[8] *onder zijn* opzigt[9]. — *Wij leven onder eenen wijzen* vorst[10]. — *Wij kunnen deze* waar[11] *niet onder den* gewonen[12] *prijs geven.*

1 troop.	5 to sigh, to groan.	9 inspection.
2 east.	6 burden.	10 prince.
3 to turn, change, shift.	7 yoke.	11 commodity.
4 box.	8 to be*.	12 ordinary.

§ 216.

(With.) *Hij schreef het met zijne eigene hand.* — *Zijt gij* toornig[1] *op mij?* — *Hij* stak[2] *hem met eenen degen.* — *Ik ben met die ziekte niet* behebd[3]. — *Met de* jaren[4] wordt[5] *men wijs.* — (Within.) *Ik moet het binnen een uur hebben.* — *Binnen* acht dagen[6] *zal het geld betaald worden.* — *Hij betaalde mij tot op eene* kleinigheid[7] *na.* — (Without.) *Hij* kwam[8] *zonder* straf[9] vrij[8]. — *Ik kan dat werk zonder uwen* bijstand[10] *niet* doen[11].

1 angry. 2 to stab. 3 troubled. 4 age. 5 to grow*. 6 a sennight. 7 trifle. 8 to come* off. 9 punished. 10 assistance. 11 to do*, to perform.

---

b.) Voorzetsels van zamenstelling zijn: 1.) Engelsche, 2.) vreemde.

1.) De Engelsche zijn *a*, *be*, *for*, *fore*, *mis*, *over*, *out*, *un*.

A beteekent *on* of *in*: *afoot* (te voet) *on foot*.

Be beteekent: *a*) *about*: *bestir*, omroeren; *b*.) *for* of *before*: *bespeak*, d. i. *speak for*, *speak before*; *c*.) eene uitbreiding: *besmear*, besmeren.

For beteekent verbod: *forbid*, verbieden.

Fore beteekent *before*: *foresee*, *see before*.

Mis beteekent dwaling of gebrek: *misapprehend*, misverstaan.

Over beteekent *a*.) meerderheid: *overcome*, overwinnen; *b*.) overdrijving: *overhasty*, te haastig.

Out beteekent overmaat of meerderheid: *outdo*, overtreffen; *outrun*, voorbij loopen.

Un beteekent *a*.) voor een bijwoord of bijvoegelijk naamwoord ontkenning of berooving: *unworthy*, onwaardig; *b*.) voor werkwoorden de vernietiging van de handeling door het werkwoord uitgedrukt: *unsay*, herroepen.

2.) De vreemde voorzetsels van zamenstelling zijn, *a*.) Latijnsche, *b*.) Grieksche.

a.) De Latijnsche:

A, *ab*, *abs* beteekent *from*, *away*: *to abstract*, aftrekken.

Ad beteekent *to* of *at*: *to adhere*, aankleven.

Ante beteekent *before*: *antecedent*, voorgaande.

Circum beteekent *round*, *about*: *to circumnavigate*, omvaren.

Con, *com*, *co*, *col* beteekent *together*: *to convoke*, zamenroepen

Contra beteekent *against: contradict*, tegenspreken.

De beteekent *down* of *off: to deject*, nederwerpen, *to despatch*, afzenden.

Di, *dis* beteekent *a.*) *asunder: to distract*, vaneen trekken; *b.*) het verandert de beteekenis tot het tegendeel: *to displease*, mishagen.

E, *ex*, beteekent *out of: to exclude*, uitsluiten.

Extra beteekent *beyond: extraordinary*, buitengewoon.

In, *im*, beteekent *a.*) voor een bijv. naamwoord ontkenning: *inactive*, werkeloos; *b.*) voor een werkwoord *in: to inhabit* (*to dwell in*), bewonen.

Inter beteekent *between: to intervene*, tusschen komen.

Intro beteekent *into*, *within: to introduce*, inleiden.

Ob beteekent weêrstand: *obstacle*, hinderpaal.

Per beteekent *through* (door) of *thoroughly* (door en door): *to perforate*, doorboren; *perfect* (*thoroughly done*,) volmaakt.

Post beteekent *after: postcript*, naschrift.

Prae beteekent *before*: *to precede*, vooraf gaan.

Praeter beteekent *beyond*, *past: praeternatural*, bovennatuurlijk.

Pro beteekent *forwards*, *forth: to proceed*, voortgaan.

Re beteekent *again* of *back: to return*, terug keeren.

Retro beteekent *backward*: *retrospect*, terugblik.

Se beteekent *apart* of *without: secure*, zonder zorg, zorgeloos.

Sub, *subter* beteekent *under: subject*, onderwerp.

Super beteekent *above* of *over: to superadd*, er nog bij brengen.

β.) De Grieksche:

A beteekent berooving: *anonymous*, nameloos.

Amphi beteekent *double: amphibious*, tweeslachtig.

Anti beteekent *against: antipathy*, tegenzin.

Hyper beteekent *over* en *above: hypercritical*, te scherp.

Hypo beteekent *under: hypocrite*, huichelaar.

Meta beteekent *a.*) verandering: *to metamorphose*, de gedaante veranderen; *b.*) *beyond*, boven; *metaphysics*, bovennatuurkunde.

Peri beteekent *round*, *about: periphrasis*, omschrijving.

Syn, *sym* beteekent *together: sympathy*, medegevoel.

De meeste voorzetsels van beheersching geven aan de werkwoorden, waarachter zij geplaatst worden, zoo geheel verschillende beteekenissen, als zij in het Nederduitsch doen, wanneer zij er voor aan gehecht zijn. Bij voorb.:

To get.	Krijgen; geraken.
To get above one.	Iemand te boven komen.
To get one away.	Iemand wegkrijgen.

To get off a coat.	Een' rok uitkrijgen.
To get on.	Aantrekken.

Ook na de bijvoegelijke naamwoorden leveren de voorzetsels moeijelijkheden op, die wij aan het gebruik overlaten, terwijl wij ons met de mededeeling van eenige voorbeelden vergenoegen:

Acquainted with.	Bekend met.
Affable to.	Vriendelijk jegens.
Afraid of.	Bang voor.
Amorous of.	Verliefd op.
Blind of.	Blind aan.
Blind to.	Blind voor.
Capable of.	In staat tot.
Deaf of.	Doof aan.
Deaf to.	Doof voor.
Dependant on.	Afhangende van.
Dubious of.	Twijfelachtig omtrent.
Earnest in.	Ernstig omtrent.
Fatal to.	Noodlottig voor.
Glad of.	Blijde om.
Heedless of.	Onbedachtzaam omtrent.
Innocent of.	Onschuldig aan.
Kind to.	Vriendelijk jegens.
Lavish of.	Verkwistend met.
Mindful of.	Oplettend op.
Negligent of.	Nalatig in.
Open to.	Open voor.
Polite to.	Beleefd jegens.
Ready for.	Gereed tot.
Secure from.	Veilig voor.
Tender of.	Teeder jegens.
Unfaithful to.	Ontrouw aan.
Vain of.	Verwaand op.
Wasteful of.	Verkwistend met.

IX. HOOFDSTUK.

OVER HET VOEGWOORD.

De voegwoorden verbinden volzinnen, deelen van volzinnen en enkele woorden:

John and Maria are gone out.	Jan en Maria zijn uitgegaan.
Two and two are four.	Twee en twee zijn vier.

LIJST DER VOORNAAMSTE VOEGWOORDEN.

And, en.
Also, ook.
Albeit, (veroud.) *Although*, schoon, hoewel, ofschoon, alhoewel.
As, daar, dewijl, als.
As if, *As though*, alsof.
Because, omdat, dewijl.
Before, eer.
Besides, daarenboven.
Both .... *and*, en .... en, zoo wel ... als ook, niet alleen (enkel) ... maar ook.
But, maar, doch, dan.
Either ... *or*, of ... of.
Else, anders.
Ere, eer.
Even, zelfs.
First, *firstly*, eerstelijk.
For, want.
Furthermore, verder.
Hence, hierom.
However, echter, intusschen.
If, indien, zoo.
Lest, opdat niet.
Likewise, insgelijks.
Moreover, daarenboven.
Neither ... *nor*, noch ... noch.
Nevertheless, echter, desniettemin.
Not but, niet dat, .. niet.
Notwithstanding, niettegenstaande.
Only, slechts, enkel.
Or, of.
Since, naardien, dewijl.
So, zoo.
Than, dan.
That, dat; opdat.
Then, dan.
Therefore, daarom, derhalve.
Though, ofschoon, schoon, hoewel, alhoewel, zoo ook.
Too, ook, te.
Unless, indien niet, tenzij.
When, wanneer, toen.
Whenever, wanneer, zoo dikwijls (als).
Whereas, terwijl (daarentegen).
Wherefore, waarom, weshalve.
Whether, of.
While, terwijl.
Yet, echter.

Men verdeelt ze in twee hoofdsoorten, verbindende en scheidende.

I. Verbindende.

And, *also*, *but*, *too*, *even*, *likewise*, *first*, *firstly*, *furthermore*, *moreover*, *while*, *mean-while*, *ere*, *before*, *as*, *since*, *if*, *when*, *so*, *else*, *unless*, *but that*, *for*, *because*, *lest*, *lest that*, *therefore*, *wherefore*, *then*, *hence*.

II. Scheidende.

Either ... *or*, *whether* ... *or*, *neither* ... *nor*, *but*, *however*, *notwithstanding*, *yet*, *whereas*, *but*, *save*, *not but* (*save*), *except*, *only*, *than*, *as*, *as* ... *as*, *as* ... *so*, *though*, *although*.

Eenige voegwoorden hebben betrekking op andere, welke in het volgende zindeel staan. Zij zijn:

Although (though) . . . yet, nevertheless . . . however.	Hoewel, alhoewel, ofschoon, schoon . . . echter, evenwel.
Whether . . . or.	Hetzij . . . of.
Either . . . . . or.	Of . . . of, hetzij . . ., of.
As . . . as.	Zoo . . . als.
Not so . . . as.	Niet zoo . . . als.

217.

Hij heeft niet alleen zijn vermogen, maar ook zijn goeden naam [1] *verloren.* — *Hij wil mij bezoeken, en zijn broeder zal ook komen.* — *God zal den vrome niet ver*laten [2], *noch hem* verzuimen [3]. — *Hij was te edel, om zulk eenen voorslag aan te nemen.* — *Daarenboven* moet [4] aangemerkt [5] *worden, dat gij te ver-in uwe ei*schen [6] *gegaan zijt.* — *Niet alleen zijne vrienden, maar ook zijne vijanden* prezen [7] *zijn gedrag.* — *Noch zijn vader, noch zijne moeder konde hem* bewegen [8], *om zijn plan* op *te* geven [9].

1 reputation.	4 it is.	7 to praise.
2 to forsake*.	5 to observe.	8 to induce.
3 to neglect.	6 demand.	9 to give* up.

218.

Hij is niet alleen geleerd, maar ook regtschapen [1]. — *Behalve eene som van honderd dukaten, die hij van zijne* voogden [2] *ontving*, bekwam [3] *hij ook nog andere* ondersteuning [4]. — *Buitendien weten wij, dat zij arm en ongelukkig zijn.* — *Dit is het voorwerp zoo wel van zijne als van mijne wenschen geweest.* — *Hij heeft (noch) vrienden noch vijanden, (noch) deugden noch ondeugden.* — *Ook* dacht [5] *hij* na [5] *over de* middelen [6], *die hij moest* aanwenden [7], *om zijn* doel [8] *te* bereiken [9].

1 honest.	4 assistance.	7 to make* use of.
2 guardian.	5 to reflect (on).	8 end.
3 to get*.	6 means.	9 to attain.

219.

Ook beklaagde zich niemand over zijn gedrag. — *Zij kregen geene tijding, noch van mij, noch van mijnen*

neef. — *Gij zijt een* weinig[1] *te* nieuwsgierig[2]. — *Help mij, anders ben ik verloren.* — *Ik heb hem niet gezien, anders zou ik hem gezegd hebben, wat er* voorgevallen[3] *is.* — *Doe het zelf, of laat het mij doen.* — *Hij moge het op deze of op gene wijze* bekomen[4], *het is mij* onverschillig[5]. — *Het is of* boosheid[6] *of domheid.* — Spoed u[7], *anders* word[8] *ik* boos[9].

1 rather.	4 to get*.	7 to make* haste.
2 curious.	5 alone.	8 to grow*.
3 to happen.	6 malignity.	9 angry.

220.

Of de eene, of de andere, moet gedwaald hebben. — *Hij mag winnen of verliezen, hij is altijd de zelfde.* — *Indien hij zich niet beter gedraagt, zal het hem berouwen.* — *Daar gij uit een vreemd land komt, zult gij wel zoo goed zijn, alles te vertellen, wat daar* merkwaardig[1] *is.* — *Indien gij mijnen* raad[2] *gevolgd hadt, zoudt gij thans geen* berouw[3] *over uw gedrag* hebben[3]. — *Hij is altijd* vergenoegd[4]; *want hij* doet[5] *zijnen* pligt[6].

1 remarkable.	3 to repent.	5 to perform.
2 advice.	4 in good spirits.	6 duty.

221.

Daar het zoo is, moet ik er in bewilligen[1]. — *Zeg hem, als hij komt, dat ik tot nu toe op hem* gewacht[2] *heb.* — *Indien hetgene wij wenschen, ons te beurt* valt[3], *zullen wij blijde zijn.* — *Jonge lieden behooren slechte gezelschappen te* vermijden[4], *opdat hunne* zeden[5] *niet* bedorven[6] *worden.* — Past op[7], *dat gij niet valt.* — *Ik zal u mijn* wedervaren[8] *vertellen, wanneer het u belieft.* — *Wanneer (zoo dikwijls) wij zijne* geschiedenis[9] *lezen, moeten wij zijn* lot[10] betreuren[11].

1 to consent (to).	5 morals.	9 history.
2 to wait (for).	6 to corrupt.	10 fate.
3 to happen.	7 to take* care.	11 to pity.
4 to avoid.	8 adventure.	

222.

Ik sprak met hem, terwijl hij nog te bed lag. — Her-

herinnert gij[1] *u niet, dat wij dit* opstel[2] *reeds meer dan eens gemaakt hebben?* — *Hij* ademt[3], *daarom moet hij nog* leven[4]. — *De deugd alleen maakt gelukkig; terwijl de* rijkdommen[5] *(daarentegen) dikwijls eene* bron[6] *van* ellende[7] *zijn.* — *Toen hij binnen kwam*, grimlachte[8] *zij.* — *Ik raad u als vriend, hem te vermijden.* — *Ik weet, dat hij rijker is dan zijne vrouw; doch zij behoort tot eene familie van* aanzien[9].

1 to remember.	4 to be* alive.	7 misery.
2 theme.	5 wealth (sing.).	8 to smile.
3 to breathe.	6 source.	9 distinction.

223.

Dewijl de stad noch muren noch soldaten had, om haar te beschermen[1], *was zij gemakkelijk in te nemen.* — *Niets* moedigt[2] *den soldaat meer* aan[2], *dan de hoop op buit.* — *Hij doet, alsof het van geen* belang[3] *is.* — *Ik vlood, dewijl ik* bevreesd[4] *was.* — *Ik bemin hem, omdat hij deugdzaam is.* — *De hemel weet, dat ik zeer* bedroefd[5] *ben, dewijl ik haar verloren heb.* — *Gij zijt een mensch, en daarom ook sterfelijk.* — *Ik zoude het doen, indien ik maar wist, hoe ik het moet* aanleggen[6].

1 to protect.	3 consequence.	5 afflicted.
2 to encourage.	4 afraid.	6 to set* about.

224.

Gij zult nimmer in staat zijn, eene taal te spreken of te schrijven, indien gij hare regels niet magtig[1] *zijt.* — *Gij lacht, terwijl gij moest* weenen[2]. — *Gij gaaft zeven gulden, terwijl vijf* toereikend[3] *zouden wezen.* — Indien[4] *hij zijn gedrag* niet[4] verandert[5], *kan ik hem niet anders* behandelen[6]. — *Hij was zoo vermoeid, dat hij zich ter rust moest begeven.* — *Hij is zoo rijk, dat hij zelf niet weet, hoe veel hij bezit.* — *Indien het zoo is, moet ik er in* toestemmen[7]. — *Indien het te* krijgen[8] *ware, zou ik het u* leenen[9].

1 master.	4 unless.	7 to consent to.
2 to cry.	5 change.	8 to have*.
3 sufficient.	6 to treat.	9 to lend*.

225.

Gesteld, dat gij uw ganesche vermogen verloren hadt.

zoo waart gij echter niet verlaten [1]. — *Indien gij uw pligt maar doet, hebt gij geene verwijten te vreezen.* — *Indien hij maar* woord houdt [2], *is er niets verloren.* — *Dewijl gij het niet* opzettelijk [3] *gedaan hebt, moet ik u vergeven.* — *Hoewel ik geld heb, kan ik evenwel niet besluiten, iets aan dien man te leenen.* — *Hij is* wel [4] *gelukkig, doch weet van zijn geluk geen* gebruik [5] *te maken.*

1 to forsake*. 3 on purpose. 4 indeed.
2 to be* as good as one's word. 5 use.

226.

Onderneem niets, dat uwe krachten [1] te boven gaat [2], *anders zult gij u ten* onregte [3] *beklagen, indien uwe* ondernemingen niet gelukken [4]. — *De muzijk verschaft veel genoegen; indien zij* goed uitgevoerd wordt [5], bevalt zij [6] *het oor, en* verheft [7] *het* gemoed [8]. *Evenwel zijn eenige menschen* geheel [9] *van muzikaal* gevoel [10] ontbloot [11]. — *Gij zoudt het* met [12] goedheid [13], *doch niet met* geweld [14] verkregen [15] *hebben.* — *De meeste menschen* streven naar [16] *rijkdom; en evenwel zijn rijke menschen niet altijd gelukkig.*

1 strength. 5 is well performed. 11 devoid.
2 to be above*. 6 it both pleases. 12 by.
3 without cause. 7 to elevate. 13 fair means.
4 *Mijne onderneming gelukt niet*, I do not succeed. 8 mind. 14 force.
9 totally. 15 to get*.
10 feelings. 16 to endeavour to get*.

X. HOOFDSTUK.

OVER HET TUSSCHENWERPSEL.

Het tusschenwerpsel drukt eene aandoening of gewaarwording der ziel uit, en draagt dien naam, dewijl het als het ware tusschen de andere woorden geworpen wordt. Het getal der zuivere tusschenwerpsels is in alle talen zeer gering; doch ook verkortingen van geheele uitdrukkingen of volzinnen, ja geheele zeggingen worden als zoodanig aangemerkt. Zie hier eene lijst der voornaamste:

Alack! ach! helaas!
Alas! helaas! ach!
Avaunt! weg!
Ah! ach!
Ay! ai!
Begone! weg!
Bo! boe!
Bravo! Bravo!
Damn! verdoemd!
Dear! he!
Down! weg (met hem)!
Egad! waarachtig!
Fie! foei!
Fudge! ba!
Gee! ju!
Good lack! ter drommel!
Ha! He! Ha!
Hail! All-hail! ei!
Hah! ha!
Hallow! hallo! he!
Heigh-ho! ach!
Help! hulp!
Hem! hem!
Hey! hei!
Hey-day! heisa!
Hist! st!
Ho! ho!
Holla! holla!
Hum! hem!
Huzza! Hurrah! hoezee!
Lack-a-day! wel wel!
Lo! kijk!
Look! kijk!
Off! off! heruit!
Oh! ach!
Peace! stil!
Pish! foei! ba!
Pshaw! ba!
Pugh! ba!
Quits! goed!
Rub! zacht!
See! zie!
's death! duivels!
Soho! holla!
Up! op!
Well! nu!
Welcome! welkom!
Well done! netjes!
Well met! welkom hier!
Why! nu! wel!
Woe! wee!
Zounds! Zooks! wel verduiveld!

